J. BLAU

KÜRTÇE/TÜRKÇE
KÜRTÇE/FRANSIZCA
KÜRTÇE/İNGİLİZCE
SÖZLÜK

DICTIONNAIRE KURDE/TURC/FRANÇAIS/ANGLAIS

KURDISH/TURKISH/FRENCH/ENGLISH DICTIONARY

SOSYAL YAYINLAR

KÜRTÇE / TÜRKÇE
KÜRTÇE / FRANSIZCA
KÜRTÇE / İNGİLİZCE
SÖZLÜK

J. BLAU

KÜRTÇE/TÜRKÇE
KÜRTÇE/FRANSIZCA
KÜRTÇE/İNGİLİZCE
SÖZLÜK

●

DICTIONNAIRE
KURDE/TURC/FRANÇAIS/ANGLAIS
KURDISH/TURKISH/FRENCH/ENGLISH
DICTIONARY

●

Türkçesi
Fetullah KAKİOĞLU

SOSYAL YAYINLAR
Babıâli Caddesi No:14 İstanbul
Tel: 528 33 14 - 522 52 13

KÜRTÇE / TÜRKÇE / FRANSIZCA / İNGİLİZCE SÖZLÜK

Yayınlayan: SOSYAL YAYINLAR/ **Yazan** : J. BLAU / **Türkçesi:** FETULLAH KAKİOĞLU / **Dizgi:** ŞİMŞEK REKLAM / **Basım:** ÖZYILMAZ MATBAASI / **Organizasyon: ve Kapak Baskısı** : KAYI MATBAACILIK TESİSLERİ 522 18 94 / **Kapak:** DERMAN ÖVER 1. Basım Mayıs 1991

ÖNSÖZ

Bir Kürt edebiyatı vardır ve bu edebiyatın büyük bir bölümü basılmıştır. Daha şimdiden, tarihçiler, folklorcüler, halk destanları üzerinde çalışan uzmanlar ve kültürler arasında karşılaştırmalı incelemeler yapanlar, bugünkü Kürt edebiyatında; tamamen el değmemiş olmasa da, çok ilgi çekici olmasını sağlayan bir tazelik taşıyan malzemeyi bulabilirler. Ne var ki, dilleri Fransızca ve Ingilizce olan aydınların elinin altında, Kürt dilini kolayca kavramalarını sağlıyan ve her zaman kullanılan sözcüklerin anlamlarını veren kullanılışlı ve güvenilir bir sözlük yok. Hint - Avrupa dillerini inceliyenler de, özelliği ve yöntemi dolayısıyla kapsadığı bilgilerin niteliği ve güvenirliği tartışma konusu olmayan bu tür bir çalışmayı, her halde memnuniyetle karşılayacaklardır.

Bayan Blau, bu çalışmayı, Paris'teki, Yaşayan Doğu Dilleri Ulusal Okulu Kürtçe profesörü Emir Kâmuran Âli Bedirhan'ın sürekli denetimi altında gerçekleştirdi.

Bayan Blau'nun Sözlük'ü, yalın ve dolambaçsız olduğu için bir bakışta yararlanabilirlik özelliği taşıyor. Kürtçe sözlükçülüğün Batı'daki durumunun da, bu tür bir esere, ayrıca sağlam bir değer kazandırdığını belirtmek gerekir. Bu eserin hazırlanışını izlemiş bir kimse olarak, müdürlüğünü yapmaktan onur duyduğumuz kuruluşun, bayan Blau'nun bir giriş niteliği taşıyan çok değerli "Kürt Sorunu" adlı çalışmasını başarılı bir biçimde tamamlayacak olan bu Sözlük'ün yayımlanmasına ön ayak olmasından mutluluk duyduğumuzu söylemeliyiz. Bir araştırma enstitüsü, üyelerinden birinin öncü bir eser ortaya koymasından her zaman onur duyar. Böyle bir eser, tutku ve kavrayışla, gerçekten yararlı olma isteğiyle hazırlandığında, aynı duygularla karşılanmalıdır. Yararlı olacağını, umduğumuz bu kitabı yayımlamak da, işte bunun için bize mutluluk verdi.

Armand ABEL
Brüksel ve Gand Üniversiteleri
Profesörü
Çağdaş İslam Dünyası Sorunlarını
İnceleme Merkezi Müdürü
Brüksel

GİRİŞ

Bu Sözlük'e baş vuracak olanların dikkatini şu noktaya çekmek isteriz: elinizdeki Sözlük, iki yüzyıla yakındır şu ya da bu bölgede konuşulan Kürtçeyi inceleyen ve sözlü olarak topladıkları malzemeye dayanan birçok yabancı kürdoloğun eserlerinden farklıdır.

Bizim amacımız, yazılı metinlere dayanarak Kürt dili üzerinde çalışanlara ve Kürtçe bir sözlük bulamayanlara bir çalışma aracı sağlamaktır (1).

Sözcükleri, 1932'de Emir Celadet Âli Bedirhan ve Kardeşi Emir Kâmuran'ın düzenlediği latin harfli çevriyazı (transkripsiyon) ile yazdık. Latin harfli başka çevriyazılar da vardır (2), ama benimsediğimiz bu çevriyazı, evrenselliğiyle herhangi bir bilgin'in bireysel araştırma alanını aşan biricik yazış biçimidir ve okumuş Kürtlerin en yaygın olarak kullandıkları da yine bu yazış biçimidir (3).

Bu Sözlük'ün kapsadığı sözcük dağarcığı, 1932'den bu yana aynı çevriyazıyla yazılmış ve basılmış metinlerden derlendi. Sözcüklerin çoğu, kuzey Kürtçesi yani **Kurmanci** sözcükleridir. Ama bazı durumlarda, daha geniş kullanımı varsa, güney Kürtçesinden, yani **Sorani**'den de sözcük alındı.

---

(1) Bk. Kaynakça.

(2) Kürtçenin çevriyazılarıyla ilgilenenlere R.P. Thomas Bois'nın "Al Machrig"da (Beyrut, Mayıs-Haziran, s.369-378) yayimlanan "Comment Ecrire Le Kurde" adlı kapsamlı makalesini salık veririz. Bu makalede, Kürtçe'nin 10 farklı çevriyazısı incelenmektedir ve bunların 4 tanesi latin harfli çevriyazılardır.

(3) Bu arada, yeni sayılabilecek bir Kürtçe grameri de okurların bilgisine sunmak isteriz. Bu, Urfa milletvekili Kemal Badıllı'nın **Kürtçe Grameri (Kurmançça Lehçesi)** adlı eseridir (Ankara Basımevi ve ciltevi, Ankara, 1965). Bu eserde, çoğunlukla "Hawar alfabesi" denilen Bedir Han alfabesi kullanılmıştır. Ayrıca Bk. Shafig Kazzaz, **The Kurdish Alphabet (Kurdish Journal**'de, c.II, no. I, Mart 1965) ve "Roja Nu" ve "Deng" dergileri (İstanbul'da 1963-1964'te yayımlandılar).

1947'den beri Emir Kâmuran Âli Bedirhan'ın Kürt kürsüsünde ders verdiği Paris'teki Yaşayan Doğu Dilleri Ulusal Okulu'nda öğretilen dili temel olarak aldık.

Bundan ötürü, sözlüğümüzün dili, klasik, edebi ve modern Kürtçe olarak görülmelidir.

Emir Kâmuran Âli Bedirhan'a yalnızca bize verdiği öğrenim için değil, bu çalışmamızın her aşamasında yol gösterdiği ve yardımda bulunduğu için de teşekkür ediyoruz.

Başlangıçta Kürtçe - Fransızca küçük bir sözlük olarak düşünülen bu kitabın daha kapsamlı hale gelmesini de Çağdaş İslam Dünyası Sorunlarını İnceleme Merkezi Müdürüne borçluyuz. Sayın Müdür, daha başlangıçta, bizi yüreklendirdi ve bu Sözlük'ü geliştirmeye ve dili İngilizce olan öğrencilerin yararlanabileceği bir kitap haline getirmeye yöneltti.

Yine sayın Müdür sayesinde, başlangıçta düşündüğümüz Fransızca ve İngilizce numaralanmış fihristten vazgeçip, bunun yerine ayrıca yayımlanacak olan bir Fransızca - Kürtçe, İngilizce-Kürtçe sözlük hazırladık. Burada, kendisine şukranlarımızı sunarız.

Bu çalışmalarımızın hazırlanmasında bize yardımcı olanların hepsine de teşekkür borçluyuz; İngilizce metnin oluşturulmasında Bay Maurice Simhon ve Michael W.D. White bize yardım ettiler: Bayan Simone Deslagmulder, elyazısı metni daktiloya çekmek gibi kasvetli bir işi gerçekleştirdi ve İmprimerie Orientaliste'ten Bay E. Peeters, baskı sırasında değerli açıklamalarıyla bize yol gösterdi.

Sözlük'te gördükleri hataları belirtmek ya da düzeltiler önermek zahmetine girecek bütün hocalara ve öğrencilere şimdiden teşekkür ederiz. Başlıca değeri kitap olarak ortaya çıkması olan ve aksaklıklarını okurların bağışlayacağını umduğumuz bu ilk çalışmanın gözden geçirilmiş ve geliştirilmiş bir yeni baskısını da böylece hazırlayabileceğimizi umut ediyoruz

J.B.

KISALTMALAR

ad.	adıl (zamir)
bağ.	bağlaç (rabıt edatı)
be.	belirteç (zarf)
ç.	çoğul
d.	dişil
dilbilg.	dilbilgisi (gramer)
e.	eril
F.	fransızca
İ.	ingilizce
ilg.	ilgeç (edat)
n.	nötr
s.	sıfat
ünl.	ünlem (nida)

ABREVIATIONS / ABBREVIATIONS

Turc - Français - Anglais,
Turkish - French - English

ad.	pronom - pronoun
bağ.	conjonction - conjuction
be.	adverbe - adverb
d.	féminin - feminine
e.	masculin - masculine
ilg.	préposition - preposition
n.	neutre - neuter
s.	adjectif - adjective
ünl.	interjection - exclamation

A

abadin (s.) Ezeli. / F. éternel. /İ. eternal.

abid (n.) Dini bütün, dindar, sofu. / F. dévot, homme pieux. /İ. devout, pious man.

abor (d.) İz, karık, saban izi; geçim. /F. trace, sillon, subsistance./ İ. trace, groove, subsistance.

aborandin (bioborîne) Satmak (mal). /F. écouler (une marchandise) /İ. to sell off (goods).

aborî (d.) Ekonomi, iktisat / F. économie. / İ. economy.

aciz (s.) Aciz, güçsüz, zayıf. / F. impuissant, faible. /İ. powerless, weak.

(jê) aciz bûn Bıkmak, sıkılmak, / F. en avoir assez, être ennuyé de. / İ.to have had enough of, to be annoyed with.

aciz kirin Rahatsız etmek, canını sıkmak. / F. déranger, gêner. / İ. to disturb, to annoy.

adan (s.) Doğurgan, verimli. /F. fécond, fertile. /İ. fecound, fertile.

adanî (d.) Doğurganlık. / F. fécondité. / İ. fecundity.

adar (d.) Mart. /F. mars. /İ. March.

adem (e.) İnsan, erkek, adam. / F. homme. / İ. man.

adet (d.) Adet, töre, alışkanlık. / F. coutume, habitude. / İ. custom, habit.

adet kirin Alışmak. /F. s'habituer. / İ. to become accustomed to.

adetî (s.) Alışılmış, / F. habituel. /İ. usuel.

(ji) adetê der Sıradan, alışılmamış / F. ordinaire, inhabituel. İ. ordinary, unusual.

adî (s.) Bayağı, banal. / F. médiocre, banal. / İ. undifferent, commonplace.

adode (e.) Demirli sopa. / F. bâton ferré. / İ. stick with ferule.

aferînek (d.) Karakter, mizaç. / F. caractère. / İ. character.

afet (d.) Zarar, bahtsızlık, felaket. /F. dommage, malheur. İ. damage, misfortune.

afir (e.) Yem teknesi. /F. mangeoire. / İ. manger.

afirandin (biafirîne) Yaratmak, icat etmek. /F. créer, inventer. / İ. to create, to invent.

afiyet (d.) Sağlık. /F. santé. /İ. health.

aftawe (d.) Tava, leğen. /F. poêle à frire. /İ. frying pan, wash basin.

agah (s.) Deneyimli (bilgili) kimse. /F. homme averti. /İ. experienced man.

agah kirin Bilgi (haber) vermek, ikaz etmek, uyarmak, anlatmak, işaret etmek, dikkatini çekmek. /F. informer, avertir, rapporter, signaler. /İ. to inform, to warn, to tell tale, to report.

agahder kirin Bilgi (haber) vermek. /F. informer, renseigner. /İ. to inform.

agahdarî (d.) Haber, bilgi. /F. information, connaissance. /İ. information, knowledge.

agahker (e.) Haber veren, muhbir. /F. informateur /İ. informer.

agihandin (bagihîne) Kısıtlamak, sınırlamak. /F. restreindre. /İ. to restrict.

agir (e.) Ateş. /F. feu. /İ. fire.

agir berdan Ateşe vermek. /F. incendier. /İ. to set fire to.

agir dadan Ateş yakmak. /F. allumer le feu. / İ. to light the fire.

agir girtin Tutuşturmak, alevlendirmek. /F. enflammer. /İ. to set on fire.

agir pê ketin Tutuşmak, /F.prendre feu. /İ. to catch fire.

agir bi cilên min ket Elbiselerim tutuştu / F. mes habits ont pris feu. /İ. my clothes cought fire.

agir kirin Ateş etmek. /F. tirer. /İ. to shoot.

agirber (e.) Tüfek. /F. fusil. /İ. rifle.

agirçav (s.) Gözü pek, atak. / F. hardi. /İ. bold.

agirdank (e.) Ocak, kaynak. /F. foyer. /İ. hearth.

agirgir (s.) Ateş alır, tutuşur, tutuşkan. /F. inflammable. /İ. inflammable.

agirkuj (n.) İtfaiyeci. /F. pompier. /İ. fireman.

agirparêz (e.) Ateşetapar. /F. adorateur du feu. /İ. fire worshipper.

agirxweş (s.) Sevimli, cana yakın, hoş, zarif. /F. sympathique, aimable. /İ. likeable, nice.

aheng (e.) Vurgu, ritm. /F. cadence, rythme. /İ. stress, rhythm.

ahengdar (s.) Vurgulu, ritimli. /F. cadencé, rhythme. /İ. stressed, rhythmical.

ahên (d.) Elem, dert, hüzün, gam, üzüntü, acı. /F. chagrin, peine. /İ. grief, sorrow.

aidandin (bialdîne) Karıştırmak, katıştırmak. /F. mêler, faire participer. /İ. to mix, to bring (s.o) to take part.

aidat (d.) Hasılat, gelir. /F. recette, revenu. /İ. receipt, revenue.

ail (s.) Kabahatli, hatalı kimse. /F. fautif, celui qui est dans l'erreur. /İ. offending, person in error.

ailî (d) Hata, kusur, haksızlık. /F. tort. /İ. wrong.

ajawe (d.) Kaynaşma, baş kaldırma, kıyım, isyan, ayaklanma, fesat, fitne, kargaşalık. /F. agitation, émeute, mutinerie, sédition. /İ. disturbance, riot, mutiny, sedition.

ajik (d.) Acı badem. /F. amende amère. /İ. bitter almond.

ajnaberî (d) Yüzme. /F. nage. /İ. swimming.

ajnaberî kirin Yüzmek. /F. nager. /İ. to swim.

ajotin (bajo) Koşturmak, götürmek, yol göstermek, atmak. / F.faire courir, conduire, lancer ./İ. to enter for, to lead, to throw.

akam (d) Vargı, etki, sonuç. /F. conséquence, effet, résultat. /İ. consequence, effect, result.

al (d.) Bayrak /F. drapeau. /İ. flag.

alandin (blalême) Birbirine dolaşmak, sarmak. /F. entrelacer, envelopper. /İ. to interlace, to wrap.

alastin (bialêse) Yalamak. /F. lécher. /İ. to lick.

alay (e.) Alay. /F. régiment. /İ. regiment.

alem (d.) Dünya, alem. /F. monde. /İ. world.

alet (e.) Alet, araç. /F. instrument, outil. /İ. instrument, tool.

alif (e.) Hayvan yemi. /F. fourrage, fodder.

aliqandin (bialiqîne) Asmak (bir şeyi). /F. suspendre. /İ. to hang (an object)

alî (e.) Yön, yan. /F. direction, côté. /İ. direction,side.

ber bi her aliyê bezin Her yana koşmak. /F. courir de tous côtés. /İ. to run in all directions.

di aliyê me de Bölgemizde. /F. dans notre région. /İ. in our part (of country).

ji aliyê din Öte yandan, üstelik. /F. d'autre part, en outre. /İ. besides, furthermore.

alî girtin Desteklemek (birisini). /F. appuyer qqn. /İ. to support s.o.

alî kirin Yardım etmek. /F. aider. /İ. to help

alîkî (s.) Yandaş. taraftar. /F. être partisan de. /İ. to be in favour of.

(xwe dan) alîkî Uzaklaşmak, ayrılmak. /F. s'écarter. /İ. to draw away from.

alîgir (e.) Yandaş, taraftar. /F. partisan. /İ. supporter.

alîn (biale) Karıştırmak, dolaştırmak. /F. emméler. entrelacer. /İ. to intertwine, to interlace.

alînegir (s.) Tarafsız, nötr. /F. neutre. /İ. neutral.

alînegirî (d.) Tarafsızlık, yansızlık. /F. neutralité. /İ neutrality.

alos (s.) Şımarmış, kokuşmuş, baştan çıkmış. /F. gâté, corrompu. /İ. spoilt, corrupt.

alosbar (s.) Dayanıksız, bozulabilir. /F. périssable. /İ. perishable.
alûç (s) Silindir biçiminde. /F. cylindrique. /İ. cylindrical.
alûgur (d.) Değişiklik, değişim. /F. changement. /İ. change.
alûle (d) Yan sokak. /F. ruelle. /İ. side- street.
alûs (s.) Zarif, ince, yapmacıklı. /F. élégant, maniéré. \İ. elegant, affected.
alûsî (d.) İşve, işvebazlık, zerafet, incelik. /F. coquetterie, grâce. /İ. coquetry, coyness.
amade (s.) Hazır, amade, el altında, istenen, dilek konusu olan. /F. prêt, disposé, souhaité. /İ. ready, in readiness, wished for.
amade bûn Hazır olmak, özlemek, istemek, dilemek. /F. être prêt, aspirer, souhaiter. /İ. to be ready, to aspire, to wish.
amada kirin Hazırlamak. /F. préparer. /İ. to prepare.
amdagirtî (s.) Genel, umumi, evrensel, tümel. /F. général, universal. /İ. general, universal.
aminî (d.) Güvenlik. /F. sécurité. /İ. security.
aminiya xwe pê anîn Emin olmak. /F.être sûr de. /İ. to be sure of.
an (**bağ.**) Ya, ya da. /F. ou. /İ.other...or.
an ne Yoksa, değilse. /F. sinon. /İ.otherwise.
ango Dolayısıyle, öyleyse, yani. /F. donc, c'est-à-dire. /İ. therefore. that is to say (i.e.)
aniha (be.) Şimdi. /F. maintenant. /İ. now.
anîn (**bîne**) Getirmek, götürmek, taşımak. /F. apporter, amener. /İ. to bring, to bring along.
anîn ber Koşum takmak, boyun eğdirmek. /F. atteler, soumettre. /İ. to harness, to submit.
bi xwe re anîn Getirmek. /F. amener. /İ. to bring.
ji hev anîn Çözümlemek, tahlil etmek, sınıflamak, ayırt etmek, ayırmak. /F. analyser, classer, discerner, séparer. /İ. to analyse, to classify, to perceive, to separate.
bi xwe ve anîn Sömürmek. /F. exploiter. /İ. to exploit.
ap (e.) Amca. /F. oncle (paternel). /İ. uncle (paternal).

apa (d.) Hala. /**F.** tante (paternelle). /**İ.** aunt (paternal).
apter (s.) Deli. /**F.**fou. /**İ.**mad.
apterî (d.) Delilik. /**F.** folie. /**İ.** madness.
aqil (s.) Zeki, akıllı. /**F.** intelligent, sage. /**İ.** intelligent, wise.
aqilane (be.) Akıllıca zekice. /**F.** intelligemment. /**İ.** intelligently.
ar (d.) Utanç, ar. /**F.**honte. /**İ.** shame.
aram (d.) Sabır. dinlenme, istirahat. /**F.** patinece, repos. / **İ.**patience, rest.
arastin (barêse) Süslemek, bezemek, donatmak. /**F.** parer, orner, décorer. /**İ.** to adorn, to ornament, to decorate.
arastî (s.) Süslü, bezenmiş. /**F.** paré, décoré. /**İ.** adorned, decorated.
arav (d.) Çamaşır suyu. /**F.** eau de lessive. /**İ.** washing (water).
ard (e.) Un. /**F.** farine. /**İ.** flour.
arihandin (barihîne) Acı vermek-çektirmek, /**F.** faire soufrir. /**İ.** ot hurt.
arimandin (barimîne) Dinlendirmek. /**F.** mettre au repos. /**İ.** to put to rest.
(xwe) arimandin Dinlenmek. /**F.** se reposer. /**İ.** to rest.
arî (d.) Kül. /**F.** cendre. /**İ.** ash.
arî (s.) Ari. /**F.** aryen. /**İ.** Aryan.
arî kirin Yardım etmek. /**F.** aider. /**İ.** to help.
arîkar (n.) Yardım, yardımcı. /**F.** aide, adjoint. /**İ.** help, assistant.
arîkarî (d.) İmdat, yardım. /**F.** secours, aide. /**İ.** help.
arîkarî kirin Yardım etmek, imdadına koşmak. /**F.** aider, secourir. /**İ.** to help, to succour.
arîkarî xwestin Yardım istemek. /**F.** demander assistance. /**İ.** to ask for help.
(hatin) arîkariyê Yardım etmek. /**F.** secourir. /**İ.** to help.
arînijad (n.) Ari. /**F.** aryen. /**İ.** Aryan.

armanc (d.) Amaç, ideal, hedef. /**F**. but, idéal, cible. /**İ**. aim, ideal, target.
arzû kirin İstemek, dilemek. /**F**. vouloir, désirer. /**İ**. to want, to wish.
arzûdar (s.) İstekli. /**F**. désireux. /**İ**. eager.
asê (s.) Başkaldırmış, isyancı, sert, zor, çok dik, sarp. /**F**. révolté, rebelle, être dur, difficile, abrupt, escarpé. /**İ**. in revolt, rebel, to be hard, difficult, abrupt, steep.
asê kirin Tahkim etmek. /**F**. fortifier. /**İ**. to fortify.
asêgah (d.) Müstahkem yer, kale, istihkam. /**F**. forteresse, fortification. /**İ**. stronghold, fortification.
asik (e.) Mide. /**F**. estomac. /**İ**. stomach.
ask (n.) Ceylan, ceren. /**F**. gazelle. /**İ**. gazelle.
aso (d.) Ufuk. /F. horizon. /**İ**. horizon.
astem (d.) Zorluk, güçlük. /**F**. difficulté. /**İ**. difficulty.
asûn (d.) Durum, konum, pozisyon. /**F**. situation, position, /**İ**. situation,position.
asya(d.) Asya. /**F**. Asie. /**İ**. Asia.
asyayî (s.) Asyaî. /**F**. asiatique. /**İ**. Asiatie.
aş (e.) Değirmen. /**F**. moulin. /**İ**. milli.
aşê agirî Mekanik değirmen. /**F**. moulin mécanique. /**İ**. power mill.
aşê avê Su değirmeni. /**F**. moulin à eau. /**İ**. water mill.
aşê bayî Yel değirmeni. /**F**. moulin à vent. /**İ**. wind mill.
aşikar (s.) Bilinen, apaçık, aşikâr. /**F**. connu, évident. /**İ**. known, evident.
aşikar kirin Bildirmek, açıklamak, göstermek, belirtmek, açığa vurmak, ifşa etmek. /**F**. annoncer, manifester, divulguer. /**İ**. to announce, to show, to divulge.
aşikarî (d.) İlan, bildiri. /**F**. annonce. /**İ**. advertisement.
aşiq (n.) Âşık, sevgili. /**F**. amoureux, amant. /**İ**. lover.
aşit (d.) Çığ. /**F**. avalanche. /**İ**. avalanche.
aşîtî (d.) Barış. /**F**. paix. /**İ**. peace.
aşîtîperwer (s.) Barışçıl. /**F**. pacifique. /**İ**. pacific.
aşkirayî (s.) Açık. /**F**. ouvert. /**İ**. open.

aşxane (d.) Lokanta, aşevi. /F. restuarant. /İ. restaurant.
av (d.) Su. /F. eau. /İ. water.
av berdan Sulamak, işemek. /F. irriguer, uriner. /İ. to irrigate, to urinate.
av dan Su vermek, sulamak. /F. arroser, irriguer, abreuver. /İ. to water, to irigate.
av girtin Taşmak, sel basmak. /F. déborder, inonder. /İ. to inundate.
av kişandin Su çekmek. /F. puiser de l'eau. /İ. to draw water.
(bin) av bûn Dalmak. /F. plonger. /İ. to dive.
(bin) av kirin Batırmak, daldırmak. /F. plonger. /İ. to dip.
avê lê kirin Islatmak, /F. mouiller. /İ. to wet.
(dan) avê Suya girmek. /F. pénétrer dans l'eau. /İ. to enter the water.
ava (s.) İnşa edilmiş, müreffeh. /F. construit. prospère. /İ. built, prosperous.
ava bûn Gözden kaybolma (güneş), batmak. /F. disparaître (soleil). /İ. to disappear (sun).
ava kirin İnşa etmek. /F. construir. /İ. to build.
avahî (d.) Malikâne, yapı, bina, oturulan (meskûn) yer. / F. immeuble, construction, bâtiment, endroit habité. /İ. mansion, construction, building, inhabited place.
avanî (s.) Meskûn, /F. habité. /İ. inhabited.
avda (d.) Tüy, kıl. /F. poil. /İ. hair.
avdank (d.) Kova. /F. seau. /İ. pail.
avdev (e.) Tükürük, salya. /F. salive. /İ. saliva.
avdonk (d.) Salça, et suyu. /F. sauce au gras. /İ. gravy.
avevek (d.) Bataklık. /F. marais. /İ. swamp.
avêtin (bavêje) Atmak, fırlatmak, kurtulmak. /F. jeter, se débarrasser. /İ. to throw, to get rid of.
avêtin pêş Açıklamak. /F. expliquer. /İ. to explain.
avêtin girtîgehê Hapse tıkmak (atmak). /F. mettre en prison. /İ. to imprison.
avêtin talûkê Göze almak. /F. risquer. /İ. to risk.
xwe avêtin Kendini atmak, atılmak. /F. se jeter. /İ. to throw oneself.

xwe avêtin derekê Sığınmak. /**F**. se réfugier. /**İ**. to take refuge.

avgir (s.) Gözeneksiz (toprak). /**F**. (terrain) imperméable. /**İ**. non-porous (soil).

avgîr (d.) Kuyu. /**F**. puits. /**İ**. well.

avgoşt (d.) Et suyu. /**F**. sauce de viande. /**İ**. gravy

avis (d.) Gebe (hamile) kadın. /**F**. femme enceinte. /**İ**. pregnant woman.

avisandin (bavisîne) Şişirmek. /**F**. enfler. /**İ**. to swell

avisîn (bavîse) Şişmek. /**F**. s'enfler. /**İ**. to swell up.

avî (s.) Suda yaşayan, suya ilişkin. /**F**. aquatique. /**İ**. aquatic.

avjen (n.) Yüzücü. /**F**. nageur. /**İ**. swimmer.

avkêş (d.) Tulumba. /**F**. pompe. /**İ**. pump.

avpîvaz (d.) Soğan salçası. /**F**. sauce à loignon. /**İ**. onion sauce

avûhewa (d.) İklim, hava. /**F**. climat, temps. /**İ**. climate, weather.

avzê (d.) Su kaynağı (Baharda ortaya çıkıp sonra kaybolan). /**F**. source d'eau (qui nait au printemps et qui disparait ensuite). /**İ**. spring-head.

avzêl (d.) Bataklık. /**F**. marais. /**İ**. swamp.

avzû (d.) Şöhret, ün. /**F**. réputation. /**İ**. reputation.

awa (d.) Tarz, tavır, üslup, ad durumu (dilbilgisi) /**F**. manière, façon, style, cas (gram). /**İ**. manner, way, style, case (gram).

bi awayê ko Öyle ki. /**F**. de sorte que. /**İ**. in such a way.

bi vî awayî Bu tarzla, bu biçimde. /**F**. de cette façon. /**İ**. thus. in this manner.

bi çi awayî be jî Her nasıl da olsa, her şeye rağmen. /**F**. de toute façon, malgré tout. /**İ**. any way.

awayê xwerû Dolaysız durum. /**F**. cas dırect. /**İ**. direct case.

awayê tewandî Dolaylı durum. /**F**. cas indirect. /**İ**. indirect case.

awawok (s.) Gülünç. /**F**. ridicule. /**İ**. ridiculous.

awaz (d.) Gürültü, ses, seda. /**F**. bruit, son, voix. /**İ**. noise, sound, voice.

awaz awaz (be.) Haykırarak. avaz avaz. /**F**. en hurlant. /**İ**. yelling.

awêne (d.) Ayna. /**F**. miroir. /**İ**. mirror.

awir (d.) Sert bakış. /**F**. regard sévère. /**İ**. frown.

awir lê dan Sert bakmak, kaş çatmak. /**F**. froncer les sourcils. /**İ**. to frown.

ax (d.) Toprak, madde. /**F**. terre, matière. /**İ**. soil, matter.

ax (ün.) Ah! /**F**. oh! /**İ**. oh!

ax li min!, ax li min ezo! Ah! ne kadar mutsuzum! /**F**. oh! que je suis malheureux! / **İ**. oh! how unhappy I am!

axa (e.) Ağa. /**F**. agha. /**İ**. Agha.

axaftin (d.) Konuşma (karşılıklı), mükâleme. /**F**. conversation. /**İ**. conversation.

axaftin (baxêve) Konuşmak. /**F**. parler. /**İ**. to speak.

awaz kirin Vaaz etmek, çağırmak, seslenmek. /**F**. prêcher, appeler. /**İ**. to preach, to call.

axgirêdayî (s.) Dünyasal, dünyevi. /**F**. terrestre. /**İ**. earthly.

axin kişandin İç çekmek, inlemek. /**F**. soupirer, geindre. /**İ**. to sigh, to whine

axivîn (baxîve) Cerahat çıkarmak. /**F**. suppurer. /**İ**. to suppurate.

axlêv (d.) Çimenlik, çayır. /**F**. gazon. /**İ**. lawn.

axur (e.) Ahır. /**F**. écurie. /**İ**. stables.

axû (d.) Zehir, ağu. /**F**. poison. /**İ**. poison.

ayende (s.) Çağdaş, şimdiki, güncel. /**F**. contemporain, actuel. /**İ**. contemporary, present.

nifşê ayende Şimdiki nesil, /**F**. la génération actuelle. **İ**. the present generation.

az (s.) Haris, gözü yükseklerde, hızlı. /**F**. ambitieux, vif. /**İ**. abmitious, quick.

aza (s.)Bağımsız, özgür, atak, gözüpek. /**F**. indépendant, libre, hardi. /**İ**. independent, free, bold.

(xwe) aza kirin Kurtulmak, sıyrılmak. /**F**. se libérer, se dégager. /**İ**. to free o.s., to disengage o.s.

azad kirin Kurtarmak, serbest bırakmak, azat etmek. /**F.** libérer, affranchir. /**İ.** to free, to set free.

azadanî (d.) Tatil, genel af. /**F.** vacances, amnistie. /**İ.** holidays, amnesty.

azadî (d.) İzin, bağımsızlık. /**F.** congé, indépendance. /**İ.** leave, indepandance.

azahî (d.) Özgürlük, hürriyet. /**F.** liberté. /**İ.** freedom.

azar (d.) Sıkıntı, ıstırap, hicran. /**F.** tourment, peine, chagrin. /**İ.** anguish, sorrow, grief.

azar dan Paylamak, azarlamak. /**F.** réprimander. /**İ.** to rebuke.

azardil (s.) Sıkıntılı, elemli, acılı. /**F.** tourmenté, chagriné. /**İ.** tourmented, grieved.

azerdedilî (d.) Boğuntu, sıkıntı. /**F.** angoisse. /**İ.** anguish.

azinc (d.) Mesken, ikametgâh. /**F.** demeure. /**İ.** dwelling.

azîn (d.) Yöntem, dinsel tören, ayin. /**F.** méthode, cérémonie religeuse, rite. /**İ.** method, religious ceremony, rite.

azmûn (d) Muayene, teftiş, inceleme, sınav, yoklama. /**F.** examen. /**İ.** examination.

azwer (s.) Haris, gözü yükseklerde. /**F.** ambitieux. /**İ.** amitious.

azwerî (d.) Hırs. /**F.** ambition. /**İ.** ambition.

B

ba (ilg.) Da, yanında, nezdinde. /F. chez. /İ. at.

li ba Da, yanında, nezdinde. /F. chez. /İ. at.

li ba wan Yanında, yakınında. /F. auprès de. /İ. near by.

ba (e.) Rüzgâr. /F. vent. /İ. wind.

ba danî Rüzgar kesildi. /F. le vent est tombé. \İ. wind has dropped.

ba li ba dibe Rüzgar esiyor. /F. le vent souffle. /İ. wind is blowing.

ba kirin Harman savurmak. kalburlamak. /F. vanner. /İ. to winnow.

dan ber bayî Harman savurmak, kalburlamak. /F. vanner. /İ.to winnow.

babet (d.) Çeşit, tür, cins, nitelik, tip, konu, özne. /F. espèce, qualité, genre, sujet. /İ. sort, quality, type, subject.

babidest (s.) Yoksun, muhtaç, tembel. /F. dénué, fainéant. /İ. destitute, idler.

babik (e.) Nesil, kuşak. /F. génération. /İ. generation.

bablisok (d.) Bora, /F. rafale. /İ. gust of wind.

bac (d.) Vergi, borç. /F. impôt. /İ. tax.

bacanê reş (e.) Patlıcan. /F.aubergine. /İ. aubergine.

bacanê sor (e.) Domates. /F. tomate. /İ. tomato.

baden (bade) Çevirmek, döndürmek, bükmek, burmak. /F. tourner, tordre. /İ. to turn, to wring.

ruyê xwe jê badan Yüz çevirmek, /F. se détourner. /İ. to turn away.
saeta xwe badan Saatini kurmak. /F. remonter sa montre. / İ. to wind up one's watch.

bade (d.) Şarap, bâde. /F. vin. /İ. wine.

badev (e.) Soğuk ruzgâr, bora, kasırga. /F. vent glacé, bourrasque. /İ. icy wind, squall.

badîn (d.) Kadeh, kupa. /F. coupe, verre à vin. /İ. wineglass.

bager (d.) Fırtına. /F. tempête. /İ. storm.

bagurdan (d.) Merdane (düz toprak dam yapmada kullanılan). /F. rouleau (à fabriquer les toits plats en terre). /İ.roller (for making flat roofs).

bajar (e.) Kasaba, kent, şehir. /F. ville, cité. /İ. town, city.

bajarî (n.) Şehirli, kentli. /F. citadin. /İ. townsman.

bajarvan (n.) Burjuva, şehirli. /F. bourgeois, citadin. /İ. townsman.

bajarvanî (d.) Burjuvazi, orta sınıf. /F. bourgeoisie. /İ middle-class.

bajen (d.) Yelpaze. /F. éventail. /İ. fan.

bakur (n.) Kuzey. /F. nord. /İ. north.

bal (d.) Zihin. /F. esprit. /İ. mind.
bala xwe dan Dikkatli olmak, dikkat etmek. /F. faire attention. /İ. to be carefull.
bala xwe bide gotina min! Söyledigime dikkat et!. /F. fais attention à ce que je dis!. /İ. mark my words!

bal (e.) Kanat. /F. aile. /İ. wing.

balafir (d.) Uçak. /F. avion. /İ. aircraft.

balafirgeh (d.) Havaalanı. /F. aéroport. /İ. airport.

balafirvan (n.) Havacı. /F. aviateur. /İ. aviator.

baldar (s.) Dikkatli. /F. attentif. /İ. attentive.

baldarî (d.) Dikkat. /F. attention. /İ. attention.

baldrêjî (d.) Sabır. /F. patience. /İ. patience.

bale (s.) Aptal, ahmak. /F. sot. /İ. stupid.

balgih (e.) Minder, yastık. /F. coussin, oreiller. /İ. cushion, pillow.

balişne (e.) minder (işlemeli). /F. coussin (brodé). /İ. cushion (embroidered).
balor (d.) Merdane, tomar. /F. rouleau. /İ. roll.
balor kirin Yuvarlamak, çevirmek. /F. rouler. /İ. to roll.
balûpal (s.) Geniş. /F. vaste. /İ. spacious.
bi balûpal bûn Geniş olmak, vâsi olmak. /F. être spacieux. /İ. to be roomy
balyozane (d.) Sefaret. /F. ambassade. /İ. embassy.
ban (e.) Tavan, ses, gürültü. /F. plafond, son, bruit. /İ. ceiling, sound, noise.
ban kirin Haykırmak, bağırmak, uzağa seslenmek, çağırmak. /F. crier, crier au loin. appeler. /İ. to shout, to call.
banek (d.) Alışkanlık, huy. /F. habitude. /İ. habit.
baneşan (dilbilg.) Ünlem, nida. /F. interjection, exclamation. /İ. interjection, exclamation.
bang (e.) Seda, ses, gürültü, çağrı. /F. voix, son, bruit, appel. /İ. voice, sound. noise, call.
bang hindêran İlan etmek. /F. prooclamer. /İ. to proclaim.
bani ketin Tırmanmak, çıkmak. /F. monter. /İ. to climb.
bani kirin Çağırmak. /F. appeler. /İ. to call.
bano (d.) Genç kız, /F. mademoiselle. /İ. miss (young lady).
banoke (d.) Taraça, balkon. /F. terrasse, balcon. /İ. terrace, balcony.
bansaet (d.) Duvar saati. /F. horloge. /İ. clock.
bapîr (e.) Büyükbaba. /F. grand-père. /İ. grandfather.
bapîva (s.) Aylak, işsiz. tembel. /F. inactif, fainéant. /İ. idle, lazy.
bapîvani kirin Dolaşıp durmak. /F. errer. /İ. to wander.
bapîvayî (d.) Tembellik. /F. paresse. /İ. laziness.
baq (d.) Demet (çiçek). /F. bouquet. /İ. bunch (of flowers).
baqa pirsan (d.) Küçük sözlük, sözlükçe, lügatçe. /F. vocabulaire. /İ. vocabulary.
baqil (e.) Fasulye. /F. haricots. /İ. beans.
bar (e.) Yük, ağırlık, hamule, kargo. /F. fardeau, charge, cargaison. /İ. burden, load, cargo.

bar kirin Yüklemek. /F. charger. /İ. to load.
baran (d.) Yağmur. /F. pluie. /İ. rain.
baran barîn Yağmak (yağmur). /F. pleuvoir. /İ. to rain.
baranparêz (d.) Yağmurluk. /F. imperméable (habit). /İ. raincoat.
bare (d.) Konu, kez, kere. /F. sujet, fois. /İ. subject, occassion.
di vê barê de Bu konuda. /F. à ce sujet. /İ. in this connection.
bareg (d.) Cephanelik, tersane. /F. arsenal. /İ. arsenal.
barek (e.) Yük. /F. une charge. /İ. (full) load.
bargemî (e.) Kargo, gemi yükü. /F. cargaison. /İ. cargo.
bargîr (e.) Beygir. /F. bête de somme. /İ. beast of burden.
barîk (s.) Dar, ince, narin. /F. étroit, fin, mince. /İ. narrow, thin, glender.
barîn (bibera) Yağmak (yağmur). /F. pleuvoir. /İ. to rain.
barkêşî (d.) Taşıma, nakil. /F. transport. /İ. transport.
barû (d.) Kule. /F. tour. /İ. tower.
barût (d.) Barut. /F. poudre (explosif). /İ. gun-powder.
barxane (d.) Kervan. /F. caravane. /İ. caravan.
bask (e.) Kanat, kol. /F. aile (d'oiseau), bras./İ. wnig (bird's) arm.
baş (s.) İyi. /F. bon, bien. /İ. good.
baştir (s.) Daha iyi. /F. mieux. /İ. better.
bav (e.) baba. /F. père. /İ. father.
bavmarî (e.) Kayınbaba, kayınpeder, kaynata. /F. beau-père. /İ. step-father.
bawer kirin İnanmak. /F. croire. /İ. to believe.
pê bawer bûn (Birine) inanmak. /F. croire en qqn. /İ. to believe in s.o.
baweriya xwe pê anîn (Birine) güvenmek. /F. avoir confiance en qqn. /İ. to trust s.o.
baweranî (n.) İnanan, mümin. /F. croyant. /İ. believer.
bawerî (db) İnanma, inanç, iman. /F. croyance, foi. /İ. faith, belief.
bawerpêkirî (n.) Vekil. /F. fondé de pouvoirs. /İ. agent.

bawesîn (d.) Yelpaze. /**F.** éventail. /**İ.** fan
bawişk anîn Esnemek. /**F.** bailler. /**İ.** to yawn.
bawişkîn (bawişke) Esnemek. /**F.** bailler. /**İ.** to yawn.
bax (s.) Canlı. /**F.** vif. /**İ.** alive.
baz dan Koşmak, kaçmak. /**F.** courir, fuir. /**İ.** to run, to flee.
baz·dan ser xwe Kızmak, irkilmek./**F.** se fâcher, sursauter. /**İ.** to be angry, to start (involuntarily)
bazar (d.) Çarşı, pazar, pazarlık. /**F.** marché, marchandage. /**İ.** market, haggle.

bazara me ne wilo bû Anlaştığımız bu değil. /**F.** ce n'est pas ce dont nous étions convenus. /**İ.** it is not what we had agreed.

bazdan (d.) Kaçış. /**F.** fuite. /**İ.** flight.
bazin (e.) Bilezik. /**F.** bracelet. /**İ.** bracelet.
bazirgan (e.) Tüccar. /**F.** négociant. commerçant. /**İ.** merchant, trader.
bazirganî (d.) Ticaret. /**F.** commerce. /**İ.** trade.
bazor (e.) Tipi, fırtına./**F.** tourmente, orage. /**İ.**blizzard, storm.

bazor bi ser me de hat Fırtınaya yakalandık. /**F.** l'orage nous a surpris. /**İ.** we were caught in the storm.

bebik (d.) Bebek. /**F.** poupon, bébé. /**İ.** baby
bedbext (s.) Mutsuz, bedbaht. /**F.** malheureux. /**İ.** unhappiy.
bedbextane (be) Mutsuzca. /**F.** malheureusement. /**İ.** unhappily.
bedaxtî (d.) Mutsuzluk. /**F.** malheur. /**İ.** unhappiness.
beden (e.) Beden, vücut. /**F.** corps. /**İ.** body.
beden (d.) Sur, duvar. /**F.** rempart, mur. /**İ.** rampart, wall.
bedenparêzî kirin Beden terbiyesi, jimnastik. /**F.** exercice physique. /**İ.** physical training.
bedenparêzî kirin Beden terbiyesi, jimnastik yapmak. / **F.** s'entrainer, prendre de l'exercice. /**İ.** to take physical training.
bedew (s.) Göz kamaştırıcı, güzel, hoş, görkemli, muhteşem. /**F.** splendide, beau, joli, magnifique. /**İ.** beautiful, pretty, nice, splendid.

bedew kirin Süslemek. /**F.** embellir. /**İ.** to embellish, to adorn.
bedewî (d.) Güzellik, ihtişam, /**F.** beauté, magnificence. /**İ.** beauty, splendour.
bedilandin (bibedilîne) Dönüştürmek. /**F.**transformer. /**İ.** to transform.
bedi (e.) takım elbise. /**F.** costume. /**İ.** suit.
bedrekî (d.) Kötülük. /**F.** méchanceté. /**İ.** wickedness.
bedxû (s.) Kötü, fena (kişi) /F. méchant. /**İ.** wicked, evil.
bedxwaz (s.) Düşman, hasmane, düşmanca. /**F.** hostile. /**İ.** hostile.
beg (e.) Bey. /**F.** monsieur. /**İ.** Sir, Mr.
behanê (d.) Bahane. /**F.** prétexte. /**İ.**pretext.
behecok (s.) Kıskanç. /**F.** jaloux. /**İ.** jealous.
behecokî (d.) Kıskançlık. /**F.** jalousie. /**İ.** jealousy.
behisîn (bibehise) Tartışmak. /**F.** discuter. /**İ.** to argue.
behitandin (bibehitîne) Şaşırtınak. /**F.** étonner, ahurir. /**İ.** to astonish, to astound.
behitîn (d.) Şaşkınlık, şaşırma. /**F.**étonnement. /**İ.** astonishment, surprise.
behitîn (bibehite) Şaşırmak. /**F.** s'étonner. /**İ.** to be suprised.
behîn (bibehe) Sıçramak, atlamak. /**F.** bondir, sauter. /**İ.** to leap, to spring up.
behit (d.) Mucize. /**F.** miracle. /**İ.** miracle.
behit (s.) Garip. /**F.** étrange. /**İ.** strange.
behiv (d.) Badem. /**F.** amende. /**İ.** almond.
beho (bağ.) Bundan dolayı, bundan ötürü /**F.** à cause de cela,c'est pourquoi. /**İ.** therefore.
behr (d.) Pay, parça, bölüm, deniz. /**F.** portion, part,mer. /**İ.** part, sea.
behvan (s.) Böyle, böylesi, öyle, filan, falan. /**F.** tel. /**İ.** such.
filan û behvan Falan adam. /**F.** un tel. /**İ.** Mr. so and so.
beicîn (bibeice) Kıskanmak, haset etmek. /**F.** être jaloux, jalouser. /**İ.** to be jealous, to envy.
bej (d.) Kıta, kara./**F.** continent, terre. /**İ.** contitent, land.
bejin (d.) Boy, endam. /**F.** stature. /**İ.** stature (height).

bi bejn û bal İncecik, narin, dal gibi. /F. svelte. /İ. slender, slim.

bejinbost (s.) Cüce. /F. nain. /İ. dwarf.

bejmêr (s.) Değerli, layık. /F. digne. /İ. worthy.

bela (d.) Bela, kaza, riziko. /F. malheur, accident, risque. /İ. misfortune, accident, risk.

belam (bağ) Ama, fakat. /F. mais. /İ. but.

belaş (s.) Beleş, bedava. /F. gratuit. /İ. free (without payment).

belav bûn Dağılmak, saçılmak. /F. se disperser. /İ. to scatter.

belav kirin Dağıtmak, yaymak, yayın yapmak (radyo). /F. distribuer, disperser, diffuser. /İ. to distribute, to spread, to broadcast.

belawela kirin Dağıtmak, saçmak, bozguna uğratmak, serpmek. /F. disperser, éparpiller, mettre en déroute, disséminer. /İ. to scatter, to disperse, to rout, to spread.

belçim (e.) Yaprak (ağaç). /F. feuille (d'arbre). /İ. leaf (of a tree).

belçîke (d.) Belçika. /F. Belgique. /İ. Belgium.

belçîkî (n.) Belçikalı. /F. belge. /İ. Belgian.

belekbirdîn (s.) Kızıl saçlı. /F. roux. /İ. red-headed.

beleki ket erdê Sulu karla kaplı toprak. /F. sol recouvert d'une neige à moitié fondue. /İ. earth covered with slush.

belengaz (s.) Fakir, yoksul, talihsiz, mutsuz. /F. pauvre, malheureux. /İ. poor, unfortunate.

belengaz kirin Yoksullaştırmak, fakirleştirmek. / F. appauvrir. /İ. to impoverish.

belengazî (d.) Yoksulluk, fakirlik. /F. pauvreté. /İ. poverty.

belê (be.) Evet. /F. oui. /İ. yes.

belg (d.) Sayfa. /F. feuille (de papier). /İ. sheet (of paper).

belge (d.) Kanıt, delil, makbuz senedi. /F. preuve, quittance, argument. /İ. proof, receipt, argument.

belgih (e.) Takım elbise. /F. costume. /İ. suit (subst.).

beliyandin (bibeliyîne) Kanıtlamak, ispat etmek, doğrulamak, pekiştirmek. /F. approuver, confirmer. /İ. to approve, to confirm.

belitang Kelebek. /F. papillon. /İ. butterfly.
ben (e.) İp, sicim, kaytan. /F. ficelle. /İ. string.
bend (d.) Makale, şerit, sırım. /F. article (de journal), bande. /İ. article (newspaper), strip.
bend (s.) Yasak, yasaklanmış. /F. interdit. /İ. forbidden.
bend bûn Yasaklanmış olmak. /F. être interdit. /İ. to be forbidden.
bend kirin Yasaklamak, engellemek, kesmek, kapamak. /F. interdire, barrer, /İ. to forbid, to block.
benda avê (d.) Baraj, su bendi. /F. barrage. /İ. dam.
(li) benda ... man Beklemek. /F. attendre. /İ. to wait, to await.
bendek (d.) Engel. /F. obstacle. /İ. obstacle.
bendemanî (d.) Bekleme. /F. attente. /İ. waiting.
bendewarî (d.) Çıkar, ilgi. /F. intérét. /İ. interest.
bendêr (d.) Liman. /F. port. /İ. port.
bendgore (d.) Çorap bağı, jartiyer. /F. jarretiére. /İ. garter.
bendik (d.) Birleştirme çizgisi, tire. /F. trait d'union. /İ. hyphen.
benefş (d.) Menekşe. /F. violette. /İ. violet.
benerx (s.) Değerli. /F. précieux. /İ. precious.
benqe (d.) Banka. /F. banque. /İ. bank.
beok (s.) Çirkin. /F. laid. /İ. ugly.
beq (e.) Kurbağa. /F. grenouille. /İ. frog.
ber (e.) Taş; ürün, gelir, meyva. /F. pierre, produit, revenu, fruit. /İ. stone, product, income, fruit.
ber (be.) Önce. /F. avant. /İ. before.
ber bi Karşı. /F. contre. /İ. aganist.
ber bi ... ve Doğru (bir şeye) /F. vers /İ. towards.
ji ber ko Çünkü, /F. parce que. /İ. because.
ji ber Karşısında. /F. en face de. /İ. in front of.
(li) ber anîn Keşfetmek. /F. découvrir. /İ. to discover.
ber ... çûn Önce gelmek. /F. précéder. /İ. precede.
ber bi mal çûn Çıkıntı yapmak. /F. saillir. /İ. protrude.
(li) ber dan Israr etmek, vurgulamak. /F. insister. /İ. to insist, to emphasize.

(li) ber ketin Arkada bırakmak, geçmek. /**F.** devancer. /**İ.** to go before.
ber pê hatin İlerlemek. /**F.** avancer. /**İ.** to advance.
ber pê kirin Tepki göstermek. /**F.** réagir. /**İ.** to react.
(li) ber xistin Açıklamak, ileri sürmek. /**F.** déclarer. /**İ.** to state.
(xwe li) ber xistin Desteklemek. /**F.** supporter. /**İ.** to support.
berafî (d.) Tartışma, irdeleme, karar. /**F.** délibération. /**İ.** deliberation.
beraftin (biberêve) Hafifletmek. /**F.** atténuer. /**İ.** to attenuate.
beran (e.) Koçbaşı. /**F.** bélier. /**İ.** ram
beranek (d.) Başparmak. /**F.** pouce. /**İ.** thumb.
tiliya beranekê Başparmak. /**F.** pouce. /**İ.** thumb.
beranîn Hayalgücü, imgelem, muhayyile. /**F.** imagination. /**İ.** imagination.
beranîn (berbîne) Hayal kurma (etme). /**F.** imaginer. /**İ.** to imagine.
berarî (d.) Yardım, tahsisat. /**F.** subside. /**İ.** subsidy.
beraşo (d.) Yıkamak (elbise vb.) /**F.** lessive. /**İ.** washing (clothes, etc.)
beraz (e.) Yaban domuzu. /**F.** sanglier. /**İ.** boar.
berbajar (e.) Banliyö. /**F.** banlieue. /**İ.** outskirts, suburbs.
berbanik (e.) Taraça (düz dam). /**F.** terrasse. /**İ.** terrace (flat roof).
berbar (e.) Hammal. /**F.** porteur. /**İ.** bearer.
berbar (d.) Sorumluluk, mesuliyet, yük. /**F.** responsabilité, fardeau. /**İ.** responsibility, burden.
berbar (s.) Eşit. /**F.** égal. /**İ.** equal.
berbaran (d.) Şemsiye. /**F.** parapluie. /**İ.** umbrella.
(xwe dan) berbarê Yardım etmek. /**F.** aider. /**İ.** to help
wi xwe da berbarê min bana yardım etti. /**F.** il m'a aidé. /**İ.** he helped me.
berbelav (s.) Geniş. /**F.** large, spacieux. /**İ.** wide, roomy.
berber (n.) Rakip, hasım. /**F.** concurrent, rival. /**İ.** competitor, rival.

berberekanî (d.) Döğüş, düşmanlık. /**F.** lutte, antagonisme. /**İ.** fight, antagonism.

berberî (d.) Düşmanlık, hasımlık. /**F.** antagonisme. /**İ.** antogonism.

berbes (d.) Madeni, mineral. /**F.** minéral. /**İ.** mineral

berbûkî (d.) Çiçek tarhı. /**F.** corbeille de fleurs. /**İ.** flower-bed.

berçav (s.) Apaçık. /**F.** évident, marquant. /**İ.** obvious, outstanding.

berçav anîn İşaret etmek, göstermek. /**F.** signaler. /**İ.** to show

berçavik (d.) Gözlük. /**F.** lunettes. /**İ.** spectacles, (reading) glasses.

berçavkirin (d.) Temsil (tiyatro, vb.)./**F.** représentation. /**İ.** show, performance (theatrical, etc.).

berçîn (biberçe) Kıskanmak, /**F.** être jaloux. /**İ.** to be jealous.

berdan (berde) Bırakmak, terk etmek, red etmek, boşamak. /**F.** laisser, quitter, répudier, divorcer. /**İ.** to leave, to quit, to repudiate, to divorce.

agir berdan Ateşe vermek. /**F.** incendier. /**İ.** to set fire to.

berdan ser Saldırmak. /**F.** attaquer. /**İ.** to attack.

barden ve Atmak, boyun eğmek, teslim olmak. /**F.** lancer, céder. /**İ.** to throw, to yield.

berdan jêr Alçaltmak, indirmek. /**F.** abaisser. /**İ.** to lower.

dest jê berdan Bırakmak, terketmek. /**F.** abandonner. /**İ.** to abandon.

dev jê berdan Bırakmak, yalnız (rahat) bırakmak. /**F.** abandonner, laisser tranquille. /**İ.** to leave, to leave alone.

wi dev ji jina xwe berda Boşandı (karısından) /**F.** il a divorcé. /**İ.** he divorced.

berdandest (d.) Ateşkes, mütareke. /**F.** trêve. /**İ.** truce.

berdar (s.) Verimli. /**F.** fructueux. /**İ.** fruitful.

berdar bûn Başarmak, muvaffak olmak. /**F.** réussir. /**İ.** to succeed.

berdayîn (d.) Gösteri, mümayiş. /**F.** manifestation. /**İ.** demonstration.

berdeborîn (d.) İzin tezkeresi, lesepase /**F.** laissez-passer. /**İ.** permit, pass.

berderazi (d.) Önyargı, peşin hüküm. /F. préjugé. /İ. prejudice
berdest (s.) Hazır. /F. prêt. /İ. ready.
berdesti (n.) Şakirt, mürit, tilmiz. /F. disciple. /İ. follower.
berdevk (e.) Soytarı. /F. bouffon. /İ. clown.
berdewazî (d.) Bekleme. /F. attente. /İ. waiting.
berdil (s.) Aziz, sevgili. /F. cher, aimé, /İ. dear, loved.
bere (s.) Sade, süssüz, açık. /F. simple. /İ. plain.
bere (d.) Parça, bölüm. /F. partie. /İ. part.
berebere (be.) Adım adım, tedricen. /F. progressivement. /İ. gradually.
beredayî (s.) Bayağı, sıradan; bırakılmış, ihmal edilmiş. /F. médiocre, abandonné, négligé. /İ. indifferent, forsaken, neglected.
berê (be.) Eskiden, bir zamanlar. /F. autrefois, jadis. /İ. formerly, in the past.
berêz (s.) Saygı değer, saygın, sayın. /F. autrefois, jadis. /İ. formerly, in the past.
berêz (s.) Saygı değer, saygın, sayın. /F. respectable, honorable. /İ. respectable, honourable.
berf (d.) Kar. /F. neuge. /İ. snow.
berf datê Kar yağıyor. /F. il neige. /İ. it is snowing.
berfende (d.) Çığ. /F. avalanche. /İ. avalanche.
berfireh (s.) Geniş, rahat. /F. spacieux. /İ. roomy.
berfi (d.) Zambak. /F. lys. /İ. lily.
bergeh (d.) Ufuk, görünüş, panorama. /F. horizon, vue, panorama. /İ. horizon, view, panarama.
berger (n.) Yönetici, direktör. /F. administrateur. /İ. manager, director.
bergeranî (d.) Yönetim, idare. /F. administration. /İ.management.
bergerên (bibergere) Yalvarmak, rica etmek. /F. supplier. /İ. to entreat.
bergerin (biberigera) Yönetmek, idare etmek. /F, administrer. /İ. to manage.
bergew kirin Engellemek, kapamak, tıkamak. /F. barrer. /İ. to block.

berhev kirin Yığmak, toplamak, eklemek, bir araya getirmek. /F. amasser, ramasser, additionner, ressembler. /İ. to heap, to pick, to add up, to gather.
(dan) berhev Karşılaştırmak, mukayese etmek. /F. comparer. /İ. to compare.
berhevanî (e.) Yönetmen, rejisör. /F. réalisateur. /İ. producer.
berhev kirin (d.) Toplama, devşirme. /F. cueillette. /İ. gathering, picking.
berhewa (s.) Beyhude. /F. vain. /İ futile.
berik (e.) Kurşun (tüfek). /F. balle (de fusil). /İ. bullet.
berisandin (biberisîne) Hesaplamak. /F. calculer. /İ. to calculate.
berizîn (biberize) Çekişmek, atışmak, döğüşmek. /F. se disputer, lutter. /İ. to argue, to fight.
berî (d.) Çöl. /F. désert. /İ. desert
beri (be.) Önce, evvel. /F. avant. /İ. before.
beri nivro Öğleden önce. /F. avant midi. /İ. before noon.
beriye ko Önce, evvel. /F. avant que. /İ. before.
berkar (e.) Garson. /F. garçon (de café...). /İ. waiter.
berketî (s.) Önemli. /F. important. /İ. important.
berkêşan (d.) İşletme, çalıştırma, sömürü. /F. exploitation. /İ. exploitation.
berkeşk (d.) Çekmece. /F. tiroir. /İ. drawer.
berkêşkitêb (d.) Kitaplık. /F. bibliothèque. /İ. library.
bermalî (d.) Hizmetçi kız. /F. servante. /İ. servant (girl).
bermayî (d.) Fazla, artı, geri kalan. /F. surplus, reste. /İ. surplus, excess, remainder.
bernav (e.) Küçük ad. /F. prénom. /İ. forename.
bernav dan Karıştırmak. /F. mélanger. /İ. to mix.
beroş (d.) Tencere, güveç. /F. marmite. /İ. pot (cooking).
berpeyî (d.) Tepki. /F. réaction. /İ. reaction.
berpirs (d.) Eleştiri, yorum. /F. remarque. /İ. comment.
berpirsiyar (s.) Sorumlu, mesul. /F. responsable. /İ. responsable.
berpirsiyarî (d.) Sorumluluk, mesuliyet. /F. responsabilité. /İ. responsibility.

(dan) berqîran Bağırmak, haykırmak. /F. crier. /İ. to shout.
bersîv (d.) Cevap, yanıt. /F. réponse. /İ. answer.
bersîv dan Cevap vermek, yanıtlamak. /F. répondre. /İ. to answer.
bersto (e.) Takma yaka. /F. faux-col. /İ. collar.
bertav (d.) Şemsiye (güneş için). /F. ombrelle, parasol. /İ. parasol.
berû (e.) Kozalak, palamut. /F. gland (du chêne). /İ. mast, acorn.
berûyê malan (Yenebilen) palamut. /F. gland comestible. /İ. mast (edible).
berûyê pezan (Yenmeyen) palamut. /F. gland non comestible. /İ. acorn (non edible).
bervajî (d.) Karşıt, ters, karşı. /F. contraire, envers, contre. /İ. contrary, reverse, against.
bervale (s.) Sefil, zavallı. /F. misérable. /İ. wretched (poor wretch).
bervekirî (s.) Geniş, rahat. F/spacieux. /İ. roomy.
berwar (d.) Tarih, gün; dağ yolu, yamaç yolu, yokuş. /F. date, route en corniche, montée. /İ. date, cast road, gradient.
di berwara ... de Tarihinde. /F. en date de. /İ. dated.
berwesêl (d.) Ocak. /F. âtre. /İ. fire-place.
berx (e.) Kuzu. /F. agneau. /İ. lamb.
berxistî (d.) Öneri, teklif. /F. proposition. /İ. proposal.
berxvan (n.) Çoban. /F. berger. /İ. shepherd.
berxwarî (n.) Tüketici, müşteri. /F. consommateur. /İ. consumer, customer.
berxwer (d.) Kazanç, kâr; sonuç. /F. gain, résultat. /İ. profit, result.
berxwesekinî (s.) Kibar, nazik, terbiyeli. /F. poli, galant, bien élevé. /İ. polite, well-behaved.
beryar (s.) Kesin, son. /F. décisif. /İ. conclusive.
beryarî (d.) Karar. /F. décision, résolution. /İ. decision, resolution.
beryekî (s.) Özel. /F. spécial. /İ. special.

berz (s.) Yüksek, uzun. /F. haut, grand. /İ. high, tall.
berze kirin Kaybetmek. /F. perdre. /İ. to lose.
berzerine (e.) Topaz, sarı safir. /F. topaze. /İ. topaz.
bes (be.) Yeter, ince, kâfi derecede. /F. assez./İ. enough.
bes bûn Yetmek. /F. suffir. /İ. to suffice.
bes kirin Durdurmak, kesmek. /F. cesser. /İ. to stop.
bes vê gotinê bike Susmak. /F. cesse de parler. /İ. stop talking.
dan bes kirin Durdurmak. /F. faire cesser. /İ. to cause to stop.
beste (d.) Küçük vadi; beste, ezgi. /F. vallon, mélodie. /İ. vale, melody
xistin bestê Beste yapmak, müzik bestelemek. /F. composer de la musique. /İ. to compose music.
bestek (e.) Top. /F. ballon. /İ. ball.
bestekar (n.) Bestekâr. /F. compositeur. /İ. composer.
besterobar (e.) Yatak (ırmak). /F. lit (d'une rivière). /İ. riverbed.
bestir (e.) Bez, kumaş, dokuma. /F. tissu. /İ. fabric.
beş (d.) Pay, hisse. /F.part. /İ. share.
beş kirin Paylaşmak, bölüşmek. /F. partager. /İ. to share.
beşdar (n.) İştirakçi, ortak. /F. participant, associé. /İ. participant, associate.
beşen (e.) Beden, cisim. /F. corps. /İ. body.
beşt (e.) Kiriş, direk. /F. poutre. /İ. beam.
beşûş (s.) Güleç. /F. souriant. /İ. smiling.
beşuşandin (bibeşuşîne) Tatmin etmek, doyum sağlamak /F. satisfaire. /İ. to satisfy.
beşuşandî (s.) Tatmin olmuş, doymuş. /F. satisfait. /İ. satisfied.
betal (s.) Kötü, faydasız. /F. mauvais, inutile. /İ. bad, useless.
betal kirin Kaldırmak, iptal etmek, ilga etmek. /F. supprimer, abolir. /İ. to suppress, to abolish.
betan (e.) Astar. /F. doublure (de vetement). /İ. lining (of garment).

betan kirin Astarlamak. /F. doubler (un vetement). /İ. to line (a garment).

betar (d.) Felaket, riziko, tehlike, talihsizlik, bela. /F. désastre, risque, malheur. /İ. disaster, risk, misfortune.

betav (s.) Parlak, ışıklı. /F. lumineux. /İ. bright, luminous.

betilandin (bibetilîne) Yarmak, bezdirmek. /F. fatiguer, lasser. /İ. to tire to weary.

betilîn (bibetîle) Yorgun olmak. /F. être fatigué. /İ. to be tired.

betîn (s.) Güçlü, kuvvetli. /F. fort, solide. /İ. strong, solid.

betîn kirin Takviye etmek, desteklemek. /F. renforcer, appuyer, soutenir, /İ. to reinforce, to support, to prop.

betlane (d.) Tatil. /F. vacances. /İ. holidays, vacation.

bexçe (d.) Bahçe. /F. jardin. /İ. garden.

bexçevan (e.) Bahçıvan. /F. jardinier. /İ. gardener.

bexşîn (bibexşî) Bağışlamak, af etmek. /F. pardonner, excuser. /İ. to forgive, to excuse.

bexşiş (d.) Ödül, bahşiş. /F. récompense, pourboire. /İ. reward, tip, gratuity.

bext (e.) Şeref, onur. /F. honneur. /İ. honour.

bext dan Bağışlamak, af etmek. /F. pardonner. /İ. to forgive.

ez bextê te me Bağışlamana (affına) sığınıyorum. /F. je me mets à ta mercy. /İ. I crave your mercy.

bextebaran Ay:21 Mayıs-21 Haziran. /F. mois:21 mai au 21 juin. /İ. month: May 21st to june 20 th.

bextiyar (s.) Mutlu, bahtiyar. /F. heureux., /İ. happy.

bextiyarî (d.)Mutluluk, bahtiyarlık. /F. bonheur. /İ. happiness.

bextreş (s.) Mutsuz. /F. malheureux. /İ. unhappy.

bextreşî (d.) Mutsuzluk, talihsizlik, bela /F. malheur. /İ. unhappiness, misfortune.

beyaban (d.) Çöl. /F. désert. /İ. desert.

beyanî (d.) Sabah. /F. matin. /İ. morning.

beyar (d.) İşlenmemiş, ıssız, çorak. /F. inculte, stérile (terre). /İ. waste, barren (land).

beyar (d.) Kıraç toprak. /F. lande. /İ. heath, moor.

beyhûde (s.) Boşuna, beyhude, yararsız. /F. en vain, inutiles. /İ. in vain, useless.

beytik (n.) Serçe. /F. moineau. /İ. sparrow.

bez (d.) Yarış, koşu. /F. course. /İ. race.

bez (e.) Don yağı, iç yağı. /F. suif. /İ. tallow.

bezdonek (s.) Korkak, alçak. /F. lâche. /İ. coward.

beziyan (bibeze) Koşmak. /F. courir. /İ. to run.

bezin (bibeze) Koşmak. /F. courir. /İ. to run.

bê (bêi) (ilg.) —sız, —sı bulunmayan (olmayan). /F. sans. /İ. without, less.

bêar (s.) Utanmaz, hayasız. /F. éhonté. /İ. shameless.

bêaram (s.) Sabırsız, tedirgin, huzursuz. /F. impatient, inquiet. /İ. impatient, restless.

bêarami (d.) Sabırsızlık, tedirginlik, huzursuzluk. /F. impatience, inquiétude. /İ. impatience, restlessness.

bêavi (d.) Kuraklık. /F. sécheresse. /İ. drought.

bêbext (s.) Namussuz, sahtekâr, hain. /F. malhonnête, traître. /İ. dishonest, traitor.

bêbexti (d.) İhanet, hıyanet, namussuzluk. /F. trahison, malhonnêteté. /İ. betrayal, treason, dishonesty.

bêbexti kirin Ele vermek, ihanet etmek. /F. trahir. /İ. to betray.

bêçare (s.) Yoksul, fakir, mutsuz, çaresiz. /F. pauvre, malheureux, sans issue. /İ. poor, unhappy, dead end.

bêçaretî (d.) Gereksinim, ihtiyaç. /F. besoin. /İ. need.

bêçi (d.) Ayak parmağı. /F. orteil. /İ. toe.

bêdad (s.) Gaddar, kıyıcı. zalim. /F. cruel. /İ. cruel.

bêdawi (s.) Sonu gelmez. /F. interminable. /İ. unending.

bêdeng (s.) Dilsiz. /F. muet. /İ. dumb.

lal û bêdeng man Ağzı açık kalmak. /F. demeurer bouche bée. /İ. to remain speachless.

bêdengî (d.) Susmak, sessizlik. /F. silence. /İ. silence.

bêdengihayî (be.) Sakınganlıkla, akıllıca. /F. discrétement. /İ. discreetly.

bêetlahî (be.) Her zaman, daima, sürekli olarak. /F. sans cesse, toujours. /İ. always, continually, contunuously.

bêfehit (s.) Utanmaz, hayasız, küstah. /F. éhonté, insolent. /İ. shameless, insolent.

bêfeyde (be.) Boşuna, yararsız, faydasız. /F. en vain, inutilement. /İ. in vain, useless.

bêfirşk (s.) Oynak, kararsız. /F. versatile. /İ. changeable.

bêgav (s.) Olanaksız, imkânsız. /F. impossible. /İ. impossible.
bêgav man Zorunda kalmak, mecbur olmak. /F. être obligé de. /İ. to be compelled to.

bêgavi (d.) Olanaksızlık, imkânsızlık. /F. impossibilité. /İ. impossibility.

bêgef (s.) Atak, gözüpek, korkusuz. /F. hardi. /İ. bold, fearlass.

bêguman (be.) Kuşkusuz, şüphesiz. /F. sans doute. /İ. doubtless.

bêguman (s.) Kesin, kati. /F. certain. /İ. sure.

bêhal (s.) Yokusn, mahrum, bitkin, halsiz. /F. dénué, épuisé. /İ. destitute, exhausted.

bêhalî (d.) Yorgunluk, bitkinlik, halsizlik. /F. épuisement., fatigue. /İ. exhaustion, weariness.

bêhay (s.) Bilinçsiz, bilmeyen, habersiz. /F. inconscient, ignorat de. /İ. inconscious, ignorant of.

bêhay bûn —dan habersiz olmak, -yi bilmemek. /F. être ignorant de. /İ. to be ignorant of.

bêhed (s.) Sonsuz, sınırsız. /F. infini, illimité. /İ. infinite, unlimited.

bêhedî (d.) Aşırılık.. /F. excés. /İ. excess.

bêhemd (be.) Zorunlu olarak, zorla. /F. obligatoirement, par force. /İ. compulsory, forcibly.

bêhengam (s.) Can sıkıcı (kişi). /F. importun. /İ. importunate (person)

bêhetayî (s.) Sonu gelmez, bitip tükenme. /F. interminable. /İ. endless.

bêhevrî (s.) Eşssiz, emsalsiz. /F. incomparable. /İ. incomparable.

bêhêvitî (d.) Umutsuzluk, yeis. /F. désespoir. /İ. despair.

bêhişî (d.) Aptallık. budalalık. /F. sottise. /İ. stupidity.

bêimkan (s.) Olanaksız, imkânsız. /F. impossible. /İ. impossible.

bêje (d.) Sözcük, kelime. /F. mot, parole. /İ. word.

bê jeya guhêzbar Değişken sözcük. /F. mot variable. /İ. variable word.

bê jeya neguhêzbar Değişmeyen sözcük. /F. mot invariable. /İ. invariable word.

bêjedarî (d.) Temas, dokunma, görüşme. /F. contact. /İ. contact.

bêjekar Hatip, konuşmacı. /F. orateur. /İ. speaker.

bêjin (e.) Dul erkek, bekâr. /F. veuf, célibataire. /İ. widower, bachelor.

bêjing (d.) Elek, kalbur. /F. tamis, crible. /İ. sereen, sieve.

bêjok (s.) Geveze, çenesi düşük. /F. bavard. /İ. chatterer (chatterbox).

bêkar (s.) İşssiz, bekâr. /F. chômeur, célibataire. / İ.unemployed, bachelor.

bêkêr (s.) Yararsız, faydasız, beyhude. /F. inutile, vain. /İ. useless, vain.

bêmad (s.) Solgun, soluk; somurtkan, asık suratlı. /F. pâle, renfrogné. /İ. pale, sullen.

bêmal (e.) Serseri. /F. vagabond. /İ. tramp.

bêmeywe (s.) Verimsiz, meyvesiz. /F. infructueux. /İ. fruitless.

bêna (s.) Ezeli, ebedi. /F. éternel. /İ. everlasting.

bênav (s.) İşe yaramaz, etkisiz, başarısız. /F. inefficace, infructueux.. /İ. ineffective, unsuccessful.

bêpayan (s.) Sonsuz. /F. infini. /İ. infinite.

bêpejnî (d.) Sükun, dinginlik. /F. tranquillité. /İ. tranquillity.

bêpere (s.) Bedava. /F. gratuit. /İ. free (without charge).

bêperwa (s.) Zorlu, sert, yılmaz, pervasız. /F. impétueux, intrépide. /İ. impetiuos, intrepid.

bêram (s.) Sabırsız, sıkıntılı, tedirgin. /F. impatient, tourmenté. /İ. impatient, anxious.

bêrê (s.) Yasadışı, kabul edilemez, hoşa gitmeyen. /F. illégal, inadmissible, désagréable. /İ. illegal, inadmissible, disagreable.

bêrêzi (d.) Düzensizlik, kargaşa, yasadışılık. /F. désordre, illégalité. /İ. disorder, illegality.

bêrêz û tertib Karma karışık. /F. pêlê-mêle, embrouillé. / İ. jumbled, tangled up.

bêrî (d.) Özlem, nostalji, sıla hasreti. /F. nostalgie. /İ. pining, homesickness.

min bêriya te kir Seni özlüyorum. /F. tu me manques. /İ. I miss you.

min bêriya welêt kir Sıla hasreti çekiyorum. /F. j'ai le mal du pays. /İ. I am homesick.

bêrik (d.) Cep. /F. poche. /İ. pocket.

bêro (s.) Çirkin. /F. laid. /İ. ugly.

bêsebeb (s.) Nedensiz, sebepsiz. /F. sans motif. /İ. without reason.

bêsebr (s.) Sabırsız. /F. impatient. /İ. impatient.

bêser (s.)Aptal, budala, sersem, kafasız. /F. sot,étourdi. /İ. silly, foolish.

bêserûberî /d.) Kargaşa, düzensizlik. /F. désordre. /İ. disorder.

bêsûç (s.) Masum, suçsuz. /F. innocent. /İ. innocent.

bêş (d.) Para cezası. /F. amende. /İ. fine.

bêşerm (s.) Utanmaz, hayasız. /F. éhonté. /İ. shameless.

bêşik (be.) Kuşkusuz, şüphesiz. /F. sans doute. /İ. doubtless.

bêtebat (s.) Sabırsız. /F. impatient. /İ. impatient.

bêtedbirî (d.) Tedbirsizlik. /F. imprudence. /İ. rashness.

bêtişe (d.) Lüzumsuz, gereksiz. /F. superflu. /İ. superfluous.

bêtir (s.) Daha fazla. /F. plus. /İ. more.

bêtir ... bêtir Daha... daha. /F. plus...plus. /İ. the more... the more.

bêtir kirin Artmak, fazlalaşmak. /F. augmenter. /İ. to increase.

bêtirin (d.) En yüksek derece, azami, maksimum. /F. maximum. /İ. maximum.

bêtirs (s.) Atılgan, kızgın. /F. impétueux. /İ.impulsive, hotheaded.

bêtiwan (s.) Güçsüz, kuvvetsiz, bitkin. /F. impuissant, épuisé. /İ. powerless, exhausted.

bêtiwanî (d.) Güçsüz, kuvvetsiz. /**F**. impuissance. /**İ**. powerlessness.
bêvên (s.) Enerjisiz. /**F**. sans érnergie. /**İ**. listless.
bêvil (d.) Burun. /**F**. nez. /**İ**.nose.
bêweç (s.) Çorak, kıraç. /**F**. aride. /**İ**. barren.
bêweçî (d.) Çoraklık, kıraçlık. /**F**. aridité. /**İ**. barrenness.
bêxebat (s.) İşsiz, tembel, aylık. /**F**. dêsoeuvré, chômeur. /**İ**. idle, unemployed.
bêxebatî (d.) İşsizlik. /**F**. chomage. /**İ**. unemployment.
bêxulk (s.) Sabırsız. /**F**. impatient. /**İ**. impatient.
bêxwedi (e.) Serseri, yalnız (kişi) /**F**. vagabond, isolé. /**İ**. vagrant, lonely.
bêzirav (s.) Korkak, alçak, tedirgin. /**F**. lâche, peureux, anxieux. /**İ**. coward, timorous, anxious.
bêziravî (s.) Korkaklık. /**F**. lâcheté. /**İ**. cowardice.
bi (ilg.) İle. /**F**. avec. /**İ**. with.
bi hev re = pev re Birlikte. /**F**. ensemble. /**İ**. together.
bi qasi Kadar. /**F**. autant. /**İ**. as much.
bi ... re İle /**F**. avec. /**İ**. with.
biaram (s.) Sabırlı. /**F**. patient. /**İ**. patient.
biber (s.) Geniş. /**F**. large. /**İ**. wide.
bibeşdarî (s.) Anonim. /**F**. anonyme. /**İ**. anonymous.
bibexşî! Affedersiniz!, pardon!, özür dilerim!. /**F**. pardon!, excusez-moi!. /**İ**. sorry!, excuse me!.,
bibêgefî (be.) Kararlı olarak. /**F**. résolument. /**İ**. resolutely.
bibîrdarî (be.) Dikkatli, titizlikle. /**F**. soignesement. /**İ**. carefully.
bicûn (s.) Sağlıklı. /**F**. sain, salubre. /**İ**. sane, healthy.
biçavsorî (be.) Kararlı olarak. /**F**. résolument. /**İ**. resolutely.
biçêj (s.) Lezzetli. /**F**. savoureux. /**İ**. testy.
biçêj kirin Lezzet (çeşni) vermek. /**F**. assaisonner. /**İ**. to flavour.
bidar ve kirin Asmak. /**F**. pendre. /**İ**. to hang.
biderengî (be.) Gecikerek. /**F**. tardivement. /**İ**. belatedly.
bidêlnavî (d.) Sıralanma, münavebe. /**F**. alternance. /**İ**. alternation.

bidiqet (s.) Dikkatli. /F. attentif. /İ. heedful.
bidizî (be.) Gizlice. /F. secrètement. /İ. secretely.
bidom (s.) Sürekli. /F. continuel. /İ. continuous.
bidor bûn Sıralanmak, art arda gelmek. /F. alterner. /İ. to alternate.
bidor hatin Sıralanmak, art arda gelmek. /F. alterner. /İ. to alternate.
biedeb (be.) Kibarca. /F. poliment. /İ. politely.
biguman (s.) Şüpheli /F. suspect. /İ. suspect.
biha (e.) Fiyat, paha, değer. /F. prix, valeur. /İ. price, value.
biha bûn Mal olmak, pahası olamak. /F. coûter. /İ. to cost.
biha kirin Mal olmak, pahası olmak. /F. coûter. /İ. to cost.
bihar (d.) İlkbahar. /F. printemps. /İ. spring.
bihara navîn (d.) Nisan. /F. avril. /İ. April.
bihara paşîn (d.) Mayıs. /F. mai. /İ. May.
bihara pêşin (d.) Mart. /F. mars. /İ. March.
bihatin (s.) Verimli, doğurgan. /F. fertile. /İ. fertile.
bihawarî (be.) Hızla. /F. rapidement. /İ. quickly.
bihelistî (d.) Engelleme. /F. empêchement. /İ. hindrance.
bihêz (s.) Dirençli, dayanıklı. /F. résistant. /İ. resistant.
bihindar (s.) Güzel kokulu. /F. parfumé. /İ. parfumed.
bihindarî (d.) Güzel koku, parfüm. /F. parfum. /İ. perfume.
bihinxweş (d.) Güzel koku, parfüm. /F. parfum. /İ. perfume.
bihinxweşi (s.) Güzel koku. /F. parfumé. /İ. perfumed.
bihişyarî (be.) Akıllıca., zekice. /F. intelligement, sagement. /İ. intelligently, wisely.
bihîstin (d.) Duyma, işitme. /F. ouie. /İ. hearing.
bihîstin (bibinîse) Duymak, işitmek, dinlenmek. /F. entendre, écouter. /İ. to hear, to listen.
bihn (d.) Koku; soluma, nefes alma, soluk, nefes. /F. odeur, respiration, haleine. /İ. smell, breathing, breath.
bihn berdan Soluğunu dışarı vermek, dinlenmek. /F. expirer, se reposer. /İ. to breathe out, to rest.
bihne xwe berde Dinlen! /F. repose-toi! /İ. take a rest!.

bihn dan Dinlenmek. /F. se reposer. /İ. to rest.

bihn dan û standin Soluk almak, nefes almak. /F. respirer. / İ. to breathe.

bihn di xwe dan Güzel koku sürünmek. /F. se parfumer. /İ. to use perfume.

bihn pê ketin Küflenmek, bayatlamak. /F. moisir. /İ. to become stale.

bihn standin Soluğu içine çekmek. /F. aspirer. /İ. to breathe in.

bihn standin û berdan Soluk (nefes) alıp vermek. /F. respirer. /İ. to breathe.

bihn xwe dan İçini çekmek, ah etmek. /F. soupirer. /İ. to sigh.

bihn xwe vekirin Dinlenmek. /F. se reposer. /İ. to rest.

bihna xwe fireh kirin Sabırlı olmak, sabretmek. /F. être patient. /İ. to be patient.

bihna yekî teng kirin Canını sıkmak (birinin). /F. ennuyer qqn. /İ. to annoy s.o.

bihna ko O sırada. /F. alors que, au moment de. /İ. while, whilst.

bihnaxweş (d.) Güzel koku, parfüm. /F. parfum./İ. parfume.

bihnberdan (d.) Soluk verme. /F. expiration. /İ. breathing out.

bihnfireh (s.) Sakin, sessiz, uysal. /F. paisible. /İ. peaceful.

bihngirtin (d.) Solukla içine çekme, soluk alma. /F. inspiration, aspiration. /İ. inhaling, breathing.

bihnkirin (d.) Koku alma (koklama)duyusu. /F. odorat. /İ. smelling.

bihnok (d.) Virgül. /F. virgule. /İ. comma.

niqtebihnok Noktalı virgul /F. point-virgule. /İ. semi-colon.

bihnpakî (d.) Erdem, fazilet. /F. vertu. /İ. virtue.

bihnstandin (d.) Soluğu içine çekme; dinlenme. /F. aspiration, repos. /İ. inhaling, rest.

bihntengi (d.) Sıkıntı, boğuntu. /F. angoisse, ennui. /İ. anguish, boredom.

bihok (d.) Ayva. /F. coing. /İ. quince.

bihortin (bibihore) Geçirmek, taşımak. /**F**. faire passer. /**İ**. to carry across.
(jê) bihortin Aşmak, geçmek. /**F**. dépasser. /**İ**. to exced.
bihovitî (be.) Ansızın, birden. /**F**. brusquement. /**İ**. suddenly.
bihuşt (d.) Cennet. /**F**. paradis. /**İ**. paradise.
bihûrbijarî (be.) Dikkatle. /**F**. attentivement. /**İ**. attentively.
bijan (s.) Sağlıksız. /**F**. malsain. /**İ**. unhealthy.
bijarte (s.) Seçilmiş, ayıklanmış. /**F**. sélectionné, choisi. /**İ**. selected, chosen.
bijartin (bibijêre) Seçmek, ayırt etmek, tercih etmek, işaret etmek. /**F**. élire, choisir, distinguer, opter, désigner. /**İ**. to elect, to choose, to appoint, to single out.
bijartî (n.) Parlamento üyesi, seçilmiş üye. /**F**. député, élu. /**İ**. Member of Parliament, elected member.
bijîr (s.) Zeki, /**F**. intelligent. /**İ**. intelligent.
bijirî (d.) Bilgelik, zekâ. /**F**. sagesse, intelligence. /**İ**. wisdom, intelligence.
bijûn (s.) Sağlıklı. /**F**. salubre. /**İ**. healthy.
bijûn kirin Temizlemek, paklamak. /**F**. assainir. /**İ**. to cleance.
bikêrhati (s.) İşe yarar, etkili, yararlı, faydalı. /**F**. efficace, utile. /**İ**. efficient, useful.

bikêrî yekî hatin Yararlı olmak (birine), hizmet etmek (birine). /**F**. être utile à qqn, servir à qqn. /**İ**. to be useful, to be a help to s.o.

bikotekî (be.) Zorla, mecburiyetle. /**F**. par la force, involontairemenet, obligatoirement. /**İ**. under compulsion, compulsorily.
bila (bağ.) —diği, ki. /**F**. que. /**İ**. that.

bila be Olsun!, tamam!, ne yapalım!. /**F**. soit!, tant pis!. /**İ**. all right!

bilanî (d.) Dilek kipi. /**F**. subjonctif. /**İ**. subjonctive mood.
bilbil (e.) Bülbül. /**F**. rossignol. /**İ**. nightingale.
bilez (be.) Hızla. /**F**. rapidemenet. /**İ**. quickly.
bilgar (n.) Bulgar. /**F**. bulgare. /**İ**. Bulgarian.
bilind (s.) Yüksek. /**F**. haut. /**İ**. high.

bilind bûn Yükselmek, ayağa kalkmak. /F. s'élever. /İ. to rise.
bilind kirin Yükseltmek, yukarı kaldırmak. /F. élever. /İ. to raise.
bilindahî (d.) Yükseklik./F. hauteur. /İ. height.
bilindbêj (d.) Hoparlör. /F. haut-parleur. /İ. loud-speaker.
bilindcih (d.) Yükseklik. /F. hauteur. /İ. height.
bilindîne (s.) Yüce, üstün. /F. suprême. /İ. supreme.
bilindtir (s.) Üstün, âla. /F. supérieur. /İ. superior.
bilî Öte yandan. /F. par ailleurs. /İ. besides.
jê bilî Ayrıca , üstelik. /F. en outre. /İ. furthermore.
bilkewaştin (bilkewêşe) Dönüştürmek. /F. transformer. /İ. to transform.
bilo (d.) Örümcek. /F.araignée. /İ. spider.
bilûl (d.) Emzik (kap). /F. bec (de récipient). /İ. spout (of vase).
bin (ilg.) Altında, altına. /F. sous. /İ. under.
di bin ... de Aşağısında, aşağıda. /F. sous. /İ. below.
di bin ... re Altında. /F. au-dessous. /İ. under.
li bin Altı, altından. /F. sous.
bin av bûn Daldırılmış, batırılmış, banılmış olmak (suya). /F. être plongé. /İ. to be dipped.
bin av kirin Daldırmak, batırmak, banmak. /F. plonger. /İ. to dip.
bin erd kirin Gömmek, saklamak. /F. enterrer, cacher. /İ. to dip.
binaçe (e.) Nesil, kuşak. /F. génération. /İ. generation.
binanî (d.) Kurma, temel /F. fondation. /İ. foundation.
binavûdengî (d.) Ün, şöhret. /F. renommé. /İ. renown, fame.
binaxe (d.) Temel, esas. /F. base, fondation, fondement. /İ. basis, foundation, fundament.
bincil (ç.) Çamaşır. /F. linge. /İ. linen.
binçeng (d.)Koltukaltı. /F. aisselle. /İ. arm-pit.
binçîne (d.) Tesis, temel. /F. fondation. /İ. foundation.
binçînî (s.) Temel, asli. /F. essentiel. /İ. fundamental.
bindeq (d.) Fındık. /F. noisette. /İ. hazel nut.

darbindeq Fındık ağacı. /F.noisetier. /İ. hazel (tree).
dara indeqê Fındık ağacı. /F. noisetier. /İ. hazel (tree).

bindest (s.) İtaatli, uysal, söz dinler. /F. soumis. /İ. submissive, obedient.

bindest bûn Boyun eğme. /F. être soumis. /İ. to be subject.

bindest kirin Boyun eğdirmek, itaat altına sokmak, hüküm altına almak. /F. soumettre, rendre obéisant. /İ. to submit, to subdue, to bring into subjection.

bindestavêtin (d.) Sömürgecilik. /F. colonialisme. /İ. colonialism.

bindestî (d.) İtaat, baş eğme, kölelik, esaret. /F. obéissance, servitude. /İ. obedience, bondage.

binerdî (d.) Yerelması. /F. topinambour. /İ. jerusalem artichoke.

binerdîn (d.) Tünel, yeraltı yolu (yeri). /F. souterrain. / İ. tunnel, underground place.

binermi (be.) Yavaşça. /F. doucement. /İ. slowly.

binerx (s.) Değerli, saygı değer, yiğit, cesur. /F. précieux, respectable, valeureux. /İ. precious, respectable, valiant.

bingeh (d.) Temel, esas. /F. fondation. /İ. foundation.

bingehdanîn (d.) Anayasa. /F. contitution (loi). /İ. constitution (charter)

bingehin (s.) Temel, aslî. /F. essentiel, /İ. fundamental.

bingehziman (e.) Dilbilgisi, gramer. /F. grammaire. /İ. grammer.

bingewre (s.) Alt, aşağı. /F. inférieur. /İ. lower.

binharî (d.) Yas. /F. deuil. /İ. mourning.

binidar (e.) Temsilci, yönetici. /F. représentant, administra teur. /İ. representative, administrator.

binisê (s.) Yoksul, fakir. /F. pauvre. /İ. poor.

bini (e.) Ahır. /F. écurie. /İ. stable.

bini kirin Pençe vurmak, pençe yapmak. /F. ressemeler. /İ. to resole.

binke (d.) Temel. /F. base. /İ. basis.

binkefş (d.) Koltukaltı. /F. aisselle. /İ. armpit.

binrex (d.) Şilte, döşek. /F. matelas. /İ. mattress.

binsol (d.) Taban, pençe (ayakkabı). /**F**. semelle. /**İ**. sole.
binyad (d.) Temel, kurma. /**F**. fondation, fondement. /**İ**. foun dation, basis.
binyadin (s.) Temel, aslî. /**F**. essentiel. /**İ**. fundamental.
bipardarî (s.) Anonim. /**F**. anonyme. /**İ**. anonymous.
bipişkdarî (s.) Anonim, /**F**. anonyme. /**İ**. anonymous.
biqasi (be.) Kadar. /**F**. autant. /**İ**. as much.
bir (d.) Bölüm, pay. /**F**. partie, part. /**İ**. part, share.
birah (d.) Atmosfer. /**F**. atmosphère. /**İ**. atmosphere.
birçî (s.) Aç. /**F**. affamé. /**İ**. hungry.
birçî bûn (s.) Aç olmak, acıkmak /**F**. être affamé. /**İ**. to be hungry.
birçitî (d.) Açlık. /**F**. faim. /**İ**. hunger.
birek (d.) Testere, bıçkı. /**F**. scie. /**İ**. saw.
birek kirin Testereyle kesmek. /**F**. scier. /**İ**. to saw.
birewş (s.) Göz kamaştırıcı, şahane, parlak. /**F**. splendide, brillant,. /**İ**. splendid, shining.
birêveçûn (d.) Yürüyüş, yürüme. /**F**. marche. /**İ**. walk.
birh (d.) Kuvvet, güç. /**F**. force. /**İ**. power.
birh avê Su akışı hızı, akışın gücü (su). /**F**. vivacité de l'eau, force du courant. /**İ**. running of water, the strength of the current.
birik (s.) Sinirli. /**F**. nerveux. /**İ**. nervous.
birin (bibe) Almak, tutmak, yakalamak, alıp götürmek. /**F**. prendre, porter, saisir, emporter. /**İ**. to take, to hold, to take hold, to take away.
bi xwe re birin Alıp götürmek. /**F**. emporter. /**İ**. to take away.
digel xwe birin Götürmek. /**F**. emmener. /**İ**. to take away.
birin ser Tamamlamak, bitirmek. /**F**. accomplir, achever. /**İ**. to achieve.
birinc (d.) Pişmiş pirinç. /**F**. riz cuit. /**İ**. cooked rice.
birinî (s.) Son, kesin. /**F**. définitif. /**İ**. final.
biriqandin (bibiriqîne) Parlatmak. cilalamak./**F**. faire brill er. /**İ**. to shine.

birmut (d.) Enfiye. /F. tabac à priser. /İ. snuff.
birq (d.) Şimşek. /F. éclair. /İ. lightning.
bisam (d.) Parçacık. /F. parcelle. /İ. particle.
bisemt (s.) Elverişli. /F. convenable. /İ. suitable.
biserhatî (d.) Anı, hatıra, serüven, macera. /F. souvenir, aventure. /İ. remembrance, adventure.
biserveçûn (d.) Benzerlik. /F. ressemblance. /İ. similarity.
biservehatî (s.) Yetkin, mükemmel, uyumlu, ahenkli, düzenli. /F. parfait, harmonieux, régulier. /İ. perfect, harmonious, regular.
biserxwe (s.) Bağımsız, müstakil /F. indépendant. /İ. independant.
biserxwebûnî (d.) Bağımsızlık. /F. indépendance. /İ. independance.
bisêlak (s.) Kumlu. /F. sablonneux. /İ. sandy.
bisik (n.) Şüpheli. /F. suspect. /İ. suspect.
bisikikahî (be.) Kolayca. hafifçe. /F. facilement, légèrement. /İ. easily, lightly.
bisiklêt (d.) Bisiklet. /F. bicyclette. /İ. bicycle.
bisteh (s.) İnce. /F. subtil. /İ. subtle.
bistkî (be.) Yakında, az sonra. /F. bientôt, tantôt. /İ. soon.
bişahî (be.) Memnunlukla, neşeyle. /F. joyeusemenet. /İ gladly.
bişkivin (bibişkive) Çiçeklenmek, çiçek açmak. /F. éclore. /İ. to bloom.
bişkoj (d.) Konca, tomurcuk. /F. bouton. /İ. bud.
bişkoşk (d.) Konca, tomurcuk. /F.bouton. /İ. bud.
bitenê (be.) Yalnız, yalznızca, tek başına. /F. seul, seulement, isolément. /İ. alone, only, individually.
ne bitenê Yalnız... değil. /F. non seulement. /İ. not only.
bitev (s.) Sağlam. dayanıklı, dirençli, kuvvetli. /F. solide, ferme, rèsistant. /İ. solid, firm, strong.
bitevayî (be.) Tamamen, tastamam, birlikte. /F. complètement, tout à fait, ensemble. /İ. completely, altogether, together.

bitevî (d.) Sağlamlık., dayanıklılık. /F. solidité. /İ. solidity, firmness.
bitêkrayî (s.) Karşılıklı anlaşmayla. /F. d' un commun accord. /İ.by mutual agreement.
bitirpêr (be.) Önceki gün, evvelki gün. /F. avant-hier. /İ. day before yesterday.
bitom (d.) Kalabalık, çokluk. /F. multitude. /İ. multitude.
bivaştin (bibivêşe) Eritmek. /F. dissoudre. /İ. to dissolve.
bivê nevê (s.) Zorunlu, gerekli. /F. nécessaire, indispensable. / İ. necessary, essential, obligatory.
bivêneveyî (d.) Zorunluk, zarurct. /F. nécessitè. /İ. necessity.
bivir (e.) Balta. /F. hache. /İ. axe.
biwar (d.) Özne, konu. /F. sujet. /İ. subject.
biwije (e.) Öykü (hikaye) anlatan. /F. conteur. /İ. storyteller.
bixêri (d.) Baca, ocak. /F. cheminée. /İ. chimney.
bixwe Kendim, ben. /F. moi-même. /İ. myself.
ez bixwe Kendim, ben. /F. moi-même. /İ. myself.
bixwedî kirin Yetiştirmek, büyütmek, beslemek, bakmak. /F. élever, nourrir, prendre soin. /İ. to raise, to feed, to care after.
bixwedikirin (d.) Besleme, yetiştirme (hayvan), bakım. /F. élevage, soin, /İ. breeding, caring.
biyani (s.) Yabancı. /F. étranger. /İ. foreign.
bizaftin (bibizêfe) Yol göstermek, götürmek. /F. conduire. /İ. to lead.
bizankî (be.) Bile bile. /F. sciemment. /İ. intentionally.
bizêv (s.) Hareketli. /F. mobile. /İ. moving.
bizin (d.) Keçi, teke. /F. chèvre. /İ. goat.
bizirawî (be.) Sakınganlıkla, gizlice. /F. discrétement. /İ. discreetly.
bizmar (e.) Çivi. /F. clou. /İ. nail.
bî (d.) Söğüt ağacı. /F. saule. /İ. willow.
bîber (d.) Biber, kırmızı biber. /F. piment. /İ. pimento, capsicum.

bîbok (d.) İris. /F. iris (oeil). /İ. iris.
bîkar (d.) Marangoz rendesi. /F. rabot. /İ. plane (carpenter's).
bîlêt (d.) Bilet. /F. billet. /İ. ticket.
bîr (d.) Kuyu; bellek, hafıza, hatıra, anı. /F. puits,mémoire. / İ. well, memory.
bîr (s.) Bilen, haberdar, vâkıf. /F. conscient. /İ. aware.
bîr birin Bilincinde olmak, haberdar olmak, bilmek, fark etmek. /F. être conscient, se rendre compte, remarquer. /İ. to be conscious, to become aware, to notice.
bîr bûn Farkına varmak, bilmek. /F. se rendre compte. /İ. to become aware.
bîr lê dan Kulağını dayayıp dinlemek (muayene etmek). /F. ausculter. /İ. to auscultate.
diktor bîr li brindaran dan Doktor hastaları muayene etti. /F. le docteur a examinè les malades. /İ. the doctor has examined te patients.
bîr vedan Düşünüp taşınmak. /F. réflechir. /İ. to ponder.
(anîn) bîra xwe Hatırlamak, anımsamak /F. se rappeler. /İ. to remember.
(hatin) bîr Hatırlamak, anımsamak. /F. se rappeler, évoquer. /İ. to remember, to recall.
(ji) bîra kirin Unutmak. /F. oublier. /İ. to forget.
bîranî (d.) Muhtıra, nota, memorandum. /F. mémorandum. /İ. memorandum.
bîrbir (s.) Uyanık, kurnaz, haberdar. /F. éveillé, conscient. /İ. wide-awake, aware.
bîrborî (s.) Bilinçsiz. /F. inconscient. /İ. unconscious.
bîrdarî (d.) Anıt. /F. monument. /İ. monument.
bîre (d.) Bira. /F.bière. /İ. beer.
bîrhatî Hatırlama, hatıra, anı. /F. souvenir. /İ. remembrance.
bîrjiyan (s.) Unutulmaz, şanlı, ihtişamlı, önemli. /F. mémorable, glorieux, important. /İ. memorable, glorious, important.
bîrmayî (d.) Hatırlama, hatıra, anı. /F. souvenir. /İ. remembrance.
bîrûbawerî (d.) Dogma, kuram, teori, sanı, zan, varsayım. /F. dogme, théorie, supposition. /İ. dogma, theory, supposition.

bîrûbîr Tartışma. /F. discussion. /İ. discussion, debate.
bîrvema (s.) Dikkate değer, önemli, göze çarpan, belirgin. /F. mémorable, marquant. /İ. noteworthy, outstanding.
bîryarî (d.) Niyet, kasıt. /F. intention. /İ. intention.
bîst (e.) Yirmi. /F. vingt. /İ. twenty.
bîst û yek Yirmi bir. /F. vingt et un. /İ. twenty-one.
bîstan (e.) Meyve bahçesi, meyvelik. /F. verger. /İ. fruit-garden.
bîstemin (s.) Yirminci. /F. vingtième. /İ. twentieth.
bîşeng (d.) Salkımöğüt./F. saule pleureur. /İ. weeping willow.
bjîşk (n.) Hekim. /F. médecin. /İ. physician.
bjîşkî (d.) Tıp. /F. mèdecine /İ. (art of) medecine.
blûcistan (d.) Belucistan. /F. Béloutchistan. /İ. Baluchistan.
blûcî (s.) Beluci. /F. béloutche. /İ.Baluchi.
blûr (d.) Flüt. /F. flûte. /İ. flute.
boblat (d.) Felaket, bela. /F. désastre. /İ. disaster.
bodile (s.) Aptal, budala. /F. sot. /İ. stupid.
(ji) boma İçin. /F. pour. /İ. for.
bombe (d.) Bomba. /F. bombe. /İ. bomb.
bombeavêj (d.) Bombardıman uçağı. /F. bombardier. /İ. bomber.
borandek (d.) Gönderici (radyo., telefon). /F. transmetteur. /İ. transmitter.
bordîn (d.) Geçmiş, mazi. /F. le passé. /İ. the past.
boriya berdest (d.) Hikaye birleşik zamanı. /F. imparfait (conjug). /İ. imperfect tense.
boriya çiroki (d.) Mişli geçmiş zaman. /F. plus-que-parfait, passé antérieur. /İ. pluperfect tense, past-perfect (historic tense)
boriya dûdar (d.) Geçmiş zaman. /F. préterit. /İ. preterite tense.
boriye têdayî (d.) Geçmiş zaman (belirsiz geçmiş). /F.parfait (passé indéfini). /İ.perfect tense.
borî (d.) Boru, borazan, geçmiş, mazi. /F. tuyau, trompette, le passé. /İ. pipe (tube), trumpet, the past.

borîn (bibore) Geçmek. /F. passer. /İ. to pass.
tê rê borîn Aşmak. /F. traverser. /İ. to cross.
şev borî derbas kirin Akşamı geçirmek. /F. passer la soirée. /İ. to spend tha night.
borse (d.) Para kesesi. /F. bourse. /İ. purse.
bostan (d.) Meyvelik, bostan. /F. verger, potager. /İ. fruit or vegetable garden.
boş (s.) Bol. /F. abondant. /İ. plentiful.
boş bûn Artmak, çoğalmak. /F. accroître. /İ. to increase.
boşahi (d.) Bolluk. /F. abondance. /İ. plenty.
boxe (e.) Boğa. /F. taureau. /İ. bull.
boz (s.) Gri, külrengi, boz. /F. gris. /İ. grey.
bra (e.) Erkek kardeş /F. frère. /İ. brother.
brader (n.) Dost, arkadaş /F. ami. /İ.friend.
brandox (s.) Dik başlı, inatçı. /F. têtu. /İ. stubborn.
branguh (e.) Pire, tahtakurusu. /F. puce. /İ. bug.
braştin (bibrêje) Kavurmak, kızartmak, kebap etmek. /F. rôtir. /İ. to roast.
bratî (d.) Kardeşlik. /F. fraternité. /İ. friendship.
brazi (n.) Yeğen. /F. neveu (fils du frère), niéce (fille du frérez). /İ. nephew (brother's son), niece (brother's daughter).
brezîl (d.) Bresilya. /F. Brésil. /İ. Brazil.
brîn (d.) Yara. /F. plaie, blessure. /İ. wound.
brîn (bibire) Kesmek, kırmak, koparmak, yaralamak. /F. couper, rompre, blesser. /İ. to cut,to break, to wound.
brîndar (s.) Yaralı. /F. blessé. /İ. wounded.
brîndar kirin Yaralamak. /F. blesser. /İ. to wound.
brîtanya mezin (d.) Büyük Britanya. /F. Grande-Bretagne. /İ. Great Britain.
brûsk (d.) Yıldırım. /F. foudre. /İ. thunderbolt.
budce (d.) Bütçe. /F. budget. /İ.budget.
buhtan kirin İftira etmek, kara çalmak. /F. calomnier. /İ. to slander.
bujma (s.) Kederli, mahzun, pişman, zavallı. /F. triste, repentante. pauvre. /İ. sad, repenting. poor.

bujmayî (d.) Keder, hüzün, pişmanlık, tövbe. /**F**. tristesse, repentir. /**İ**. sadness, repentance.
burc (d.) Kale, kule, burç. /**F**. château, tour. /**İ**. castle, tower.
bûjen (s.) Maddi. /**F**. matériel. /**İ**. material.
bûk (d.) Yeni evli kız ya da kadın, gelin. /**F**. jeune mariée, belle-fille , bru. /**İ**. bride, daughter-in-law.
bûkik (d.) (Oyuncak) bebek /**F**. poupée. /**İ**. doll.
bûn (bibe) Var olmak. /**F**.être. /**İ**. to be.
(lê) bûn Görünmek, ortaya çıkmak. /**F**. apparaître. /**İ**. to appear.
bûnebûn (d.) Olay, hadise. /**F**. événement. /**İ**. event.
bûyer (d.) Olgu, vakıa. /**F**. fait. /**İ**. fact.

C

camekan (d.) Vitrin, camekân. /F. vitrin. /İ. shop - window.
camêr (e.) Kibar adam, centilmen, cesur adam. /F. gentlemen, homme brave. /İ. gentleman, a courageous man.
camêrî (d.) Eli açıklık, cömertlik, cesaret, yiğitlik. /F. générosité, bravoure. /İ. generosity, bravery.
can (e.) Vücut, beden, hayat, yaşam, ruh, can. /F. corps, vie, âme. /İ. body, life, soul.
canê xwe dan Hayatını vermek. /F. donner sa vie. /İ. to give one's life.
canêş (d.) Acı, ıstırap. keder, hüzün. /F. douleur. /İ. pain, sorrow.
canxiraş (s.) Tüyler ürpertici, iğrenç, merhametsiz. /F. atroce. /İ. atrocious.
canzer (s.) Sağlıksız, zararlı. /F. malsain. /İ. unhealthy.
car (d.) Kere, kez, sefer. /F. fois. /İ. time, occassion.
car car Kimi zaman, bazen. /F. parfois. /İ. sometimes.
carekê Bir kere, bir zamanlar. /F. une fois. /İ. once.
carina Arada bir, zaman zaman. /F. quelquefois, de temps à autre. /İ. once in a while.
bi carekê Ansızın, birden bire. /F. tout d'un coup. /İ. all at once.
piricar Ekseriye, çoğunlukla. /F. souvent. /İ. often.
her care ko Her ne zaman ki. /F. chaque fois que. /İ. each time.

tu car Hiçbir zaman, asla. /F. jamais. /İ. never.
yek car Hiçbir şekilde, hiç de. /F. nullement, du tout. /İ. not at all.

caw (e.) Pamuklu bez. /F. cotonnade. /İ. cotton fabric.

cawbir (d.) Makas. /F. ciseaux. /İ. scissors.

cazû (d.) Büyücü kadın, cadı. /F. sorcière. /İ. witch.

ceban (s.) Korkak, alçak. /F. lâche. /İ. coward.

cebanî (d.) Korkaklık, alçaklık. /F. lâcheté. /İ. cowardice.

cebilxane (d.) Muhimmat, cephane. /F. munitions. /İ. munitions.

cefakêş (s.) Ezilmiş, zulme uğramış, eza cefa çeken. /F. opprimé, tourmenté. /İ. oppressed, tormented.

cegerperiti (s.) Yaralı bereli. /F. meurtri. /İ. bruised.

ceh (e.) Arpa. /F. orge. /İ. barley.

cehd (d.) Çaba, ceht. /F. effort. /İ. exertion.

cehd kirin Çaba harcamak. /F. s'efforcer. /İ. to exert o.s.
cehda xwe bike Elinden geleni yap. /F. fais ton possible. /İ. do your utmost.

cehennem (d.) Cehennem. /F. enfer. /İ. hell.

cehîk (d.) Salatalık, hıyar. /F. concombre. /İ. cucumber.

cejn (d.) Bayram. /F. fête. /İ. feast.
cejna zayinê Noel. /F. Noël. /İ. Christmas.
cejna serê salê Yılbaşı. /F. nouvel an. /İ. New Year.
cejna newrosê Kürtlerin yeni yılı; 21 Mart. /F. nouvel an kurde; 21 Mars. /İ. Kurdish new year; 21st March.

celeb (d.) Derece, mertebe, çeşit. /F. qualité, sorte. /İ. grade, sort.

cem (ilg.) De, nezdinde. /F. chez. /İ. at.
li cem yanında, yakınında. /F. auprès. /İ. near.
li cem wan Onların yanında (yakınında). /F. auprés d'eux. /İ. near them.

cemidandin (bicemidîne) Dondurmak. /F. geler. /İ. to freeze.

cemidîn (bicemide) Donmak, buz tutmak. /F. se geler, se figer /İ. to freeze, to congeal.

cenawir (s.) Yırtıcı, vahşi. /F. féroce. /İ. fierce, wild.

cenawir (e.) Yırtıcı hayvan, canavar. /F. fauve. /İ. wild animal.
cendek (e.) Vücut, beden, cisim. /F. corps. /İ. body.
cendirme (e.) Jandarma, polis. /F. genderme. /İ. policeman.
cenet (d.) Cennet. /F. paradis. /İ. paradise.
ceng (e.) Savaş, cenk. /F. guerre. /İ. war.
ceres (e.) Zil, çıngırak. /F. sonnette. /İ. bell.
cerg (e.) Karaciğer. /F. foie. /İ. liver.
ceribandin (bicerbîne) Denemek, deney yapmak. /F. essayer, expérimenter. /İ. to try, to experiment.
ceribok (d.) Sınama, deneme. /F. épreuve. /İ. test.
cerîme (d.) Para cezası. /F. amende. /İ. fine, tax.
ces (d.) Alçı, sıva. /F. plâtre. /İ. plaster.
cesd (s.) Hareketli. /F. mobile. /İ. mobile.
cew (d.) Makas, keski. /F. ciseaux. /İ. scissors, shears.
cew kirin Kırkmak, kırpmak, kesmek. /F. tondre. /İ. to shear, to crop (hair).
cewahir (e.) Mücevher, cevahir. /F. bijou. /İ. jewel
cew kirin Canını sıkmak, incitmek. /F. vexer. /İ. to annoy.
cewşen (d.) Muharebe. /F. bataille. /İ. battle.
ceza (d.) Ceza. /F. châtimenet. /İ. punishement.
cezayirî (s.) Cezayirli. /F. algérien. /İ. Algerian.
cezayîr (d.) Cezayir. /F. Algérie. /İ. Algeria.
cezû (e.) Yapağı. /F. toison. /İ. fleece.
cêz (d.) Yığın, küme. /F. tas. /İ. pile, heap.
cih (e.) Yer, mevki, mahal. /F. place, endroit, lieu. /İ. place, locality, spot.
  di cih de Hemen, derhal. /F. tout de suite, immédiatement. /İ right away, immediately.
  li cihê Yerine. /F. au lieu de. /İ. instead of.
  cihê ko Yerine. /F. au lieu de. /İ instead of.
  cihê kar (e.) Şantiye. /F. chantier. /İ. site (building).
  cihê şewitandî (e.) Yanık. /F. brûlure. /İ. burn.
  cihê xebat (e.) Şantiye. /F. chantier. /İ. site (building).
(bi) cih bûn Yerleşmek. oturmak. /F. se loger. /İ. to take lodgings.

cih dayin Sokmak. /**F.** insérer. /**İ.** insert.
cih girtin Yerine koymak (başka bir şeyin). /**F.** remplacer. /**İ.** to replace.
cih guhartin Yerini değiştirmek. /**F.** déplacer. /**İ.** to move.
(bi) cih kirin Misafir etmek, yerleştirmek, yer açmak. /**F.** loger, situer, donner une place. /**İ.** to lodge, to stay, to situate, to make room.
cihê kirin Ayrı bırakmak, tecrit etmek. /**F.** isoler, séparer. /**İ.** to isolate, to separete.
(anin) cih Gerçekleştirmek, anlamak. /**F.** réaliser. /**İ.** to realize.
(danin) cihê Yerine koymak (başka bir şeyin). /**F.** remplacer. /**İ.** to replace.
(ketin) cihê Yerini almak, ardından gelmek. /**F.** remplacer, succéder. /**İ.** to take place of, to come after.
ez ketim cihê wî Onun yerini aldım. /**F.** je l'ai remplacé. /**İ.** I stood in his place.
(kirin) cih Koymak, yerleştirmek, belirtmek, göstermek. /**F.** placer, désigner. /**İ.** to place, to designate.
(tê de) cih bûn İçine almak, kapsamak. /**F.** contenir. /**İ.** to contain.
cihêbûni (d.) Yalnızlık. /**F.** isolement. /**İ.** loneliness.
cihgirtî (n.) Birinin yerine geçen kimse, vekil. /F. remplaçant. /İ. substitute.
cihki (s.) Yerel, mahalli. /**F.** local. /**İ.** local.
cihxebat (d.) Çalışma yeri. /**F.** lieu de travail. /**İ.** place of work.
cil (e.) Haşa (at). /**F.** couverture de cheval. /**İ.** horse blanket.
cil (ç.) Elbise, giysi, yen. /**F.** habit, vétement, manche. /**İ.** dress, sleeve.
cilên xwe li xwe kirin Giyinmek /**F.** s'habiller. /**İ** to put one's clothes on.
cilên xwe ji xwe kirin Soyunmak. /**F.** se déshabiller. /**İ.** to undress.

cilên xwe danin Soyunmak. /**F.** se deshabiller. /**İ.** to undress.
cilên xwe wergirtin Giyinmek. /**F.** s'habiller. /**İ.** to put one's clothes on.
cildank (d.) Gardrop, elbise dolabı. /**F.** armoire. /**İ.** wardrobe.
cilşo (d.) Çamaşırcı kadın. /**F.** lavandière. /**İ.** washerwoman.
cingal (d.) Sık ağaçlıklı orman, cengel. /**F.** jungle. /**İ.** jungle.
cinigin (bicinige) Somurtmak, surat asmak. /**F.** bouder. /**İ.** to sulk.
cinin (d.) Bahçe. /**F.** jardin. /**İ.** garden, flower-garden.
cins (e.) Tür, cins, çeşit. /**F.** espèce, sorte. /**İ.** kind, sort.
civandin (bicivîne) Yığmak. bir araya getirmek, birlikleri yığmak (askerlik). /**F.** amasser, assembler, masser des troupes. /**İ.** to heap up, to assemble, to mass troops.
civank (d.) Genel ders, konferans. /**F.** conférence. /**İ.** lecture.
civat (d.) Meclis, kurul, şirket, dernek, birlik. /**F.** assemble, société, association. /**İ.** assembly, society, association.
civiyan (bicive) Toplanmak. /**F.** se rassembler. /**İ.** to meet, to assamble.

li hev civiyan =li hev civin Bir araya gelmek, buluşmak, toplanmak. /**F.** se rassembler. /**İ.** to gather, to meet, to assemble.

ciwan (s.) Genç, güzel, yakışıklı, hoş. /**F.** jeune, beau, joli. /**İ.** young, beautiful, handsome, pretty.
ciwan kirin Gençleşmek. /**F.** rajeunir. /**İ.** to become younger.
ciwanbext (s.) Eliaçık, cömert, alicenap. /**F.**généreux. /**İ.** generous.
ciwanî (d.) Gençlik. /**F.** jeunesse. /**İ.** youth.
ciwanmêr (s.) Kibar, nazik. /**F.** galant. /**İ.** courteous.
ciwanmêrane (be.) Kibarlıkla, soylulukla. /**F.** noblement. /**İ.** nobly.
ciyawazi (d.) Farklılık, çeşitlilik. /**F.** différence, diversité. /**İ.** difference, diversity.
cizdan (e.) Cüzdan, portföy. /**F.** portefeuille. /**İ.** wallet.
cîher (n.) Kendisine bir şey gönderilen. /**F.** destinataire. /**İ.** addressee.
cîherîn (d.) Gönderilecek yer. /**F.** destination. /**İ.** destination.

cîran (n.) Komşu. /F. voisin. /İ. neighbour.
cîrankî (s.) Yakın. /F. proche. /İ. neighbouring.
cîteng (s.) Rahatsız edici. /F. incommode. /İ. unconfortable.
co (d.) Kanal, mecra. /F. canal. /İ. canal.
col (d.) Zincir. /F. chaine. /İ. chain.
col kirin Zincire vurmak, prangalamak. /F. enchaîner. /İ. to put in chaine, to fetter.
cole (d.) Hareket. /F. mouvement. /İ. movement.
comerd (s.) Eli açık, cömert. /F. généreux. /İ. generous.
comerdane (be.) Cömertçe. /F. généreusement. /İ. generously.
comerdî (d.) Cömertlik. /F. générosité. /İ. generosity.
cot (d.) Çift, işleme (toprak). /F. labour, paire. /İ. plough, pair.
cot kirin Çift sürmek. /F. labourer. /İ. to plough.
cotemenî (d.) Tarımbilim. /F. agronomie. /İ. ağronomy.
cotkar (e.) Çiftçi, tarımcı, reçber. /F. cultivateur, laboureur. /İ. cultivator, ploughman.
cotkarî (d.) Çift sürme. /F. labour. /İ. ploughing.
cotyari (s.) Tarımsal, zirai. /F. agricole. /İ. agricultural.
cuhî (n.) Musevi, yahudi. /F. juif. /İ. Jew.
cûn (s.) Gri, boz. /F. gris. /İ. grey.
cûre (e.) Tür, cins, çeşit. /F. espèce, sorte, genre. /İ. species, sort, type.
cûtin (bicû) Çiğnemek. /F. mâcher. /İ. to chew.
cûze (e.) Tür, tip. /F. espèce. /İ. type.

Ç

çadir (d.) Çadır. /**F**. tente. /**İ**. tent.
çak (s.) İyi. /**F**. bien, bon. /**İ**. good.
çak kirin İyileştirmek, ıslah etmek. /**F**. améliorer. /**İ**. to improve.
çaket Ceket. /**F**. veste (à l' occidentale). /**İ**. coat (western style).
çakûç (e.) Çekiç. /**F**. marteau. /**İ**. hammer.
çal (d.) Kuyu, /**F**. puits. /**İ**. well (of water).
çalak (s.) Çevik, atik, kıvrak, hızlı. /**F**. agile, souple, rapide. /**İ**. nimble, supple, quick.
çalakî (d.) Çeviklik, atiklik, kıvraklık, çabukluk. /**F**. agilité, souplesse, rapidité. /**İ**. nimbleness, suppleness, quickness.
çalav (d.) Kuyu. /**F**. puits. /**İ**. well (of water).
çandin (biçine) Tohum ekmek, sürüp ekmek, yetiştirmek, sebze ekmek. /**F**. semer, cultiver, planter des légumes. /**İ**. to sow, to cultivate, to raise vegetables.
çap (d.) basım. /**F**. impression. /**İ**. print.
çap kirin Basmak, yayınlamak. /**F**. publier, imprimer. /**İ**. to print, to publish.
(tê de) çap kirin Koymak (gazeteye), haber vermek. /**F**. insérer (dans un journal). /**İ**. to insert (in newspaper). to advertise.
çapberî (d.) Baskı. /**F**. édition. /**İ**. edition.
çapxane (d.) Matbaa. /**F**. imprimerie. /**İ**. printing-house.
çar (d.) Yelken. /**F**. voile (de navire). /**İ**. sail.
çar (e.) Dört. /**F**. quatre. /**İ**. four.
çarçîve (d.) Çerçeve. /**F**. cadre. /**İ**. frame.

çarde (e.) On dört. /F. quatorze. /İ. fourteen.
çardehemîn (s.) Ondördüncü. /F. quatorzième. /İ. fourteenth.
çare (d.) Araç, deva, çare, kaynak. /F. moyen, remède, ressource. /İ. means, remedy, resource.
çaremîn (s.) Dördüncü. /F. quatrième. /İ. fourth.
çarenîn (s.) Kaçınılmaz. /F. inévitable. /İ. unavoidable.
çargoşe (d.) Kare. /F. carré. /İ. square.
çarik (d.) Peçe. /F. voile (de femme). /İ. veil (women's).
çarpê (e.) Dörtayaklı. /F. quadrupède. /İ. quadruped.
çarpîne (s.) Değişken. /F. versatile. /İ. changeable, fickle.
çarşemb (d.) Çarşamba. /F. mercredi. /İ. Wednesday.
çarwa (s.) Dörtayaklı. /F. quadrupède. /İ. quadruped.
çaryek Çeyrek. /F. quart. /İ. quarter.
çaryek saetekê Çeyrek saat. /F. quart d'heure. /İ. quarter of an hour
çav (e.) Göz. /F. oeil. /İ. eye.
çavê min lê ye Onu gözetliyorum. /F. je le surveille. /İ. I am watching him.
li ser seran û li ser çavan Hoş geldiniz, baş üstüne. /F. sois le bienvenu, à vos ordres. /İ. you are welcome, at your orders.
çav berdan Kıskanmak, haset etmek. /F. envier. /İ. to envy.
çav dan Kışkançlık duymak, haset etmek. /F. être jaloux, eniver. /İ. to be envious, to envy.
çav dêran Farkına varmak, gözlemek. /F. remarquer. /İ. to notice.
çav lê gerandin Ziyaret etmek (bir yeri), gözetim altında tutmak, denetlemek. /F. visiter (un lieu), surveiller, contrôler. /İ. to visit (s.t.), to oversee, to supervise.
çav lê ketin Görmek, seçmek. /F. apercevoir. /İ. to perceive (have a glimpse)
çav lê şkênandin Göz kırpmak. /F. fair de l'oeil. /İ. to wink.
çav nêri .... kirin Beklemek. /F. attendre. /İ. to wait, to await.

çav pê ketin Görmek, seçmek. /**F**. apercevoir. /**İ**. to perceive (have a glimpse)

(ber) çav girtin Göz önüne almak, düşünmek, irdelemek. /**F**. considérer. /**İ**. to consider.

çav şkênandin Moralini bozmak. /**F**. démoraliser. /**İ**. to demoralize.

(anin ber) çavan Hatırlamak, anımsamak. /**F**. évoquer. /**İ**. to recall.

(dan ber) çavan Açıklamak, ileri sürmek, ifade etmek. /**F**. exposer, énoncer. /**İ**. to state, to express.

(xistin ber) çavan Kanıtlamak, ispat etmek. /**F**. démontrer. /**İ**. to domonstrate

çavberda (s.) Saydam, şeffaf. /**F**. transparent. /**İ**. transparent.

çavdêr (e.) Denetçi, murakip, müfettiş. /**F**. surveillant, inspecteur. /**İ**. supervisor, inspector.

çavdêrî (d.) Dikkat, gözetim, denetim. /**F**. attention, surveillance. /**İ**. attention, supervision.

çavdêrî kirin Denetlemek, yoklamak, teftiş etmek, gözetleme, nöbet tutma. /**F**. inspecter, veiller. /**İ**. to inspect, to watch.

çavekirî (s.) Açıkgöz, akıllı, uzak görüşlü, dikkatli, uyanık. /**F**. prudent, vigilant. /**İ**. prudnt, watchfull.

çavgerm (s.) Dikkafalı, inatçı. /**F**. opiniâtre. /**İ**. obstinate, headstrong.

çavgirtî (s.) Saf, çocuksu, deneyimsiz, tecrübesiz. /**F**. naif, inexpérimenté. /**İ**. ingenuous, inexperienced.

çavhebîn (s.) Çekici, cazip. /**F**. attrayant. /**İ**. attractive.

çavlêgerok (d.) Ziyaret (bir yeri). /**F**. visite (d'un lieu). /**İ**. visit (s.o.).

çavnerî (d.) Gözitemleme, denetimleme. /**F**. surveillance. /**İ**. supervion.

çavnêrî ... kirin Gözetimlemek, beklemek. /**F**. surveiller, attendre. /**İ**. to supervise, to wait.

çavnêriya ... kirin Beklemek. /**F**. attendre. /**İ**. to await.

çavok (d.) Gözlük (okuma). /**F**. lunettes. /**İ**. spectacles (reading glasses).

çavsor (s.) Yiğit, kahraman, yılmaz, gözüpek, korkusuz. /**F**.

vaillant, fougueux impétueux, intrepide. /İ. valiant, dauntless, fearless.

çavsorî (d.) Yiğitlik, kahramanlık, cesaret. /F. vaillance, courage, bravoure. /İ. valiance, courage, bravoure.

çavşken (s.) Korkunç, dehşet verici, tehdit edici. /F. terrible, menaçant. /İ. terrible, threatining.

çavşkênandî (s.) Morali bozulmuş. /F. démoralisé. /İ. demoralized.

çavtarî (s.) Kör. /F. aveugle. /İ. blind.

çavteng (s.) Cimri, hasis, pinti. /F. avare. /İ. miserly.

çavtirsiyayî (s.) Korkmuş. /F. effrayé. /İ. frightened.

çavzêlkî (d.) Merak. /F. curiuosité. /İ. curiosity.

çawan? Nasıl? /F. comment? /İ. how?

em ê çawan bikin? Ne yapmalı? nasıl yapmalı? /F. que faire?, comment faire? /İ. what's to be done?, how now?

tu çawan î? Nasılsın? /F. comment vas-tu? /İ. how are you?

çawankî (d.) Ad durumu (dilbilgisi). /F. cas (gram.) /İ. case (gram.)

çax (d.) Dönem, zaman, an. /F. période, temps, moment. /İ. period, time, moment.

li- ve çaxê Şu an, şimdi. /F. à ce moment. /İ. at the present time.

ji vê çaxê ve —den beri. /F. depuis. /İ. since.

çax (s.) Büyük, iri, kocaman, muazzam. /F. volumineux, gros. /İ. large, huge.

çay (d.) Çay. /F. thé. /İ. tea.

çek (d.) Çek. /F. chêque. /İ. cheque.

çek (n.) Çekoslovakyalı. /İ. tchèque. /İ. Czech.

çek (e. ve ç.) Zırh, arma. /F. armure, armes. /İ. armour, arms.

(bi) çek kirin Silahlandırmak. /F. armer. /İ. to arm.

(ji) çek kirin Silahsızlaştırmak. /F. désarmer. /İ. to disarm.

çekdanin (d.) Mütareke, ateşkes. /F. armistice, cessez-le-feu. /İ. armistice, cease-fire.

çekoslovakya (d.) Çekoslovakya. /F. Tchécoslovaquie. /İ. Czechoslovakia.

çel (d.) Kopya. /**F.** exemplaire. /**İ.** copy.
çelak kirin Bükmek, burmak. /**F.** tordre. /**İ.** to wring.
çeleng (s.) Zarif, şirin, ince, göz kamaştırıcı, ihtişamlı, hoş, güzel. /**F.** élégant, gracieux, splendide, joli. /**İ.** elegant, gracious, splendid, pretty, good-looking.
çeleng kirin Güzelleştirmek. /**F.** embellir. /**İ.** to beautify.
çeleyê navin Ocak ayı. /**F.** janvier. /**İ.** January.
çeleyé paşin Şubat. /**F.** février. /**İ.** February.
çeleyê pêşin Aralık ayı. /**F.** décembre. /**İ.** December.
çem (e.) Akarsu, dere, çay. /F. ruisseau. /**İ.** stream.
çemdin (biçemîne) Kırmak, koparmak, parçalamak, burmak, bükmek, eğmek. /**F.** rompre, tordre. /**İ.** to break, to wring.
çemendi (s.) Bükülmüş, burkulmuş. /**F.** tordu. /**İ.** twisted.
çemik (d.) Değnek, sopa, çomak. /**F.** baguette. /**İ.** stick.
çenbil (d.) Kulp. /**F.** anse. /**İ.** handle.
çend (be.) Ne kadar?, bir miktar, hangi?, bir kaç. /**F.** combien?, certain, quel? quelque. /**İ.** how? (many, much), some, which?, a few.

çend rojan? Kaç gün? /**F.** combien de jours?. /**İ.** how many days.

tu çend salî yî? Kaç yaşındasın? /**F.** quel âge as-tu? /**İ.** how old are you?.

her çend jî Ne var ki, mamafih, rağmen, lakin. /**F.** cependant, malgré. /**İ.** however, in spite.

ev çend Kadar. /**F.** autant. /**İ.** as much.

çendane (be) Kimi zaman, bazen, bununla birlikte. ise de. /**F.** quelquefois, quoique. /**İ.** sometimes, although.
çende (be.) O kadar, o denli, öylesine. /**F.** tant que, tellement. /**İ.** as long as, so much.
çendek (s.) Bazı, belli bir takım, birisi, biri. /**F.** certain, quelqu'un. /**İ.** some someone.
çendetexlît (s.) Çeşitli. /**F.** varié. /**İ.** varied.
çendemî (s.) Geçici, muvakkat. /**F.** provisorie. /**İ.** temporary, provisional.
çendrojani (s.) Geçici, muvakkat. /**F.** temporaire. /**İ.** temporary.

çeng (d.) Kol, kanat, yen, pençe. /F. bras, aile, manche, griffe. /İ. arm, wing, sleeve, claw.
(xwe) çeng kirin Sıçramak, atlamak. /F. sauter. /İ. tu jump.
çente (d.) Valiz, bavul, deri çanta. /F. valise, serviette de cuir. /İ. bag, case.
çentebask (e.) Valiz, bavul. /F. valise. /İ. bag.
çentedest (e.) El çantası. /F. sac à main. /İ. handbag.
çentezend (d.) Deri çanta. /F. serviette de cuir. /İ. case.
çep (e. ve s.) Sol. /F. gauche. /İ. left.
çepedeyî (d.) Kurnazlık, hile. /F. ruse. /İ trick.
çepel (s.) Pis, pasaklı. /F. malpropre. /İ. slovenly, dirty.
çeplik lê xistin Alkışlamak. /F. applaudir. /İ. to applaud.
çeple lê dan Alkışlamak. /F. applaudir. /İ. to applaud.
çerixîn (biçerixe) Kaymak. /F. glisser. /İ. to slip.
çerm (e.) Deri, meşin, kösele /F. peau, cuir. /İ. skin, leather.
çermekê çavî (e.) Gözkapağı. /F. paupière. /İ. eyelid.
çerx (d.) Tekerlek. /F. roue. /İ. wheel.
çespandin (biçespîne) Uygulamak. /F. appliquer. /İ. to apply.
çest kirin Tatmak. /F. goûter. /İ. to taste.
çetel (d.) Çatal. /F. fourchette. /İ. fork.
çetin (s.) Zor, çetin. /F. difficile. /İ. difficult.
çetînî (d.) Zorluk çekmek. /F. difficulté. /İ. difficulty.
çeyî (d.) İyilik, şefkat. /F. bonté. /İ. kindness.
çewlik (d.) İma. /F. allusion. /İ. hint.
çewt (s.) Yanlış, hatalı, uyuşmaz, karşıt. /F. erroné, faux, incompatible. /İ. mistaken, false, incompatible.
çê (s.) İyi. /F. bon. /İ. good.
çêbiwar (d.) Geçmiş zaman ortacı. /F. participe passé. /İ. past participle.
çêbûn (d.) İyileşme. /F. guérison. /İ. heal.
çêbûn (çêbibe) İyileştirmek, tedavi etmek, olgunlaştırmak, büyümek. /F. guérir, mûrir, pousser. /İ. to heal, to mature, to grow.
çêbûni (d.) Olgunluk. /F. maturité. /İ. maturity.

çêj (d.) Tat, lezzet, çeşni. /**F.** goût, saveur. /**İ.** taste, flavour.
çêj kirin Tatmak. /**F.** goûter. /**İ.** to taste.
çêjandin (bicêjine) Tadını çıkarmak yemek. /**F.** savourer. /**İ.** to savour.
çêjdar (s.) Lezzetli. /**F.** savoureux. /**İ.** testy.
çêjik (n.) Çocuk. /**F.**enfant. /**İ.** child.
çêkirin (çêke) İmal etmek, üretmek, tamir etmek, yapmak, gerçekleştirmek. /**F.** fabriquer, produire, réparer, réaliser. /**İ.** to manufacture, to produce, to repair, to make.
çêl kirin Hatırlatmak, akla getirmek. /**F.** évoquer. /**İ.** to evoke.
çêlek (d.) İnek. /**F.** vache. /**İ.** cow.
çêlî (e.) Kuşak, nesil, kopya. /**F.** génération, exemplaire. /**İ.** generation, copy.
çêr kirin Anlatmak, hikaye etmek. /**F.** raconter. /**İ.** to tell, to relate.
çêran (biçêre) Otlamak. /**F.** paitre. /**İ.** to graze.
çêrandin (biçêrine) Otlatmak. /**F.** faire paitre. /**İ.** to pasture.
çêre (d.) Otlak. /**F.** pâturage, pacage. /**İ.** grazing-grounds, pasturage.
çêregeh (d.) Otlak. /**F.** pâturage. /**İ.** grazing-grounds.
çêrin (biçêre) ya da **çêriyan (biçêre)** Otlamak. /**F.** paitre. /**İ.** to graze.
çêstin (biçêse) Tatmak. /**F.** goûter. /**İ.** to taste.
çêtir (s.) Daha iyi. /**F.** meilleur. /**İ.** better.
çêtir ditin Ayırt etmek, tercih etmek. /**F.** distinguer, préferer. /**İ.** to distingnish (from), to prefer.
(jê) çêtir girtin Tercih etmek. /**F.** préferer. /**İ.** prefer.
çêtirandin (biçêtirine) İyileştirmek, ıslah etmek. /**F.** amélior-er.
çi (soru ad.) Ne?, hangisi?, neyi?. /**F.** que, quel (le)?, quoi?. /**İ.** what?, which?, what?
ew çi ye? Bu nedir? /**F.** qu'est-ce?. /**İ.** what is this?.
tu çi dixwazî? Ne istiyorsun? /**F.** que vex-tu?. /**İ.** what do you want?

her çi ji be? Ne olursa olsun, her halü kârda. /F. quoi qu'il en soit. /İ. in any event.

çi re? Niçin? /F. pourquoi?. /İ. why?.

çihiz (d.) Tüfek mermisi. /F. balle de fusil. /İ. bullet.

çikilandin (biçikilîne) Dikmek (ağaç). /F. planter (un arbre). /İ. to plant (a tree).

çikiyan (biçîke) Yorulmak, tükenmek, kurumak. /F. épuiser, tarir. /İ. to exhaust, to dry up.

çikolate (d.) Çikolata. /F. chocolat. /İ. chocolate.

çil (e.) Kırk. /F. quarante. /İ. forty.

çilmisîn (biçilmîse) Solmak, çiçeğini dökmek. /F. se faner, défleurir. /İ. to wither, to shed its flowers.

çilo (be.) Nasıl. /F. comment. /İ. how.

çilokok (e.) Çalılık. /F. buisson. /İ. bush.

çima (be.) Niçin?. /F. pourquoi?. /İ. why?.

çimento (d.) Çimento. /F. ciment. /İ. cement.

çimkî (bağ.) Çünkü, zira. /F. car. /İ. because.

çingîn (biçinge) Çınlamak. /F. résonner. /İ. to resound.

çinîn (biçine) Koparıp toplamak. /F. cueillir. /İ. to pick.

çinîna rezan (d.) Bağbozumu. /F. vendange. /İ. wine-harvest, vintage.

çipborî (d.) Tüp, boru. /F. tube. /İ. tube.

çipik (d.) İş, görev, ödev. /F. tâche. /İ. task.

çiqas (be.) Ne kadar? (fiyat). /F. combien? (pix). /İ. how much? (cost).

çiqli (d.) Dal (ağaç). /F. branche. /İ. branche (of tree).

çira (d.) Lamba. /F. lampe. /İ. lamp.

çirindin (biçirîne) Yırtmak. /F. déchirer. /İ. to tear.

çirav (d.) Bataklık, sığ göl. /F. marais, lagune. /İ. marsh, swamp, lagoon.

çirçîrok (d.) Masal, menkıbe. /F. légende, conte. /İ. legend, story.

çire? Niçin? /F. pourquoi? /İ. why?.

çiriya berî Ekim. /F. octobre. /İ. October.

çiriya navîn Kasım. /F. novembre. /İ. November.

çiriya paşîn Aralık. /F. décembre. /İ. December.
çirûsk (d.) Kıvılcım. /F. étincelle. /İ. spark.
çist (s.) Hızlı, çevik, canlı. /F. vif. /İ. quick.
çist kirin Tatmak. /F. goûter. /İ. to taste.
(xwe) çist kirin Toparlamak, sakinleşmek. /F. se ressaisir. /İ. to regain composure.
çistî (d.) Disiplin. /F. discipline. /İ. discipline.
çitare (d.) Bez, kumaş. /F. toile. /İ. fabric.
çito? (be.) Nasıl?. /F. comment?. /İ. how?.
çiv (d.) Hile, desise, oyun. /F. ruse. /İ. trick.
çivan li xwe dan Atlamak, sıçlramak, zıplamak. /F. sauter. / F. to jump.
çivik (e.) Kuş. /F. oiseau. /İ. bird.
çivoke (d.) Burun (coğrafya). /F. cap (géogr.). /İ. cape (geogr.).
çixiz (d.) Daire, çember. /F. cercle. /İ. circle.
çiya (e.) Dağ. /F. montagne. /İ. mountain.
çiyayî (e.) Dağlı. /F. montagnard. /İ. highlander.
çîçek (d.) Çiçek. /F. fleur. /İ. flower.
çîçik (e.) Meme (inek., vb.). /F. mamelle. /İ. udder.
çîmen (e.) Çim, çimen, çayır. /F. gazon. /İ. lawn.
çîmenzar (d.) Çayır, çimenlik. /F. prairie. /İ. meadow.
çîn (s.) ya da **çinçin** (s.) Alaca, alaca bulaca. /F. bariolé. /İ. mottled.
çîn (d.) Çin. /F. Chine. /İ. China.
çînçinkirî (s.) Alaca bulaca. /F. bariolé. /İ. mottled.
çînî (n.) Çinli. /F. chinois. /İ. Chinese.
çîp (e.) Baldır. /F. mollet. /İ. calf (of the leg).
çîrok (d.) Masal, öykü, roman. /F. conte, nouvelle, roman. /İ. tale, novelette, novel.
çît (d.) Çit, ince duvar. /İ. haie, cloison. /İ. hedge, partition.
çît (e.) Bez, kumaş. /F. toile. /İ. fabric.
çîtog (s.) Rahatsız edici. /F. incommode. /İ. unconfortable.
ço (d.) Asa, değnek. /F. bâton. /İ. rod, stick.
çok (d.) Diz. /F. genou. /İ. knee.
çol (d.) Kır, kırlık. /F. campagne. /İ. countryside.

çolkarî (s.) Kırsal. /F. rural. /İ. rural.
çort (s.) Kaba insan. /F. (homme) grossier. /İ. rude (fellow).
çû (be.) Çok geç. /F. trop tard. /İ. too late.
çûdarî (d.) Mesafe. /F. distance. /İ. distance.
çûk (e.) Kuş. /F. oiseau. /İ. bird.
çûn (d.) Ayrılış, gidiş. /F. départ. /İ. departure.
çûn (biçe) Gitmek. /F. aller. /İ. to go.
çûn ava Batmak (güneş). /F. se coucher (le soleil). /İ. to set (sun).
çûn geştê Seyahat etmek. /F. voyager. /İ. to travel.
çûn pêrginê Karşılamak, kabul etmek (misafiri nezaketle). /F. accueillir, aller à la rencontre. /İ. to meet, to welcome.
em çûn pêrgina hevalê xwe Dostumuzu karşılamaya gittik. /F. nous sommes allés à la rencontre de notre ami. /İ. we went to meet our friend.
çûn piyariya xwedê Ölmek. /F. mourir. /İ. to die.
çûn serdana Görmeye gitmek, ziyaret etmek. /F. rendre visite. /İ. to call on.
cûn xatirxaziya Görmeye gitmek, ziyaret etmek. /F. rendre visite. /İ. to call on.
li ser yakî ve çûn Birine benzemek. /F. ressembler à qqn. /İ. to look like s.o.
çûnbarî (d.) Taşıt, nakil vasıtası. /F. véhicule. /İ. vehicle.
çûngeh (d.) Yol, geçit. /F. allée. /İ. alley.
çûnûhatin (d.) Dolaşma, etkinlik, faaliyet. /F. circulation, activité. /İ. circulation, activity.

D

da ko —sin diye, —mesi için, için, diye. /F. pour que, afin que. /İ. so that, in order that.

dabellendin (dabellîne) Yutmak. /F. avaler. /İ. to swallow.

dabinartin (dabinêre) Dikmek, ekmek. /F. planter. /İ. to plant.

daçek (d.) Edat, ilgeç. /F. préposition. /İ. preposition.

dad (d.) Adalet. /F. justice. /İ. justice.

dadan (dade) Kapamak, yakmak. /F. fermer, allumer. /İ. to close, to light.

dadigeh (d.) Mahkeme. /F. tribunal. /İ. court of justice.

dadkar (s.) Adaletli, dürüst. /F. juste. /İ. just, fair.

dager (n.) Müdür, yönetici. /F. administrateur. /İ. manager, director.

dagerandin (dagerîne) Göndermek, geri getirmek. /F. renvoyer, ramener. /İ. to send away, to bring back.

dageriyan (dagere) Geri çevirmek, geri göndermek. /F. retourner. /İ. to send back.

dagerî (d.) Yönetim. idare. /F. administration. /İ. management, administration.

dagirisandin (dagirisîne) Yakmak (ışık). /F. allumer. /İ. to light.

dagirtin (dagîre) Doldurmak, yüklemek. /F. remplir, bourrer, charger. /İ. to fill, to load.

dagirtî (s.) Dolu. /F. plein. /İ. full.

dahatin (dawere) Aşağı inmek, Karaya çıkmak (inmek). /F. descendre, atterrir. /İ. to came down, to land.

berf datê Kar yağıyor. /**F.** il neige. /**İ.** it is snowing.

dahelanin (dahelîne) Çekmek (yedekte). /**F.** déhaler. /**İ.** to haul down.

dahêher (n.) Mucit. /**F.** inventeur, /**İ.** inventor.

daimen (be.) Her zaman, daima, ilelebet. /**F.** toujours. /**İ.** always, for ever.

daketin (dakeve) Aşağı inmek. /**F.** rescendre. /**İ.** to come down.

dakirin (dake) Yükünü indirmek (hayvanın); batırmak, ıslatmak. /**F.** décharger un animal, tremper. /**İ.** to unburden, to dip.

dakutandin (dakutîne) Sarsmak. /**F.** secouer. /**İ.** to shake.

daliqandin (daliqîne) Asmak, takmak. /**F.** accrocher, suspendre. /**İ.** to hang.

daliqandin (daliqîne) Asmak, takmak. /**F.** accrocher, suspendre. /**İ.** to hang.

dalistin (dalêse) Yalamak. /**F.** lécher. /**İ.** to lick.

daman bûn Eğlenmek. /**F.** s'amuser. /**İ.** to enjoy o.s.

daman kirin Eğlendirmek. /**F.** amuser. /**İ.** to entertain.

damar (d.) Sinir. /**F.** nerf. /**İ.** nerve.

dan (e.) Üzüm tanesi; armağan, hediye, bağış, sekiz saatlik süre. /**F.** grain de raisin, cadeau, don, tiers d'une journée. /**İ.** grape, present, gift, eight-hour period.

danê şevê Gece yarısından saat 8'e kadar. /**F.** de 0 h à 8 h. /**İ.** from midnight to 8 a.m.

danê sibehê Saat 8'den 16'ya kadar. /**F.** de 8 h à 16 h. /**İ.** from 8 a.m. to 4 p.m.

danê evarê Saat 16'dan gece yarısına kadar. /**F.** de 16 h à 24 h. /**İ.** from 4 p.m. to midnight.

dan (bide) Vermek. /**F.** donner. /**İ.** to give.

(lê) dan Dövmek, vurmak, hafifçe vurmak. /**F.** battre, frapper, taper. /**İ.** to beat, to hit, to tap.

wi li kurê xwe da Oğlunu dövdü. /**F.** il a battu son fils. /**İ.** he beat his son.

min kêr li destê xwe da Elimi kestim. /**F.** je me suis coupé la main. /**İ.** I cut my hand.

(xwe) dan Kendini bir şeye vermek. /**F.** s'adonner à. /**İ.** to give o.s. up to.

xwe dan bazirganiyê Ticaret yapmak. /**F.** faire du commerce. /**İ.** to engage in trade.

dandestki (d.) Merkezileştirmek. /**F.** centraliser. /**İ.** to centralize.

danêr (e.) Yargıç, hakim. /**F.** juge. /**İ.** judge.

danêr kirin Yargılamak (mahkemede). /**F.** juger. /**İ.** to try (in court).

danîn (deyne) Yere bırakmak, yere koymak, yerleştirmek, koymak, yerine koymak, yatıştırmak, dindirmek. /**F.** déposer, poser, placer, mettre, remettre, calmer. /**İ.** to lay down, to set down, to place, to put, to put back, to quiet down.

erna wî danî Öfkesi yatıştı. /**F.** sa colère s'est apaisée. /**İ.** his anger has calmed down.

ba danî Rüzgar kesildi. /**F.** le vent s'est calmé. /**İ.** the wind has calmed.

danîn ber çavan Göz önüne koymak, göstermek. /**F.** mettre sous les yeux. /**İ.** to show.

danîn ber hev Karşı karşıya gelmek. /**F.** confronter. /**İ.** to confront.

danîn cem xwe Sıralamak, düzene sokmak, saklamak. /**F.** ranger, conserver. /**İ.** to put in order, to keep.

danîn cih Yerine koymak, yerine yerleştirmek, düzenlemek, göstermek, işaret etmek, açıklamak. /**F.** replacer, remettre en place, ranger, disposer, désigner. /**İ.** to replace, to put in place again, to arrange, to designate.

danîn der Açıklamak. /**F.** révéler. /**İ.** to reveal.

wî dildiziya xwe da der Sırrını açıkladı. /**F.** il a révélé son secret. /**İ.** he revealed his secret.

danîn erdê Yere koymak. /**F.** poser à terre. /**İ.** to put down.

danîn pêş Göstermek, göz önüne sermek. /**F.** exposer. /**İ.** to show.

danîn rû hev Tartışmak, iddia etmek. /**F.** débattre. /**İ.** to discuss, to argue.

danîn ser Üzerine koymak, eklemek. /F. mettre sur, ajouter. /İ. to put upon, to add.

li ser danîn Eklemek. /F. ajouter. /İ. to add.

ji hev danîn Parçalamak, sökmek. /F. démonter. /İ. to dismantle.

ji xwe danîn Ayrılmak, terk etmek. /F. quitter. /İ. to leave.

li xwe danîn Lütfetmek, tenezzül etmek. /F. daigner. /İ. to condescend.

xwe lê danîn Yapmacık yapmak. /F. feindre. /İ. to sham.

xwe li xew daniye Uyuyor gibi yaptı. /F. il a feint de dormir. /İ. he pretended to be asleep.

danûstandin (d.) İlişki, bağlantı, ticaret. /F. relation, commerce. /İ. relation, trade.

danvîs (d.) Kayıt, tescil. /F. inscription. /İ. reqistration.

dapir (d.) Büyükanne. /F. grand-mère. /İ. grandmother.

daqurtandin (daqurtîne) Yutmak. /F. avaler. /İ. to swallow.

dar (e.) Odun, kereste. /F. bois, bois de construction. /İ. wood, timber.

dar (d.) Ağaç. /F. arbre. /İ. tree.

dar kolik (d.) Ağaççık, çalı. /F. arbuste. /İ. shrub.

dara selwê (d.) Sedir ağacı. /F. cèdre. /İ. cedear tree.

dara serwizadê (d.) Sedir ağacı. /F. cèdre. /İ. cedar tree.

dara zorê Zorlama, kısıtlama. /F. contrainte, force. /İ. contraint, force.

daraz (d.) Yargı, karar (mahkemede). /F. sentence. /İ. sentence (of judge.)

daraz dan Yargı vermek, karar vermek, yargılamak. /F. rendre une sentence, juger. /İ. to pass sentence, to try (in court).

darazda (n.) Yargıç. /F juge. /İ. judge.

darbest (d.) Tabut, sedye, testere. /F. cercueil, civière. /İ. coffin, strecher.

darbindeq (d.) Fındık ağacı. /F. noisetier. /İ. hazel tree.

darbir (e.) Odun kesici. /F. bûcheron. /İ. woodcutter.

darçin (d.) Tarçın. /F. cannelle. /İ. cinnamon.

darda kirin Asmak. /**F.** suspendre. /**İ.** to hang up.
dardayî (s.) Dolu, eşdüzeyli. /**F.** plein, nivelé. /**İ.** full, level.
daredar (s.) Ağaçlı, ağaçlıklı. /**F.** boisé. /**İ.** wooded.
dargilyas (d.) Kiraz ağacı. /**F.** cerisier. /**İ.** sherry-terre.
dargûz (d.) Ceviz ağacı. /**F.** noyer. /**İ.** nut tree.
daring (d.) Madde . /**F.** matière. /**İ.** matter.
daringî (s.) Maddi. /**F.** matériel. /**İ.** material.
daristan (d.) Orman. /**F.** forêt. /**İ.** forest.
darîn (bidare) Hüküm sürmek. /**F.** régner. /**İ.** to rule over.
darkarçik (d.) Armut ağacı. /**F.** poirier. /**İ.** pear tree.
darqesb (d.) Hurma ağacı, palmiye. /**F.** palmier. /**İ.** palm tree.
darteam (d.) Meyve ağacı. /**F.** arbre fruitier. /**İ.** fruit tree.
dartû (d.) Dut ağacı. /**F.** mûrier. /**İ.** blackberry.
dartraş (n.) Marangoz. /**F.** menuisier. /**İ.** carpenter.
darxurme (d.) Hurma ağacı. /**F.** dattier. /**İ.** date tree.
das (d.) Orak. /**F.** faucille. /**İ**, sickle.
dasî (d.) Balık kılçığı. /**F.** arête. /**İ.** fish-bone.
daûran (daûre) Yutmak. /**F.** avaler. /**İ.** to swallow.
dav (d.) Tuzak. /**F.** piège. /**İ.** trap.
davek (d.) Kayış, kuşak, kemer. /**F.** courroie. /**İ.** strap, belt.
dawerivok (d.) İmbik. /**F.** alambic. /**İ.** still (for distilling).
daweşandin (biweşîne) Şarsmak. /**F.** secouer. /**İ.** to shake.
dawet (d.) Evlenme, ziyafet, şölen. /**F.** mariage, festin. /**İ.** wedding, feast.
dawiyan (bidawiye) Sona ermek. /**F.** se terminer. /**İ.** to come to an end.
dawiyandin (bidawiyîne) Tamamlamak, bitirmek, sona erdirmek. /**F.** achever, terminer. /**İ.** to complete, to bring to an end.
dawî (be.) Sonunda, nihayet. /**F.** enfin. /**İ.** finally.
dawî (d.) Son, sonuç, uç. /**F.** fin, résultat, bout. /**İ.** end, result, extremity.

dawiya vî mirovî Bu adamın sonu (yazgısı, kaderi). /**F.** le destin de cet homme. /**İ.** this man's destiny.

(anîn) dawiyî Bitirmek, sona erdirmek. /**F.** finir, terminer. /**İ.** to finish, to end.
dawîn (s.) Son, en son. /**F.** dernier, final. /**İ.** last, final.
dawînk (d.) Bitim, son. /**F.** terminaison. /**İ.** termination.
dawîxwazî (d.) Vasiyet. /**F.** testament. /**İ.** will (testament).
daxistin (daxe) Katlamak, inmek, kapamak. /**F.** plier, descendre, fermer. /**İ.** to fold, to go down, to close.
daxwaz (d.) İstek, dilek. /**F.** désir, souhait. /**İ.** wish, desire.
her daxwazên wî anîn cih Bütün istekleri gerçekleşti. /**F.** tous ses desirs ont été réalisés. /**İ.** all his wishes have come true.
daxwaznvis (d.) Rica, dilek. /**F.** requête. /**İ.** request.
dayende (n.) Bağışçı, bağış yapan. /**F.** donateur. /**İ.** donor.
dayik (d.) Anne, ana. /**F.** mère. /**İ.** mother.
dayiki (s.) Anne gibi, anaya yakışır. /**F.** maternel. /**İ.** motherly.
dayin (d.) Sütanne, dadı. /**F.** nourrice. /**İ.** nurse.
dayindest (d.) Teslim etme, verme. /**F.** livraison. /**İ.** delivery.
debance (d.) Tabanca, revolver. /**F.** revolver. /**İ.** gun, revolver.
debar (d.) Tasarı, proje, hazırlık. /**F.** projet, préparation /**İ.** projet, preparation.
debirandin (bidebirîne) İşin içinden çıkmak, işini çevirmek, paçasını kurtarmak. /**F.** se débrouiller. /**İ.** to manage, to shift for o.s
def (d.) Tef, darbuka. /**F.** tambourin. /**İ.** tambourine.
def kirin İtmek. /F. pousser. /**İ.** to push.
defihandin (bidefihîne) İtmek. /F. pousser. /**İ.** to push.
defter (d.) Defter. /**F.** cahier. /**İ.** note-book, exercise-book.
degel (s.) Acayip, garip; muktedir, akıllı, uzak görüşlü, basiretli. /**F.** drôle, curieux, capable, prudent. /**İ.** funny, peculiar, able, prudent.
degelî Basiret, uzak görüşlülük. /**F.** prudence. /**İ.** prudence.
deh (e.) On. /**F.** dix. /**İ.** ten.
yanzde (e.) Onbir. /**F.** douze. /**İ.** twelve.
donzde (e.) On iki. /**F.** douze. /**İ.** thirteen.
sêzde (e.) On üç. /**F.** treize. /**İ.** thirteen.

çarde (e.) On dört. /**F.** quatorze. /**İ.** fourteen.
panzde (e.) On beş. /**F** quinze. /**İ.** fifteen.
şanzde (e.) On altı. /**F.** seize. /**İ.** sixteen.
hevde (e.) On yedi. /**F.** dix-sept. /**İ.** seventeen.
hejde (e.) On sekiz. /**F.** dix-huit. /**İ.** eighteen.
nozde (e.) On dokuz. /**F.** dix-neuf. /**İ.** nineteen.

dehandin (d.) Sindirim, hazım. /**F.** digestion. /**İ.** digestion.

dehandin (bidehîne) Sindirmek, hazım etmek. /**F.** digérer. / **İ.** to digest.

dehişandin (bidehişîne) Dehşete düşürmek. /**F.** terrifier. /**İ.** to terrify.

dehbe (e.) Yırtıcı hayvan. /**F.** fauve. /**İ.** wild beast.

dehl (d.) Meyvelik, meyva bahçesi. /**F.** verger. /**İ.** fruit-garden.

dehliz (d.) Dehliz. /**F.** corridor. /**İ.** passage.

dehol (d.) Davul. /**F.** tambour. /**İ.** drum.

dehşik (n.) Sıpa. /**F.** ânon. /**İ.** ass's foal, ass's colt.

delal (s.) Aziz, sevgili, dostça. /**F.** cher, amical. /**İ.** dear, friendly.

delalî (d.) Şefkat, düşkünlük, sevgi. /**F.** tendresse, affection. / **İ.** fondness, affection.

delav (d.) Körfez, gölcük. /**F.** golfe, étang. /**İ.** gulf, pond.

demokrasî (d.) Demokrasi. /**F.** démocratie. /**İ.** democracy.

demokrat (n.) Demokrat. /**F.** démocrate. /**İ.** democrat.

delîl (n.) Kılavuz, rehber, işaret. /**F.** guide, indication. /**İ.** guide, direction.

delîl (d.) Kanıt, delil. /**F.** preuve. /**İ.** proof.

delûv (d.) Kova. /**F.** seau. /**İ.** pail.

dem (d.) Dönem, çağ, devir. /**F.** période, ère. /**İ.** period, era.
di nav dem û dewranan de Çağlar boyu. /**F.** à travers les âges. /**İ.** through the ages.
di dema xwe de Onun zamanında. /**F.** en son temps. /**İ.** at its time.
ji dema ko —den beri. /**F.** depuis que. /**İ.** since.
dema ko O sırada, iken. /**F.** alors que. /**İ.** while, whilst.
dem demê de O arada. /**F.** entretemps. /**İ** meanwhile.

dem (d.) Zaman (dilbilg.). /F. temps (gram.). /İ. tense.

dema nihû Şimdiki zaman. /F. présent. /İ. present tense.

dema paşî Gelecek zaman. /F. futur. /İ. future tense.

deman (d.) Verme, ödün, taviz. /F. concession. /İ. concession.

demangeh (s.) Sıradan, alelade, bayağı. /F. ordiniaire, vulgaire. /İ. ordinary, vulgar.

demberê (be.) Önceden, evvelce. /F. auparavant. /İ. previously.

demborî (s.) Süresi dolmuş, gerçekliği kalmamış. /F. périmé. /İ. out of date.

demdarî (d.) Süre. /F. durée. /İ. duration.

demgirêdayî (s.) Geçici, muvakkat. /F. temporaire. /İ. temporary.

demveh (s.) Çağdaş, zamandaş. /F. contemporain. /İ. contemporary.

demûrû (e.) Yüz. çehre. /F. visage. /İ. face.

den (e.) Küp, su küpü. /F. grande jarre. /İ. large jar.

dendek (d.) Çekirdek (meyve). /F. noyau. /İ. stone (of a fruit), pip.

deng (e.) Gürültü, ses, seda. /F. bruit, son, voix. /İ. noise, sound, voice.

deng jê ... hatin Haberini almak. /F. avoir des nouvelles de. /İ. to hear from.

deng lê kirin Seslenmek, çağırmak. /F. appeler. /İ. to call.

deng ketin Sesi kısılmak. /F. s'enrouer. /İ. to be hoarse.

dengbêj (e.) Şarkıcı. /F. chanteur. /İ. singer.

dengdar (d.) sessiz harf. /F. consonne. /İ. consonant.

dengdêr sesli harf. /F. voyelle. /İ. vowel.

dangdera drej Uzun sesli. /F. voyelle longue. /İ. long vowel.

dengdêra kurt Kısa sesli. /F. voyelle courte. /İ. short vowel.

dengegaz (s.) Az konuşur, sükutî. /F. taciturne. /İ. taciturn.

dengê ... kirin İşitmek, anlamaya çalışmak. /F. entendre, chercher à comprendre. /İ. to bear, to trv to understand.

min dengê wî kir Onu işittim. /F. je l'ai entendu. /İ. I heard him.

dengê wî bike ka çi dibêje Söylediğini anlamaya çalış. /F. essaye de comprendre ce qu'il dit. /İ. try to understand what he says.

dengvedan (d.) Yankı, akis. /F. écho. /İ. echo.

dengzar (e.) Gürültü. /F. bruit. /İ. noise.

denimerke (d.) Danimarka. /F. Danemark. /İ. Denmark.

denimerkayî (n.) Danimarkalı. /F. danois /İ. Danish.

dep (d.) Tahta levha. /F. planche de bois. /İ. wooden board.

depreş Karatahta. /F. tableau noir. /İ. black board.

der (ilg.) —de. /F. dans. /İ. in.

der (d.) Yer, mahal, mevki, arazi parçası, arsa. /F. place, endroit, lien, terrain. /İ. place, locality, spot, plot of land.

dera ha Orada, oraya, karşıda. /F. là-bas. /İ. there.

di derekê de Bir yerde. /F. en quelque endroit. /İ. in some place.

li derekê Bir yerde. /F. quelxue part. /İ. somewhere.

li derekê din Başka yerde, öte yandan, ayrıca. /F. ailleurs, d'autre part. /İ. eisewhere, besides.

li wê derê Orada, karşıda. /F. là-bas. /İ. over there.

der bûn Görünmek, ortaya çıkmak. /F. apparaître. /İ. to appear.

der çûn Görünmek, ortaya çıkmak. /F. apparaître. /İ. to appear.

der hatin Fışkırmak. /F. jaillir. /İ. to spring.

(anîn) der Açığa vurmak, ortaya dökmek. /F. divulguer. /İ. to divulge.

(danîn) der Açıklamak, ifşa etmek., ihanet etmek, açığa vurmak, ortaya dökmek. /F. révéler, trahir, divulguer. /İ. to disclose, to, betray, to divulge.

(hatin) der Açığa vurmak, ortaya dökmek. /F. divulguer. /İ. to divulge.

(jê) der bûn Olanaklarını (gücünü) aşmak, olanaksız (imkânsız) olmak. /F. dépasser les possibilités, être impossible. /İ. to be beyond one's reach, to be impossible.

ji min der e Başa çıkamamak. /**F**. être dépassé par. /**İ**. to be overcome by.

ev kar ji min der e Bununla başa çıkamıyorum. /**F**. cette affaire me dépasse. /**İ**. this matter is beyond me.

(xwe) avêtin derekê Sığınmak. /**F**. se réfugier. /**İ**. to take refuge.

deran (bidere) Dağılmak, saçılmak. /**F**. disperser. /**İ**. to scatter.

deranin (derîne) Tahmin etmek, sanmak, çıkarmak. /**F**. deviner, extraire. /**İ**. to guess, to take out.

jê ... deranîn Bir şeyi (bir şeyden) çıkarmak. /**F**. sortir qqc. /**İ**. to take s.t. out of.

ji hev deranîn Sınıflandırmak. /**F**. classer. /**İ**. to classify.

nanê xwe deranîn Hayatını (ekmeğini) kazanmak. /**F**. gagner sa vie. /**İ**. to earn a livelihood.

derawa (d.) Koşul, şart. /**F**. condition. /**İ**. condition.

derb (d.) Darbe, vuruş, atış (silahla). /**F**. coup, tir. /**İ**. knock, shot.

bi derbekê Ansızın, birden. /**F**. soudain. /**İ**. suddenly.

ji derbê xwe ketin Güçsüzleşmek, takattan kesilmek. /**F**. s' affaiblir. /**İ**. to weaken.

derbaz bûn Aşmak, geçmek, girmek. /**F**. traverser, franchir, passer, entrer. /**İ**. to cross, to pass, to enter.

em di avê re derbaz bûn Suyu aşmıştık. /**F**. nous avions franchi l'eau. /**İ**. we had crossed the water.

derbazî hundurê ... bûn İçine girmek. /**F**. entrer à l'intérieur de. /**İ**. to go into.

tê re derbaz bûn Geçmek, aşmak. /**F**. franchir. /**İ**. to cross.

derbaz kirin Geçirmek. /**F**. faire passer. /**İ**. to send across.

derbeder (s.) Yoksul, fakir, sefil. /**F**. pauvre, misérable. /**İ**. poor, miserable.

derbederî (d.) Sefalet, yoksulluk, fakirlik. /**F**. misère, pauvreté. /**İ**. misery, poverty.

derbek avêtin Bir atış yapmak (silah). /**F**. tirer un coup de feu. /**İ**. to fire a shot.

derbend (d.) Dağ geçidi, dağ boğazı, derbent. /**F**. défilé, gorge de montagne. /**İ**. mountain pass, canyon.
derbirin (derbibe) Açıklamak. /**F**. exprimer. /**İ**. to express.
derbûn (derbibe) Görünmek, ortaya çıkmak. /**F**. apparaître. /**İ** to appear.
jê derbûn Ulaşılmaz (elde edilmez) olmak. /**F**. être hors de portée, impossible à obtenir. /**İ**. to be out of reach.
derbxwari (s.) Berelenmiş, çürümüş. /**F**. meurtri. /**İ**. bruised.
derçûn (derbiçe) Görünmek, belirlemek, ortaya çıkmak. /**F**. apparaître, paraître. /**İ**. to appear, to seem.
derd (e.) Acı, ıstırap, hüzün, dert. /**F**. douleur, tristesse. /**İ**. ache, sorrow.
derd û keder Hüzün, dert, keder. /**F**. tristesse. /**İ**. sorrow.
derdan (derde) Terk etmek, gitmek, serbest bırakmak. /**F**. abandonner, quitter, relâcher. /**İ**. to forego, to leave.
derece (d.) Derece. /**F**. degré. /**İ**. degree.
dereng (s.) Geç. /**F**. tard. /**İ**. late.
biderengî Gecikerek. /**F**. tardivemert. /**İ**. belatedly.
derengtir Daha geç, daha sonra. /**F**. plus tard. /**İ**. later.
dereng man Gecikmek, geciktirmek. /**F**. retarder. /**İ**. to delay.
derenghel (s.) Sindirilmez, ağır. /**F**. indigeŝte, lourd. /**İ**. indigestible, heavy.
derengî (d.) Gecikme, geç kalma. /**F**. retard. /**İ**. delay.
derengmayî (n.) Geride kalan, bakaya, hantal, tembel. /**F**. retardataire. /**İ**. late comer, laggard.
derew (e.) Yalan. /**F**. mensonge. /**İ**. lie.
derew bi alî ve dan (Bir şeyi) yalanlamak, birini yalancı olarak görmek. /**F**. démentir qqc., considérer qqn. comme menteur. /**İ**. to contradict, to consider s.o. liar.
derew kirin Yalan söylemek. /**F**. mentir. /**İ**. to lie.
derewîn (s.) Yalan, aldatıcı. /**F**. mensonger. /**İ**. untrue.
derewker (n.) Yalancı. /**F**. menteur. /**İ**. liar.
derewzin (s.) Sahtekâr, hilekâr. /**F**. imposteur. /**İ**. impostor.
derêxistin (derxe) Çıkarmak, göndermek, dışarı atmak. /**F**. faire sortir, expulser. /**İ**. to send out, to throw out.

dergeh (d.) Avlu kapısı. /**F.** grande porte, portail. /**İ.** large door, gate.
dergevan (n.) Kapıcı. /**F.** portier. /**İ.** door-keeper.
dergûş (d.) Beşik. /**F.** berceau. /**İ.** cradle.
deriçk (d.) Bina önü merdiveni, basamaklı seki. /**F.** perron. /**İ.** flight of steps before a building.
derince (d.) Merdiven. /**F.** escalier. /**İ.** stairs.
derizandin (biderizîne) Yarmak, çatlatmak. /**F.** fendre, fêler. /**İ.** to split, to crack.
derî (e.) Kapı. /**F.** porte. /**İ.** door.
li her derî Her yerde. /**F.** partout. /**İ.** everywhere.
derînamî (d.) Atma, ihraç. /F. exclusion. /**İ.** exclusion.
derîzan (d.) Eşik. /**F.** seuil. /**İ.** threshold.
derketin (derkeve) Çıkmak. /**F.** sortir. /**İ.** to go out.
jê derketin Çıkmak., terk etmek, çıkartmak. /**F.** sortir de, soustraire. /**İ.** to leave, to substract.
ji hemiyan derketin Geride bırakmak, hakkından gelmek. /**F.** dépasser. /**İ.** to overcome.
derkirin (derke) (Birini) kovmak, dışarı atmak. /**F.** chasser qqn. /**İ.** to throw s.o. out.
derman (e.) İlaç., deva, çare, derman. /**F.** médicament, remède. /**İ.** medecine, remedy.
derman kirin Tedavi etmek, bakımını yapmak. /**F.** soigner. /**İ.** to attend to.
dermanfiroş (e.) Eczacı. /**F.** pharmacien. /**İ.** druggist, pharmacist.
dermankarî (d.) Pansuman. /**F.** pansement. /**İ.** dressing.
dermankarî danîn Pansuman yapmak, yarayı temizlemek. /**F.** faire un pansement. /**İ.** dressing, to dress a wound.
derpi (e.) Don. /**F.** caleçon. /**İ.** pair of drawers.
derqel (e.) Parçacık. /**F.** parcelle. /**İ.** particle.
ders (d.) Ders /**F.** leçon. /**İ.** lesson.
dersdar (e.) Öğretmen. /**F.** instituteur. /**İ.** teacher.
dersxane (d.) Derslik, dershane. /**F.** classe. /**İ.** class-room.

derşuştin (d.) Bulaşık yıkama yeri, lavabo. /**F**. évier de cuisine. /**İ**. kitchen sink.
derve (d.) Dış, dışarısı. /**F**. dehors. /**İ**. outside.
(ji) derve (bc.) Dışarıda, dışarıya. /**F**. hors. /**İ**. out.
şandin ji derve İhraç etmek. /**F**. exporter. /**İ**. to export.
dervedan (dervede) İtiraf etmek. /**F**. avouer. /**İ**. to confess.
derveşandinî (d.) İhracat, dışsatım. /**F**. exportation. /**İ**. export.
derveyî (s.) Dış. /**F**. extérieur. /**İ**. abroad.
derwaze (d.) Araba kapısı, kale kapısı. /**F**. porte cochère, porte de forteresse. /**İ**. gateway, gate of fort.
derxwîn (e.) Kapak. /**F**. couvercle. /**İ**. lid, cover.
derya (d.) Deniz, derya. /**F**. mer. /**İ**. sea.
deryadar (e.) Denizci, tayfa, gemici. /**F**. marin, matelot. /**İ**. seaman, sailor.
deryavan (e.) Denizci, tayfa, gemici. /**F**. marin,matelot /**İ**. seaman, sailor.
deryavanî (d.) Deniz kuvvetleri. /**F**. la marine. /**İ**. the navy.
derz (d.) Yarık, çatlak. /**F**. fente. /**İ**. slit, split.
derzî (e.) İğne. /**F**. aiguille. /**İ**. needle.
derzi dan Aşı yapmak. /**F**. vacciner. /**İ**. to vaccinate.
desgirti (e.) Nişanlı (erkek). /**F**. fiancé. /**İ**. fiancé.
dest (e.) El. /**F**. main. /**İ**. hand.
dest avêtin Başlamak, dokunmak, ele geçirmek, saldırmak, kapmak, öpmek. /**F**. commencer, toucher, saisir, attaquer, empoigner, embrasser. /**İ**. to start, to touch, to take hold, to attack, to grab, to kiss.
dest avêtin hev Kavga etmek, tartışmak, dalaşmak. /**F**. se quereller. /**İ**. to quarrel, to wrangle.
dest bi dest Birlikte, beraber. /**F**. ensemble. /**İ**. together.
dest birin xwe Dikkat etmek, savunmak (kendini). /F. se tenir sur ses gardes, se défendre. /**İ**. to watch out, to defend o.s.
dest dan Dokunmak. /**F**. toucher. /**İ**. to touch.

dest dan hev Yardımlaşmak. /**F.** s'entr'aider. /**İ.** to help one another.

dest hilanin Savunmak (kendini), tepki göstermek, harekete geçmek. /**F.** se défendre, réagir contre, agir. /**İ.** to defend o.s., to react against, to take action.

dest jê berdan Vazgeçmek, bırakmak, salıvermek. /**F.** renoncer, lâcher. /**İ.** to give up, to let go.

dest jê kirin Çekilmek. /**F.** se retirer. /**İ.** to withdraw.

destê xwe jê ke Onu bırak. /**F.** laisse-le. /**İ.** leave him alone.

dest jê kişandin Vazgeçmek. /**F.** renoncer. /**İ.** to give up.

dest ji hev berdan Ayrılmak (birbirinden). /**F.** se séparer. /**İ.** to part.

dest ji xwe berdan Kaptırmak (kendini), umutsuzlanmak. /**F.** se laisser aller, désespérer. /**İ.** to become desperate, to despair.

dest ji kar kişandin İşi bırakmak. /**F.** abandonner le travail. /**İ.** to forsake one's work.

dest ... kişandin Durmak, vazgeçmek, bırakmak. /**F.** cesser, renoncer. /**İ.** to stop, to give up.

dest lê dantîn Okşamak, dokunmak. /**F.** caresser, toucher. /**İ.** to caress, to touch.

dest lê gerandin Okşamak. /**F.** caresser. /**İ.** to caress.

dest lê pelandin Okşamak. /**F.** caresser. /**İ.** to caress.

dest lê weşandin Baskın yapmak. /**F.** attaquer par surprise. /**İ.** to take by surprise.

dest pê kirin Başlamak, —ye başlamak. /**F.** commencer, se mettre à. /**İ.** to start, to begin to.

wi dest bi xebata xwe kir İşİne başladı. /**F.** il a commencé son travail. /**İ.** he started his work.

deste desta kirin Zincir oluşturmak. /**F.** faire la chaine. /**İ.** to form a chain.

destê xwe dan Dokunmak. /**F.** toucher. /**İ.** to touch.

destê xwe jê hilgirtin İlgi duymamak, vazgeçmek. /F. se désintéresser, renoncer à. /İ. to loose interest, to give up.
destê xwe tê dan Karışmak, müdahale etmek. /F. se mêler de. /İ. to interfere.
destê xwe vemaliştin İşe koyulmak. /F. se mettre à l'ouvrage. /İ. to start on the job.
destên xwe berdan ber xwe Katlanmak, razı olmak. /F. se résigner à. /İ. to resign o.s.
(bi) dest kirin Elle (bir şey) yapmak, ele geçirmek, fark etmek. /F. faire à la main, s'emparer, percevoir. /İ. to do s.t. by hand, to take hold of, to perceive.
(bi) dest û lep Metin, kuvvetli, güçlü. /F. vigoureux. /İ. sturdy, strong.
(bi) destê xwê bûn Kendine hâkim olmak. /F. être maître de soi-même. /İ. to keep one's composure.
(hatin) dest El öpmek. /F. baiser la main. /İ. to kiss hand.
ez têm destê we Elinizi öperim. /F. je vous baise la main. /İ. I kiss your hand.
(kirin) dest Elde etmek. /F. obtenir. /İ. to obtain.
(xistin) destê xwe Elde etmek, yakalamak, edinmek. /F. se procurer, capturer, acquérir. /İ. to obtain, to capture, to acquire.
(xistin bin) destê xwe Egemenliğe almak (birini). /F. dominer qqn. /İ. to rule over s.o.
destar (e.) El değirmeni. /F. moulin à main. /İ. grinder (hand operated).
destbeser (n.) Mahkûm, yargılı. /F. condamné. /İ. condamned.
destbikar (s.) Muktedir, yapabilir. /F. capable. /İ. capable.
destblav (s.) Eli açık, cömert, alicenap. /F.généreux. /İ. generous.
destbra (e.) Yakın dost (arkadaş). /F. ami intime. /İ. close friend.
destbratî (d.) Dayanışma. /F. solidarité. /İ. solidarity.
destdan (d.) Dokunma duyusu. /F. le toucher. /İ. the touch.
destdaniti (d.) İttifak, bağlaşma. /F. alliance. /İ. alliance.
destdrêj (n.) Saldırgan. /F. agresseur. /İ. agressor.

destdrêjî (d.) Saldırganlık, saldırı. /**F.** agression. /**İ.** aggression.
destdrêjk (d.) Pens, kelpeten. /**F.** pince. /**İ.** pincers.
deste (e.) Manga; çiçek demeti. /**F.** groupe de 10 soldats, bouquet de fleurs. /**İ.** platoon of 10 soldiers, bunch of flowers.
destedengbêj (d.) Koro. /**F.** choeur. /**İ.** choir.
destek (e.) Birim, parça. /**F.** unité, morceau. /**İ.** unit, part.
destek cil Takım elbise./**F.** complet veston. /**İ.** suit.
destemo (d.) Hizmetçi, oda hizmetçisi. /**F.** soubrette, femme de chambre. /**İ.** maid, servant.
desteng (s.) Mali sıkıntı içinde olan kimse. /**F.** personne qui a des soucis financiers. /**İ.** person in financial embarrassment.
destgiran (s.) Beceriksiz, sakar. /**F.** maladroit. /**İ.** clumsy.
destgirti (s.) Hasis, pinti. /**F.** avare. /**İ.** miser.
destgir (s.) Nazik, yardıma hazır. /**F.** serviable. /**İ.** obliging.
destgir (e.) Yardım. /**F.** aide. /**İ.** help.
destgir kirin Ele geçirmek, tutmak. /**F.** capturer. /**İ.** to capture.
destgiran (d.) Nişanlı kız. /**F.** fiancée. /**İ.** fiancèe.
desthelat (d.) Otorite, yetke, kudret, kuvvet, güç. /**F.** autorité, puissance. /**İ.** authority, power.
desthevî (d.) İttifak, bağlaşma. /**F.** alliance. /**İ.** alliance.
destir (e.) Bir avuc, bir tutam; kulp, sap. /**F.** poignée. /**İ.** oven cloth.
destî (e.) Demet (çiçek). /**F.** bouquet. /**İ.** bunch (of flowers).
destîhev (n.) Müttefik. /**F.** allié. /**İ.** ally.
destkar (d. ve n) İş, zanaatçı. /**F.** affaire, artisan. /**İ.** business, craftsman.
destkarî (d.) Zanaat, elsanatı. /**F.** artisanat. /**İ.** craft.
destkêş (e.) Kalın eldiven /**F.** gants épais. /**İ.** thick gloves.
destkirî (s.) El yapımı. /**F.** façonné à la main. /**İ.** hand-made.
destkişandin (d.) İstifa, çekilme, durma, durdurma. /**F.** démission, arrêt. /**İ.** resignation. stoppage.
destkurt (s.) Güçsüz. /**F.** impuissant. /**İ.** powerless.
destkurtî (d.) Güçsüzlük. /**F.** impuissance. /**İ.** powerlessness.
destmal (d.) Mendil. /**F.** mouchoir. /**İ.** handkerchief.
destnimêj (d.) Aptes alma, gusul. /**F.** ablutions. /**İ.** ablutions.

destnivîs (d.) Elyazması, müsvette. /**F**. manuscrit. /**İ**. manuscript.
destpelixî (s.) Beceriksiz, sakar. /**F**. maladroit. /**İ**. awkward, clumsy.
destpêk (d.) Başlangıç. /**F**. commencement. /**İ**. beginning.
destpêkirin (d.) Başlangıç. /**F**. commencement. /**İ**. beginning.
destpêkî (d.) Başlangıç, giriş. /**F**. début, préliminary. /**İ**. outset, preliminary.
destşo (d.) Leğen, lavabo. /**F**. cuvette, èvier, lavabo. /**İ**. washbasin, sink, washstad.
destûbird kirin Hazırlanmak, üzerine atılmak, fırlayıp hızla koşmak. /**F**. se préparer, se précipiter. /**İ**. to get ready, to dash, to rush.
min destûbirda xwe kir Hazırlandım. /**F**. je me suis préparé. /**İ**. I am prepared.
destûpê (d.) Hizmetçi kız. /**F**. servante. /**İ**. servant girl.
destûr (d.) Ruhsat, izin. /**F**. autorisation, permission. /**İ**. authorization, permission.
destvala (s.) İşsiz, yoksun, yoksul, tembel, aylak. /**F**. désoeuvré, dénué, inactif. /**İ**. unemployed, destitute, idle.
destvekirî (s.) Eliaçık, cömert, alicenap. /**F**. généreux. /**İ**. generous.
destxet (e.) Meslek, zanaat. /**F**. métier, art. /**İ**. trade, craft.
destxwazî (d.) Gereksinim, ihtiyaç. /**F**. besoin. /**İ**. need.
destyar (s.) Sevimli, cana yakın, sempatik. /**F**. sympathique. /**İ**. likeable.
destyarî (d.) Hoşlanma, cana yakınlık. /**F**. sympathie. /**İ**. likeableness.
destyaw standin Ödünç almak. /**F**. emprunter. /**İ**. to borrow.
deşenî (s.) Ezilmiş, zulme uğramış. /**F**. opprimé. /**İ**. oppressed.
deşt (d.) Ova. /**F**. plaine. /**İ**. plain (geogr).
dev (e.) Ağız, delik. /**F**. bouche, orifice. /**İ**. mouth, opening.
li ber devê deri Kapı önünde. /**F**. devant la porte. /**İ**. at the door.

bi devkî gotin Sözlü olarak aktarmak (iletmek). /F. communiquer oralement. /İ. to communicate orally.
dev deva gotin Bizzat aktarmak (iletmek). /F. communiquer personnellement. /İ. to communicate personally.
devê rê Sokak ağzı (girişi). /F. entrée d'une rue. /İ. street entrance.
baweriya wan li ser dev û lêvan e İnanır gibi görünüyorlar. /F. ils ne croient que du bout des lèvres. /İ. they only half believe.
heçî devê te digire ji min bixwaze İstediğin her şeyi söyle bana. /F. demande-moi tout ce que tu veux. /İ. ask me for anything you want.
ne layiqê devê deriyê te ye Sana layık değil. /F. il n'est pas digne de toi. /İ. he is not worthy of you.

dev jê berdan Bırakmak, vazgeçmek. /F. laisser, se désister. /İ. to leave, to forego.

dev girtin Susmak. /F. se taire. /İ. to be silent.
devê xwe bigire Sus!. /F. tais-toi!. /İ. be quiet!.

(bi) dev xweş kirin Boş vaatlerde bulunmak; iltifat etmek, gönlünü okşamak. /F. faire de vaines promesses, faire un compliment. /İ. to make vain promises, to pay a compliment.

dever (d.) Yer, mahal. /F. lieu. /İ. place.

devezmankî (d.) Damağa ilişkin, damaksal /F. palatale. /İ. palatal.

devgirtek (d.) Kapak. /F. couvercle. /İ. lid.

devgirtî (s.) Basiretli, tedbirli, sakıngan, ihtiyatlı. /F. discret. /İ. discreet, cautious.

devik (e.) Tıkaç, tapa, mantar. /F. bouchon. /İ. stopper, cork.

devilxwin (n.) Kan dökücü, kıyıcı, gaddar. /F. sanguinaire. /İ. bloody.

devî (d.) Çalılık. /F. buisson. /İ. bush.

devîstan (d.) Fundalık, çalılık. /F. broussailles. /İ. shrub.

devkenok (s.) Güleç, neşeli. /F. souriant, gai. /İ. smiling, gay.

devkî (s.) Söze ilişkin, sözsel, sözlü. /F. verbal. /İ. verbal.

devteji (s.) Geveze, çenesi düşük. /F. bavard. /İ. talkative.

devtêl (e.) Sürtme ağ; etek kuyruğu; çit. /F. traîne. /İ. train.

devxwarin (d.) Tayın, asker azığı. /F. ration. /İ. ration.
dew (e.) Kesilmiş süt suyu. /F. petit -lait. /İ. whey.
dewan (d.) Tartışma, müzakere. /F. délibération. /İ. debate.
dewang (e.) Kapak. /F. couvercle. /İ. lid, cover.
dewar (e.) Büyük baş hayvanlar. /F. gros bétail. /İ. cattle.
dewarê reş Sığırgiller, manda, camus. /F. bovin, buffle. /İ. oxen, buffalo.
dewêt (d.) Mürekkep hokkası. /F. encrier. /İ. ink-well.
dewisandek (d.) Cendere, sıkma makinası. /F. pressoir. /İ. press.
dewisandin (bidewisine) Çiğnemek (ayakla), ezmek, sıkmak, suyunu çıkarmak. /F. fouler, écraser, piétiner, presser. /İ. to trample, to tread down, to crush, to press.
dewiyandin (bidewiyine) Araştırmak, incelemek, çözümlemek, tahlil etmek. /F. examiner, analyser. /İ. to examine, to analyse.
dewlemend (s.) Zengin. /F. riche. /İ. rich.
dewlemendî (d.) Zenginlik, servet, varlık. /F. richesse, fortune. /İ. richness, fortune.
dewletî (e.) Ermiş, evliya. /F. saint. /İ. saint.
dewlik (d.) Kova. /F. seau. /İ. pail.
dewr (d.) Dönem, devir, çağ. /F. période, ère. /İ. period, era.
dewran (d.) Çağ, zaman. /F. époque. /İ. age.
dews (d.) Yer, iz, nişan, mevki, mahal. /F. place, trace, endroit. /İ. place, trace, spot.
dewsa xwe girtin Yerleşmek, oturmak. /F. s'établir. /İ. to settle down.
(ketin) dews Ardından gelmek, yerine geçmek. /F. succéder. /İ. to follow after.
dexi (d.) Meyvelik, meyve bahçesi, toprak ürünü. /F. verger, produit de la terre. /İ. fruit-garden.
dexso (s.) Kıskanç, haset eden. /F. jaloux, envieux. /İ. jealous, envious.
dexsoyî (d.) Kıskançlık. /F. jalousie. /İ. jealousy.
deyin (d.) Borç. /F. créance. /İ. debt.

deyin dayîn Borç vermek, ödünç vermek. /F. prêter. /İ. to lend.
deyin kirin Görünmek, ortaya çıkmak; ödünç almak. /F. se manifester, emprunter. /İ. to appear, to borrow.
deyindar (s.) Borçlu. /F. débiteur. /İ. debtor.
dezgah (d.) Tezgah, makina. /F. métier, machine. /İ. loom, machine.
dezgaha hikûmetî Devlet yönetimi. /F. administration de l'êtat /İ. state administration.
dezi (e.) İplik, tel. /F. fil. /İ. thread.
dê (d.) Anne, ana. /F. mère. /İ. mother.
dêl (d.) Dişi. /F. femelle. /İ. of female species.
dêle gur Dişi kurt /F. louve. /İ. she-wolf.
dêle se Dişi köpek. /F. chienne. /İ. bitch.
(ji) **dêla** Yerine. /F. à la place de, au lieu de. /İ. instead of.
dêmarî (d.) Kaynana, kayın valde. /F. belle-mère. /İ. step-mother.
dêmi (d.) Kadife. /F. velours. /İ. velvet.
dêr (d.) Manastır. /F. monastère. /İ. monastry, convent.
dêran (bidêre) Tanelerini ayırmak (savurmak), dağıtmak, saçmak. /F. vanner, disperser. /İ. to winnow, to scatter.
dêûbav (d.) Ebeveyn, anababa. /F. parents. /İ. parents.
dêza (d.) Teyze. /F. tante maternelle. /İ. maternal aunt.
di (ilg.) —de, içinde /F. dans. /İ. in.
di aliyê me de Bizim bölgemizde. /F. dans notre région. /İ. in our part of the country.
di bin ... de Altında. /F. sous. /İ. under.
di bin ... re Aşağısında. /F. au-dessous. /İ. below.
di cih de Hemen derhal. /F. tout de suite, immédiatement. /İ. straightway, immediately.
di ... de —de, içinde. /F. dans. /İ. in.
di ber ... de Önünde. /F. devant. /İ. in front.
di nav ... de Ortasında, merkezinde. /F. au centre de. /İ. in the middle of.
di nav ... me de Aramızda. /F. entre nous. /İ. between us.
di ... re İçinden, içre, tarafından. /F. à travers, par. /İ. through, by.

di ser ... re Üstte, — in üstünde. /F. au dessus. /İ. above.
di tenişta ... de Yanına, yanında. /F. à coté de. /İ. beside.
di wê ... re Oradan, orada. /F. par là. /İ. over there.

dibe ko (be.) Olasılıkla, muhtemelen. /F. probablement. /İ. probably.

dibit (be.) Belki. /F. peut-être. /İ. perhaps.

didandin (bididîne) Yemek, çiğnemek (çatır çatır). /F. croquer. /İ. to crunch.

difn (d.) Burun. /F. nez. /İ. nose.

difs (d.) Üzüm reçeli (bulamaç). /F. raisiné. /İ. raisine.

digel (ilg.) İle. /F. avec. /İ. with.
digel hev Birlikte. /F.ensemble. /İ. together.
digel vê qasê Rağmen. /F. malgré. /İ. notwithstanding.
digel vê hindê Yine de, bununla birlikte. /F. cependant. /İ. nevertheless.
digel xwe birin Alıp götürmek. /F. emporter. /İ. to take along.
digel yeki çûn Birine eşlik etmek, birlikte gitmek. /F. accompagner qqn. /İ. to take s.o. along.

dihar (e.) Doruk, yükseklik. /F. sommet, hauteur. /İ. top, height.

dihlik (d.) Dişi kedi. /F. chatte. /İ. female-cat.

dihm (s.) Kurak, çorak. /F. aride. /İ barren, dry.

dihn (d.) İçyağı. /F. graisse. /İ. fat.

dihn dan (dihn bide) Pekiştirmek, berkitmek, güçlendirmek. / F. renforcer. /İ. to strengthen.

dihndan (d.) Hareket, devinim. /F. mouvement. /İ. motion.

dij (ilg.) Karşı, rağmen, yine de. /F. contre, malgré. /İ. against, in spite.

dijmin (n.) Hasım, muarız, düşman. /F. adversaire, ennemi. /İ. opponent, ennemy.

dijminahî (d.) Düşmanlık, husumet. /F. hostilité. /İ. hostility.

dijwar (s.) Sert, haşin, güçlü, sağlam, çetin, atılgan, ateşli. /F. sévère, vigoureux, fougueux. /İ. stern, hard, fiery, hot-blooded.

dikan (d.) Dükkan. /F. magasin. /İ. shop.
diktor (e.) Doktor. /F. docteur. /İ. doctor.
dil (e.) Kalp, yürek. /F. coeur. /İ. heart.

dil lê ne man Kuşkulanmak. /F. soupçonner. /İ. to suspect.

dilê min hil na gire Dayanamam. /F. je ne supporte pas. /İ. I cannot bear.

dilê min jê (lê) ma Ondan hoşnut değilim. /F. je suis mécontent de. /İ. I am dissatisfied with him.

dilê min ji te sar e Sana tahammül edemiyorum. /F. je ne te supporte pas. /İ. I cannot bear you.

dilê min lê dibêje Onu istiyorum. /F. je le désire. /İ. I want it.

dilê min lê diçe —yi arzuluyorum. /F. j'ai envie de. /İ. I feel inclined to.

dilê min lê dişewite Ona üzülüyorum. /F. j'ai de la peine pour lui. /İ. I am sorry for him.

dilê min lê xira bû Ondan şüpheleniyorum, ona güvenemiyorum. /F. je le soupçonne, je me méfie de lui. /İ. I suspect him, I distrust him.

dilê min qusiya Kızgınım. /F. je suis faché. /İ. I am angry.

dilê xwe ronî kirin Ruhunu arındırmak. /F. se mettre en état de pureté intérieure. /İ. to cleanse one's soul of all stains.

dilê xwe ... safi kirin Bağışlamak. /F. pardonner. /İ. to forgive.

bi dilê te Müsaadenle, izin verirsen. /F. avec ton consentement. /İ. with your permission.

ji dil İçtenlikle, seve seve. /F. sincèrement, volontiers. /İ. heartily, willingiy.

ji dil avêtin Unutmak. /F. oublier. /İ. to forget.

ew dilê xwe li te ve dike Seni af ediyor. /F. il te pardonne. /İ. he forgives you.

min dil heye ko İstiyorum, arzuluyorum, niyetim var. /F. j'ai envie de, j'ai l'intention. /İ. I feel like, I intend to.

min dilê wi nerm kir Onu ikna ettim (yumuşattım). /F. je l'ai attendri /İ. I have persuaded him.

nik dilê min Bence, bana kalırsa. /F. d'après moi. /İ. in my opinion.

teptepa dil Yürek çarpıntısı. /F. palpitation. /İ. palpitation.

wi di dilê xwe de digot Söylendi (kendi kendine). /F. il se dit en lui-même. /İ. he said to himself.

dil ... borin Bayılmak. /F. s'évanouir. /İ. to faint.

dil ... lê ... çûn İstemek, arzulamak. /F. avoir envie. /İ to feel like.

dil dan Sevmek. /F. aimer. /İ. to love.

dil hebûn Arzulamak, istemek, anlaşmış olmak, eğilimli olmak, hazır olmak. /F. désirer, vouloir, être d'accord, être disposé. /İ. to desire, to want, to be in agreement, to be inclined.

dil hiştin Yaralamak (manen), incitmek, kalbini kırmak. /F. blesser (moralement), vexer. /İ. to hurt, to vex.

dil ketin Âşık olmak. /F. tomber amoureux. /İ. to fall in love.

dil kirin İstemek, arzu etmek, dilemek. /F. désirer, souhaiter, vouloir. /İ. to desire, to wish, to want.

dil li hev ketin Midesi bulanmak. /F. avoir la nausée. /İ. to feel sick.

dil rûniştin İnandırmak, ikna etmek. /F. convaincre. /İ. to convince.

dil şkênandin Birinin kalbini kırmak. /F. briser le coeur de qqn. /İ. to break s.o. 's heart.

dil tejî kirin İnandırmak, ikna etmek, kışkırtmak, sürüklemek. /F. convaincre, inciter. /İ. to convince, to incite.

dil tev dan Midesi bulanmak. /F. avoir la nausée. /İ. to feel sick.

dil tê de bûn Benimsemek, severek yapmak. /F. prendre à coeur. /İ. to take to heart.

dil vala bûn Hiçbir zaman sevmemek. /F. n'avoir jamais aimé. /İ. to have never loved.

dil xwestin İstemek, arzu etmek. /F. dèsirer. /İ. to desire, to want.

dilawêr (s.) Cesur, yiğit. /F. courageux. /İ. courageous.
dilawêrî (d.) Cesaret, yiğitlik. /F. courage. /İ. courage.
dilber (s.) Güzel. /F. beau. /İ. beautiful.
dilberî (d.) Güzellik. /F beauté. /İ. beauty.
dilbestî (d.) İlgi. /F. intérêt. /İ. interest.
dilbiguman (s.) Güvensiz, kuşkulu. /F. méfiant. /İ. distinctful.
dilbirin (d.) İştah. /F. appêtit. /İ. appetite.
dilçûn (d.) İştah. /F. appêtit. /İ. appetite.
dildanî (s.) Etkileyici, dokunaklı, heyecanlandırıcı. /F. touchant, émouvant. /İ. moving.
dildayî (n.) Âşık erkek. /F. amoureux. /İ. man in love.
dildizî (d.) Sır. /F. secret. /İ. secret.
dilgerm kirin Eğlendirmek, oyalamak. /F. amuser. /İ. to entertain, to divert.
dilgeş (s.) Mutlu, memnun, hoşnut. /F. heureux, content. /İ. happy, satisfied.
dilgeşî (d.) Doyum, tatmin, memnunluk. /F. satisfaction. /İ. satisfaction.
dilgiran bûn Kızmak. /F. être faché. /İ. to be angry.
dilgirêda (s.) Çekici, sürükleyici. /F. attachant. /İ. affecting.
dilgirêdayî (s.) Candan, yürekten, samimi. /F. cordial. /İ. hearty.
dilgîr (s.) Kızgın, öfkeli. /F. faché. /İ. angry.
dilhebîn (s.) Etkili, dokunaklı, heyecanlandırıcı, çekici, sürükleyici. /F. touchant, attachant. /İ. moving, affecting.
dilhişkî (d.) Kötü yüreklilik, kötülük, fenalık, gaddarlık, zulüm. /F. méchanceté, cruauté. /İ. wickedness, cruelty.
dilkeçik (s.) Çıtkırıldım, ürkek. /F. deuillet. /İ. mollycoddle.
dilketî (s.) Âşık erkek. /F. amoureux. /İ. man in love.
dilkêş (s.) Çekici, cazip. /F. attrayant. /F. attractive.
dilkoçer (s.) Sevimli, neşeli, şakacı. /F. enjoué. /İ. playful.
dilkul (s.) Kederli, üzüntülü, mahzun. /F. triste. /İ. sad.
dilkulî (d.) Keder, hüzün, üzüntü. /F. tristesse. /İ. sadness.
dilin (d.) Duygu. /F. sentiment. /İ. feeling.

dilniwaz (s.) Çekici, cazip. /F. attrayant. /İ. attractive.
dilop (d.) Damla. /F. goutte. /İ. drop.
dilovan (s.) Şefkatli, sevecen, merhametli. /F. tendre, affectueux, miséricordieux. /İ. tender, affectionate, merciful.
dilovanî (d.) Sevgi, acıma, merhamet. /F. affection, pitié, miséricorde. /İ. affection, pity, mercifulness.
dilpak (s.) Temiz yürekli, dürüst, sadık. /F. candide, loyal. /İ. straightforward.
dilpakî (d.) Temiz yüreklilik, dürüstlük, sadakat, erdem. /F. candeur, loyauté, vertu. /İ. straightforwardness, loyalty, virtue.
dilparsek (s.) Sevimli, neşeli, şakacı. /F. enjoué. /İ. playful.
dilrahetî (d.) Huzur, sessizlik, dinginlik. /F. quiétude. /İ. quietness.
dilrazî (s.) Memnun, doyumlu. /F. satisfait. /İ. satisfied.
dilrehmî (d.) Merhamet, acıma. /F. pitié. /İ. pity.
dilrencî (d.) İç sıkıntısı, kaygı, boğuntu. /F. candeur. /İ. ingenuousness.
dilsar kirin İğrenmek, tiksinmek. /F. dégoûter. /İ. to disgust.
dilsirtî (d.) Kötü yüreklilik, kötülük, fenalık. /F. méchanceté. /İ. wickedness.
dilşa (s.) Neşeli, memnun, doyumlu. /F. joyeux, content. /İ. glad, satisfied.
dilşewat (s.) Korkunç, dehşetli, canavarca. /F. atroce. /İ. dreadful.
dilşewitî (s.) Berelenmiş, çürümüş, kederli, üzüntülü, mahzun. /F. meurtri, triste. /İ. bruised, sad.
dilteng bûn Canı sıkılmış. /F. s'ennuyer. /İ. to be bored.
diltengî (d.) İç sıkıntısı, kaygı, boğuntu. /F. angoisse. /İ. anguish, pang.
diltenik (s.) Duygulu, yumuşak kalpli, korkak. /F. sensible, peureux. /İ. soft-hearted, coward.
diltenikî (d.) Duygululuk, yumuşak kalplilik, korku. /F. sensibilité, peur. /İ. soft-heartedness, fright.
diltepin (d.) Duyum, duygu. /F. sensation. /İ. feeling.

diltirsîtî (d.) Rahatsızlık, tedirginlik, kaygı, tasa. /**F**. inquiétude. /**İ**. disquiet.
dilkwaz (d.) Dilek. /**F**. souhait, désir. /**İ**. wish, desire.
dilxwestin (d.) İştah. /**F**. appétit. /**İ**. appetite.
dilxweş (s.) Memnun, hoşnut. /**F**. content. /**İ**. satisfied.
dilxweş kirin Mutlu kılmak, memnun etmek, tatmin etmek. /**F**. rendre heureux, satisfaire. /**İ**. to make happy, to satisfy.
dilxweşi (d.) Neşe, doyum, memnunluk, tatmin. /**F**. gaité, satisfaction. /**İ**. cheerfulness, satisfaction.
bi dilxweşi İçten, candan. /**F**. de bon coeur. /**İ**. wholeheartedly.
din Öteki, başka, diğer. /**F**. autre. /**İ**. other.
ya din (ya da) yê din Ötekisi. /**F**. l'autre. /**İ**. the other.
hinên din Ötekiler. /**F**. d'autres. /**İ**. others.
dinê (d.) (ya da) **dinya** (d.) Dünya, evren, hava. /**F**. monde, univers, temps. /**İ**. world, universe, weather.
dinya sar e Hava soğuk. /**F**. il fait froid. /**İ**. it is cold.
dinya xweşe Hava güzel. /**F**. il fait beau. /**İ**. weather is good.
(anîn) dinê Doğurmak. /**F**. accoucher. /**İ**. to give birth.
(hatin) dinê Doğmak, dünyaya gelmek. /**F**. venir au monde, naître. /**İ**. to come to life, to be born.
dinyadîtî (s.) Deneyimli (tecrübeli) kimse. /**F**. homme d'expérience. /**İ**. experienced person.
dinyanasî (d.) Deneyim, tecrübe. /**F**. expérience. /**İ**. experience.
dinyanedîtî (s.) Saf, yapmacıksız, çocuksu, bön, deneyimsiz, toy. /**F**. naif, niais, crédule, inexpérimenté. /**İ**. artless, simple, credulous, callow.
diplome (d.) Diploma. /**F**. diplôme. /**İ**. diploma.
diqet (d.) Dikkat, endişe. /**F**. attention. /**İ**. care, attention.
dirh (d.) Damga, işaret, nişan. /**F**. marque. /**İ**. mark, brand.
dirh kirin Damgalamak, işaret koymak. /**F**. marquer. /**İ**. to mark.
dirinde (e.) Yırtıcı hayvan. /**F**. fauve. /**İ**. wild beast.

dirist (s.) Doğru, dürüst, adil, haktanır. /**F**. correct. /**İ**. accurate, just.
diri dan Kanamak. /**F**. saigner. /**İ**. to bleed.
dirûv (e.) Yan, veçhe. /**F**. aspect. /**İ**. aspect.
diş (d.) Görümce, baldız, yenge. /**F**. belle-soeur. /**İ**. sister-in-law.
dişwar (s.) Zor, güç. /**F**. difficile. /**İ**. difficult.
divêk (d.) Ev ödevi. /**F**. devoir (scolaire). /**İ**. home-work.
divetin (bivê) Zorunda olmak, mecbur olmak, gerekmek, zorunlu olmak. /**F**. devoir (obligation), falloir. /**İ**. to have to, to be necessary.
min divê ez herim Gitmeliyim, gitmem gerekir. /**F**. il faut que j'aille. /**İ**. I must go.
diwayî (s.) Son, sonuncu. /**F**. final. /**İ**. final.
diyar (d.) Yer, mahal. /**F**. lieu. /**İ**. place.
diyar bûn Görünmek, ortaya çıkmak. /**F**. apparaître. /**İ**. to disclose.
diyar kirin Açığa vurmak, ifşa etmek. /**F**. révéler. /**İ**. to disclose.
diyarî (d.) Armağan, hediye. /**F**. cadeau. /**İ**. gift.
jê re deyarî kirin Birine armağan vermek. /**F**. offrir un cadeau à qqn. /**İ**. to present s.o. with a gift.
diz (n.) hırsız. /**F**. voleur. /**İ**. thief.
diz (d.) Kale, müstahkem yer. /**F**. forteresse. /**İ**. fortress, stronghold.
dizçente (n.) Ev hırsızı. /**F**. cambrioleur. /**İ**. burglar.
dizdar (n.) Muhafız, bekçi, nöbetçi. /**F**. gardien. /**İ**. warden.
dizgirtî (n.) Nişanlı erkek, nişanlı kız. /**F**. fiancé, fiancèe. /**İ**. fiancé, fiancée.
dizî (s.) Gizli, yasadışı, yeraltı. /**F**. secret, clandestin. /**İ**. secret, clandestine.
dizin (d.) Hırsızlık, soygun. /**F**. vol. /**İ**.theft.
dizin (bidize) Çalmak, hırsızlık yapmak. /**F**. voler. /**İ**. to steal.
diznêro (e.) Casus. /**F**. espion. /**İ**. spy.

dîdevan (e.) Nöbetçi, gözcü. /**F**. sentinelle, observateur. /**İ**. sentinel, watchman.
dîdevanî (d.) Gözetim, denetim, teftiş. /**F**. surveillance. /**İ**. supervision.
dîk (e.) Horoz. /**F**. coq. /**İ**. cock.
dîl (s.) Tutsak, esir. /**F**. captif, esclave. /**İ**. captive, slave.
dîlan (d.) Dans, şarkı. /**F**. danse, chant. /**İ**. dance, song.
dîn (s.)Deli, çılgın. /**F**. fou. /**İ**. mad.
dîn (e.) Din. /**F**. religion. /**İ**. religion.
dînemêr (s.) Yiğit, kahraman. /**F**. vaillant. /**İ**. valiant.
dînemêri (d.) Yiğitlik, kahramanlık, cesaret. /**F**. vaillance. / **İ**. valour, courage.
dîrok (d.) Tarih, hikaye. /**F**. histoire. /**İ**. story.
dîsa (be.) Yeniden, yine, tekrar. /**F**. de nouveau. /**İ**. again.
dîtbar (s.) Görünür, gözle görülebilir. /**F**. visible. /**İ**. visible,
dîtin (d.) Görme, görme duyusu, görünüş. /**F**. vue. /**İ**. sight.
dîtin (bibine) Görmek. /**F**. voire. /**İ**. to see.
(dan) ditin Göstermek. /**F**. montrer. /**İ**. to show.
dîtinî (d.) Görme. /**F**. vision. /**İ**. sight.
dîtkî (bağ.) İmdi, oysa. /**F**. or. /**İ**. now.
dîwan (d.) Oda. /**F**. salle. /**İ**. room.
dîwane (s.) Deli, çılgın, aptal, budala, divane, sersem. /**F**. fou. sot. /**İ**. mad, fool.
dîwanetî (d.) Delilik, çılgınlık. /**F**. folie. /**İ**. madness.
dîwanxane (d.) Oda, salon. /**F**. salle. /**İ**. room, hall.
dîwar (e.) Duvar. /**F**. mur. /**İ**. wall.
dîzik (d.) Çanak,çömlek, tencere, güveç. /**F**. terrine, marmite. / **İ**. earthenware, pan.
dogman kirin İhanet etmek, ele vermek. /**F**. trahir. /**İ**. to betray.
dojeder (d.) Çıban, apse. /**F**. abcès. /**İ**. abcess.
dojeh (d.) Cehennem. /**F**. enfer. /**İ**. hell.
dol (e.) Tür, çeşit. /**F**. espèce. /**İ**. sort.
dolab (d.) Elbise dolabı, gardrop. /**F**. armoire. /**İ**. wardrobe.
dolik (d.) Küçük vadi. /**F**. vallon. /**İ**. vale.

dom kirin Devam etmek. /F. continuer. /İ. to continue.
di meşa xwe de dom kirin Yürümeye devam etmek. /F. continuer à marcher. /İ. to keep walking.
domahi (be.) Süresince. /F. au courant de. /İ. in the course of.
di domahiya ve heftê de Bu hafta süresince (boyunca). /F. dans le courant de cette semaine. /İ. in the course of this week.
domdarî (d.) Sürüp gitme, devam. /F. continuation. /İ. continuation.
don (e.) İçyağı, donyağı. /F. graisse. /İ. fat.
donzde (e.) On iki. /F. douze. /İ. twelve.
dor (d.) Dönme. dönüş; civar, çevre. /F. tour, environs. /İ. turn, neighbourhood.
di dora ... de Çevresine, çevresinde. /F. autour. /İ. around.
li dor Çevresine, çevresinde. /F. autour. /İ. around.
li dora malê Evin çevresinde (dört yanında). /F. autour de la maison. /İ. all around the house.
li dora xwe Her yanında (yanda). /F. autour de soi. /İ. all around.
dor gortin Kuşatmak, dört yanından çevirmek, sarmak. /F. cerner, entourer, encercler. /İ. to surround, , to encircle.
dorandin (bidorine) Yaymak. /F. diffuser. /İ. to spread.
dorbidor (be.) Orada burada. /F. par-ci par-là. /İ. here and there.
dorhel (d.) Çevre, etraf. /F. environs. /İ. surroundings.
dormador (be.) Çevresine, çevresinde. /F. autour. /İ. around.
dormador (d.) Çevre, etraf. /F. environs. /İ. surroundings.
dos (n.) Dost, arkadaş. /F. ami. /İ. friend.
dostik (d.) Aşık kadın, sevgili, oynaş. /F. amante. /İ. (lady) lover, sweetheart.
dosye (d.) Dosya. /F. dossier. /İ. file (of letters, etc).
doşav (d.) Şurup. /F. sirop. /İ. syrup.
doşek (d.) Şilte, döşek. /F. matelas. /İ. mattress.
dot (d.) Kız. /F. fille. /İ. girl.

dotdersdar (d.) Öğretmen hanım. /F. institutrice. /İ. schoolmistress.
dotin (bidoşe) Süt sağmak. /F. traire. /İ. to milk.
dotira rojê Ertesi gün. /F. le lendemain. /İ. the next day.
dotmam (d.) Kuzin. /F. cousine. /İ cousin (girl).
dotxwendekar (d.) Kız öğrenci. /F. étudiante. /İ. student (girl).
dozdeki (d.) Düzine. /F. douzaine. /İ. dozen.
drametî (d.) Yemin, adı. /F. serment. /İ. pledge.
dran (e.) Diş, sivri diş; kanca, küçük çengel. /F. dent, croc, crochet. /İ. tooth, fang, hook.
dranê mêr Yılanın zehirli dişi. /F. crochet de serpent. /İ. serpent's poison fang.
dran kişandin Bir diş çekmek. /F. arracher une dent. /İ. to extract a tooth.
drandin (bidrine) Yırtmak (dişle), paralamak. /F. déchirer (avec les dents), déchiqueter. /İ. to tear (with the teeth), to tear into shreds.
dranker (e.) Diş hekimi, dişçi. /F. dentiste. /İ. dentist.
dranki (s.) Dişe ya da dişçiliğe ilişkin, dişsel. /F. dentale. /İ. dental.
dransaz (e.) Diş hekimi, dişçi. /F. dentiste. /İ. dentist.
dravdanî (d.) Ödenek, para yardımı. /F. allocation. /İ. allowance.
drêj (s.) Uzun. /F. long. /İ. long.
drêj kirin Abartmak, ileri gitmek. /F. exagérer. /İ. to overdo.
(xwe) dréj kirin Uzatmak, germek; saldırmak. /F. allonger, attaquer. /İ. to stretch out, to attack.
drêjahî (d.) Uzunluk. /F. longueur. /İ. length.
drêji ... kirin Saldırmak. /F. attaquer. /İ. to attack.
drêji (d.) Uzunluk. /F. longueur. /İ. length.
drêjker (d.) Uzatma, büyütme. /F. rallonge. /İ. extension.
dri (d.) Diken. /F. épine. /İ. thorn.
drûn (d.) Dikiş. /F. couture. /İ. sewing.
drûn (bidrû) Biçip toplamak (ekin), dikmek (dikiş). /F. moissonner, coudre. /İ. to sow, to sew.

drûnker (e.) Terzi. /**F.** tailleur. /**İ.** tailor.
drûtin (bidrû) Dikmek. /**F.** coudre. /**İ.** to sew.
drûv (e.) Biçim, şekil. /**F.** forme. /**İ.** shape.
drûvandin (bidrûvine) Biçim vermek, şekil vermek. /**F.** former. /**İ.** to shape, to form.
du (e.) İki. /**F.** deux. /**İ.** two.
ducar kirin Yinelemek, tekrar etmek. /**F.** répéter. /**İ.** to repeat.
ducarî (s.) Çİft, iki kat. /**F.** double. /**İ.** double.
ducarkirinî (d.) Yineleme, tekrar. /**F.** répétition. /**İ.** repetition.
duçendane (s.) Çift, iki kat. /**F.** double. /**İ.** double.
duçende kirin iki katına çıkarmak. /**F.** doubler. /**İ.** to double.
dudulî (d.) Tereddüt, duraksama, şüphe, kuşku. /**F.** hésitation, doute. /**İ.** hesitation, doubt.
duhî (s.) Dün. /**F.** hier. /**İ.** yesterday.
duhûl (d.) Davul, trampet. /**F.** tambour. /**İ.** drum.
duhûlok (d.) Tef. /**F.** tambourin. /**İ.** tambourine.
dujin (d.) Hakaret, küfür. /**F.** injure. /**İ.** insult.
dureng (s.) İki renkli. /**F.** bicolore. /**İ.** two-coloured.
durust kirin Düzeltmek, düzene sokmak. /**F.** aménager, arranger. /**İ.** to arrange.
durûn (e.) İşaret, sinyal. /**F.** signal. /**İ.** signal.
durûyî (d.) İki yüzlülük. /**F.** hypocrisie. /**İ.** hypocrisy.
durv (e.) Belirti, alamet, işaret. /**F.** signe. /**İ.** sign.
dusibe (d.) Öbür gün. /**F.** le surlendemain, après-demain. /**İ.** the day after, to-morrow.
dustûr (d.) Anayasa, kuruluş. /**F.** constitution. /**İ.** constitution.
duşemb (d.) Pazartesi. /**F.** lundi. /**İ.** Monday.
roja duşembê Pazartesi günü. /**F.** lundi. /**İ.** Monday.
duşemba ko bê Gelecek pazartesi. /**F.** lundi prochain. /**İ.** next Monday.
duvki (be.) Sonra, derken, o zaman, tekrar. /**F.** puis. /**İ.** then.
dû (d.) Duman. /**F.** fumèe. /**İ.** smoke.
dûdik (d.) Islı(k. /**F.** sifflet. /**İ.** whistle
dûkêl (e.) İs, kurum. /**F.** suie. /**İ.** soot.

dûkêl (e.) İstim, buhar. /**F**. vapeur. /**İ**. steam, vapour.
dûkêş (d.) Baca, ocak. /**F**. cheminée. /**İ**. chimney.
dûmahîk (d.) Devam, sonrası. /**F**. suite. /**İ**. continuation.
dûmahîkî (d.) Sonra, son. /**F**. suivant, dernier, final. /**İ**. following, last, final.
dûman (d.) Sis. /**F**. brouillard. /**İ**. fog.
dûndan (d.) Gelecek kuşaklar, kuşak, nesil. /**F**. postérité, génération. /**İ**. posterity, generation.
dûr (s.) Uzak. /**F**. loin, éloigné. /**İ**. far, distant.
dûrî te Tanrı seni korusun. /**F**. que Dieu t'en préserve. /**İ**. heaven forbid.
dûrî yekî bûn Birinden uzak olmak. /**F**. être loin de qqn. /**İ**. to be away from s.o.
(ev dû tişt) dûrî hev in Bu iki şey arasında hiçbir benzerlik yok. /**F**. il n'y a aucune comparaison entre ces deux choses. /**İ**. there is no comparison between these two things.
ji dûr ve Uzaktan. /**F**. de loin. /**İ**. from afar.
dûr kirin Uzaklaştırmak. /**F**. éloıgner. /**İ**. to remove.
dûr xistin Ayırmak, uzaklaştırmak. /**F**. écarter. /**İ**. to set apart.
dûrakî (d.) Mesafe, uzaklık, ıraklık. /**F**. distance, éloignement. /**İ**. distance, remoteness.
dûrdest (s.) Uzak, ırak. /**F**. lointain. /**İ**. far.
dûrendişî (d.) Bilgelik, basiret. /**F**. sagesse. /**İ**. wisdom.
dûrge (d.) Adacık. /**F**. ilot. /**İ**. small island.
dûring (d.) Aralık, mesafe. /**F**. intervalle. /**İ**. interval.
dûrî (d.) Mesafe, alan, saha, yer, yayılma alanı, uzam, uzaklık, ıraklık. /**F**. distance, espace, étendue, éloignement. /**İ**. distance, space, stretch.
dûrî ... bûn —den uzak olmak. /**F**. être loin de. /**İ**. to be far from.
dûrin (s.) Uzak. /**F**. lointain. /**İ**. far off.
dûş (d.) Yön, doğrultu. /**F**. direction. /**İ**. direction.
dûşdar (e.) Yandaş, taraftar. /**F**. partisan. /**İ**. supporter.
dûv (e.) Kuyruk. /**F**. queue. /**İ**. tail.

E

ebandin (biebîne) Yüklemek. /**F.** charger. /**İ.** to load.
ebloqe kirin Kuşatmak, sarmak. /**F.** assiéger. /**İ.** to besiege, to lay siege to.
ebûkat (n.) Avukat, dava vekili. /**F.** avocat. /**İ.** attorney.
ecele (s.) İvedi, acil. /**F.** urgent. /**İ.** urgent.
ecem (n.) İranlı, acem. /**F.** persan. /**İ.** Persian.
ecêb (s.) Garip, acayip, tuhaf. /**F.** étrange, bizarre. /**İ.** strange, amazing.
ecêbmayî (s.) Şaşmış, hayran kalmış. /**F.** stupéfait. /**İ.** amazed.
(lê) ecêbmayî man Şaşırmak. /**F.** s'étonner. /**İ.** to be surprised.
ecêbmayin (d.) Şaşkınlık, hayret, hayranlık. /**F.** étonnement, stupéfaction. /**İ.** astonishment, amazement.
ecibandin (biecibîne) Takdir etmek, beğenmek, hoşnut etmek, beğenilmek. /**F.** apprécier, plaire. /**İ.** to appreciate, to please.
ecibîn (biecîbe) Şaşırmak, hayret etmek. /**F.** s'étonner. /**İ.** to be astonished, to be surprised.
eciqandin (bieciqîne) Çiğnemek, ayak altına almak. /**F.** fouler. /**İ.** to trample down.
ecizin (biecize) Sıkılmak, bıkmak. /**F.** s'ennuyer. /**İ.** to become bored.
edab (d.) İrin, cerahat. /**F.** pus. /**İ.** pus.
edalet (d.) Adalet. /**F.** justice. /**İ.** juctice.

edeb (d.) Kibarlık, nezaket. /F. politesse. /İ. politeness.
edilandin (biediline) İyileştirmek, ıslah etmek. /F. améliorer. /İ. to améliorate.
efganê (s.) Afganlı. /F. afghan. /İ. Afghan.
efnikî (s.) Küflü. /F. moisi. /İ. mouldy.
efnikî bûn Küflenmek. /F. moisir. /İ. to go mouldy.
efriqe (d.) Afrika. /F. Afrique. /İ. Africa.
efriqî (d.) Afrikalı. /İ. africain. /İ. African.
efsûnkar (s.) Sihirli, büyülü. /F. magique. /İ. magic.
efû (d.) Genel af. /F. amnistie. /İ. amnesty.
eger (bağ.) Eğer. /F. si. /İ. if, whether.
egid (n.) Kahraman, yiğit. /F. héros, brave. /İ. hero, brave.
ehd (d.) Anlaşma, pakt. /F. pacte. /F. agreement.
ehmeqane (be.) Aptalca, budalaca, ahmakça. /F. stupidement. /İ. stupidly.
ehmeqî (d.) Aptallık, budalalık, ahmaklık. /F. sottise. /İ. stupidity.
ejnû (e.) Diz. /F. genou. /İ. knee.
elalet (d.) Kalabalık, yığın, ayak takımı. /F.foule. /İ. mob.
elbik (d.) Kutu. /F. boite. /İ. box.
elemdar (s.) Sağlıksız, rahatsız, keyifsiz. /F. malsain, souffrant. /İ. unhealthy, suffering.
elfabe (d.) Abece, alfabe. /F. alphabet. /İ. alphabet.
elimandin (bielimîne) Öğretmek. /F. enseigner. /İ. to teach.
elimin (bielime) Öğrenmek. /F. apprendre. /İ. to learn.
eliqandin (bieliqîne) Aşmak, takmak (çengele). /F. accrocher. /İ. to hang (on a hook).
elmas (e.) Elmas. /F. diamant. /İ. diamond.
embaz (d.) Örnek, misal. /F. exemple. /İ. example.
emerika (d.) Amerika. /İ. Amérique. /İ. America.
emerikani (n.) Amerikalı. /F. américain. /İ. Americain.
emir (e.) Ömür, yaş, çağ. /F. âge. /İ. age.
emir kirin Buyurmak, emir vermek. /F. ordonner. /İ. to command.
emir (e.) Prens, emir. /F. prince. /İ. Prince.

emûdî (s.) Düşey. /F. vertical. /İ. vertical.
enaze (d.) Geometri. /F. géometrie. /İ. geometry.
enazeyer (n.) Mühendis. /F. ingénieur. /İ. engineer.
enbar (d.) Anbar. /F. grenier. /İ. granary.
encam (d.) Sonuç, yazgı, alınyazısı. /F. résultat, destin. /İ. result, destiny.
(anîn) encamê Sona erdirmek, bitirmek. /F. conclure. /İ. to conclude.
endam (e.) Boy, endam. /F. stature. /İ. height.
endam (e.) Kol bacak, organ. /F. membre. /İ. limb.
endelî (e.) Bülbül. /F. rossignol. /İ. nightingale.
endişe (d.) Üzüntü, kaygı, tasa, endişe. /F. souci, inquiétude. / İ. worry, trouble.
endîşenak (s.) Üzüntülü, sıkıntılı, endişeli. /F. soucieux, inquiet. /İ. worried, troubled.
enexdar (d.) Tüfek. /F. fusil. /İ. rifle, gun.
engast (e.) Kusur. /F. défaut. /İ. defect.
enirandin (bienirîne) Kızdırmak, öfkelendirmek. /F. indigner, mettre en colère. /İ. to outrage.
enirîn (bienire) Kızmak, öfkelenmek. /F. se fâcher. /İ. to become angry.
enişk (d.) Dirsek. /F. coude. /İ. elbow.
enî (d.) Alın. /F. front. /İ. forchead.
enzelok (d.) Kulübe. /F. cabane. /İ. hut.
eqil (s.) Akıl. /F. raison. /İ. reason.
eqilmend (s.) Bilge, zeki, akıllı. /F. sage, intelligent. /F. wise, intelligent.
eqilmendane (be.) Akıllıca, bilgece. /F. sagement. /İ. wisely.
(dan) eqlê xwe Düşünmek, akıl yürnütmek. /F. raisonner. /İ. to reason.
tu çi didi eqle xwe? Ne düşünüyorsun?. /F. à quoi pensestu?. /İ. what are you thinking about?.
erd (e.) Toprak. /F. terre (matière), sol. /İ. earth (soil).
erd (d.) Yeryüzü, ülke, dünya, arazi. /F. terre, pays, globe, terrain, territoire. /İ. earth, land, world, territory.

(bin) erd kirin Gömmek, saklamak. /F. enterrer, cacher. /İ. to bury, to hid.
erd rakirin Sürmek (toprağı), kazmak. /F. labourer, bêcher. /İ. to plough, to dig.
(pê daṇ) erdê Israr etmek. /F. insister. /İ. to insist.
erdaz (d.) Arduvaz, kayağan taş. /F. ardoise. /İ. slate.
erdin (s.) Dünyasal. /F. terrestre. /İ. earthly.
erdnigarî (d.) Coğrafya. /F. géographie. /İ. geography.
ereb (n.) Arap. /F. arabe. /İ. Arab.
erebane (d.) Tef, zilli tef. /F. tambourin. /İ. tambourine.
erebe (d.) Atarabası. /F. voiture. /İ. horse-cart.
erê (be.) Evet. /F.oui. /İ. yes.
erêdanî (d.) Rıza. kabul, anlaşma. /F.acquiescement, adhésion. /İ. assent, agreement.
eriyandin (bieriyîne) Kabul etmek, rıza göstermek. /F. consentir. /İ. to agree to.
erînî (d.) İddia, ileri sürme. /F. affirmation. /İ. assertion.
erjetînî (n.) Arjantinli. /F. argentin. /İ. Argentine.
ermenî (n.) Ermeni. /F. arménien. /İ. Armenian.
ern (d.) Öfke, kızgınlık. /F. fureur, colère. /İ. fury, rage.
erna wî danî Yatıştı. /F. il s'est calmé. /İ. he became calm.
erno (s.) Sert, haşin. /F. sévère. /İ. stern.
erwend (d.) Hile, düzen. /F. ruse. /İ. trick, stratagem.
erzan (s.) Ucuz. /F. bon marché. /İ. bargain priced.
esah (e.) Okumuş, kültürlü. /F. lettré, homme instruit. /İ. well-read person, learned man.
esahî (d.) Öğretim, eğitim. /F. instruction. /İ. education.
esil (s.) Soylu, asil. /F. noble. /İ. noble.
esker (e.) Asker. /F. soldat. /İ. soldier.
eskergeh (d.) Kışla. /F. caserne. /İ. barracks.
esmer (s.) Esmer, yağız. /F. brun. /İ. dark, brown.
esrex (d.) Tavan. /F. plafond. /İ. ceiling.
eşir (d.) Aşiret. /F. tribu. /İ. tribe.
eşkere (d.) Açık, aşikâr. /F. évident, clair. /İ. obvious, clear

etlahi (d.) Tatil. /**F**. congé, vacances. /**İ**. holidays, vacations.
etlahi kirin İşssiz kalmak, tatile çıkmak. /**F**. chômer. prendre des vacances. /**İ**. to be unemployed, to take a holiday.
ev (s.) Bu. /**F**. ce. /**İ**. this.
ev du roj in İki gün önce. /**F**. il y a deux jourse. /**İ**. two days ago.
evd (e.) Hizmetkâr, köle. /**F**. serviteur, esclave. /**İ**. servant, slave.
eve (ilg.) İşte. /**F**. voici. /**İ**. here is.
evende (be.) O zaman, öyleyse. /**F**. alors. /**İ**. then.
evhinde (be.) Kadar, gibi. /**F**. autant. /**İ**. as much.
evra (s.) Kutsal, mukaddes. /**F**. sacré. /**İ**. holy.
evra xistin Yüceltmek, övmek. /**F**. exalter. /**İ**. to exalt.
evrandin (bievrîne) Kutsamak, takdis etmek. /**F**. bénir. /**İ**. to bless.
evrar (s.) Kutsal, mukaddes. /**F**. sacré. /**İ**. holy.
evser (d.) Taç, çelenk. /**F**. couronne. /**İ**. crown.
ew (ad.) O (erkek), onlar. /**F**. il, ils. /**İ**. he , they.
ew hi xwe Kendisi. /**F**. lui-même. /**İ**. himself.
ew hinde Kadar, gibi. /**F**. autant. /**İ**. as much.
ew jî ew hinde e xurt e O da aynı ölçüde kuvvetlidir. /**F**. lui également est aussi fort. /**İ**. he also is as strong.
ewçend (be.) O kadar, o denli, gibi. /**F**. tellement, autant. /**İ**. so much, as much.
ewd (d.) İntikam, öç. /**F**. vengeance. /**İ**. vengeance.
ewd hilanîn İntikamını almak, öcünü almak. /**F**. se venger. /**İ**. to be revenged.
ewe (ilg.) İşte. /**F**. voilà. /**İ**. there is.
ewistiryayî (n.) Avusturyalı. /**F**. autrichien. /**İ**. Austrian.
ewistralyayî (n.) Avusturalyalı. /**F**. australien. /**İ**. Australian.
ewle (s.) Güvenilir, kesin. /**F**. sûr. /**İ**. confident, sure.
ji xwe ewle bûn Kendinden emin olmak, kendine güvenmek. /**F**. être sûr de soi. /**İ**. to have self-confidence.
hêj ne ewle ya Bu henüz kesin değil. /**F**. ce n'est pas encore sûr. /**İ**. it is not sure yet.

ewle bûn Emin olmak. /**F.** être sûr. /**İ.** to be sure.
ewle kirin İçini rahat ettirmek, yatıştırmak. /**F.** rassurer. /**İ.** to reassure.
ewlewandin (biewlewîne) Güven vermek. /**F.** assurer. /**İ.** to make sure.
ewleyî (d.) Güven, güvenlik. /**F.** confiance, sécurité. /**İ.** trust, security.
ewliya (e.) Evliya, ermiş. /**F.** saint. /**İ.** saint.
ewqedr (be.) Kadar, gibi. /**F.** autant. /**İ.** as much.
ewr (e.) Bulut. **F.** nuage. /**İ.** cloud.
ewretirişke (d.) Yıldırım. /**F.** foudre. /**İ.** thunderbolt.
ewrûpa (d.) Avrupa. /**F.** Europe. /**İ.** Europe.
exlewîk (d.) Tava. /**F.** casserole. /**İ.** sauce-pan.
eyar (e.) Kürk, post. /**F.** fourrure (d'un animal). /**İ.** fur, coat (of animals).
eyaşi (d.) Peçe. /**F.** voile. /**İ.** veil.
eyb (d.) Utanç, kusur, ayıp. /**F.** honte, défaut. /**İ.** shame. default.
eydi (be.) Bundan sonra, bundan böyle. /**F.** dorénavent. /**İ.** henceforth.
eylet (d.) Aile. /**F.** famille. /**İ.** family.
eylo (e.) Kartal. /**F.** aigle. /**İ.** eagle.
eyvez (s.) Hazır. /**F.** prêt. /**İ.** ready.
eyvezandin (bieyvezîne) Hazırlamak, örgütlemek. /**F.** préparer, organiser. /**İ.** to organize.
ez (ad.) Ben. /**F.** je, moi. /**İ.** I, me.
ez benî = ez xulam = ez qurban Hizmetkârınızım. /**F.** je suis votre serviteur. /**İ.** I am your servant.
ezab (d.) Acı, ıstırap. /**F.** souffrance. /**İ.** suffering, pain.
ezibandin (biezibîne) Zulüm etmek, acı çektirmek, işkence etmek. /**F.** tyranniser, to torturer. /**İ.** to tyrannize, to torture.
ezibîn (biezibe) Acı çekmek. /**F.** souffrir. /**İ.** to suffer.
ezimandin (biezimîne) Davet etmek. /**F.** inviter. /**İ.** to invite.
ezman (e.) Gökyüzü. /**F.** ciel. /**İ.** heaven.

Ê

êdî (be.) Artık değil, bundan böyle. /F. ne plus, dorénavant. /İ. more, from now on.

êm (e.) Besin, gıda, yem. /F. nourriture, fourrage. /İ. food, fodder.

êriş (d.) Saldırı, hücum. /F. offensive, attaque. /İ. offensive, attack.

êriş kirin Saldırmak. /F. attaquer. /İ. to attack.

êsk (e.) Şekil, biçim. /F. forme. /İ. shape.

êş (d.) Acı, ıstırap, rahatsızlık, sancı. /F. peine, souffrance, mal, douleur. /İ. pain, suffering, harm, ache.

êşan (biêşe) Acı çekmek. /F. souffering. /İ. to suffer.

ser û çavê te me êşe Tanrı seni korusun. /F. que Dieu te garde. /İ. God preserve you.

êşandin (d.) Ceza, eziyet, acı. /F. châtiment, souffrance. /İ. punishment, suffering.

êşandin (bieşîne) Acı çektirmek, eziyet etmek, azarlamak, cezalandırmak. /F. faire soufrir, peiner, réprimander, punir. /İ. to hurt, to harm, to rebuke, to punish.

êt (e.) Kalça, kaba et. /F. hanche. /İ. hip.

êtûn (d.) Kireç ocağı. /F. four à chaux. /İ. lime kiln.

êvar (d.) Akşam. /F. soir. /İ. evening.

êvar bi ser me de hat Gece bastırdı. /F. la nuit est tombée. /İ. night has fallen.

êvar bû Geceydi. /F. c'était le soir. /İ. it was night.

hema vê êvaré Aynı akşam. /F. le soir même. /İ. that same evening.

êvarxweş! İyi akşamlar!. /F. bon soir. /İ. good evening.

êxistin (bêxe) Atmak, fırlatmak. /F. jeter. /İ. to throw.

êxistin ber Göstermek, açıklamak. /F. exposer. /İ. to exhibit, to explain.

êxistin pêş Açıklamak. /F. expliquer. /İ. to explain.

êzing (e.) Yakacak odun. /F. bois à brûler, bûche. /İ. firewood, kindling wood.

F

fam kirin Anlamak. /**F**. comprendre. /**İ**. to understand.
fanûs (d.) Fener, lambe. /**F**. lanterne, lampe. /**İ**. lantern, lamp.
farsî (s.) İranlı, acem. /**F**. persan. /**İ**. Persian.
fas (d.) Fas. /**F**. Maroc. /**İ**. Morocco.
fasid kirin Bozmak, kötüleştirmek. /**F**. altérer. /**İ**. to spoil.
fasî (s.) Faslı. /**F**. marocain. /**İ**. Moroccan.
fasûlî (d.) Fasulye. /**F**. haricote. /**İ**. beans.
fataraşk (d.) Dalak. /**F**. rate. /**İ**. spleen.
fatûre (d.) Fatura. /**F**. facture. /**İ**. invoice.
fedî kirin Utanmak, çekingen olmak. /**F**. avoir honte, être timide. /**İ**. to be ashamed, to be shy.
fedîkar (s.) Utangaç, mahçup. /**F**. timide. /**İ**. shy.
fedîtî (d.) Kibarlık. /**F**. politesse. /**İ**. politeness.
fehît (d.) Utanç. /**F**. honte. /**İ**. shame.
fehîtkar (s.) Utangaç, utanç verici. /**F**. timide, honteux. /**İ**. shy, shameful.
fehito (s.) Çekingen. /**F**. timide. /**İ**. shy.
felat (d.) Kurtuluş, güvenlik; çöl. /**F**. libération, salut, désert. /**İ**. liberation, safety, desert.
feliqandin (bifeliqîne) Paylaşmak. /**F**. partager. /**İ**. to share.
felitandin (d.) Kurtarmak. /**F**. sauver. /**İ**. to rescue.
(xwe) felitandin (bifelitîne) Kaçmak, kurtulmak. /**F**. s'échapper. /**İ**. to escape.

felitin (bifelîte) Kurtulmak, kaçmak. /**F**. se sauver, s'écnapper. /**İ**. to get away, to escape.

fen (d.) Teknik, fen; hile, kurnazlık. /**F**. technique, ruse. /**İ**. technique, trick.

(bi) fen û fesal Kurnazca, ustaca. /**F**. astucieusement. /**İ**. astutely, craftily.

fena (be.) Gibi, kadar. /**F**. comme. /**İ**. as.

fenik (d.) Hile, kurnazlık, düzen, dolap. /**F**. astuce, ruse. /**İ**. guile, trick.

ferheng (d.) Sözlük, lûgat kitabı. /**F**. dictionnaire. /**İ**. dictionary.

ferişte (e.) Melek. /**F**. ange. /**İ**. angel.

ferman (d.) Buyruk, ferman, yasa. /**F**. ordre, loi. /**İ**. order, law.

ferman kirin Buyurmak, emretmek. /**F**. ordonner, commander. /**İ**. to order, to command.

fermandar (e.) Komutan, amir, kumandan. /**F**. commandant. /**İ**. commander, commanding officer.

fermande (e.) Yüksek rütbeli subay. /**F**. officier (superieur). /**İ**. officer (senior).

fermanî (d.) Emir kipi (dilbilg.). /**F**. impératif (gram.). /**İ**. imperative (gram.).

fermanî (e.) Ceket (Kürt tarzı). /**F**. veste (kurde). /**İ**. coat (kurdish style).

(bi) fermû Emredersiniz, baş üstüne, lütfen. /**F**. a vos ordres, s'il vous plaît. /**İ**. as you wish, yes Sir, if you please.

ferq (d.) Fark. /**F**. différence. /**İ**. difference.

ferş (e.) Düz kaya. /**F**. rocher plat. /**İ**. flat rock, slab.

ferşenî (d.) Alın. /**F**. front. /**İ**. forehead.

ferûç (d.) Kuş yavrusu, kuş. /**F**. oisillon, oiseau. /**İ**. chick. bird.

ferzine (s.) Mutlak. /**F**. absolu. /**İ**. absolute.

fesal (d.) Kurnazlık, hile, düzen, dolap. /**F**. astuce, ruse. /**İ**. guile, trick.

fet kirin (fet kire) Bakmak, denetlemek. /**F**. regarder, contrôler. /**İ**. to look, to check.

fetisandin (bifetisîne) Boğmak, bastırmak. /**F**. étouffer. /**İ**. to chocke, to smother.

fetkirin (d.) Bakış, görme. /F. regard, vision. /İ. glance, sight.
feyde (d.) Yarar, sonuç, fayda, avantaj. /F. utilité, résultat, avantage. /İ. utility, result, advantage.
feydedar (s.) Faydalı, yararlı. /F. utile. /İ. useful.
feydekar (s.) Avantajlı, işe yarar. /F. avantageux, efficace. / İ. advantageous, effectual.
feyizdar (s.) Verimli, doğurgan, zengin (toprak). /F. fertile. / İ. fertile, rich (land).
fezîletdar (s.) Erdemli, faziletli, adaletli. /F. vertueux. /İ. righteous.
fezîletdarî (d.) Erdem, fazilet. /F. vertu. /İ. virtue.
fêki (e.) Meyve. /F. fruit. /İ. fruit.
fêlbaz (s.) Açıkgöz, kurnaz. /F. malin. /İ. smart.
fêr (d.) Ders. /F. leçon. /İ. lesson.
fêrbûn (d.) Etüt, inceleme. /F. étude. /İ. study.
fêrbûnî (d.) Çıraklık, öğrenme. /F. apprentissage. /İ. apprenticeship.
fêrbûyi (s.) Uzman, deneyimli. /F. expert, expérimenté. /İ. expert, experienced.
fêrdarî (d.) Egzersiz, alıştırma, ders. /F. exercice, leçon. /İ. exercise, lesson.
fêri ... bûn Öğrenmek. /F. apprendre. /İ. to learn.
fêri ... kirin Öğretmek. /F. enseigner. /İ. to teach..
fiçqe (d.) Tulumba. pompa. /F. pompe. /İ. pump.
fidakar (s.) Bağlı, fedakâr, özverili /F. dévoué, généreux. /İ. devoted, generous.
fidekarî (d.) Fedakârlık, özveri. /F. sacrifice. /İ. sacrifice.
fik (d.) Yarık. /F. fente. /İ. slit.
fik kirin Çözmek, ayırmak. /F. résoudre. /İ. to resolve, to solve.
fikar (d.) Kaygı, sıkıntı, üzüntü. /F. souci. /İ. worry.
fikr (d.) Fikir, düşün. /F. idée. /İ. idea.
filan (n.) Filan. /F. tel, telle. /İ. such.
filan kes Filanca. /F. Untel. /İ. Mr. so-and-so.
file (n.) Hristiyan. /F. chrétien. /İ. Christian.

film (d.) Film. /F. film.. /İ. film.
filoqe (d.) Kayık, sandal. /F. barque. /İ. boat.
fincan (d.) Kahve fincanı. /F. tasse (de café). /İ. (coffee) cup.
findank (d.) Mum, kandil, şamdan. /F. chandelle. /İ. candle.
fir (d.) Yudum. /F. gorgée. /İ. gulp.
firandin (biferîne) Uçurtmak; geri çevirmek, red etmek. /F. faire voler, débouter. /İ. to fly, to dismiss.
firavan (s.) Bol, çok. /F. abondant, beaucoup. /İ. plentiful, much.
firavîn (d.) Öğlen yemeği. /F. déieuner (de midi). /İ. lunch.
firax (d.) Tabak, yemek. /F. assiette, plat. /İ. dish.
firçe (d.) Fırça. /F. brosse. /İ. brush.
firçe kirin Fırçalamak. /F. brosser. /İ. to brush.
fireh (s.) Geniş, ferah. /F. large, spacieux. /İ. wide, spacious.
fireh kirin Genişletmek, ferahlatmak. /F. élargir. /İ. to widen.
firêze (d.) Saman dibi, ekiz, saman sapı. /F. chaume. /İ. thatch.
firikandin (bifirikîne) Oğmak, sürtmek. /F. frotter. /İ. to rub.
firîn (bifîre) Uçmak. /F. voler (oiseau, avion). /İ. to fly.
firne (d.) Fırın. /F. four. /İ. oven.
firnik (d.) Burun deliği. /F. narine. /İ. nostril.
firoher (e.) Ruh. /F. âme. /İ. soul.
firoke (d.) Uçak. /F. avion. /İ. aeroplane, aircraft.
firoşkerî (d.) Dükkan, mağaza. /F. magasin. /İ. shoop.
firotin (d.) Satış. /F. vente. /İ. sale.
firotin (bifiroşe) Satmak. /F. vendre. /İ. to sell.
firotker (e.) Satıcı. /F. vendeur. /İ. salesman.
firsend (d.) Fırsat. /F. occasion. /İ. opportunity.
firstiqandin (bifirstiqîne) Yakalamak, ele geçirmek. /F. saisir. /İ. to (take) hold, to seize.
firşteng (s.) Sinirli. /F. nerveux. /İ. nervous.
fiştixin (bifiştixe) Kaymak, kaydırmak. /F. glisser. /İ. to slide, to slip.
fîkav (d.) Islık. /F. sifflet. /İ. whistle.

fîkin (bifîke) Islık çalmak. /F. siffler. /İ. to whistle.
fîl (e.) Fil. /F. éléphant. /İ. elephant.
fîlel (d.) Ayakkabı, çarık. /F. soulier, sandale. /İ. shoe, sandal.
fîldran (e.) Fildişi. /F. ivoire. /İ. ivory.
fîstan (d.) Entari, fistan. /F. robe. /İ. dress.
fîşeng (d.) Fişek, kartuş. /F. cartouch. /İ. cartridge.
fîtik (d.) Islık. /F. sifflet. /İ. whistle.
fîza (s.) Mağrur, kendini beğenmiş. /F. orgueulleux. /İ. proud.
fîzar (d.) Şikayet, sızlanma, yakınma. /F. plainte. /İ. complaint.
fîzin (bifîze) Ulumak, bağırıp çağırmak. /F. hurler. /İ. to howl, to yell.
fort (d.) Övme, övgü, övünme, şişinme, tafra. /F. louange, vantardise. /İ. praise, boast.
frenk (d.) Frank (para). /F. franc (monnaie). /İ. franc.
frensiz (s.) Fransız. /F. français. /İ. French.
froşte (d.) Fatura. /F. facture. /İ. facture.
frûmaye (s.) Bayağı. /F. vulgaire. /İ. ordinary.
fûrin (bifûre) Kaynatmak, haşlamak, kaynamak. /F. bouillonner, bouillir. /İ. to seethe, to boil.
fût (d.) Islık. /F. sifflet. /İ. whistle.
fût dan Islık çalmak. /F. siffler. /İ. to whistle.

G

ga (e.) Öküz. /F. boeuf. /İ. ox.
galegal (d.) Konuşma, muhavere, mükâleme. /F. conversation. /İ. conversation.
galte (d.) Şaka. /F. plaisanterie. /İ. joke.
galte kirin Şaka yapmak. /F. plaisanter. /İ. to joke.
gamêş (e.) Manda, camus, su sığırı.. /F. buffle. /İ. buffalo.
nêregamêş (e.) Manda. /F. buffle. /İ. buffalo.
mêgamêş (d.) Dişi manda. /F. buflesse. /İ. cow-buffalo.
garis (e.) Mısır, darı. /F. mais, millet. /İ. maize, sorghum.
garîte (e.) Kiriş, mertek, direk. /F. poutre. /İ. beam.
gasin (d.) Çarşı, pazar. /F. place du village. /İ. market-place.
gasingeh (d.) Ana meydan. /F. grand place. /İ. main square.
gav (d.) An, lahza;adım. /F. moment, pas. /İ. moment, step.
vê gavê O anda. /F. à ce moment. /İ. at this moment.
gav bi gav Yavaş yavaş, tedricen. /F. progressivement. /İ. gradually.
ji vê gava ve O zamandan beri. /F. depuis. /İ. since.
gava (bağ.) O zaman, olduğunda. /F. lorsque, quand. /İ. when.
gava ko O sırada. /F. alors que. /İ. while.
gavan (n.) Çoban, sığırtmaç. /F. berger, bouvier. /İ. shepherd, cowherd.
gavber (n.) Rakip, yarışmacı. /F. concurrent. /İ. competitor.

gazi kirin Seslenmek, çağırmak. /**F.** appeler. /**İ.** to call.
gedek (e.) Oğlan, çocuk; malak, manda yavrusu. /**F.** garçon, enfant, buffletin. /**İ.** boy, child, buffalo-calf.
gedeq (e.) Mide. /F. estomac. /**İ.** stomach.
gef (d.) Tehdit; duyum, duygu. /**F.** menace, sensation. /**İ.** threat, feeling.
gefa dan Eziyet etmek, azap çektirmek. /**F.** tourmenter. /**İ.** to torment.
gefandin (bigefîne) Tehdit etmek, eziyet etmek, azap çektirmek. /**F.** menacer, tourmenter. /**İ.** to threaten, to torment.
geh (d.) Yer, mahal. /**F.** lieu. /**İ.** place.
geh bi geh Zaman zaman, arasıra. /**F.** temps à autre. /İ. once in a while.
geha berêz (d.) Yaban domuzu ini. /**F.** tanier du sanglier. /**İ.** boar's dan.
gehirandin (bigehirîne) İşkence yapmak, azap vermek. /**F.** torturer. /**İ.** to torture.
gejgering (d.) Kasırga, fırtına. /F. tourbillon, tourmente, orage. /**İ.** whirlwind, storm.
gel (e.) Ulus, millet, halk. /**F.** nation, peuple. /**İ.** nation, people.
gelarêzan 21 Ekim -20 Kasım (ay); bir yıldız adı. /**F.** mois; 21 octobre au 20 novembre, nom d'un étoile. /**İ.** 21st October to 20 th Novembre, name of a star.
gelawêj 21 Ağustos-20 Eylül (ay). /**F.** mois:21 août au 20 septembre. /**İ.** month: 21st August to 20 th September.
gelek (be.) Çok, birçok, fazla. /**F.** beaucoup, plusieurs, très. /**İ.** much, many, very.
gelekî (d.) Bolluk. /**F.** abondance. /**İ.** plenty.
gelemşe (d.) Fark (düşünce bakımından). /**F.** différend. /**İ.** difference (of opinion).
gelêr (d.) Kalabalık, çokluk. /**F.** multitude. /**İ.** throng, multitude.

gelifandin (bigelifîne) Ezmek, toz haline getirmek. /F. pulvériser. /İ. to spray, to pulverize.
geli (e.) Dağ geçidi, boğaz. /F. défilé, gorge (passage entre 2 montagnes). /İ. mountain-pass.
gelo? Mı? (soru şekli). /F. est-ce que?. /İ. (interrogative--form).
gelş (d.) Kavga, atışma, görüş farkı. /F. dispute, divergence, différence d'opinion. /İ. quarrel, difference, divergence of view.
gelşek ketiye nav beyna me Birbirimizle anlaşamıyoruz. /F. nous ne sommes pas d'accord. /İ. we do not agree with each other.
gelşî (d.) Anlaşmazlık. /F. divergence. /İ. divergence.
gelviçandin (bigelviçîne) Buruşturmak, buruşmak. /F. froisser. /İ. to crumple.
gemar (s.) Pis, kirli. /F. sale. /İ. dirty.
gemar kirin Kirletmek. /F. salir. /İ. to soil.
gemare (d.) Kir, pislik. /F. crasse. /İ. filth.
gemarî (d.) Kirlilik, pislik. /F. malpropreté. /İ. filthiness.
gemaro (d.) Kuşatma (şehri), muhasara etme. /F. siège d'une ville. /İ. seige.
gemaro dan Kuşatmak. /F. assiéger. /İ. to beseige.
gemirin (bigemîre) Ayrışmak, çürümek. /F. se décomposer. /İ. to decompose.
gemiş (d.)Darbe, vurma, çalma (kapı). /F. coup. /İ. knock.
gemişandin (bigemişîne) Bayıltmak. /F. assommer. /İ. to knock down.
gemor (s) Ekşi. /F. aigre. /İ. sour.
gencîne (d.) Hazine. /F. trésor. /İ. treasure.
genêral (e.) General. /F. général (officier). /İ. general (milit.)
genim (e.) Buğday. /F. blé. /İ. wheat.
geni (s.) Çürümüş, kokmuş. /F. pourri, malodorant. /İ. rotten, stinking.

gep (d.) Hafif darbe, hafifçe vurma. /F. tape (légère), coup (léger). /İ. pat, (light) knock.

gepiçandin (bigepiçîne) Yıkmak, devirmek. /F. abattre. /İ. to knock down.

ger (bağ.) Eğer, ise. /F. si. /İ. if, whether.

ger (d.) Gezinti, yürüyüş, seyahat. /F. promenade, voyage. /İ. walking, trip.

geraj (d.) Garaj. /F. garage. /İ. garage.

geran (bigere) Dolaşmak, yürüyüşe çikmak. /F. errer, se promener. /İ. to wander, to (take a) walk.

(bin) geran Kaynak yapmak, kaynatmak. /F. souder. /İ. to weld, to solder.

gerane (d.) İstek kipi (dilbilg.). /F. optatif (gram.). /İ. optative (gram.)

gerandin (bigerîne) Dolaştırmak, eğirmek, bükmek, sarmak. dolamak, yönlendirmek, yönetmek. /F. faire parcourir, faire tourner, enrouler, diriger. /İ. to send through, to spin, to coil, to direct.

destê xwe li stoyê min gerand Beni kucakladı. /F. il me donne l'accolade. /İ. he embraced me.

hevûdu gerandin Birbirini aldatmak. /F. se tromper mutuellement. /İ. to deceive one another.

wi belakê li ser wî gerand Canını sıkıp durdu. /F. il lui fit passar un mauvais quart d'heure. /İ. he gave him an unpleasant moment.

ji hev gerandin Fark etmek, ayırt etmek. /F. distinguer. /İ. to perceive.

lê gerandin Sarmak, bürümek. /F. envelopper. /İ. to wrap.

li ser zmanê xwe gerandin Dedikodu yapmak, çekiştirmek. /F. cancaner. /İ. to gossip.

gerden (d.) Boğaz, boyun, gerdan. /F. gorge. /İ. throat, neck.

gerdendayî (s.) Baş eğmiş, boyun eğmiş. /F. soumis. /İ. subdued.

gerdendayîn (d.) Baş eğme, itaat. /F. soumission. /İ. submission.

gerdenî (d.) Gerdanlık. /F. collier (d'une femme). /İ. necklace.

gerdenparêz (d.) Eşarp, atkı. /F. écharpe. /İ. scarf.
gerek (s.) Zorunlu, zaruri, gerekli. /F. nécessaire. /İ. necessary.
gerek e Gerekir ki. /F. il faut que. /İ. it is necessary that.
gerek e ez herim Gitmem gerekir. /F. il faut que j' aille. /İ. I must go.
gerang (s.) Önemli, ciddi, büyük. /F. considérable, important, grave. /İ. considerable, important, serious.
gerew (n.) Rehine, rehin, güvencelik, teminat. /F. otage, gage, caution. /İ. hostage, pledge, security.
gerew bûn Sorumlu olmak, sorumluluğunu almak. /F. se porter garant. /İ. to answer for.
gerew dayîn Garanti vermek. /F. donner des garanties. /İ. to stand security (for s.o.), to guarantee.
gerger (s.) Taşlı. /F. pierreux. /İ. stony.
gergû (d.) Gerdanlık. /F. collier. /İ. necklace.
gerisandin (bigerisîne) Ezmek. /F. écraser. /İ. to crush.
geriyan (bigere) Gezinmek, seyahat etmek. /F. se promener, voyager. /İ. to (take a) walk, to travel.
destê min li te na gere Seni suçlayamam. /F. je n'ai pas le courage de m'en prendre à toi. /İ. I can't put the blame on you.
felek li serê min geriyaye Başıma talihsizlikler geldi. /F. j'ai eu des malheurs. /İ. I had a piece of bad-luck.
ser li min geriya Başım döndü. /F. la tête m'a tourné. /İ. my head swam.
li dora tiştekî geriyan İlgilenmek. /F. s'intéresser à. /İ. to take an interest in.
dev jê geriyan Rahat bırakmak. /F. laisser tranquille. /İ. to leave alone.
lê geriyan Aramak. /F. chercher, rechercher. /İ. to look for.
pê geriyan Aramak. /F. chercher. /İ. to look for.
gerinende (e.) Direktör, yönetici. /F. directeur. /İ. manager.
gerinendekarî (d.) Yönetim, idare. /F. administration, direction. /İ. administration, management.
germ (s.) Sıcak. /F. chaud. /İ. hot, warm.

germ kirin Isıtmak. /F. chauffer. /İ. to heat.
germav (d.) Kaplıca, ılıca, banyo. /F. bain. /İ. bath.
(ketin) germavê Banyo yapmak, yıkanmak. /F. se baigner. /İ. to take a bath.
germiyan (d.) Kış tarımı, yağmur ve fırtına mevsimi. /F. hivernage. /İ. wintering.
germiyandin (bigermiyîne) Canlandırmak. /F. animer. /İ. to animate.
germî (d.) Sıcak. /F. chaleur. /İ. heat.
germî dan Isıtmak. /F. chauffer. /İ. to heat.
germker (d.) Isıtıcı (ocak, soba. vb.). /F. réchaud. /İ. heater.
germkerîhev (d.) Merkezi ısıtma. /F. chauffage central. /İ. central heating.
germxwazî (d.) Talep. /F. exigence. /İ. demand.
gernas (e.) Kahraman. /F. héros. /İ. hero.
gerok (s.) Etkin, faal. /F. actif. /İ. active.
gerokî (d.) Etkinlik, faaliyet. /F. activité. /İ. activity.
geş (s.) Parlak, ışıklı. /F. brillant, radieux. /İ. shining, radiant.
geşt (d.) Seyahat. /F. voyage. /İ. voyage.
(çûn) geştê Seyahat etmek. /F. voyager. /İ. to travel.
geve (s.) Ahmak, budala, alık. /F. sot. /İ. fool.
gever bûn Ölmek, telef olmak. /F. crever (pour un animal). /İ. to die (of die (of animal).
gewher (d.) Elmas; öz. /F. diamant, essence. /İ. diamond, essence.
gewher (e.) Mücevher, değerli taş. /F. bijou. /İ. jewel.
gewherî (n.) Kuyumcu. /F. bijoutier, joaillier. /İ. jeweller.
gewirandin (bigewirîne) Ağartmak, beyazlatmak. /F. blanchir. /İ. to whiten.
gewr (s.) Beyaz, ak. /F. blanc. /İ. white.
gewre (e.) Önemli kişi, yüksek şahsiyet. /F. grand personnage, haute personnalité. /İ. person of rank, consequential person.
gewrekeç (d.) Yetişkin, ergin, reşit (kadın) ./F majeure; atteindre la majorité pour une femme. /İ. adult; having come of age (of woman).

gewrelaw (e.) Yetişkin, ergin, reşit (erkek). /**F** majeur; atteindre la majorité pour un homme. /**İ.** adult; having come of age (of man).
gewrî (d.) Boğaz, gırtlak. /**F.** gosier. /**İ.** throat.
gez (d.) Isırık, diş yarası. /**F.** morsure. /**İ.** bite.
gez kirin Isırmak, dişlemek. /**F.** mordre. /**İ.** to bite.
geztin (bigeze) Isırmak, dişlemek. /**F.** mordre. /**İ.** to bite.
gêj (s.) Ahmak, budala, alık. /**F.** stupide, sot, étourdi. /**İ.** stupid, silly, foolish.
gêj kirin Sersemletmek, şaşırtmak. /**F.** étourdir, absourdir. /**İ.** to stun, to daze.
gêjî (d.) Ahmaklık, budalalık. /**F.** sottise. /**İ.** silliness.
gêr kirin Yuvarlamak, tomarlamak. /**F.** rouler. /**İ.** to roll.
gêrav kirin Üretmek, kopya etmek, taklit etmek. /**F.** reproduire, copier, imiter. /**İ.** to repoduce, to copy, to imitate.
gêrevêre (be.) Aşağı yukarı, takriben; karmakarışık, darmadağın. /**F.** approximativement, pêle-mêle. /**İ.** approximately, helter-skelter.
gêrûfen (d.) Yetenek, istidat, yatkınlık. /**F.** talent. /**İ.** gift, aptitude.
gicgicandin (bigicgicîne) Sarsmak. /**F.** secouer. /**İ.** to shake.
gidî (s.) Atak. gözü pek . /**F.** hardi. /**İ.** bold.
giha ... guh Kulağına gelmek (çalınmak), açıklanmak. /**F.** venir à l'oreille, être révélé. /**İ.** to come to one's ears, to be revealed.
gihahevî (d.) Örgüt, organizasyon. /**F.** organisation. /**İ.** organization.
gihahevî ... danîn Örgüt kurmak. /**F.** créer une organisation. / **İ.** to set up an organisation.
gihan (bigihe) Varmak, ulaşmak; olgunlaşmak, büyümek. /**F.** arriver, atteindre, parvenir, mûrir, croître. /**İ.** to arrive, to reach, to mature, to grow.
gihan hev Rastlamak. /**F.** rencontrer. /**İ.** to meet.
gihan serî Başarmak, bitirmek, tamamlamak. /**F.** rèussir, consommer. /**İ.** to succeed, to accompish.

(lê) gihandin Bitişmek, bitiştirmek. /**F.** joindre. /**İ.** to join.
gihaştin (bigihêje) Varmak, ulaşmak; büyümek, boy atmak. /**F.** arriver, atteindre, croitre, pousser, grandir. /**İ.** to arrive, to reach, to grow, to grow up.
gihaştin serî Başarıya ulaştırmak. /**F.** faire réussir. /**İ.** to cause to succeed.
gihayî (s.) Olgun. /**F.** mûr. /**İ.** mature.
gij (s.) Sert, haşin, huysuz. /**F.** sévère. /**İ.** stern, harsh.
(hatin) gilê Yakınmak, şikayet etmek. /**F.** se plaindre. /**İ.** to complain.
gilgil (e.) Mısır. /**F.** mais. /**İ.** maize, corn.
gili (d.) Yakınma, şikayet. /**F.** plainte. /**İ.** complaint.
gili kirini Yakınmak, şikayet etmek. /**F.** se plaindre. /**İ.** to complain.
gilyas (d.) Kiraz. /**F.** cerise. /**İ.** cherry.
gindirandin (bigindirîne) Yuvarlamak, toparlamak. /**F.** rouler. /**İ.** to roll.
gindirin (bigindîre) Devrilmek, düşmek, yıkılmak. /**F.** se renverser /**İ.** to tumble, to overturn.
gir (e.) Tepe. /**F.** colline. /**İ.** hill.
gir (s.) İri, şişman. /**F.** gros, gras. /**İ.** large, fat.
gir (be.) Rağmen, halde. /**F.** en dépit de. /**İ.** notwithstanding.
ew gir nexweşiya xwe derket Hastalığına rağmen dışarı çıktı. /**F.** il est sorti en dépit de sa maladie. /**İ.** he went out in spite of his illness.
gir kirin Büyütmek, abartmak. /**F.** amplifier, exagérer. /**İ.** to magnify, to exaggerate.
giram (d.) Saygı. /**F.** respect. /**İ.** respect.
giram girtin Saygı duymak, saygı göstermek. /**F.** respecter, vénérer. /**İ.** to respect, to venerate.
giramgirtin (d.) Saygı, ihtiram. /**F.** vénération. /**İ.** veneration.
giran (s.) Güç, zor, pahalı, ağır, ciddi, vahim. /**F.** difficile, coûteu, pesant, sérieux, grave. /**İ.** difficult, costly, heavy, serious.

giranbarî (d.) Sınama. /F. épreuve. /İ. ordeal.
giranbiha (s.) Çok değerli, pahalı. /F. de grande valeur, précieux, coûteux. /İ. valuable, precious, costly.
girane (s.) Önemli, büyük. /F. important. /İ. important, considerable.
giranfiroşî (d.) Yüksek fiyata satmak. /F. vente au prix fort. / İ. sale at high price.
giranî (d.) Ağırlık. /F. poids. /İ. weight.
girav (d.) Ada. /F. île. /İ. island.
girave (d.) Yarımada. /F. péninsule. /İ. peninsula.
girdav (d.) Uçurum. /F. abime. /İ. abyss.
girde (d.) Kalça, kaba et. /F. hanche. /İ. hip.
girdek (d.) Büyük harf. /F. majuscule. /İ. capital (letter).
girdik (d.) Kas, adale. /F. muscle. /İ. muscle.
gire (d.) Ur, tümör. /F. tumeur. /İ. tumour.
girêba (d.) Ur, tümör. /F. tumeur. /İ. tumour.
girêdan (girêde) Bağlamak, takmak. /F. lier, attacher. /İ. to lie, to attach.
(pê ve) girêdan Bağlamak. /F. lier. /İ. to bind.
girêdanî (d.) Bağıntı, ilişki, antlaşma, yükümlülük. /F. relaion, traité, obligation. /İ. relationship, treaty, obligation.
girêdank (d.) Antlaşma, pakt. /F. pacte. /İ. pact.
girêdayi ... bûn Bağımlı olmak. /F. dépendre de. /İ. to depend on.

girêdayi yeki bûn Birine bağımlı (muhtaç) olmak. /F. dépendre de qqn. /İ. to depend on somebody.

girêk (d.) Düğüm, bağlaç (dilbilg.). /F. noeud, conjonction (gram.). /İ. knot, conjunction (gram.).

girêka duta Çifte bağlaç. /F. conjonction double. /İ. double conjunction.

girêka yekta Basit bağlaç. /F, conjonction simple. /İ. simple conjunction.

girêmitik (s.) Çok vadili bölge. /F. vallonné. /İ. undulating (country).
girfan (d.) Cep. /F. poche. /İ. pocket.

girgire (n.) Önemli (kişi). /F. notable. /İ. important person.
girgirok (d.) Araba. /F. voiture. /İ. cart.
girgirokvan (e.) Arabacı. /F. cocher. /İ. coachman.
giriftar (s.) Sefil, zavallı, yoksul. /F. misérable. /İ. miserable.
giriftar kirin Şaşırtmak, belini bükmek, bunaltmak. /F. étonner, accabler. /İ. to astound, to overwhelm.
giriftarî (d.) Sefalet, yoksulluk, zavallılık. /F. misère. /İ. misery.
girik (d.) Depo. /F. dépot. /İ. depot.
giriyandin (bigiriyîne) Rahatsız etmek, şaşkına çevirmek, heyecanlandırmak. /F. troubler. /İ. to trouble.
girîn (d.) Gözyaşı. /F. pleurs. /İ. weeping.
girîn (bigirî) Ağlamak. /F. pleurer. /İ. to weep.
girofik (d.) Küçük araba. /F. voiturette. /İ. small cart.
girole (d.) At arabası. /F. charrette. /İ. horse-cart.
girover (s.) Yuvarlak. /F. rond. /İ. round.
girover kirin Yuvarlaklaştırmak. /F. arrondir. /İ. to round up.
girş (e.) Kiriş, mertek, direk, kalas. /F. poutre. /İ. beam.
girtek (d.) Makbuz, ibraname. /F. reçu, quittance. /İ. receipt, voucher.
girtin (bigire) Ele geçirmek, tutmak, almak, yakalamak; sürgülemek, kapatmak. /F. saisir, tenir, recevoir, attraper, barrer, fermer. /İ. to take hold, to hold, to receive, to catch, to bar, to close.
(jê) girtin Yakalamak, yeniden meydana getirmek, edinmek. /F. attraper, reproduire, contracter. /İ. to catch, to reproduce, to contract.
min ev nesaxî jê girt Onun hastalığına yakalandım. /F. j'ai attrapé sa maladie. /İ. I caught his illness.
girtinhev (d.) Kavga, arbede, dalaş. /F. rixe. /İ. brawl.
girtî (s.) Esir, tutsak. /F. captif. /İ. captive.
girtîgeh (d.) Hapishane. /F. prison. /İ. prison.
girtole (s.) Harika, müthiş. /F. formidable. /İ. wonderful.
giş (s.) Bütün. tüm, bütünsel. /F. tout, total, entier. /İ. all, total, whole.

gişkî (s.) Genel. /**F**. général. /**İ**. general.
giştî (s.) Kamusal, umumi, açık. /**F**. public. /**İ**. public.
givaştin (bigivêşe) Sıkmak, basmak, sıkıştırmak. /**F**. serrer. / **İ**. to press.
givirt (d.) İrin, cerahat. /**F**. pus. /**İ**. pus.
giya (e.) Bitki, ot, çayır. /**F**. plante, herbe. /**İ**. plant, grass.
giyan (e.) Ruh, yürek, kalp. /**F**. âme, coeur. /**İ**. soul, heart.
giyan dan Canlandırmak. /**F**. animer. /**İ**. to animate.
giyana xwe dan Can vermek, ölmek. /**F**. rendre l'âme. /**İ**. to die.
giyanî (be.) Genel olarak, genelde. /**F**.généralement. /**İ**. generally.
giyanieber (e.) Hayvan. /**F**. animal. /**İ**. animal.
giyansuz (s.) Korkunç, müthiş. /**F**. terrible. /**İ**. terrible.
giyaxwer (d.) Otçul, ot yiyen. /**F**. herbivore. /**İ**. herbivore.
gî (s.) Herkes, tüm; bütün. /**F**. tous, tout, total. /**İ**. everyone, all, total.
gîhev (d.) Pay, kısmet, baht. /**F**. lot. /**İ**. lot.
gîl (d.) Çamur. /**F**. boue. /**İ**. mud.
gîneçêkirî (s.) Eksik, tamamlanmamış. /**F**. incomplet. /**İ**. incomplete.
gîsin (e.) Saban, demir. /**F**. soc. /**İ**. ploughshare.
gîsin lê xistin Saban sürmek. /**F**. labourer. /**İ**. to plough.
gîşe (d.) Gişe. /**F** guichet. /**İ**. counter, pay-desk.
gîtî (d.) Dünya, varlık, varoluş. /**F**. monde, existence. /**İ**. world, existence.
gîzanî (s.) Ünlü, adı çıkmış; dile düşmüş. /**F**. notoire. /**İ**. notorious.
gol (d.) Göl. /**F**. lac. /**İ**. lake.
golik (e.) Dana, buzağı. /**F**. veau. /**İ**. calf.
gon (d.) Renk, görünüş. /**F**. couleur, aspect. /**İ**. colour, hue, aspect.
gonandin (bigonîne) Boyamak. /**F**. teindre. /**İ**. to dye.
gonc (e.) Kök. /**F**. racine. /**İ**. root.
goni (d.) Boya, renk. /**F**. teinture. /**İ**. dyer.
gonîker (n.) Boyacı. /**F**. teinturier. /**İ**. dyer.

gor (d.) Mezar, kabir. /F. tombeau, sépulcre. /İ. tomb, sepulchre.
(li) gora (s.) Sonraki, sonra gelen. /F. suivant. /İ. following.
goran (d.) Çayır, otlak, mera. /F. pâturage. /İ. pasture.
gore (d.) Çorap. /F. chaussette, bas. /İ. socks, stockings.
gorim (d.) Görümce, yenge, baldız, elti. /F. belle-soeur. /İ. sister-in-law.
goristan (d.) Mezarlık, kabristan. /F. cimetière, sépulcre. /İ. graveyard, cemetery.
gorî (d.) Fedakârlık, feda etme. /F. sacrifice. /İ. sacrifice.
goşe (d.) Köşe. /F. coin. /İ. corner.
goşt (e.) Et. /F. viande. /İ. meat.
goştê braştî Kavurma et. /F. viande rôtie. /İ. roast meat.
goştê kelandî Haşlama et. /F. viande bouillie. /İ. boiled meat.
goştê kizirandî (ya da) sorkiri Izgara et. /F. viande grillée. /İ. grilled meat.
goştê qelî Kızartma et. /F. viande frite. /İ. fried meat.
goştfiroş (e.) Kasap. /F. boucher. /İ. butcher.
goştfiroşî (d.) Kasap dükkanı. /F. boucherie. /İ. butcher's shop.
goştxwer (e.) Etçil, et yiyen. /F. carnivore. /İ. carnivorous.
gotar (d.) Konferans, konuşma, nutuk. /F. conférence, discours. / İ. lecture, conference, speech.
gotar dan Konferans vermek. /F. faire une conférence. /İ. to give a lecture.
gotin (d.) Söz, sözcük, söyleme. /F. parole, mot, dire. /İ. word, saying.
gotina xwe anîn cih Sözünden dönmemek. /F. respecter sa parole. /İ. to keep one's word.
gotin (bibejê) Söylemek. /F. dire. /İ. to say.
dibêjin ko Söyleniyor, söylendiğine göre. /F. on dit que. /İ. they say that.
gotûgo (d.) Tartışma. /F. discussion, débat. /İ. discussion, debate.

govend (d.) Dans. /**F.** danse. /**İ.** dance.
(ketin) govendê Dans etmek. /**F.** danser. /**İ.** to dance.
goz (d.) Ceviz, fındık. /**F.** noix. /**İ.** nut.
guç (d.) Kenar, saçak. /**F.** lisière. /**İ.** fringe.
guftugû (d.) Tartışma, söylenti. /**F.** discussion, débat, rumeur. / **İ.** discussion, debate, rumour.
guh (e.) Kulak. /**F.** oreille. /**İ.** ear.
guh dan Dinlenmek, dikkat etmek. /**F.** écouter, faire attention à. /**İ.** to listen, to pay attention to.
guh lê bûn Dinlemek, /**F.** écouter. /**İ.** to listen.
guh lê dêran —e dikkat etmek. /**F.** faire attention à. /**İ.** to pay attention to.
guh lê kirin Dinlemek. /**F.** écouter. /**İ.** to listen.
guhan (e.) Meme (inek. vb.). /**F.** mamelle. /**İ.** udder.
guhar (e.) Küpe. /**F.** boucles d'oreilles. /**İ.** ear rings.
guharîn (s.) Çeşitli. /**F.** varié. /**İ.** varied.
guhartin (d.) Mübadele, değişim. /**F.** échange. /**İ.** exchange.
guhartin (biguhêre) Mübadele etmek, çeşitlendirmek, dönüştürmek. /**F.** échanger, changer, varier, transformer. /**İ.** to change, to exchange, to vary, to transform.
guharto (d.) Çeşitlilik, alternatif, çeşitleme. /**F.** variété, variante, variation. /**İ.** variety, alternative, variation.
guhaztin (d.) Taşıma. /**F.** trasport. /**İ.** transportation.
guhaztin (biguhêze) Taşınmak, taşımak, değiştirmek. /**F.** déménager, transporter, changer. /**İ.** to move house, to remove, to transport, to change.
guhdan (d.) Dikkat. /**F.** attention. /**İ.** attention.
(bi) guhdanî (be.) Dikkatlice. /**F.** attentivement. /**İ.** attentively.
guhdar (e.) Dinleyici. /**F.** auditeur. /**İ.** listener.
guhdarî kirin Dinlemek; gözlemek, denetlemek. /**F.** écouter, surveiller. /**İ.** to listen, to watch.
guhder (s.) Dikkatli. /**F.** attentif. /**İ.** attentive.
guhderz (s.) Keskin zekâlı. /**F.** esprit vif. /**İ.** quick mind.
guhdêrî (d.) Denetim, nezaret; dikkat. /**F.** surveillance, attention. /**İ.** supervision, attention.

guherde (s.) Çeşitli, muhtelif. /F. divers. /İ. various.
guhêrandin (biguhêrîne) Değiştirmek, dönüştürmek. /F. changer, transformer. /İ. to change, to transform.
guhêrbar (ya da) **guhêzbar** (s.) Değiştirilebilir, dönüştürülebilir. /F. transformable. /İ. transformable.
guhêrin (biguhere) Çeşitlenme, dönüşme. /F. varier, se transformer. /İ. to vary, to change into.
guhfireh (s.) Savsaklayıcı, dikkatsiz, ihmalci. /F. négligent. /İ. carelles.
guhij (d.) Böğürtlen. /F. ronce. /İ. bramble.
guhiş (e.) Topuk. /F. talon. /İ. heel.
guhnedan (d.) Savsaklama, dikkatsizlik, ihmal. /F. négligence. /İ. carelesness.
guhnedarî (d.) Savsaklama, dikkatsizlik, ihmal. /F. négligence. /İ. carelesness.
guhor (d.) Küçük vadi. /F. vallon. /İ. vale.
guhtejî (s.) Deneyimli, tecrübeli. /F. expérimenté. /İ. experienced.
guhûr (d.) Gülle, mermi, top. /F. balle. /İ. ball.
gul (d.) Gül. /F. rose (fleur). /İ. rose (flower).
gulan (d.) Mayıs ayı. /F. (mois de) mai. /İ. (month of) May.
gulbejn (s.) İnce uzun, narin. /F. svelte. /İ. slender.
gulçiçek (d.) Çiçek. /F. fleur. /İ. flower.
guldank (d.) Vazo. /F. vase. /İ. vase.
gulgeşt (d.) Bahçe. /F. jardin. /İ. garden.
gulî (e.) Dal, bukle, kıvrım. /F. branche, boucle. /İ. branch, curl.
gulp (d.) Yudum. /F. gorgée. /İ. gulp.
gulpik (d.) Tomurcuk. /F. bourgeon. /İ. bud.
gulte kirin Kürek çekmek. /F. ramer. /İ. to row.
guman (d.) Şüphe, kuşku. /F. soupçon, doute. /İ. suspicion, doubt.
guman kirin Şüphe etmek, kuşku duymak. /F. douter, soupçonner. /İ. to doubt, to suspect.
gumanbar (s.) Şüpheli, kuşkulu. /F. douteux. /İ. doubtful.

gumbet (d.) Tonoz, kemer. /F. voûte. /İ. vault, arch.
gumgumîn (bigumgume) Azarlamak, söylenmek. /F. gronder. / İ. to chide.
gumlat (e.) Yığın, küme. /F. tas. /İ. heap.
gumrehî (d.) İhmal, savsaklama. /F. négligence. /İ. negligence.
guncandin (biguncîne) Duymak, işitmek. /F. entendre. /İ. to hear.
guncin (bigunce) Anlaşmak. /F. s'entendre. /İ. to agree.
gund (e.) Köy. /F. village. /İ. village.
gundî (n.) Köylü. /F. paysan, villageois. /İ. peasant, countryman.
gundor (d.) Kavun. /F. melon. /İ. melon.
gundvarî (s.) Kırsal. /F. rural. /İ. rural.
guneh (e.) Günah. /F. péché. /İ. sin.
gunehkar (e.) Günahkâr. /F. pécheur. /İ. sinner.
gur (e.) Kurt. /F. loup. /İ. wolf.
guranî (d.) Nicelik, miktar. /F. quantité. /İ. quantity.
gurbe (d.) (ya da) **gurbik** (d.) Arı kovanı. /F. ruche. /İ. hive.
gurçik (d.) Kas, adale. /F. muscle. /İ. muscle.
gurêna ewran (d.) Gök gürültüsü. (gürlemesi). /F. tonnerre. /İ. thunder.
gurgur (d.) Gök gürültüsü. /F. tonnerre. /İ. thunder.
gurgura ezmên Gök gürültüsü. /F. tonnerre. /İ. thunder.
gurî (d.) Alev; pellegra hastalığı, uyuz. /F. flamme, pellagre. /İ. flame, loss of hair due to disease.
gurîdran (s.) Yırtıcı, vahşi. /F. vorace, féroce. /İ. voracious, ferocious.
gurîn (d.) Gürültü patırtı. /F. vacarme. /İ. turmoil.
gurmik (d.) Yumruk. /F. poing. /İ. fist.
gurz (e.) Demet (çiçek). /F. bouquet. /İ. bunch (of flowers).
gustîlk (d.) Yüzük. /F. bague. /İ. ring.
gutî (d.) Kalabalık, yığın, halk, kitle, ayak takımı.. /F. multitude, masse, gens, groupe, foule. /İ multitude, mob, people, groupe, crowd.

guvah (n.) Tanık, şahit. /F. témoin. /İ. witness.
guvahî (d.) Tanıklık, şahadet. /F. témoignage. /İ. testimony.
guvahî kirin Tanıklık (şahadet) etmek. /F. témoigner. /İ. to witness.
gûjme (s.) Çok vadili (bölge). /F. vallonné. /İ. undulating (country).
gûlan Ay:21 Nisan - 20 mayıs. /F. mois: 21 avril au 20 mai. /İ. month; 21st April to 20 th May.
gûse (e.) Kılçık (balık) . /F. arête (de poisson). /İ. fishbone.
gûsik (d.) Zarf. /F. enveloppe. /İ. envelope
gûsk (d.) Kadran (saat). /F. cadran (d'une montre). /İ. dial (of watch)
gûv (d.) İn, hayvan ini. /F. tanière. /İ. den
gûzan (e.) Ustra. /F. rasoir. /İ. raser.
gûzek (d.) Küre, yer yuvarlağı. /F. globe. /İ. globe.
gwiz (d.) Ceviz. /F. noix. /İ. nut.

H

hacîreşk (d.) Kırlangıç. /F. hirondelle. /İ. swallow.
hakim (n.) Yargıç, hakim, bey. /F. juge, magistrat, seigneur. / İ. judge, magistrate, lord.
hal (e.) Durum, hal, koşul, şart. /F. situation, état, condition. /İ. situation, state, condition.
ji halê xwe razi bûn Halinden hoşnut olmak. /F. être satisfait de son sort. /İ. to be contented with one's lot.
(her) hal Olsa da, halde. /F. de toute façon. /İ. anyway.
halet (d.) Saban. /F. charrue. /İ. plough.
hamûn (d.) Ova. /F. plaine. /İ. plain.
har kirin Karıştırmak, canlandırmak. /F. ameuter. /İ. to stir up.
harî (d.) Kuduz hastalığı. /F. rage. /İ. rabies.
harîtî (d.) Hiddet, öfke, taşkınlık. /F. fureur. /İ. fury.
haslî (d.) Gelir. /F. revenu. /İ. income.
hatin (d.) Gelir, mahsül, ürün. /F. le revenu, récolte. /İ. income, harvest.
hatin (were) Gelmek, ulaşmak, varmak. /F. venir, arriver. /İ. to come, to arrive.
ez têm Gelirim, geliyorum. /F. je viens. /İ. I come, I am coming.

ez na yim Gelmiyorum. /**F.** je ne viens pas. /**İ.** I am not coming.

ew na yê Gelmiyor. /**F.** il ne vient pas. /**İ.** he is not coming.

ez ê bêm Geleceğim. /**F.** je viendrai. /**İ.** I shall come.

ez hatim Geldim. /**F.** je suis venu /**İ.** I came.

(ko) - ez bêm Geleyim. /**F.** que je vienne.

(ko) - ez ne yim Gelmeyeyim. /**F.** que je ne vienne pas.

ew hat dîtina min Beni görmeye geldi. /**F.** il est venu me voir. /**İ.** he came to see me.

(jê) hatin Yapabilmek, muktedir olmak. /**F.** être capable de, pouvoir. /**İ.** to be capable, to be able.

ji min tê, lê li min na yê Bunu yapabilirim, ama bana yakışmaz. /**F.** je suis capable de le faire, mais ceci n'est pas digne de moi. /**İ.** I am quite capable of doing so but it is beneath my dignity.

jê ne hatin Yapamamak. /**F.** être incapable de. /**İ.** to be unable to.

(lê ...) hatin Ulaşmak, varmak; uymak, layık olmak; yakışmak. /**F.** atteindre, convenir, être digne de, être seyant. /**İ.** to reach, to suit, to be worthy of, to be becoming (to look well).

baran li me tê Üzerimize yağmur yağıyor. /**F.** il pleut sur nous. /**İ.** it is raining on us.

pûk li me hat Fırtınaya yakalandık. /**F.** l'orage nous a surpris. /**İ** we were caught in a storm.

ew tişt li min tê Bu bana uygun. /**F.** cela me convient. /**İ.** it is convenient to me.

ev kum li te tê Bu şapka sana yakışıyor. /**F.** ce chapeau te sied. /**İ.** this hat suits you.

havîn (d.) Yaz. /**F.** été. /**İ.** summer.

havîna navîn (d.) Temmuz. /**F.** juillet. /**İ.** july.

havîna paşîn (d.) Ağustos /**F.** août. /**İ.** August.

havîna pêşîn (d.) Haziran. /**F.** juin. /**İ.** June.

havîngeh (d.) Yazlık, yaz otlağı. /**F.** lieu d'estivage. /**İ.** summer resort, summer pastures.

havinî (d.) Pardösü. /**F**. pardessus. /**İ**. overcoat.
hawar (d.) Çağırma, seslenme. /**F**. appel. /**İ**. call.
(bi) hawarî çûn Koşmak (birinin çağrısına), atılmak. /**F**. accourir (à l'appel de qqn.), se précipiter. /**İ**. to run (at s.o's call), to rush.
(hatin) hawarê Yardımına koşmak. /**F**. secourir. /**İ**. to succour.
ez hatim haware wî Yardımına koşuyorum. /**F**. je viens à son secours. /**İ**. I come to his aid.
(kirin) hawar Yardım istemek, imdad istemek. /**F**. appeler au secours. /**İ**. to call for help.
hawbeş (e.) Ortak, katılımcı, iştirakçi. /**F**. associé, participant. /**İ**. partner, participant.
hawêr (d.) Çevre, ortam (toplumda). /**F**. milieu (d'une société). /**İ**. circle (of society).
hawsa (n.) Komşu. /**F**. voisin. /**İ**. neighbour.
hay (d.) Bilinç, şuur. /**F**. conscience. /**İ**. conscience.
hay bûn Bilincinde olmak. /**F**. être conscient. /**İ**. to be conscious.
hazirî (d.) Hazır bulunma, bulunuş /**F**. présence. /**İ**. presence.
hab (d.) Az bir miktar, tane, tohum, parça, baş (sığır). /**F**. une petite quantité, grain, morceau, tête de bétail. /**İ**. small quantity, grain, piece, head of cattle.
hebandin (bihebîne) Sevmek, hoşlanmak. /**F**. aimer. /**İ**. to love, to like.
hebe ko Şu şartla ki ... /**F**. pourvu que. /**İ**. provided that.
hebosan (e.) Anason. /**F**. anis. /**İ**. anise.
hebs kirin Hapsetmek, hapse atmak. /**F**. emprisonner. /**İ**. to imprison.
hebûn (hebe) Malik (sahip) olmak. /**F**. avoir. /**İ**. to have.
hecel (d.) Gelir, irat. /**F**. revenu. /**İ**. income.
hecheçoq (d.) Kırlangıç. /**F**. hirondelle. /**İ**. swallow.
heci (n.) Hacı. /**F**. pèlerin. /**İ**. pilgrim.
heçi Göre, gelince, her kim. /**F**. quant à, quiconque. /**İ**. as regards, whoever.

heçi ez Bana gelince, bana göre. /F. quant à moi. /İ. as far as I am concerned.

hed (e.) Sınır, son. /F. frontière, limite. /İ. frontier, border. limit.

hedar (s.) Hali vakti yerinde, zengin. /F. aisé, fortuné. /İ. well off, well-to-do.

hedarî (d.) Zenginlik, servet. /F. richesse, fortune. /İ. wealth, fortune.

hedidandin (bihedidîne) Tehdit etmek. /F. menacer. /İ. to threaten.

hedimandin (bihedimîne) Yok etmek, tahrip etmek, yıkmak. /F. anéantir, détruire, abattre. /İ. to annihilate, to destroy, to knock down.

hedreş (d.) Sonuç, netice. /F. résultat. /İ. result.

hefqas (be.) Kadar, aynı miktar. /F. autant. /İ. as much.

heft (e.) Yedi. /F. sept. /İ. seven.

heftan (s.) Yedinci. /F. septième. /İ. seventh.

heftanî (d.) Haftalık ücret. /F. salaire hebdomadaire. /İ. weekly wages.

hefte (d.) Hafta. /F. semaine. /İ. week.

hefta borî Geçen hafta. /F. la semaine passée. /İ. last week.

hefta ko bê Gelecek hafta. /F. la semaine prochaine. /İ. next week.

heftemin (s.) Yedinci. /F. septième. /İ. seventh.

hefteyî (d.) Haftalık. /F. hebdomadaire. /İ. weekly.

heftî (e.) Yetmiş. /F. soixante-dix. /İ. seventy.

hejan (d.) Titreme, sarsılma. /F. tremblement./İ. trembiling.

hojana erdê Yer sarsıntısı, deprem, zelzele. /F. tremblement de terre. /İ. earthquake.

hejan (biheje) Titremek, sarsılmak. /F. trembler. /İ. to tremble.

hejandin (bihejîne) Sarsmak, titretmek, yerinden oynatmak, çalkalamak. /F. secouer, faire trembler, ébranler, agiter. /İ. to shake, to make ... shake, to unsettle, to agitate.

xwe hejandin Kıpırdamak, kaynaşmak. /**F**. s'agiter. /**İ**. to become agitated.
hejar (s.) Yoksul, fakir. /**F**. pauvre. /**İ**. poor.
hejar kirin Yoksullaştırmak. /**F**. appauvrir. /**İ**. to impoverish.
hejihan (biheje) Titremek, sarsılmak. /**F**. trembler. /**İ**. to tremble.
hejikandin (bihejikine) Çalkalamak, kıpırdatmak. /**F**. agiter. /**İ**. to agitate.
heji ... kirin Sevmek. /**F**.aimer. /**İ**. to love.
hejîr (d.) İncir. /**F**. figue. /**İ**. fig.
hejmar (d.) Numara, rakkam, sayı, aded. /**F**. numéro, chiffre, nombre. /**İ**. number, figure, number.
yekejmar (d.) Tekil, müfret /**F**. singulier. /**İ**. singular.
pirejmar (d.) Çoğul. /**F**. pluriel. /**İ**. plural.
hejmartin (bihejmêre) Saymak. /**F**. compter. /**İ**. to count.
hejmirandin (bihejmirine) Hesaplamak. /**F**. calculer. /**İ**. to calculate.
hekanî (d.) Şart kipi (dilbilg.). /**F**. conditionnel (gram). /**İ**. conditional mood (gram).
heke (bağ.) Eğer. /**F**. si. /**İ**. if.
heke no Değilse, olmazsa. /**F**. sinon. /**İ**. if not.
hekini (d.) Şart kipi (dilbilg.). /**F**.b conditionnel (conjug.). / **İ**. conditional (mood).
hel (d.) Şans, raslantı, talih. /**F**. hasard. /**İ**. chance, luck.
helaket (d.) Felaket, yıkım, bela. /**F**. catastrophe, désastre. / **İ**. catastrophe, disaster.
helandin (bihelîne) Erimek. /**F**. fondre. /**İ**. to melt.
helbest (d.) Şiir. /F. poème. /**İ**. poem.
helbijartin (bihelbijîre) Seçmek; açıklamak. /**F**. élire, explication. /**İ**. to elect, explanation.
hele (d.) Hata, kusur; ihmal, yanılgı, kötülük. /**F**. faute, défaut, négligence, erreur, vice. /**İ**. fault, defect, negligence, mistake, flaw.
helikandin (bihelikîne) Yok etmek, . /**F**. anéantir. /**İ**. to annihilate.

helikin (bihelîke) Ölmek, mahvolmak, telef olmak. /**F**. périr. /**İ**. to perish.

helisandin (helisîne) Yıkmak, tahrip etmek, bozmak. /**F**. détruire, abimer. /**İ**. to destroy, to spoil.

heliştin (bihêle) İzin vermek, müsaade etmek, bırakmak, koyvermek. /**F**. permettre, laisser. /**İ**. to allow, to let.

heliyan (bihele) Erimek. /**F**. se fondre. /**İ**. to melt down.

helin (bihele) Erimek. /**F**. se fondre. /**İ**. to melt down.

helkewt (d.) Rastlantı, şans. /**F**. hasard. /**İ**. chance.

helko (s.)Hareket eden, devingen. /**F**. mobile. /**İ**. movable.

helnan (d.) Azdırma, kışkırtma, kızdırma, sinirlendirme. /**F**. excitation, provocation, irritation. /**İ**. excitation, provocation, irritation.

hema (be.) Hemen, derhal. /**F**. immédiatement, aussitôt. /**İ**. immediately.

heme ko Anda, andan itibaren. /**F**. aussitôt que, dès que. /**İ**. as soon as.

hemahema (be.) Ekseriya, çoğunlukla, hemen hemen, takriben. /**F**. souvent, appoximativement. /**İ**. often, approximately.

hemakî (be.) Yakında, birazdan. /**F**. bientôt. /**İ**. soon.

hemam (d.) Hamam, banyo. /**F**. bain. /**İ**. bath.

hembajar (d.) Yurttaş, vatandaş, hemşeri. /**F**. citoyen. /**İ** citizen.

hemberî hev Karşı karşıya, yüz yüze. /**F**. vis-à -vis. /**İ**. before, facing.

hemd (d.) İrade, istenç. /**F**. volonté. /**İ**. will.

hemderd (e.) Dert ortağı. /**F**. compagnon de misère. /**İ**. companion in misfortune.

hemet (d.) Barınak, sığınak. /**F**. abri. /**İ**. shelter.

hemgel (d.) Evren, kainat. /**F**. univers. /**İ**. universe.

hemgelî (s.) Evrensel, genel, mutlak. /**F**. universel, général, absolu. /**İ**. universal, general, absolute.

(ji) hemiyan der ketin Aşmak, geçmek, ileri gitmek. /**F**. dépasser. /**İ**. to exceed.

hemî (be.) Herkes, bütün, her. /F. tous, tout. /İ. everyone, all.
hemîn (be.) Zaten, evvelce, şimdiden. /F. déjà. /İ. already.
hemşar (e.) Hemşeri, yurttaş. /F. citoyen. /İ. citizen.
henek (d.) Şaka, alay. /F. plaisanterie. /İ. joke.
heneke xwe bi (yekî) kirin Alay etmek, gırgır geçmek (birisiyle). /F. se moquer de (qqn.). /İ. make fun (of s.o.).
heq (e.) Adalet, doğruluk, hak, hakkaniyet, insaf, hakikat. / F. juste, vrai, droit, raison, vérité. /İ. just, true, right, reason, truth.
heq dan Hak vermek, doğru bulmak. /F. approuver. /İ. to approve.
her (s.) Her, her bir. /F. chaque. /İ. each.

her cara ko Her sefer. /F. chaque fois que. /İ. each time.
her çend jî Rağmen. /F. malgré que. /İ. although.
her du İkisi de. /F. tous deux. /İ. both.
her giz Her zaman, her an. /F. toujours, chaque moment. /İ. always, every moment.
her hal Ne olursa olsun, her hal-ü kârda. /F. de toute façon. /İ. anyway.
her kes Herkes. /F. chacun, tout le monde. /İ. each, everybody.
her wekî din (h.w.d.) Vesaire, vs. /F. etc. /İ. and so on (a.s.o.).
her yekê ko Her kim ki. /F. quiconque. /İ. anyone.
her yekî ko Her kim ki. /F. quiconque. /İ. anyone.
her yekî Her bir. /F. chacun. /İ. each.
her û her Sürekli olarak, her zaman. /F. continuellement, toujours. /İ. continuously, always.
her roj Her zaman, daima. /F. toujours. /İ. always..
her tişt Bütün, her. /F. tout. /İ. all.
ji mêv ve Herbir. /F. chaque. /İ. each.
ji her ve Her zamandan beri. /F. depuis toujours.

herbehev hatin Anlaşmaya varmak. /F. se mettre d'accord. / İ. to agree on.
hercarkî (s.) Sık sık. /F. fréquent. /İ. frequent.
herçend jî Rağmen, yine de. /F. malgré. /İ. notwithstanding.

herçêbû (s.) Sık sık. /F. fréquent. /İ. frequent.
hereşe (d.) Tehdit. /F. menace. /İ. threat.
herê kirin Karar vermek, kabul etmek. /F. décider, accepter. / İ. to decide, to accept.
herêm (d.) İl, taşra. /F. province. /İ. province.
herijin (biherîje) Parçalayıp dağıtmak. /F. désagréger. /İ. to disintegrate.
herik (d.) Tohum. /F. semence. /İ. seed.
herikandin (biherikîne) Harekete geçirmek, harekete geçmek. /F. bouger, se mouvoir. /İ. to move, to move on.
herikin (biherîke) Akmak (ırmak). /F. couler (un fleuve). /İ. to flow (stream).
heristandin (heristîne) Ezmek, ufalamak. /F. broyer. /İ. to crush.
heri (d.) Çamur. /F. boue. /İ. mud.
herin (here) Gitmek. /F. aller. /İ. to go.
ez diherim (ya da) *terim* Gidiyorum. /F. je vais. /İ. I am going
ez na rim Gitmiyorum. /F. je ne vais pas. /İ. I am not going.
herji (s.) Güvenli, emin. /F. sûr. /İ. safe.
herkesinî (s.) Ortak, müşterek. /F. commun. /İ. common.
hermêpişkûan Ay: 21 Mart - 20 Nisan. /F. mois: du 21 mars au 20 avril. /İ. month: from 21st March to 20th April.
hero Her gün. /F. chaque jour. /İ. every day.
herojî (s.) Günlük, gündelik. /F. journalier, quotidien. /İ. daily.
hers (s.) Sıradan, bayağı. /F. ordinaire. /İ. ordinary.
herûm (s.) Dik kafalı, inatçı. /F. têtu. /İ. stubborn.
herwedîtin (d.) Kabartma (heykelcilik). /F. relief. /İ. relief (sculpture).
herweki ko Olduğuna göre, gibi. /F. étant donné que, comme. / İ. considering that, as.
herzal (be.) Bununla birlikte, buna rağmen, mutlak olarak, kesinlikle, her şeye rağmen. /F. toutefois, cependant, absolument, sûrement, en tout cas. /İ. however, nevertheless, absolutely, certainly, in any case.

herzegî (d.) Kargaşa, düzensizlik. /**F**. désordre. /**İ**. disorder.

hesibandin (bihesibîne) Ele almak, telakki etmek, bakmak, birini başkası sanmak. /**F**. considerer, prendre pour qqn. d'autre. /**İ**. to consider, to regard, to mistake s.o. for s.o. else.

ev min zaro dihesibînin Beni çocuk sanıyorlar. /**F**. on me prend pour un enfant. /**İ**. they take me for a child.

hesin (e.) Demir. /**F**. fer. /**İ**. iron.

hesincaw (e.) Alet, araç gereç. /**F**. instrument, outil. /**İ**. instrument. tool.

hasiyan (bihese) Hissetmek, duymak. /**F**. sentir. /**İ**. to feel.

(pê) hesiyan Bilmek, farkında olmak. /**F**. savoir, se rendre compte. /**İ**. to know, to be aware.

hesk (d.) Kepçe. /**F**. louche (cuiller). /**İ**. (soup) ladle.

hesp (e.) At. /F. cheval. /**İ**. horse.

hest (d.) Duygu. /**F**. sentiment. /**İ**. feeling.

hesti (e.) Kemik. /**F**. os. /**İ**. bone.

heşifandin (biheşifîne) Silmek, çizmek. /**F**. rayer, barrer. /**İ**. to strike out, to cross out.

heşin (s.) Mavi. /**F**. bleu. /**İ**. blue.

heşînatî (d.) Sebze, yeşillik. /**F**. légumes, verdure. /**İ**. vegetable, verdure.

heşinatîfiroş (d.) Manav, sebzeci. /**F**. légumier. /**İ**. greengrocer.

heşînboz (e.) Kır at. /**F**. cheval gris-bleu. /**İ**. grey-blue horse.

heşmetîn (s.) Haşmetli, gösterişli. /**F** grave, imposant. /**İ**. dignified, stately.

heşt (e.) Sekiz. /**F**. huit. /**İ**. eight.

heştemîn (s.) Sekizinci. /**F**. huitième. /**İ** eighth.

heştir (n.) Deve. /**F**. chameau. /**İ**. camel.

heştirvan (e.) Deve sürücü. /**F**. chamelier. /**İ**. camel-driver.

heştî (e.) Seksen. /**F**. quatre - vingt. /**İ**. eighty.

heştîyemîn (s.) Sekseninci. /**F**. quatre - vingtième. /**İ**. eightieth.

heta (ilg.) Kadar, değin, buraya kadar. /**F**. jusque là. /**İ**. until, thus far.

hetahetayî (d.) Ezeliyet, ebediyet. /**F**. éternité. /**İ**. eternity.

hetifandin (bihetifîne) Elinden almak, kapmak. /**F.** ravir. /**İ.** to ravish.

hetikandin (bihetikîne) Onurunu kirletmek, tecavüz etmek. / **F.** déshonorer. /**İ.** to dishonor.

hev (be.) Beraber, birlikte. /**F.** ensemble. /**İ.** together.

(bi) hev re Beraber, birlikte. /**F.** ensemble. /**İ.** together.

hev û du İkisi de. /**F.** l'un et l'autre. /**İ.** both.

(dan) hev Toplamak, yığmak, bir araya getirmek. /**F.** amasser, réunir, rassembler. /**İ.** to heap, to unite, to assemble.

(ji) hev anîn Ayırmak, birliğini bozmak. /**F.** désunir. /**İ.** to disunite.

(li) hev anîn Aralarını bulmak, uzlaştırmak. /**F.** réconcilier. / **İ.** to reconcile.

(ji) hev bûn Sökülmek, parçalanmak, —den ayrılmak. /**F.** se disloquer, se separer. /**İ.** to separate (from).

hev civandin Yeniden birleştirmek. /**F.** réunir. /**İ.** to reunite.

(ji) hev çûn Sökülmek, parçalanmak. /**F.** se disloquer. /**İ.** to fall to pieces.

(ji) hev deranin Sınıflandırmak, tasnif etmek. /**F.** classer. /**İ.** to classify.

hev gihandin Kavuşturmak, birleştirmek. /**F.** rejoindre. /**İ.** to rejoin.

(ji) hev girtin Ayıklamak, seçmek. /**F.** trier, choisir. /**İ.** to sort out, to choose.

yên çêtir ji hev bigire En iyisini seç. /**F.** choisis le meilleur. /**İ.** choose the best.

(li) hev hatin Anlaşmaya varmak, barışmak, uzlaşmak, uyuşmak. /**F.** s'entendre, se réconcilier, s' accorder, concorder. /**İ.** to reach an agreement, to make it up, to agree (come to terms), to agree (to tally).

(ji) hev ketin Sökülmek, yıkılmak, parçalanmak. /**F.** se disloquer, tomber en ruines, se désagréger. /**İ.** to dislocate, to fall apart, to disintegrate.

(ji) hev ketin Kavga etmek, dalaşmak. /**F.** se disputer. /**İ.** to quarrel.

(ji) **hev kirin** Ayırmak. /F. séparer. /İ. to disunite.
(ji) **hev pêçan** Kıvrım yapmak, katlamak. /F. plisser. /İ. to pleat.
(ji) **hev vekirin** Eritmek, çözmek; kavuşmak, kapanmak; anlaşmak. /F. résoudre, se joindre, se fermer, s'entendre. /İ. to solve, to rejoin, to close (up), to agree (one with another).
heval (n.) Dost, arkadaş, yoldaş /F. ami, compagnon. /İ. friend, companion.
hevalbend (n.) Müttefik. /F. allié. /İ. ally.
hevalbendî (d.) İttifak, bağlaşma. /F. alliance. /İ. alliance.
hevaldarî (d.) Sadakat, bağlılık. /F. fidélité. /İ. faitfulness.
hevalkar (e.) Meslektaş. /F. collègue. /İ. colleague.
hevalkiras (e.) Kadın pantolonu. /F. pantalon de femme. /İ. woman's trousers.
hevaltî (d.) Dostluk, arkadaşlık. /F. amitié. /İ. friendship.
hevanî (d.) Koleksiyon; komplo. /F. collection, complot. /İ. collection, conspiracy.
hevcihan (d.) Meclis, kurultay, topluluk. /F. assemblée, société. /İ. assembly, society.
hevdak (d.) Saç. /F. cheveu. /İ. hair.
hevdar (n.) Ortak, arkadaş. /F. associé. /İ. associate.
(ji) **hevdaxistin (hevdaxe)** Yıkmak, yok etmek, devirmek. /F. détruire, anéantir, renverser. /İ. to destroy, to annihilate, to upset.
hevde (e.) On yedi. /F. dix - sept. /İ. seventeen.
hevdedanî kirin Tartışmak. /F. discuter. /İ. to discuss.
hevdeng (e.) Kafiye, uyak. /F. rime. /İ. rhyme.
hevdûdan (d.) Kompozisyon, bileşim, tertip. /F. composition. /İ. composition.
hevdûr (s.) Seyrek, dağınık. /F. clairsemé. /İ. sparse.
hevedûdanî (s.) Bileşik. /F. composé. /İ. compound.
jê hevedûdani bûn —nın bileşimi olmak. /F. être composé de. /İ. to consist of.
hevgel (e.) Yardım, destek. /F. soutien. /İ. backing.

hevin (d.) Aşk, sevda. /**F.** amour. /**İ.** love.
hevindar (e.) Âşık, sevdalı. /**F.** amoureux. /**İ.** lover.
hevir kirin Yoğurmak, hamur haline getirmek. /**F.** pétrir. /**İ.** to knead.
hevjale (d.) Şarkı, türkü. /**F.** chanson. /**İ.** song.
hevkarî (d.) İşbirliği. /**F.** coopération. /**İ.** cooperation.
hevnasîn (d.) Rapor. /**F.** rapport. /**İ.** report.
hevnîr (s.) Benzer. /**F.** pareil. /**İ.** similar.
hevnvîs (d.) Dosya. /**F.** dossier. /**İ.** file, dossier.
hevok (d.) Öneri, teklif, önerme. /**F.** proposition. /**İ.** proposition.
hevpimanî (d.) İttifak. /**F.** alliance. /**İ.** alliance.
hevoksazi (d.) Sentaks, sözdizimi. /**F.** syntaxe. /**İ.** syntax.
hevqas (be.) Öyle, o denli. /**F.** tellement. /**İ.** so much.
hevrê (n.) Arkadaş, yoldaş. /**F.** compagnon. /**İ.** companion.
hevrî (s.) Benzer. /**F.** ressemblant. /**İ.** alike.
hevrîşk (d.) Kürt çorbası. /**F.** soupe kurde. /**İ.** Kurdish soup.
hevrûşim (d.) İpek. /**F.** soie. /**İ.** silk.
hevsar (e.) Gem, at başlığı. /**F.** bride. /**İ.** bridle.
hevtone (be.) Böyle, böylece. öyleyse. /**F.** ainsi. /**İ.** thus.
hevxebat (n.) Meslektaş (işçi. vb.). /**F.** collègue. /**İ.** fellow (worker, etc.)
hew (be.) Yeterince. /**F.** assez. /**İ.** enough.
hew kirin Durdurmak, kesmek, bırakmak. /**F.** cesser. /**İ.** to stop.
hewa (e.) Hava, atmosfer. /**F.** air, atmosphére. /**İ.** air, atmosphere.
hewa sar e Hava soğuk. /**F.** il fait froid. /**İ.** it is cold.
hewa xweş e Hava güzel. /**F.** il fait beau temps. /**İ.** nice weather.
(bi) hewa ketin Havalanmak, uçmak. /**F.** s'élever (dans l'air). /**İ.** to take wing.
balafir bi hewa ket Uçak havalandı. /**F.** l'avion décolla. /**İ.** the airplane has taken off.

hewandin (d.) Karşılama, (misafiri hoş) ağırlama. /**F.** accueil. /**İ.** welcome.
hewandin (bihewîne) Korumak, barındırmak, kabul etmek. / **F.** abriter, recevoir. /**İ.** to shelter, to receive.
hewc (d.) Alev. /**F.** flamme. /**İ.** flame.
hewce (s.) Gerekli, zorunlu, zaruri. /**F.** nécessaire. /**İ.** necessary.
hewce bûn Gerekli olmak, zorunlu olmak. /**F.** être nécessaire. / **İ.** to be necessary.
ko hewce be Gerekliyse. /**F.** si nécessaire. /**İ.** if necessary.
hewcedarî (d.) Gereksinim, ihtiyaç, zorunluk, gereklilik. /**F.** besoin, nécessité. /**İ.** need, necessity.
hewcedari tişteki bûn Bir şeye ihtiyacı olmak. /**F.** avoir besoin de qqn. /**İ.** to need s.t.
hewceyî (d.) Gereklilik, zorunluluk. /**F.** nécessité. /**İ.** necessity.
hewd (d.) Banyo, leğen. /**F.** baignoire, bassin. /**İ.** bathtub, basin.
hewş (d.) Avlu (ev). /**F.** cour (d'une maison). /**İ.** courtyard.
heyase (d.) Kemer, kuşak, kayış. /**F.** ceinture. /**İ.** belt.
heydeda (d.) Duyum, duygu, his. /**F.** sensation. /**İ.** feeling.
heydedan (s.) Çok parlak, göz kamaştırıcı, şaşaalı, ihtişamlı. /**F.** splendide. /**İ.** splendid.
heye ko Belki. /**F.** peut - ètre - que. /**İ.** perhaps.
heyf (d.) Pişmanlık, hayıf, üzüntü. /**F.** regret. /**İ.** regret.
heyfe Yazık. /**F.** c'est dommage. /**İ.** it is a pity.
heyfa min lê tê Ona üzülüyorum. /**F.** je m'afflige à son sujet. /**İ.** I am sorry for him.
heyf hilanîn İntikam almak, öç almak. /**F.** venger. /**İ.** to avenge.
heyfa xwe jê hilanîn Ondan öc almak. /**F.** se venger de lui. /**İ.** to take revenge on him.
heyf lê hatin Acımak, merhamet etmek. /**F.** plaindre. /**İ.** to pity.

heyfa min lê tê Ona acıyorum. /F. je le plains. /İ. I pity him.

heyidî (s.) Sıradan, alelade. /F. ordinaire. /İ. ordinary.

heyirandin (biheyirîne) Hayran olmak, hayret etmek. /F. admirer, étonner. /İ. to admire, to astonish.

(lê) heyirî man — e hayret etmek. /F. s' étonner de. /İ. to be astonished at.

heyirin (biheyîre) Hayret etmek, şaşırmak. /F. s'étonner. /İ. to be astonished.

heyîn (d.) Varlık, varoluş. /F. existence. /İ. existence, being.

heyin (hebe) Var olmak. /F. exister. /İ. to exist.

ez heme Varım. /F. j'existe. /İ. I exist, I am.

heykel (e.) Heykel, yontu. /F. statue. /İ. statue.

heykeltraş (n.) Heykelci, heykeltraş. /F. sculpteur. /İ. sculptor.

heylo! Yazık, yazık ki, heyhat!. /F. hélas!. /İ. alas!.

heyran Aziz dostum. /F. mon cher (ami). /F. my dear (friend).

heyv (d.) Ay, hilal, ayça. /F. lune, croissant. /İ. moon, crescent.

heyv bi reş Karanlık gece. /F. nuit obscure. /İ. dark night.

heyva çarde şevê Dolunay. /F. pleine lune. /İ. full moon.

xirabûna heyvê Ay tutulması. /F. éclipse de la lune. /İ. eclipse of the moon.

heyvşîv xwariye Ay geç doğuyor. /F. la lune se lève tard. / İ. tho moon rises late.

heyveron (d.) Ayışığı, mehtap. /F. clair de lune. /İ. moonlight.

heywan (n.) Hayvan. /F. animal. /İ. animal.

heywanên kedi Evcil hayvanlar. /F. animaux domestiques. /İ. tame animals.

heywanên kovi Vahşi hayvanlar. /F. animaux sauvages. /İ. wild animals.

(jê) hez kirin Sevmek. /F. aimer. /İ. to love.

hezan (biheze) Çökmek, göçmek, bel vermek. /F. s'affaisser. / İ. to sag.

hezar (e.) Bin. /F. mille. /İ. thousand.

hezihan (biheze) Çökmek, yığılıp kalmak. /**F**. s'affaisser. /**İ**. to collapse.
hezm (d.) Sindirim, hazım. /**F**. digestion. /**İ**. digestion.
hêçandin (bihêçîne) Denemek, sınamak. /**F**. essayer. /**İ**. to try.
hêçî (d.) Öfke, kızgınlık, taşkınlık. /**F**. fureur, rage. /**İ**. fury, rage.
hêdibe Bir dakika. /**F**. un moment. /**İ**. one moment.
hêdî hêdî Yavaşça, tatlılıkla. /**F**. doucement. /**İ**. slowly, softly.
hêdi kirin Yavaşlatmak. /**F**. ralentir. /**İ**. to slow down.
hêdîka (be.) Yavaşça, ağır ağır; alçak sesle, sakınganlıkla. / **F**. lentement, doucement, discrètement. /**İ**. slowly, softly, discreetly.
hêdina (be.) Bundan böyle, bundan sonra. /**F**. désormais. /**İ**. henceforth.
hêj (be.) Yine, daha. /**F**. encore. /**İ**. again.
hêj bêtir Daha fazla, daha çok. /**F**. davantage. /**İ**. more.
hêj pirtir Daha fazla, daha çok. /**F**. davantage. /**İ**. more.
hêja (s.) Değerli, pahalı, iyi kalite, muteber. /**F**. précieux, coûteux, cher, de bonne qualité, valable. /**İ**. precious, costly, expensive, good quality (article, etc.) ,valid.
hêjayî (d.) Nitelik, kalite; yetenek, istidat. /**F**. qualité, talent. /**İ**. quality, talent.
hêk (d.) Yumurta. /**F**. oeuf. /**İ**. egg.
hêkanî (s.) Yumurtamsı, beyzi. /**İ**. ovale. /**İ**. oval, egg shaped.
hêl (d.) Çevre, etraf. /**F**. environs. /**İ**. surroundings.
hêlim (d.) Buhar, istim. /**F**. vapeur. /**İ**. steam.
hêlîn (d.) Yuva (kuş). /**F**. nid. /**İ**. nest.
hêlîn (bihêle) Bırakmak, terk etmek. /**F**. laisser. /**İ**. to leave.
hêliştin (bihêle) Bırakmak, terk etmek. /**F**. laisser, abandonner. /**İ**. to leave, to abandon.
hêmenî (d.) Sabır. /**F**. patience. /**İ**. patience.
hêmin (s.) Sakin, dingin, yatışmış. /**F**. calme. /**İ**. quiet.
hêmî (s.) Nemli, ıslak. /**F**. humide. /**İ** wet.
hêncet (d.) Neden, sebep, vesile, bahane. /**F**. cause, prétexte. / **İ**. cause, pretext.

hêran (bihêre) Övütmek, çekmek. /**F.** moudre. /**İ.** to grind.
hêrandin (bihêrîne) Övütmek, çekmek. /**F.** moudre. /**İ.** to grind.
hêre kirin Düşünmek, seyretmek. /**F.** contempler. /**İ.** to contemple.
hêrifandin (bihêrifîne) Ortadan kaldırmak, yıkmak, öldürmek. /**F.** supprimer. /**İ.** to suppress.
hêring (d.) Elek, kalbur. /**F.** tamis fin. /**İ.** sieve.
hêrs (d.) Öfke. kızgınlık. /**F.** colère. /**İ.** anger.
hêsa kirin Boşaltmak. /**F.** vider. /**İ.** to empty.
hêsan (bihêse) Çürümek. /**F.** pourrir. /**İ.** to rot.
hêsanî (s.) Kolay. /**F.** facile. /**İ.** easy.
hêsanîher (s.) Elverişli, pratik, işe yarar. /**F.** commode. /**İ.** practical.
hêsin (e.) Öz, madde. /**F.** essence, matière. /**İ.** essential being, matter.
hêstir (d.) Katır. /**F.** mulet. /**İ.** mule.
hêsun kirin Bilemek, sivriltmek. /**F.** aiguiser. /**İ.** to sharpen.
hêştir (n.) Deve, dişi deve. /**F.** chameau, chamelle. /**İ.** camel, she-camel.
hêreyî ... kirin Gözetim altında tutmak, denetlemek, nezaret etmek. /**F.** surveiller. /**İ.** to supervise, to watch (over).
hêrifandin (biherifîne) Yıkmak, ortadan kaldırmak. /**F.** démolir, supprimer. /**İ.** to demolish, to suppress.
hêrimandin (biherimîne) İlga etmek, kaldırmak. /**F.** abolir. /**İ.** to abolish.
hêring (d.) Elek, kalbur. /**F.** crible fin, tamis. /**İ.** sieve, screen.
hêveron (d.) Ayışığı, mehtap. /**F.** clair de lune. /**İ.** moonlight.
(li) hêviyê man Beklemek, ummak. /**F.** attendre, espérer. /**İ.** to wait, to hope.
ez li heviya te mam Seni bekledim. /**F.** je t'ai attendu. /**İ.** I waited for you.
hêvî (d.) Dua, umut, beklenti. /**F.** prière, espoir, espérance. /**İ.** prayer, hope, expectation.
hêvî jê birîn Vazgeçmek, bir yana bırakmak. /**F.** renoncer. /**İ.** to give up.

hêvî kirin Dua etmek, umut etmek, yalvarmak. /F. prier, espérer, supplier. /İ. to pray, to hope, to entreat.

heviya min e ko Umarım ki. /F. j'espère que. /İ. I hope that.

hêwirin (bihêwîre) Kalmak, oturmak, ikamet etmek. /F. rester, habiter. /İ. to stay, to live, to dwell.

hêz (d.) Tugay; direnme, direnç. /F. brigade, résistance. /İ. brigade, resistance.

hiçhar (d.) Kırmızı biber. /F. piment. /İ. red-pepper, pimento.

hikim (d.) Karar, hüküm. /F. verdict. /İ. verdict, sentence.

hikim kirin Yargılamak, mahkûm etmek. /F. juger, condamner. /İ to try, to sentence.

hikimxwari (n.) Hükümlü, mahkûm. /F. condamné. /İ. condemned.

hikmet (d.) Bilgelik. /F. sagesse. /İ. wisdom.

hikûmet (d.) Hükümet. /F. gouvernement. /İ. government.

hilanin (hilîne) Masayı toplamak, dağınıklıktan ve karışıklıktan kurtarmak, kaldırmak, yükseltmek, almak, yürürlükten (meriyetten) kaldırmak. /F. desservir, débarrasser, ôter, enlever, soulever, prendre, abroger. /İ. to clear (the table), to disencumber, to remove, to take away, to raise, to take, to abrogate, to repeal (law).

sefrê hilîne! Masayı kaldır (topla)! /F. débarrasse la table!. /İ. clear the table!.

hilanin danin Yerleştirmek, düzenlemek. /F. disposer, arranger. /İ. to set out, to arrange.

hilevêj (d.) Asansör. /F. ascenseur. /İ. lift.

hilavetin (hilavêje) Fırlatmak, havaya atmak. /F. lancer, jeter en l'air. /İ. to hurl, to throw.

hilawistin (hilawêse) Asmak, askıda bırakmak. /F. suspendre. /İ. to hang up.

hilawistî bûn Asılmış olmak. /F. être suspendu. /İ. to be hung.

hilbehîn (hilbehe) Sıçramak, atlamak. /F. bondir. /İ. to leap.

hilciniqîn (hilcinîqe) İrkilmek, sıçramak. /F. sursauter. /İ. to be startled.
hilco (d.) Askılık, askı, portmanto. /F. porte -manteau. /İ. coat -hanger.
hilçenandin (hilçenîne) Korkutmak. /F. effrayer. /İ. to frighten.
hilçikandin (hilçikîne) Karıştırmak. /F. mêler. /İ. to mix.
hilçimandin (hilçimîne) Seçmek, ayıklamak. /F. trier. /İ. to sort (out).
hilçinîn (hilçîne) Örmek, örgü yapmak; sökmek, çıkarmak. / F. tresser, arracher. /İ. to braid, to pull out.
hildan (hilde) Yükselmek, kalkmak, çıkmak, çıkarmak. /F. se lever, monter, extraire. /İ. to rise, to go up, to take out.
hilgavtin (hilgêve) Kaldırmak, yükseltmek. /F. soulever. /İ. to lift.
hilgirtin (hilgire) Taşımak, götürmek, kaldırmak; çekmek, katlanmak. /F. porter, soulever, subir. /İ. to carry, to lift, to undergo.
hilhilandin (hilhilîne) Eskitmek, yıpratmak. /F. user. /İ. to use, to wear.
hilketin (bihilkîne) Tırmanmak. /F. escalader. /İ. to climb.
hilkirin (hilke) Kaldırmak, yükseltmek. /F. soulever. /İ. to lift.
hilkişandin (hilkişîne) Sökmek, koparmak, yukarı doğru çekmek. /F. déraciner, arracher, tirer vers le haut. /İ. to uproot, to pull out, to pull upwards.
hilkişiyan (hilkişe) Tırmanmak, çıkmak. /F. monter. /İ. to climb.
hilm (d.) Buhar. istim. /F. vapeur. /İ. steam.
hilperin (hilpere) Sıçramak, atlamak. /F. sauter. /İ. to jump.
hilpifandin (hilpifîne) Temizlemek. /F. nettoyer. /İ. to clean.
hilqetandin (hilqetîne) Yukarıdan aşağı yırtmak. /F. déchirer de haut en bas. /İ. to tear up.
hilû (s.) Pürüssüz, düzgün, kaygan. /F. lisse. /İ. smooth.
hilweşandin (hilweşîne) Yıkmak, devirmek, tahrip etmek. / F. abattre, renverser, détruire. /İ. to knock down, to throw down, to destroy.

hilweşiyan (hilweşe) Yıkılmak, devrilmek. /**F.** s'écrouler. /**İ.** to collapse.
himêz (s.) Sık, tıkız, kalın. /**F.** touffu. /**İ.** thick.
hin (be.) Birkaç, bazı, öteki. /**F.** quelque, certain, autre. /**İ.** a few, some, other.
hinên din Ötekiler, başkaları. /**F.** d'autres. /**İ.** others.
hin be hin Adım adım, tedricen. /**F.** progressivement. /**İ.** gradually.
hin caran Kimi zaman, bazen. /**F.** parfois. /**İ.** somet times.
hinar (d.) Nar (meyve). /**F.** grenade (fruit). /**İ.** grenade (fruit).
hinarik (d.) Elmacık kemiği. /**F.** pommette. /**İ.** cheek - bone.
hinarî (d.) Hıçkırık, içini çekmek. /**F.** sanglot. /**İ.** sob.
hinarî anîn Hıçkırmak, içini çekmek. /**F.** sangloter. /**İ.** to sob.
hinartin (bihinêre) Göndermek, yollamak. /**F.** envoyer, adres-ser. /**İ.** to send, to dispatch.
hincirandin (hincirîne) Sıkmak, sıkıştırmak, basmak. /**F.** presser. /**İ.** to press.
hindav (d.) Yön, istikamet. /**F.** direction. /**İ.** direction.
hinde (be.) O kadar, olduğu kadar, öylesine, eğer. /**F.** telle-ment, autant. tant, si. /**İ.** so much, as much, so, if.
hinde car Çok kez, sık sık. /**F.** si souvent. /**İ.** so often.
hinde ... ko Öyle ... ki, o kadar ... ki. /**F.** tellement que, si que. /**İ.** so much that, so ... that.
hinde qenc Öyle .... ki, o kadar ... ki. /**F.** si bien que. /**İ** and so.
ji ber vê hindê Çünkü, zira. /**F.** car. /**İ.** since, as.
hindikahî (d.) Azınlık, ekaliyet. /**F.** minorité. /**İ.** minority.
hindistan (d.) Hindistan. /**F.** Inde. /**İ.** India.
hindi (s.) Hintli, hindu. /**F.** hindou. /**İ.** Hindu (Hindoo).
hindî (be.) O zaman, öyleyse. /**F.** alors. /**İ.** then.
hindur (be.) İçerde, içeriye. /**F.** dedans. /**İ.** inside.
hiner (d.) Ustalık, beceri, hüner. /**F.** habileté. /**İ.** skill.
hinerwer (s) Usta, becerikli. /**F.** habile. /**İ.** skilful.
hingaft (be) O zaman, öyleyse. /**F.** alors. /**İ.** then.
hingaftin (bihingêve) Varmak, ulaşmak. /**F.** atteindre. /**İ.** to reach.

hingavî (be.) O sırada, o zaman. /F. à ce moment-là, alors. /İ. at the moment, then.
hingê (be.) O zaman, öyleyse. /F. alors. /İ. then.
hingivî (e.) Bal. /F. miel. /İ. honey.
hingî (be.) O zaman. öyleyse. /F. alors. /İ. then.
hingî ko O ölçüde. /F. à mesure que. /İ. to the extent that.
(ji) hingî ve (be.) —den beri. /F. depuis. /İ. since.
hingur (d.) Alaca karanlık. /F. crépuscule. /İ. twilight.
hingustîl (d.) Yüzük. /F. bague. /İ. ring.
hinik (be.) Az. /F. peu. /İ. little.
hirç (d.) Ayı. /F. ours. /İ. bear.
(li) hire (be.) Buraya, burada. /F. ici. /İ. here.
hirî (d.) Yün. /F. laine. /İ. wool.
hirmet (d.) Saygı, hürmet; evli kadın. /F. respect, femme mariée. /İ. respect, married woman.
hirmetkar (s.) Saygılı, hürmetkâr. /F. respectueux. /İ. respectful.
hirs (d.) Hırs, tutku. /F. ambition. /İ. ambition.
hisap (d.) Hesap. /F. calcul. /İ. calculation.
hiş (e.) Zekâ, zihin, akıl. /F. intelligence, esprit, raison. /İ. intelligence, mind, reason.
hişavtin (bihişêve) Yutmak. /F. avaler. /İ. to swallow.
hişaza (s.) Liberal. /F. libéral. /İ. liberal.
hişçalakî (d.) Zeka keskinliği, çalaki. /F. vivacité de l'esprit. /İ. quickness of wit.
hişk (s.) Sert, katı. /F. dur, sec. /İ. hard, dry.
hişk bûn Kurumak. /F. sécher. /İ. to dry.
hişk kirin Kurutmak, akaçlamak. /F.assécher. /İ. to drain, to dray up.
hişkedil (n.) Alçak, habis. /F. scélérat. /İ. scoundrel.
hişkgiya (e.) Kuru ot. /F. foin. /İ. hay.
hişkiyan (bihişke) ya da **hişkin (bihişke)** Katılaşmak, kurumak, akaçlanmak. /F. s'endurcir, dessécher. /İ. to grow hard, to drain, to dry up.
hişpak (s.) İçten, samimi. /F. sincère. /İ. sincere.
hişsivik (s.) Temiz yürekli, saf, bön. /F. naif. /İ. ingenous.

hiştarî (s.) Bilgisiz, cahil. /F. ignorant. /İ. ignorant.
hiştin (bihêle) Saklamak, korumak, bırakmak. /F. conserver, laisser. /İ. to keep, to leave.
(ba xwe) hiştin Tutmak, alıkoymak, zapt etmek. /F. retenir. / İ. to hold back.
hişvekirî (s.) Uyanık, uyanık düşünceli. /F. éveillé, esprit éveillé. /İ. awake, open minded.
hişyar (s.) Uyanık düşünceli, zeki, bilge. /F. esprit éveillé, intelligent, sage. /İ. open minded, intelligent, wise.
hişyar bûn Uyanmak, sıyrılmak. /F. s'éveiller, se réveillé. /İ. to awaken.
hişyar kirin Uyandırmak, uyarmak. /F. éveiller. /İ. to awaken.
hizeyran (d.) Haziran. /F. juin. /İ. June.
hîç (be.) Hiç, asla, artık, hiç bir şey. /F, aucun, nul, plus de tout, rien. /İ. none, no more, nothing.
hîç kes Hiç kimse. /F. personne. /İ. no one.
hîç me Ne de, hiç de. /F. non plus, guère. /İ. nor, hardly.
hîçahî (d.) Yoklul, hiçlik. /F. néant. /İ. nothingness, naught.
hîçhar (d.) Toz biber. /F. piment. /İ. pepper.
hîle kirin Hile yapmak, aldatmak. /F. tricher. /İ. to cheat.
hîlet (e.) Alışkanlık, huy. /F. habitude. /İ. habit.
hîm (e.) Temel. /F. base, fondement. /İ. base, foundation.
hîm danîn Kurmak, temelini atmak. /F. fonder. /İ. to found.
hîmî (s.) Kullanılmaz, işe yaramaz. /F. inutilisable. /İ. unserviceable.
hîn ... bûn Öğrenmek. /F. apprendre. /İ. to learn.
hîn kirin Alıştırmak, öğretmek. /F. accoutumer, habituer, enseigner. /İ. to accustom, to teach.
hînbunî (d.) Çıraklık, öğrenme. /F. apprentissage. /İ. apprenticeship.
hîndarî (d.) Alıştırma, egzersiz. /F. exercice. /İ. exercise.
hînga (be.) Şu anda, bu sırada. /F. à ce moment. /İ. at this moment.

hînkarî (d.) Çalışma, etüt. /F. étude. /İ. study.
hîşî (d.) Kenar, sınır. /F. bordure. /İ. edge.
hÎvaztin (bihivêze) Örmek, örgü yapmak. /F. tresser, tricoter. /İ. to braid, to knit.
hîwer (d.) Kayınbirader, enişte, bacanak. /F. beau -frère. /İ. brother -in -law.
hîz (d.) İktidar, kudret, otorite. /F. puissance, autorité. /İ. power, authority.
hîzar (d.) Bıçkı, testere, hızar. /F. scie. /İ. saw.
ho (d.) Akıl, neden. /F. raison. /İ. reason.
hogeç (n.) Rakip, hasım. /F. rival. /İ. rival.
hogir (e.) Yoldaş, arkadaş. /F. camarade, ami. /İ. comrade, friend.
hol (d.) Oturma odası, salon, hol. /F. hall, salon. /İ. hall, sitting-room.
hol bûn Yükselmek, ortaya çıkmak. /F. s'élever. /İ. to arise.
holdarî (d.) Mezhep, fırka, tarikat . /F. secte. /İ. sect.
holende (d.) Hollanda. /F. Hollande. /İ. Holland.
holendî (s.) Hollandalı. /F. hollandais. /İ. Dutch.
holê ya da holî Böyle, şöyle. /F. ainsi. /İ. thus.
ne holê yê Böyle değil mi?. /F. n'est-ce pas ainsi?. /İ. is it not so?
holik (d.) Kulübe. /F. cabane. /İ. shack.
hon (ad.) Siz. /F. vous. /İ. you.
honan (bihone) Örgü yapmak, örmek. /F. tresser. /İ. to braid.
honandin (bihonîne) Onarmak, tamir etmek, örmek. /F. repriser. /İ. to mend, to darn.
honer (d.) Şair, ozan. /F. poète. /İ. poet.
honijîn (bihonîje) Esnemek. /F. bâiller. /İ. to yawn.
honik (s.) Serin hava, serin iklim. /F. (temps) frais, (climat) frais. /İ. cool (weather), cool (climate).
honik kirin Serinletmek, tazelemek; yatıştırmak, avutmak. / F. rafraichir, consoler. /İ. to refresh, to console.
honhikba (e.) Dondurucu rüzgar, karayel. /F. bise. /İ. icy wind.
honin (bihone) Örgü örmek. /F. tresser. /İ. to braid.

hor (d.) Akış, akıntı (su). /F. courant (de l'eau). /İ. flow (of water).
hor (s.) Nazik, merhametli, şefkatli. /F. tendre. /İ. tender.
hov (s.) Vahşi. /F. sauvage. /İ. wild.
hoz (e.) Topluluk, cemaat. /F. communauté. /İ. community.
hozkî (s.) Halkça sevilen ve tanınan, popüler /F. populaire. / İ. popular.
hulû (s.) Nazik, kaygan, düz. /F. poli, lisse, plat. /İ. polite, smooth, flat.
hunder (s.) İç, dahili. /F. intérieur, dedans. /İ. interior, inside.
hunduranîn (d.) İthalat. /F. importation. /İ. import.
hûr (s.) Ufak, ince, küçük. /F. minuscule, fin, mince. /İ. tiny, fine, thin.
hûr hûr İncelikle, nezaketle. /F. finement. /İ. delicately.
(lê) hûr bûn Dikkatle incelemek. /F. examiner attentivement. /İ. to scrutinize.
hûr kirin Ufalamak, parçalamak. /F. émietter. /İ. to crumble.
hûrandin (bihûrîne) Çözümlemek, incelemek; ufalamak. /F. analyser, émietter. /İ. to analyse, to crumble.
hûrbijar (s.) Dikkatli. /F. attentif. /İ. attentive.
hûrbîn (d.) Mikroskop. /F. microscope. /İ. microscope.
hûredeng (e.) Mikrofon. /F. microphone. /İ. microphone.
hûreşop (d.) Mikrosiyon. /F. microsillon. /İ. micro-groove.
hûrik (e.) Para, gümüş, ufak harf . /F. monnaie, argent, minuscule. /İ. currency, silver, minuscule.
hûrî (e.) Mide. /F. estomac. /İ. stomach.
hûrîn /d.) Mikrop. /F. microbe. /İ. microbe.
hûrmêş (d.) Böcek, haşere. /F. insecte. /İ. insect.
hûrmûr (ç.) Bagaj, yolcu eşyası /F. bagages. /İ. luggage.
hût (e.) Şeytan, ifrit. /F. démon. /İ. demon.
hûtik (s.) Keskin, sivri. /F. pointu. /İ. sharp.

İ

ibadetgeh (d.) Tapınak, ibadetgâh. /**F**. temple. /**İ**. place of worship.
ibranî (s.) İbrani, Yahudi. /**F**. hébreu. /**İ**. Hebrew.
ihtiyatkar (s.) Sakıngan, ihtiyatlı. /**F**. prudent. /**İ**. prudent.
ihtiyatkarî (d.) Sakınganlık, ihtiyat. /**F**. prudence. /**İ**. prudence.
imtihan (d.) Sınav, imtihan. /**F**. examen. /**İ**. examination.
imza (d.) İmza. /**F**. signature. /**İ**. signature.
inbîq (d.) İmbik. /**F**. alambic. /**İ**. still.
incare (e.) Ufak salatalık, kornişon. /**F**. cornichon. /**İ**. gherkin.
indonêzî (s.) Endonezyalı. /**F**. indonésien. /**İ**. İndonesian.
ingilistan (d.) İngiltere. /**F**. Angleterre. /**İ**. England.
ingilîz (s.) İngiliz. /**F**. anglais. /**İ**. English.
inkar (d.) Yadsıma, inkâr. /**F**. négation. /**İ**. negation.
inkar kirin Yadsımak, inkâr etmek. /**F**. nier. /**İ**. to deny.
iraq (d.) İrak. /**F**. Irak. /**İ**. Iraq.
iraqî (s.) İraklı. /**F**. irakien. /**İ**. Iraqi.
isbat kirin İspat etmek, kanıtlamak. /**F**. prouver. /**İ**. to prove.
israilî (s.) İsrailli. /**F**. israélien. /**İ**. Israeli.
işaret (d.) İşaret, belirti. /**F**. signe. /**İ**. sign.
işaret dan İşaret vermek, işaret yapmak. /**F**. faire signe. /**İ**. to signal.

itaet (d.) Baş eğme, itaat etme. /F. obéissance. /İ. obedience.
itaetkar (s.) İtaatkâr, uysal. /F. obéissant. /İ. obedient.
izin (d.) İzin, yetki. /F. autorisation, permission. /İ. authorization, permission.
izin dan İzin vermek, yetki vermek. /F. autoriser. /İ. to authorize.

Î

île (d.) Küçük ada. /F. îlot. /İ. small island.
îlon (d.) Eylül. /F. septembre. /İ. September.
în (d.) Cuma. /F. vendredi. /İ. Friday.
înce (be.) O zaman, o sırada, öyleyse. /F. alors. /İ. then.
încaz (d.) Armut. /F. poire. /İ. pear.
îran (d.) İran. /F. İran. /İ. Iran.
îranî (s.) İranlı. /F. iranien. /İ. Iranian.
îro Bugün. /F. aujourd'hui. /İ. to-day.
ji îro û pê de Bugünden itibaren. /F. à partir d'aujourd'hui. /İ. starting from to-day.
îronî (s.) Güncel, şimdiki. /F. actuel. /İ. present.
îsal Bu yıl. /F. cette année-ci. /İ. this year.
îsk (d.) Hıçkırık, iç çekme. /F. sanglot. /İ. sob.
îsot (d.) Biber, toz biber. /F. poivron, piment. /İ. pepper, pimento.
îstgeh (d.) Gar, istasyon, durak. /F. gare, station, arrêt. /İ. station, stop.
îş (e.) İş. /F. affaire. /İ. deal.
îşker (e.) Emekçi, işçi. /F. travailleur. /İ. workman.
îtalya (d.) İtalya. /F. Italie. /İ. Italy.

J

jakaw (s.) Yırtıcı, vahşi. /F. féroce. /İ. fierce, wild.
jan (d.) Hastalık, rahatsızlık, acı. /F. maladie, douleur. /İ. illness, ache.
jan kirin Ağrımak, sızlamak. /F. faire mal. /İ. to ache.
jandar (s.) Sağlıksız, zararlı. /F. malsain. /İ. unhealthy.
jano (e.) Sakat, hasta, malul. /F. invalide. /İ. invalid.
japon (d.) Japonya. /F. Japon. /İ. Japan.
japonî (s.) Japon. /F. japonais. /İ. Japanese.
jar (s.) Zayıf, sıska. /F. faible, maigre. /İ. weak, thin.
jar ketin Zayıflamak, güçsüzleşmek. /F. s'affaiblir. /İ. to weaken.
jarî (d.) Zayıflık, güçsüzlük; sıva, alçı. /F. maigreur, faiblesse, plâtre. /İ. thinness, weakness, plaster.
jarîn (bijare) Yakınmak, ağlamak, haykırmak. /F. se lamenter. /İ. to bewail.
jarxane (d.) Dispanser. /F. dispensaire. /İ. public dispensary.
jehr (d.) Zehir, ağu. /İ. venin, poison. /İ. venom, poison.
jehrdar (s.) Zehirlenmiş, zehirli. /F. empoisonné, venimeux. /İ. poisoned, venomous.
jehrîn (s.) Zehirlenmiş, zehirli. /F. empoisonné, venimeux. /İ. poisoned, venomous.
jenîn (bijene) Vurmak, dövmek; titreşmek. /F. battre, vibrer. /İ. to beat, to vibrate.

jentin (bijene) Taramak (kumaşı, yünü); vurmak. /**F**. carder, frapper. /**İ**. to card, to hit.

jev (d.) Olay, hadise. /**F**. événement. /**İ**. event, occurence.

jê ve dan Önlemek, engellemek. /**F**. empêcher. /**İ**. to prevent.

jêgirtî (d.) Kopya. /**F**. copie. /**İ**. copy.

jêhatî (s.) Yapabilir, muktedir; seçkin, üstün. /**F**. capable, éminent. /**İ**. able, capable, distinguished.

jêk anîn Birliğini bozmak, bölmek, ayırmak. /**F**. désunir, séparer. /**İ**. to disunite, to separate.

jêlî (ilg.) O vakitten beri, ondan sonra. /**F**. depuis. /**İ**. since.

(li) jêr (ilg.) Aşağıda, aşağı kat. /**F**. en-bas, à l'étage au-dessous. /**İ**. down there, downstairs.

(berdan) jêr İndirmek, alçaltmak. /**F**. abaisser. /**İ**. to lower.

jêrîn (s.) Alçak, aşağı, alt. /**F**. inférieur, en-bas, en-dessous. /**İ**. lower, under, below.

ji (ilg.) —den, —dan. /**F**. de. /**İ**. from.

ji aliyê min ve Benim adıma, benim bakımımdan. /**F**. de ma part. /**İ**. from me.

ji ber ko Çünkü, zira, —den dolayı. /**F**. car. /**İ**. as, since.

ji ber vê yekê Bundan ötürü, bundan dolayı, öyleyse. /**F**. c'est pourquoi, à cause de celà, donc. /**İ**. that is why, for this reason, therefore.

ji bo İçin. /**F**. pour. /**İ**. for.

ji bona İçin. /**F**. pour. /**İ**. for.

ji min pê ve Öfkeliyim, kızgınım. /**F**. hors de moi. /**İ**. I am outraged.

ji dêla Yerine, rağmen. /**F**. au lieu de, à la place de. /**İ**. instead, instead of.

ji hir pê ve Bundan böyle. /**F**. désormais. /**İ**. from now on.

ji qe ne ve En azından, yine de. /**F**. au moins, néanmoins. /**İ**. at leat, nevertheless.

ji wê da Öte, ötesinde. /**F**. au-delà. /**İ**. over, beyond.

ji wê ve Orada. /**F**. par là. /**İ**. there, over there.

ji xwe Zaten, öte yandan. /**F**. d'ailleurs. /**İ**. besides.

jiberhev kirin Ayırmak. /**F**. séparer. /**İ**. to separate.

jiberhevrabûn (d.) Ateşkes, mütareke. /F. armistice. /İ. armistice, truce.
jihevdanî (d.) Deneyim, tecrübe. /F. expérience. /İ. experience.
jimar (d.) Sayı (dilbilg.). /F. nombre (gram.). /İ. number (gram.).
jin (d.) Kadın, zevce. /F. femme, épouse. /İ. woman, spouse.
jin anîn Evlenmek. /F. se marier. /İ. to get married.
jinbav (d.) Üvey ana. /F. marâtre. /İ. step-mother.
jinda (s.) Canlandırıcı. /F. vivifiant. /İ. vivifying.
jinik (d.) Kadın. /F. femme. /İ. woman.
jinmîr (d.) Kraliçe, prenses. /F. reine, princesse. /İ. queen, princess.
jinsal (d.) Yaş, dönem, devir. /F. âge. /İ. age.
jiyinandin (bijiyinîne) Temizlemek, düzeltmek. /F. assainir. /İ. to cleanse.
jiyîn (d.) Hayat, yaşam, ömür. /F. vie. /İ. life.
jiyîn (bijî) Yaşamak, ömür sürmek. /F. vivre. /İ. to live.
jî (be.) Keza, dahi, aynı zamanda. /F. aussi. /İ. also.
ew jî O da, o dahi. /F. lui aussi. /İ. he too.
jîn (d.) Hayat, yaşam, ömür. /F. vie. /İ. life.
jîn dan Canlandırmak, hayat vermek. /F. animer. /İ. to give life.
jîndar (s.) Canlı, güçlü, gürbüz. /F. vivant, robuste. /İ. alive, strong.
jîndarî (d.) Sağlık, sıhhat. /F. santé. /İ. health.
jîndewarî (d.) Gönül rahatlığı, huzur, dinginlik. /F. quiétude. /İ. quietude.
jînsal (d.) Yaş, çağ. /F. âge. /İ. age.
jîr (e.) Akıl. /F. raison. /İ. reason.
jîr kirin Yatıştırmak, dindirmek. /F. apaiser. /İ. to soothe.
jmaredar (e.) Muhasebeci. /F. comptable./İ. accountant.
jmaredarî (d.) Muhasebe. /F. comptabilité. /İ. accountancy.
jmarnav (d.) Sayı (dilbilg.). /F. nombre (gram.). /İ. number (gram.).

jmarnavên binavkirî Belirli sayı. /F. nombre défini. /İ. definite number.

jmarnavên nebinavkirî Belirsiz sayı. /F. nombre indéfini. /İ. indefinite number.

jmarnavên rêzjimar Asal sayı. /F. nombre cardinal. /İ. cardinal number.

jmarok (d.) Hesap. /F. calcul (math.). /İ. calculation.

jor (s.) Yüksek. /F. haut. /İ. high.

li jor Yukarı, yukarıda, yukarı kat. /F. là-haut, en haut, à l'étage au dessus. /İ. up, up there, upstairs.

ji jorê Tepesinden, en üstünden. /F. du haut de. /İ. from the top of.

ketin jor Çıkmak, tırmanmak. /F. monter. /İ. to go up.

jorîn (s.) Yüksek, üst. /F. superieur, au-dessus. /İ. superior, above.

jû pê ve Bundan başka, öte yandan. /F. par ailleurs. /İ. besides.

jûr (d.) Oda. /F. chambre, pièce. /İ. room.

K

ka (d.) Saman. /F. paille. /İ. straw.
kabaret (d.) Kabare, gece kulübü, meyhane. /F. cabaret. /İ. cabaret.
kabra (e.) Birey, fert, iyi adam, babalık. /F. individu, brave homme, bonhomme. /İ. person, good man, chap.
kaçanî û firax Kap kacak, avadanlık. /F. ustensile. /İ. utensil.
kade (e.) Pasta. /F. gâteau. /İ. cake.
kadîn (d.) Saman ambarı. /F. grange, grenier. /İ. barn. granary.
kahûr (e.) Kılıç. /F. sabre. /İ. sabre.
kal (e.) İhtiyar adam, yaşlı adam. /F. vieillard. /İ. old man.
kaleg (e.) Üvendire, arı iğnesi. /F. aiguillon, dard. /İ. goad, sting.
kaler (d.) Emtia, mallar. /F. märchandise. /İ. merchandise, goods (pl.)
kalîn (bikale) Melemek. /F. bêler. /İ. to bleat.
kam (d.) Mutluluk, saadet. /F. bonheur. /İ. happiness.
kambax kirin Yok etmek, yıkmak, harap etmek. /F. anéantir, ruiner, ravager. /İ. to annihilate, to ruin, to devastate.
kamir (e.) Kamış, saz. /F. roseau, canne. /İ. reed, stick.
kamran (s.) Mutlu, muzaffer. /F. heureux, victoriuex. /İ. happy, victorious.

kamranî (d.) Başarı. /**F**. réussite. /**İ**. success.
kan (d.) Maden ocağı, maden yatağı, taş ocağı. /**F**. mine, carrière. /**İ**. mine (minerals), quarry.
kana kevir Taş ocağı. /**F**. carrière. /**İ**. quarry.
kanbore (s.) Kahraman. /**F**. héros. /**İ**. hero.
kanc (s.) Kaba adam, münasebetsiz, terbiyesiz, küstah, hödük. /**F**. (homme) grossier, impertinent, insolent, rustre. /**İ**. rude (fellow), impertinent, insolent, boor.
kanî (d.) Pınar, kaynak. /**F**. fontaine, source. /**İ**. spring-head, fountain-head.
kar (d.) Kâr, kazanç, iş. /**F**. gain, bénefice, affaire. /**İ**. profit, benefit, business.
kar (e.) Eylem, çalışma. /**F**. acte, travail. /**İ**. action, work.
(bi) kar anîn İşin içinden çıkmak, sıyrılmak, tamamlamak, gerçekleştirmek. /**F**. se débrouiller, accomplir, effectuer. /**İ**. to manage somehow, to accomplish, to effect.
kar gerandin İdare etmek, yola getirmek, yönetmek. /**F**. administrer. /**İ**. to manage.
kar kirin Çalışmak; hazır olmak. /**F**. travailler, se préparer à. /**İ**. to work, to get ready for.
min xwe kar kir Hazırım. /**F**. je suis prêt. /**İ**. I am ready.
kara zivistanê kirin Kışı geçirmeye hazırlanmak, tedarikte bulunmak. /**F**. se préparer à passer l'hiver, s'approvisionner. /**İ**. to get ready for winter, to get in supplice.
kara xwê (d.) Tuz ocağı, tuzla. /**F**. saline. /**İ**. salt-mine.
karbidest (n.) Müdür, direktör, yönetici. /**F**. directeur. /**İ**. director, manager.
karbûran (d.) Akaryakıt. /**F**. carburant. /**İ**. fuel.
karçik (d.) Armut. /**F**. poire. /**İ**. pear.
kardanî (d.) Eylem, fiil, edim. /**F**. acte. /**İ**. action, deed.
kardar (e.) Memur. /**F**. fonctionnaire. /**İ**. civil servant.
karderî (d.) Şirket, firma, kurum. /**F**. établissement, institution. /**İ**. company, firm, institution.
karekar bûn İnildemek, feryat etmek. /**F**. se lamenter. /**İ**. to moan.

karekar kirin Üzülmek, ağlamak, sızlamak. /F. lamenter. /İ. to bemoan.
karesat (d.)Duruş, durum, konum, olay. /F. posture, disposition, situation, événement. /İ. posture, disposition, situation, occurrence.
kargeh (d.) İşlik, atölye. /F. atelier, usine. /İ. workshop, factory.
kargirêdayî (s.) Vazgeçilmez, gerekli. /F. indispensable. /İ. indispensable.
karik (e.) Oğlak. /F. chevreau. /İ. kid.
karik (d.) Silo. /F. silo. /İ. silo.
karîn (bikare) Yapabilmek, muktedir olmak. /F. pouvoir. /İ. to be able.
pê ... karîn Yapabilmek, muktedir olmak. /F. être à même de. /İ. to be able.
karker (n.) Müstahdem, memur, görevli. /F. employé, agent. /İ. employee, agent.
karkeri (d.) Daire, yazıhane, ofis. /F. office. /İ. office.
karketî (e.) Sakat, malûl. /F. invalide. /İ. invalid.
karniyar (e.) Müracaat eden, baş vuran, talip olan. /F. solliciteur. /İ. applicant.
karpêk (d.) İş, elişi, eser. /F. ouvrage. /İ. work.
karûbar (d.) İş, fiil, işlem, girişim, teşebbüs. /F. action, démarche. /İ. act, step (taking steps to)
karûbarê şeri (e.) Taktik. /F. tactique. /İ. tactics.
karwan (e.) Kervan, konvoy, kafile, alay. /F. convoi, caravane. /İ. convoy, caravan.
karxane (e.) Fabrika, değirmen. /F. fabrique, usine. /İ. factory, works, mill.
karzana (s.) Uzman, usta, hünerli. /F. compétent, apte. /İ. competent, able.
kasik (d.) Kâse, bardak, tas. /F. bol, verre, tasse. /İ. bowl, glass, cup.
kaş kirin Sürüklemek, çekmek. /F. trainer. /İ. to drag.
kat (d.) Zaman, hava. /F. temps. /İ. time, weather.

kavil (e.) Harabe, yıkıntı. /**F.** ruine. /**İ.** ruin.
kaxez (d.) Kağıt, mektup. /**F.** papier, lettre (courrier). /**İ.** paper, letter (mail).
kebanî (d.) Gündelikçi (temizlikçi) kadın. /**F.** femme deménage. /**İ.** charwoman.
keç (d.) Kız, kız evlat; pire. /**F.** fille, puce. /**İ.** girl, daughter, flea.
keçik (d.) Büyük kız çocuğu. /**F.** fillette. /**İ.** young girl.
keçîn (d.) Bakire, kızoğlankız. /**F.** vierge. /**İ.** virgin.
keçînî (d.) Bekâret, kızoğlankızlık. /**F.** virginité, /**İ.** virginity.
kedanî (d.) Kümes hayvanları. /**F.** volaille. /**İ.** poultry.
kedî kirin Ehlileştirmek, evcilleştirmek. /**F.** apprivoiser. /**İ.** to tame.
kef (d.) El ayası; yosun. /**F.** paume, mousse. /**İ.** palm (of hand), moss.
kefçî (d.) Kaşık. /**F.** cuiller. /**İ.** spoon.
kefen (e.) Kefen. /**F.** linceul. /**İ.** shroud.
kefgîr (d.) Küçük süzgeç, kevgir. /**F.** petite passoire. /**İ.** strainer, sifter.
kefteleftî kirin Kavga etmek, dövüşmek. /**F.** lutter. /**İ.** to fight.
kej (s.) Sarışın, kızıl saçlı. /**F.** blond, roux. /**İ.** fair (haired), red-haired.
kek (e.) Büyük erkek kardeş. /**F.** frère ainé. /**İ.** elder brother.
kelan (bikale) Kaynamak. /**F.** bouillir. /**İ.** to boil.
kelandin (bikelîne) Kaynatmak. /**F.** faire bouillir. /**İ.** to boil s.t.
kelaş (e.) Ceset, kadavra; çarık. /**F.** cadavre, sandale. /**İ.** corpse, sandal.
kelat (d.) Kale, hisar. /**F.** forteresse. /**İ.** stronghold, fortress.
kelaba (e.) Horoz. /**F.** coq. /**İ.** cock.
kelegirî (d.) Hıçkırık, içini çekme. /**F.** sanglot. /**İ.** sob.
kelegirî kirin Hıçkırarak (içini çekerek) ağlamak. /**F.** sangloter. /**İ.** to sob.
kelek (d.) Sal, kelek. /**F.** radeau. /**İ.** raft.

kelem (d.) Koru, küçük orman; lahana. /F. bois, petite forêt, chou. /İ. wood, small forest, cabbage.
kelik (d.) Sepet. /F. panier. /İ. basket.
kelikîn (bikelîke) Yıkmak, tahrip etmek. /F. détruire. /İ. to destroy.
kelişandin (bikelişîne) Yarmak, çatlatmak. /F. fendre. /İ. to split, to crack.
kelişîn (bikelişe) Yarılmak, çatlamak. /F. se fendre, se fêler. /İ. to split, to become cracked.
keliştek (d.) Yarık, çatlak. /F. fente. /İ. slit.
kelîj (d.) Etki, tesir. /F. influence. /İ. influence.
kelmêş (d.) Sivrisinek. /F. moustique. /İ. mosquito.
kelmijîn (bikelmije) Kaynamak. /F. bouillir. /İ. to boil.
kelpîç (e.) Kerpiç, tuğla. /F. brique. /İ. brick.
kelûmel (ç.) Malzeme, gereç, donanım. /F. équipement. /İ. equipment.
keman (d.) Keman. /F. violon. /İ. violin.
kemançe (d.) Kemençe. /F. violon à trois cordes. /İ. violin (three strings).
kemîn (d.) Tuzak , pusu. /F. guet-apens, embuscade. /İ. trap, ambush.
kemîn girtin Pusu kurmak. /F. tendre une embuscade. /İ. to lay an ambush.
kemyon (d.) Kamyon. /F. camion. /İ. lorry.
ken (d.) Gülümseme, tebessüm. /F. sourire. /İ. smile.
kenandin (bikenîne) Güldürmek, mutlu kılmak. /F. faire sourire, rendre heureux. /İ. to make (s.o) smile, to make (s.o) happy.
kenar (e.) Kenar, kıyı. /F. bord. /İ. edge.
kendil (d.) İp, sicim, kaytan. /F. corde mince. /İ. string, thin rope.
kendir (d.) Kendir otu, kenevir. /F. chanvre. /İ. hemp.
kengê (be.) Asla; nasıl olur?. /F. jamais, comment se fait-il?. / İ. never, how is that?
ji kengê ve O zaman, o zamandan beri. /F. quand, depuis quand. /İ. when, since when.

kenin (bikene) Gülümsemek, gülmek. /F. sourire, rire. /İ. to smile, to laugh.
kenok (s.) Gülümseyen, güleç. /F. souriant. /İ. smiling.
kepez (e.) Yamaç, bayır. /F. coteau. /İ. hillside.
kepir (d.) Kulübe. /F. cabane. /İ. shack.
kepitalizm (d.) Kapitalizm. /F. capitalisme. /İ. capitalism.
kepî (e.) Burun. /F. nez. /İ. nose.
ker (e.) Eşek, merkep; parça dilim. /F. âne, morceau, tranche. /İ. donkey, ass, piece, slice.
kerajo (e.) Eşek sürücüsü. /F. ânier. /İ. donkey-driver.
kerane (e.) Çekiç. /F. marteau. /İ. hammer.
kerb (d.) Öfke, kızgınlık. /F. colère. /İ. anger.
kerbózik (s.) Sert, haşin, ağır başlı. /F. sévère. /İ. severe.
kerçilandin (bikerçilîne) Karıştırmak, katmak. /F. mélanger. /İ. to mix.
kerdinal (e.) Kardinal. /F. cardinal. /İ. cardinal.
kerem (d.) Cömertlik, el açıklığı, gönül yüceliği. /F. générosité. /İ. generosity.
kerem ke Lütfen. /F. s'il vous plaît. /İ. please.
ji kerema xwe Lütfen. /F. s'il vous plait. /İ. please.
kerguh (d.) Yabani tavşan. /F. lièvre. /İ. hare.
kerî (e.) Sürü, küme. /F. troupeau. /İ. flock, herd.
kert (d.) Oyun kartı, kart vizit. /F. carte à jouer, carte de visite. /İ. playing card, visiting card.
kertol (d.) Patates. /F. pomme de terre. /İ. potato.
kerton (d.) Karton. /F. carton. /İ. cardboard.
kes (e.) Kişi, şahıs, birey, fert. /F. personne, individu. /İ. person individual.
kesê pêşin Birinci şahıs. /F. première personne. /İ. first person
kesê duwemin İkinci şahıs. /F. deuxième personne. /İ. second person
kesê sêwemin Üçüncü şahıs. /F. troisième personne. /İ. third person
kesas (d.) Mutsuzluk bedbahtlık, talihsizlik. /F. malheur. /İ. misfortune

keser (d.) Hüzün, keder. /**F**. tristesse. /**İ**. sadness.
kesibandin (bikesibîne) Edinmek, ele geçirmek, kazanmak. /**F**. acquérir. /**İ**. to acquire.
kesibîn (bikesîbe) Kazanmak. /**F**. gagner. /**İ**. to earn.
pere kesibîn Para kazanmak. /**F**. gagner de l'argent. /**İ**. to earn money.
pere kesibandin Para kazandırmak. /**F**. faire gagner de l'argent. /**İ**. to make (s.o.) earn money.
kesirandin (bikesirîne) Üzmek, neşesini kaçırmak, içini karartmak. /**F**. attrister. /**İ**. to sadden.
kesk (s.) Yeşil. /**F**. vert. /**İ**. green.
keskanî (d.) Sebze, yeşillik. /**F**. verdure (légumes). /**İ**. vegetables.
keskesor (d.) Gökkuşağı, ebem kuşağı, alaimmüssema. /**F**. arc-en-ciel. /**İ**. rainbow.
kesnezan (s.) Bilinmeyen, meçhul. /**İ**. inconnu. /İ. unknown.
keşe (e.) Keşiş. /**F**. moine. /**İ**. monk.
keştî (f.) Gemi, tekne. /**F**. bateau. /**İ**. ship, boat.
keştîvan (e.) Gemici, denizci. /**F**. marin. /**İ**. sailor.
ketin (d.) Düşüş, düşme. /**F**. chute. /**İ**. fall.
ketin (bikeve) Düşme, girme, sızma. /**F**. tomber, entrer, pénétrer. /**İ**. to fall, to enter, to penetrate.
tarî ket erdê Gece bastırdı, gece oldu. /**F**. la nuit est tombée. /**İ**. night has fallen
(jê) ketin Çıkarma (matematik); kesip almak, atmak. /**F**. soustraire (math.), retrancher. /**İ**. to substract (math.), to take away.
ji heftan çar ket Yedi eksi dört. /**F**. quatre ôté de sept. /**İ**. seven minus four.
(lê) ketin Ulaşmak, varmak. /**F**. atteindre. /**İ**. to reach.
(li ber) ketin Özen göstermek, ihtimam etmek, endişelenmek. /**F**. prendre soin, se soucier, s'inquiéter. /**İ**. to take care, to worry about, to be anxious.
ew gelek li ber nesaxiya xwe dikeve Hastalığı yüzünden çok endişeleniyor. /**F**. il s'inquiète beaucoup de sa maladie. /**İ**. he is very worried about his iliness.

keuçûk (d.) Kauçuk. /F. caoutchouc. /İ. rubber.
kevan (d.) Yay. /F. arc. /İ. bow.
kevil (d.) Tüy, kıl, hayvan derisi, post. /F. poil (d'un animal), peau (d'un animal). /İ. hair (of animal), hide.
kevin (s.) Yaşlı, ihtiyar, eski. /F. vieux, ancien. /İ. old, ancient.
kevir (e.) Taş. /F. pierre. /İ. stone.
keviragir (e.) Çakmak. /F. briquet. /İ. lighter.
kevirder (s.) Taşlı, taşlık. /F. pierreux. /İ. stony.
kevirê helan Mermer. /F.marbre. /İ. marble.
kevî (d.) Kenar, ağız, kenarlık, sınır, kıyı, sahil, yaka. /F. bord, bordure, lisière, rive. /İ. edge, rim, fringe, border, shore.
li keviya rêlê Korunun kenarında. /F. à la lisière du bois. /İ. at the edge ot the wood.
keviya behrê Deniz kıyısı. /F. bord de mer. /İ. seaside.
kevîşen (d.) Kumsal, plaj. /F. plage. /İ. beach.
kevnare (s.) Antika, eski. /F. antique, ancien. /İ. antique, old.
kevnepir (d.) Yaşlı kadın. /F. vieille femme. /İ. old woman.
kevnepûş (s.) Sefil, düşkün. /F. misérable. /İ. miserable, wretched.
kevneşop (d.) Gelenek, anane. /F. tradition. /İ. tradition.
kevok (d.) Güvercin. /F. pigeon. /İ. pigeon.
kevroşk (d.) Yabani tavşan. /F. lièvre. /İ. hare.
kevroşka kedî (d.) Tavşan, ada tavşanı. /F. lapin. /İ. rabbit.
kevs (d.) Yosun. /F. mousse. /İ. moss.
kewar (d.) Arı kovanı. /F. ruche. /İ. beehive.
kewara mêşan (d.) Arı kovanı. /F. ruche. /İ. beehive.
kewbedar Ay:21 Kasımdan 20 Aralığa kadar. /F. mois:21 novembre au 20 décembre. /İ. month: 21 st November to 20 th December.
kewgirin (bikewgîre) Ağlayıp sızlanmak, üzülmek. /F. lamenter. /İ. to bemoan.

kewişandin (bikewişîne) Devirmek, yıkmak. /**F**. abattre. /**İ**. to knock down.
kewişîn (bikewîşe) Devrilmek, yıkılmak, düşmek. /**F**. s'abattre. /**İ**. to fall down.
kewkurt (e.) Kükürt. /**F**. souffre. /**İ**.sulphur.
keyf (d.) Keyf, zevk, haz. /**F**. plaisir. /**İ**. pleasure.
keyf kirin Eğlenmek, hoşça vakit geçirmek, keyif çatmak. /**F**. s'amuser. /**İ**. to amuse o.s.
keyfkarî (d.) Saçma istek, kapris. /**F**. caprice. /**İ**. whim.
keyfxweşi (d.) Neşe, sevinç, hoşnutluk, memnuniyet. /**F**. joie. /**İ**. joy, gladness.
(bi) keyfxweşiya ... girtin Meşgul olmak, özen göstermek, ilgilenmek. /**F**. s'occuper de. /**İ**. to look after, to take care of.
kezaxtin (bikezêke) Budamak, kesip düşürmek. /**F**. élaguer. /**İ**. to prune, to lop.
kezep (d.) Akciğerler. /**F**. poumons. /**İ**. lungs.
kezeba reş (d.) Karaciğer. /**F**. foie. /**İ**. liver.
kezibandin (bikezibîne) Yalanlamak, karşıtını söylemek, inkâr etmek. /**F**. démentir. /**İ**. to deny a fact, to contradict.
kezî (d.) Örgü, şerit. /**F**. tresse. /**İ**. braid.
kê (k. ad.) O (kişi adılı). /**F**. qui. /**İ**. who.
kêlan (bikêle) Kazmak, bellemek. /**F**. bêcher. /**İ**. to dig.
kêlek (d.) Kenar, kıyı. /**F**. bord. /**İ**. edge.
kêlekdarî (d.) Eğilim, temayül. /**F**. tendance. /**İ**. tendancy.
kêlekî (ilg.) Yanda, yakında. /**F**. à coté. /**İ**. beside.
kêlî (d.) Saniye. /**F**. seconde (temps). /**İ**. second (time).
(ji vê) kêliyê û pê de Bundan böyle. /**F**. désormais. /**İ**. from now on, henceforth.
kêm (s.) Az, daha az. /**F**. peu, moins. /**İ**. little, less.
kêm kirin Azaltmak, küçültmek, indirgemek. /**F**. réduire, diminuer. /**İ**. to reduce, to diminish.
kêmanî (d.) Kusur, noksan, eksiklik, yetersizlik. /**F**. défaut, déficience. /**İ**. defect, deficiency.

kêmasî (d.) Kötülük, noksan, kusur. /F. mal, imperfection, défaut. /İ. bad, imperfection, defect.

li ber xelqê kêmasî ye Buna kötü gözle bakılıyor. /F. c'est mal vu. /İ. this is badly regarded.

kêmditî (s.) Az bulunur, nadir. /F. rare. /İ. rare.

kêmeyar (d.) İşporta malı, düşük mal. /F. camelote. /İ. cheap goods, trash.

kêmi xwe dîtin Küçümsemek, hor görmek. /F. mépriser. /İ. to despise.

kêmtir (s.) Daha az, az. /F. moins, peu. /İ. less, little.

kêmûzeyde (be.) Şöyle böyle, yaklaşık olarak. /F. passablement, approximativement. /İ. passably, approximately.

kêr (d.) Bıçak; yararlılık; kaza. /F. couteau, utilité, accident.. /İ. knife, use, accident.

kêrandin (bikêrihe) Kullanmak, yararlanmak. /F. utiliser. /İ. to use.

kêrik (d.) Çakı. /F. canif. /İ. pen-knife.

(bi) kêrî ... hatin Anlaşmak, uzlaşmak. /F. convenir. /İ. to agree.

kês (d.) Fırsat, vesile. /F. occassion. /İ. opportunity.

kês lê hatin Fırsat elde etmek. /F. avoir l'occassion de. /İ. to have an opportunity.

kês li min hat Fırsat bulmuştum /F. j'ai eu l'occasion. /İ. I had the opportunity to.

kêsikvan (e.) Nöbetçi, gözcü. /F. sentinelle. /İ. sentinel.

kêşan (bikêşe) Tartmak, yükletmek, ağırlık vermek. /F. peser. /İ. to weight.

kêzik (d.) Böcek. /F. insecte. /İ. insect.

kher (n.) Sağır, dilsiz. /F. sourd, muet.. /İ. deaf, dumb.

kher bûn Susmak, ses çıkarmamak. /F. se taire. /İ. to remain silent.

(xwe) kher kirin Susmak, ses çıkarmamak. /F. se taire. /İ. to remain silent.

kiçik (s.) Küçük, ufak. /F. petit, menu. /İ. small, tiny.

kifko bûn Küflenmek. /F. moisir. /İ. to go mouldy.

kifrît (d.) Kibrit, kükürt. /**F**. allumette, soufre. /**İ**. match (lucifer), sulphur.
kifş kirin İcat etmek, keşf etmek, ortaya çıkarmak. /**F**. inventer, découvrir, révéler. /**İ**. to invent, to discover, to reveal.
kilêp kirin Bellemek, kazmak. /**F**. bêcher. /**İ**. to dig.
kilît (d.) Kilit. /**F**. serrure. /**İ**. lock.
kilîtçêker (n.) Çilingir. /**F**. serruier. /**İ**. locksmith.
kilor (e.) Pasta. /**F**. gâteau. /**İ**. cake.
kilot (s.) Küçük; yuvarlak, değirmi. /**F**. petit, rond. /**İ**. small, round.
kilot kirîn Yuvarlaklaştırmak. /**F**. arrondir. /**İ**. to round off.
kils (d.) Kireç. /**F**. chaux. /**İ**. lime.
kimê (d.) Yer mantarı. /**F**. truff. /**İ**. truffle.
kin (s.) Kısa boylu (adam). /**F**. petit de taille (homme). /**İ**. short (of stature)
kinc (e.ç.) Giysi, elbise; iç çamaşırı. /**F**. habit, linge. /**İ**. dress, underwear.
kincê xwe li xwe kirin Giyinmek. /**F**. s'habiller, se vêtir. /**İ**. to dress, to get dressed.
kincik (e.) Paçavra, bez parçası. /**F**. chiffon. /**İ**. rag.
kinêr (d.) Çıban, apse. /**F**. abcès. /**İ**. abcess.
kinif (d.) Kendir otu, kenevir. /**F**. chanvre. /**İ**. hemp.
kinise (d.) Kilise. /**F** église. /**İ**. church.
kinsol (e.) Konsolos. /**F**. consul. /**İ**. consul.
kinûşik (d.) Süpürge. /**F**. balai. /**İ**. broom.
kir bûn Donmak. /**F**. se geler. /**İ**. to freeze.
kirandin (bikerîne) Yırtmak, kesmek. /**F**. déchirer, couper. /**İ**. to tear, to cut.
kirar (e.) Kumaş, dokuma. /**F**. tissu. /**İ**. fabric.
kiras (e.) Gömlek. /**F**. chemise. /**İ**. shirt.
kirde (d.) Özne (fiilin öznesi). /**F**. sujet (du verbe). /**İ**. subject (of verb).
kiredest (e.) Zanaatkâr, elsanatçısı; zanaatkâr işi (ürünü, elyapısı). /**F**. artisanat, objet artisanal /**İ**. craftsemanship, handicraft.
kirê (d.) Kira. /**F**. location, loyer. /**İ**. rent.

kirê kirin Kiraya vermek. /F. louer. /İ. to rent.
(dan) kirê Bağışlamak, vermek, ödenek ayırmak. /F. allouer. /İ. to grant.
kirêjiyok (d.) Kulak kepçesi, dış kulak. /F. pavillon de l'oreille. /İ. auricle, external ear.
kirêt (s.) İğrenç, tiksinç, korkunç, çirkin, kötü. /F. odieux, horrible, laid, mauvais. /İ. hateful, horrible, ugly, bad.
kirêtî (d.) Çirkinlik. /F. laideur. /İ. ugliness.
kirin (bike) İstemek, yapmak; koymak. /F. vouloir, faire, mettre. /İ. to want, to do, to put.
wê quharên xwe kirin guhê xwe Küpelerini taktı. /F. elle a mis ses boucles d'oreilles. /İ. she has put ear-rings on.
tu min dikî? Benden hoşlanıyor musun? /F. as-tu de la sympathie pour moi?. /İ. do you like me?
kirin kirin Yapmak istemek. /F. vouloir faire. /İ. to want to make.
ez dikim bikim Yapmak istiyorum. /F. je veux faire. /İ. I want to make.
ez dikim binivisim Yazmak istiyorum. /F. je veux écrire. /İ. I want to write.
(jê) kirin Ayırmak, kesmek; geri çekmek, bırakmak. /F. séparer, couper, retirer, laisser. /İ. to separate, to cut, to withdraw, to leave.
destê xwe jê ke Onu (yalnız) bırak. /F. laisse-le!. /İ. leave him (alone)!
(ji ber) kirin Ezberlemek. /F. apprendre par coeur. /İ. to learn by heart.
(ji ... xwe ...) kirin Kaldırmak, çıkarmak, almak. /F. enlever, ôter. /İ. to take off, remove.
te cilên xwe ji xwe kirin Elbiselerini çıkardın, soyundun. / F. tu t'es déshabilleé. /İ. you have undressed.
(lê) kirin Üstüne atmak, sırtına yüklemek. /F. mettre sur. /İ. to put ... upon.
(li xwe) kirin Koymak, giymek, giyinmek. /F. mettre, se vêtir, s'habiller. /İ. tu put, to dress, to get dressed.

kiriyar (e.) Müşteri, alıcı. /F. client, acheteur. /İ. customer, buyer.
kirîn (bikîre) Satın almak. /F. acheter. /İ. to buy.
kirîn ve Geri satın almak. /F. racheter. /İ. to bay back.
kirin û firotin (d.) Ticaret, alım-satım. /F. commerce. /İ. trade.
kirmî (s.) Kirli. /F. sale. /İ. dirty.
kisbûkar (e.) Ticaret işi (uğraşı). /F. occupation commerciale. / İ. trade (occupation).
kişandin (bikişîne) Çekmek, sürüklemek. /F. tirer, trainer. /İ. to pull, to drag.
kişanek (d.) Mıknatıs. /F. aimant. /İ. magnet.
kişkişandin (bikişkişîne) Sürüklemek. /F. trainer. /İ. to drag.
kişkizîn (bikişkîze) İnlemek, haykırmak. /F. se lamenter. /İ. to moan.
kişteban (d.) Yüksük (dikiş). /F. dé à coudre. /İ. thimble.
kişwer (e.) Krallık, ülke. /F. royaume. /İ. kingdom.
kitan (d.) Keten bezi. /F. lin. /İ. linen.
kitandin (bikitîne) Çözümlemek, incelemek /F. analyser. /İ. to analyse.
kitêb (d.) Kitap. /F. livre. /İ. book.
kitêbdarî (d.) Kitaplık, kütüphane. /F. bibliothèque. /İ. library.
kitêbxane (d.) Kitabevi. /F. librairie. /İ. bookshop.
kitik (n.) Kedi. /F. chat. /İ. cat.
kitkit (ç.) Ayrıntı, detay. /F. détail. /İ. detail.
kiyas (e.) Vasiyet. /F. testament. /İ. will (testament).
kiz kirin Canını sıkmak, baş ağrıtmak. /F. ennuyer. /İ. to annoy, to bore.
kizirandin (bikizirîne) Izgara yapmak, kızartmak. /F. griller. /İ. to roast.
kizirîn (bikizîre) Yanmak, tutuşmak; ızgara yapmak. /F. s'enflammer, griller. /İ. to catch fire, to grill.
kî O (kişi adılı). /F. qui. /İ. who.

kîjan (s.) Hangi, ki o. /F. quel, lequel. /İ. which, which.
kîjan mirov hat? Hangi adam geldi?. /F. quel homme est venu?. /İ. which man came?.
kîjik (ad.) Ki o. /F. lequel. /İ. which.
kîlo (d.) Kilo, kilogram. /F. kilogramme. /İ. kilogram.
kîn (d.) Kin, garez. /F. haine. /İ. hatred.
kîndar (s.) Kindar. kinci. /F. haineux. /İ. full of hatred.
kînin (bikîne) Kin duymak, garez bağlamak, nefret etmek. /F. haïr. /İ. to hate.
kînoyî (s.) Kindar, kin dolu. /F. haineux. /İ. full of hatred.
kîp (s.) Tam, kesin, doğru, eksiksiz, şaşmaz. /F. exact, juste. / İ. accurate, exact.
kîs (e.) Alış veriş sepeti. /F. sac à provision. /İ. shopping-basket.
kît (d.) Hece. /F. syllabe. /İ. syllable.
(bi) kît gotin Heceleri belirterek söylemek. /F. articuler. /İ. to articulate.
kloç (e.) Boynuz. /F. corne. /İ. horn.
ko (ad.) Ki, ki o. /F. que, qui. /İ. which, who.
koçik (d.) Kabul (misafir) odası. /F. salle de réception. /İ. hall.
kod (d.) Fıçı, varil; kilit. /F. tonneau, baril, serrure. /İ. cask, barrel, lock.
kok (s.) Süslemeli, güzel. /F. orné, joli. /İ. ornate, pretty.
kok kirin Süslemek. /F. embellir. /İ. to embellish.
(xwe) kok kirin Süslenmek. /F. s'orner, se parer. /İ. to adorn o.s., to deck o.s. up.
kokandin (bikokîne) Süslemek, güzelleştirmek. /F. orner, parer. /İ. to adorn, to decorate.
kokim (e.) Yaşlı, ihtiyar (adam). /F. vieillard. /İ. elderly man.
kokî (d.) Tuvalet; yıkanma ve giyinme. /F. toilette. /İ. washing and dressing up.
kolan (d.) Dar sokak, patika. /F. ruelle. /İ. alley.
kolan (bikole) Kazmak. /F. creuser. /İ. to dig.

(lê) kolan Derinleştirmek, araştırmak, yoklamak, dikkatle incelemek. /**F.** approfondir, examiner, scruter. /**İ.** to deepen, te examine, to scrutinize.

kolîn (d.) Mahzen, bodrum. /**F.** cave. /**İ.** cellar.

kom (d.) Grup, kalabalık, kitle; yığın. /**F.** groupe, foule, masse, tas. /**İ.** group, crowd, mass, heap.

koma mirovan Yığın, kalabalık. /**F.** multitude. /**İ.** multitude.

kom bûn Toplanmak, buluşmak, bir araya gelmek. /**F.** se réunir. /**İ.** to meet.

kom kirin Eklemek, ilave etmek; (insanları) bir araya toplamak. /**F.** additionner, attrouper. /**İ.** to add up, to gather (people).

komand (d.) Muharebe. /**F.** bataille. /**İ.** battle.

komandar (e.) Komutan, kumandan. /**F.** commandant. /**İ.** commander.

komar (d.) Cumhuriyet. /**F.** république. /**İ.** Republic.

kombûnî (d.) Tören, merasim. /**F.** cérémonie. /**İ.** ceremony.

komek (d.) Cümle, ibare, söz. /**F.** phrase. /**İ.** sentence.

komel (d.) Birlik, dernek, komite. /**F.** association, comité. /**İ.** association, committee.

komelayetî (s.) Toplumsal, sosyal. /**F.** social. /**İ.** social.

komire kevir (d.) Taş kömür. /**F.** charbon. /**İ.** coal.

komira madenî (d.) Maden kömürü. /**F.** charbon. /**İ.** coal.

komisyon (d.) Komisyon, yüzde. /**F.** commission, pourcentage. / **İ.** commission, percentage.

kompere (e.) Toplam, yekûn, meblağ. /**F.** somme. /**İ.** sum.

komünist (n.) Komünist. /**F.** communiste. /**İ.** communist.

komunizm (d.) Komünizm. /**F.** communisme. /**İ.** communism.

kon (e.) Çadır. /**F.** tente. /**İ.** tent.

konik (d.) İnce kuş tüyü, ayva tüyü. /**F.** duvet. /**İ.** down.

konsert (d.) Konser. /**F.** concert. /**İ.** concert.

kop (e.) Tepe, doruk. /**F.** sommet. /**İ.** top, summit.

kopal (e.) Değnek, bambu. /**F.** canne, bambou. /**İ.** stick, bamboo.

kor (s.) Kör, zayif. /**F.** aveugle, maigre. /**İ.** blind, thin.

korderzî (d.) Topluiğne. /F. épingle. /İ. pin.

korî (d.) Zayıflık. /F. maigreur. /İ. thinness.

kort (d.) Alan, meydan; kutu. /F. place publique, boîte. /İ. public place, box.

kortal (d.) Uçurum. /F. précipice. /İ. precipice.

kot (s.) Çıplak. /F. nu. /İ. naked.

kot (d.) Çit. /F. haie. /İ. hedge.

kotekî (d.) Zorluk. /F. difficulté. /İ. difficulty.

koter (d.) Kumru. /F. tourterelle. /İ. dove.

kotin (bikoje) Çiğnemek, kemirmek. /F. mâcher, ronger. /İ. to chew, to gnaw.

kov (d.) Mağara. /F. grotte. /İ grotte, cave.

kovan (d.) Hüzün, keder. /F. tristesse. /İ. sadness.

kovar (d.) Dergi, mecmua. /F. revue (journal). /İ. magazine.

kovî (s.) Yırtıcı, vahşi. /F. féroce, sauvage. /İ. ferocious, wild.

koxi (d.) Kulübe. /F. cabañe. /İ. hut.

koxika mirîşkan (d.) Kümes. /F. poulailler. /İ. hen-house.

koz (d.) Köz. /F. braise. /İ cinder.

kozî (d.) Açı, köşe. /F. angle. /İ. angle.

kraliçe (d.) Kraliçe. /F. reine. /İ. queen.

kulek (d.) Delik, çukur. /F. trou. /İ. hole.

kulîlk (d.) Küçük çiçek, çiçek. /F. petite fleur, fleur. /İ. little flower, flower.

kulind (e.) Helvacıkabağı, balkabağı /F. citrouille. / İ. pumpkin.

kulindê mîran (e.) Helvacıkabağı, balkabağı. /F. potiron. /İ. pumkin.

kulîn (bikule) Topallamak. /F. boiter. /İ. to limp.

kulm (d.) Yumruk. /F. poing. /İ. fist.

kulmik (d.) Bir avuç, bir tutam. /F. poignée. /İ. handfull.

kum (d.) Kadın başlığı. /F. coiffe. /İ. head-dress.

kum danîn Başlık giymek. /F. mettre un couvre-chef. /İ. to put on a head-dress.

kumzirx (d.) Kasket, takke, başlık, şapka. /F. toque. /İ. cap, hat.

kun (d.) Delik, çukur. /F. trou. /İ. hole.

kun kirin Delmek, delip geçmek. /F. trouer, percer. /İ. to bore, to pierce.
kunandin (bikunîne) Daralmak, çekmek. /F. rétrécir. /İ. to shrink.
kuncî (e.) Susam. /F. sésame. /İ. sesame.
kund (n.) Hasis, cimri. /F. avare. /İ. miser.
kund (d.) Baykuş. /F. hibou. /İ. owl.
kundir (e.) Dolmalık kabak. /F. courgette. /İ. marrow.
kunêr (d.) Çıban, apse. /F. abcés. /İ. abcess.
kunhirç (d.) Ayı ini. /F. taniers d'ours. /İ. den of a bear.
kunrovi (d.) Tilki yuvası. /F. terrier du renard. /İ. lair.
kur kirin Traş etmek. /F. raser. /İ. to shave.
kurd (s.) Kürt. /F. kurde. /İ. Kurd.
kurdistan (d.) Kürdistan. /F. Kurdistan. /İ. Kurdistan.
kurdî (n.) Kürt. /F. Kurde. /İ. Kurd.
kurdmanc (n.) Kürt. /F. Kurde. /İ. Kurd.
kurisandin (bikurisîne) Kemirmek. /F. ronger. /İ. to gnaw.
kurin (e.) Sıpa. /F. ânon. /İ. ass's foal.
kurk (e.) Kürk, /F. fourrure. /İ. fur.
kurm (e.) Tırtıl, kurt. /F. chenille, ver. /İ. caterpillar, worm.
kurnîşk (d.) Köşe, açı. /F. angle. /İ. angle.
kurs (e.) Çalılık. /F. buisson. /İ. bush.
kursî (d.) İskemle, sandalye, kürsü. /F. chaise. /İ. chair.
kurt (s.) Ufak (nesne). /F. petit (objet). /İ. short (thing).
kurt (e.) Akbaba. /F. vautour. /İ. vulture.
kurte kelaşe (e.) Akbaba. /F. vautour. /İ. vulture.
kurt kirin Kısaltmak. /F. raccourcir. /İ. to shorten.
kurtbin (s.) Miyop. /F. myope. /İ. myopie.
kurte (d.) Özet. /F. résumé. /İ. summary.
kurtebînî (d.) Miyopluk. /F. myopie. /İ. myopia.
kurtedem (be.) Yakında, az sonra. /F. bientôt. /İ. soon.
kurtegotar (d.) Konuşma, nutuk. /F. allocution. /İ. speech.
kurtek (e.) Elbise, entari. /F. robe. /İ. dress.
kurtkirî (s.) Kısa, özet. /F. court, bref. /İ. short, brief.
kurtkirî (d.) Kısaltma, özet. /F. abréviation, résumé. /İ. abbreviation, summary.

kurtûpist (d.) Düzen, tuzak, komplo; dedikodu. /F. complot, commérage. /İ. plot, gossip.
kuştin (bikûje) Öldürmek. /F. tuer. /İ. to kill.
kuştinxwazi (d.) Suikast, tecavüz. /F. attentat. /İ. attempt, outrage.
kuta bûn Bitirmek, sona erdirmek. /F. terminer, finir. /İ. to terminate, to finish.
kuta kirin Sona erdirmek, tamamlamak. /F. achever. /İ. to finish, to complete.
kutan (bikute) Vurmak. /F. frapper. /İ. to hit, to knock.
kuxar (d.) Köşe. /F. coin. /İ. corner.
kuxîn (d.) Öksürük. /F. toux. /İ. cough.
kuxîn (bikuxe) Öksürmek. /F. tousser. /İ. to cough.
(li) kû? Nereye?. /F. où?. /İ. where?
(ji) kû? Nereden?. /F. d'où. /İ. whence?
kûçe (d.) Dar yol, yan sokak. /F. ruelle. /İ. lane, by-street.
kûjî (d.) Köşe, açı. /F. angle. /İ. angle.
kùlîn (a.) Silo, ambar. /F. silo. /İ. silo.
kûr çûn İskandil etmek, derinliğini yoklamak (ölçmek). /F. sonder. /İ. to sound.
kûr kirin Kazmak. /F. creuser. /İ. to dig.
kûrandin (bikûrîne) Derinleştirmek. /F. approfondir. /İ. to deepen.
kûrik (d.) Cep. /F. poche. /İ. pocket.
kûrmêş (d.) Böcek, haşare. /F. insecte. /İ. insect.
kûsel (e.) Kaplumbağa. /F. tortue. /İ. tortoise.
kûtal (e.) Mal, meta. /F. marchandise. /İ. goods, merchandise.
kûvi (s.) Vahşi, yabani. /F. sauvage. /İ. wild.
kûzeker (e.) Çömlekçi. /F. potier. /İ. potter.
kûzî (d.) Dilim. /F. tranche. /İ. slice.
kwît (d.) Islık. /F. sifflet. /İ. whistle.
kwîtan (bikwîte) Islık çalmak. /F. siffler. /İ. to whistle.

L

labik (d.) Tuzak. /F. piège. /İ. trap.
lal (s.) Dilsiz. /F. muet. /İ. dump.
lal bûn Susmak. /F. se taire. /İ. to keep quiet.
lal man (ya da) **mayin** Sesini çıkarmamak, sessiz kalmak; şaşırmak. /F. demeurer muet, être stupéfait. /İ. to remain speechless, to be astonished.
lal û bêdeng man Sesini çıkarmamak. /F. demeurer muet. / İ. to remain speechless.
lam (d.) Yanak. /F. joue. /İ. cheek.
landik (d.) Beşik. /F. berceau. /İ. cradle.
lanet (d.) Lanet, beddua; bela. /F. malédiction. /İ. curse.
(lê) lanet kirin Lanetlemek, beddua etmek. /F. maudire. /İ. to curse.
laperîn (d.) Çekim (fiil çekimi). /F. conjugaison. /İ. conjugation.
laperîn kirin Çekim yapmak. /F. conjuguer. /İ. to conjugate.
lasar (s.) İnatçı, kalın kafalı. /F. obstiné, têtu. /İ. obstinate, strongheaded.
lastik (d.) Lastik. /F. çaoutchoue. /İ. rubber.

laş (e.) Leş, ceset. /**F**. corps. /**İ**. body.
lat (d.) Küçük parça, parçacık; üstü düz kaya; döşeme taşı. /**F**. parcelle, rocher plat, dalle. /**İ**. small part, flat stone, slab.
lat kirin Küçük parçalara ayırmak, paylaştırmak, paylaşmak. /**F**. morceler, partager. /**İ**. to cut up into small pieces, to share.
latik (d.) Küçük parça, parçacık. /**F**. parcelle. /**İ**. small part.
lava kirin Yalvarmak, rica etmek. /**F**. supplier. /**İ**. to beg.
law (e.) Çocuk, erkek çocuk, oğul. /**F**. enfant, fils. /**İ**. child, son.
lawanî (d.) Gençlik, çocukluk. /**F**. jeunesse, enfance. /**İ**. youth, childhood.
lawaz (s.) Kırılgan, dayanıksız; çelimsiz, zayıf. /**F**. frêle, chétif. /**İ**. frail, puny, weak.
lavekar (s.) İstekli, arzulu. /**F**. désireux. /**İ**. willing.
lawij (d.) Dinsel şarkı. /**F**. chant religieux. /**İ**. religions chant.
lawik (d) Destan, menkıbe. /**F**. épopée. /**İ**. saga.
lawik (e.) Âşık, sevdalı; genç erkek çocuk, genç adam. /**F**. amant, amoureux, jeune garçon, jeune homme. /**İ**. lover, young boy, young man.
layenegîr (s.) Yansız, bitaraf, nötr. /**F**. neutre. /**İ**. neutral.
layiq (s.) Layık. /**F**. digne. /**İ**. worthy.
labat (e.) Organ, âza. /**F**. organe, membre. /**İ**. organ, member.
lebitandin (bilebitîne) Çalıştırmak. /**F**. faire fonctionner. /**İ**. to operate.
lebitîn (bilebîte) Kımıldatmak , kımıldamak, hareket etmek. /**F**. bouger, se mouvoir. /**İ**. to move, to move about.
lec (d.) Muharebe. /**F**. bataille. /**İ**. battle.
legen (d.) Leğen. /**F**. cuvette. /**İ**. wash-basin.
lehiqandin (bilehiqîne) Eklemek, ilave etmek; (iki şeyi) birbirine yaklaştırmak, bitiştirmek, birbirine bağlamak. /**F**. ajouter, rapprocher (deux choses), joindre deux choses, relier. /**İ**. to add, to bring (two things) close together, to join two things together, to connect.

lehiqin (bilehîqe) Bitiştirmek. /F. joindre. /İ. to join together.
lehî (d.) Sel, akıntı (ırmak). /F. torrent. courant (d'une rivière). /İ. stream, current (flow of river).
lemlate (d.) Sel, akım, akıntı (ırmak). /F. torrent, courant (d'une rivière). /İ. stream, current (flow of river).
lemlate (e.) Kas, adale. /F. muscle. /İ. muscle.
lempe (d.) Lamba. /F. lampe. /İ. lamp.
lepik (e.ç.) Eldiven. /F. gants. /İ. gloves.
lepira (be.) Ansızın, birdenbire. /F. subitement. /İ. suddenly.
leqîn (bileqe) Kaymak, kıpırdamak, hareket etmek. /F. glisser, bouger, se mouvoir. /İ. to slip, to slide, to move.
leşker (e.) Asker. /F. soldat. /İ. soldier.
leşkergeh (d.) Kışla. /F. caserne. /İ. barracks.
letm (s.) Zor, güç. /F. difficile. /İ. difficult.
letmî (d.) Zorluk, güçlük. /F. difficulté. /İ. difficulty.
lewaş (s.) Yumuşak, nazik. /F. mou, tendre. /İ. soft, tender.
lewitî (s.) Pis, tiksinç, iğrenç. /F. malpropre, dégoûtant. /İ. dirty, disgusting.
lewm (d.) Sitem, serzeniş, azar. /F. reproche. /İ. reproach.
lewma kirin Azarlamak, paylamak, sitem etmek, ayıplamak. /F. gronder, reprocher. /İ. to scold, to reproach.
lewma ko Çünkü . /F. parce que. /İ. because.
lewra ko Çünkü. /F. parce que. /İ. because.
ji lewra ko Bundan ötürü, bu yüzden. /F. c'est pourquoi, à cause de cela, this is why, for that reason.
leyistik (d.) Oyun. /F. jeu. /İ. game.
leyistin (bileyize) Çalmak (çalgı). /F. jouer (un instrument). / İ. to play (an instrument).
leyistok (d.) Oyuncak. /F. jouet. /İ. toy.
leylan (d.) Serap. /F. mirage. /İ. mirage.
leylaq (d.) Leylak. /F. lilas. /İ. lilac.
leymûn (d.) Limon. /F. citron. /İ. lemon.
lez (s.) Acil, çabuk, hızlı. /F. urgent, vite, rapide. /İ. urgent, quick, fast.

lezandin (bilezîne) Hızlandırmak. acele ettirmek, çabuklaştırmak. /F accélérer, hater. /İ. to accelerate, to hasten.

xwe lezandin Acele etmek. /F. se hâter. /İ. to hasten.

lezet (d.) Lezzet, tat. /F. goût. /İ. taste.

lezê dan xwe Acele etmek, elini çabuk tutmak. /F. se hâtêr, se dépécher, /İ.to hasten, to hurry.

lezgin (s.) Hızlı. /F. rapide. /İ. fast.

lezginî (d.) Hızlılık, sürat. /F. rapidité. /İ. rapidity.

lezkî (be.) Aceleyle, hızla, çabuk, hemen. /F. précipitamment. /İ. hastily.

lezxwer (e.) Obur, aç gözlü, doymaz. /F. glouton. /İ. glutton.

lê (bağ.) Ama, fakat. /F. mais. /İ. but.

lêbelê (bağ.) Bununla birlikte, yine de, ama. /F. pourtant. /İ. yet.

lêbûyî (d.) Var olma, bulunma, hazır bulunma. /F. présence. /İ. presence.

lêçunî (d.) Benzerlik, benzeme. /F. ressemblance, analogie. /İ. similarity, analogy.

lêdankî (d.) Suikast, saldırı. /F. attentat. /İ. criminal attempt, attack.

lêgoran (d.) Şüphe, kuşku, güvensizlik. /F. suspicion, doute, méfiance. /İ. suspicion, doubt, mistrust.

lêhatin (d.) Şans, talih. /F. chance. /İ. luck.

lêhatî (s.) Layık, yaraşır; şanslı, talihli. /F. digne, chanceux. /İ. worthy, lucky.

lêk ketin Şaşırtmak, allak bullak etmek, rahatsız etmek, karıştırmak. /F troubler. /İ. to trouble.

lêkdan (d.) Ek, ilave; hazırlık, hazırlama. /F. addition, préparation. /İ. addition, preparation.

lêkdaneve (d.) Ayırt etme, ileriyi görme, kavrama. /F. discernement. /İ. discernement.

lêker (d.) Fiil. /F. verbe. /İ. verb.

lêkera arikar Yardımcı fiil. /F. verbe auxiliaire. /İ. auxiliary verb.

lêkera bergda Geçişli fiil. /F. verbe transitif. /İ. transitive verb.

lêkera nebergda Geçissiz fiil. /F. verbe intransitif. /İ. intransitive verb.

lêkera bingehîn Temel fiil. /F. verbe fondamental. /İ. fundamental verb.

lêkerâ hevedûdanî Bileşik fiil. /F. verbe composé. /İ. compound verb.

lêkera pronavkî Dönüşlü fiil. /F. verbe pronominal. /İ. pronominal verb.

lêkera seranî Basit fiil. /F. verbe semple. /İ. simple verb.

lêkolinewe (d.) Sınav, yoklama, teftiş; çalışma, okuma, inceleme. /F. examen, étude. /İ. examination, study.

lêkve kirin Bölmek, pay etmek. /F. partager. /İ. to share.

lêlat (s.) Düz, yassı. /F. plat. /İ. flat.

lênivisk (d.) Liste. /F. liste. /İ. list, schedule.

lêv (d.) Dudak, kenar. /F. lèvre, bord. /İ. lip, edge.

lêvedan (lêvede) Bağlamak, tutturmak. /F. attacher, lier. /İ. to attach, to bind.

lêvki (d.) Dudaksıl. /F. labiale. /İ. labial.

lêzim (ç.) Aile. /F. famille. /İ. family.

lêzimên min Ailem. /F. ma famille. /İ. my family.

lêzokî (d.) Saçma istek, kapris. /F. caprice. /İ. whim.

li (ilg.) De, ye. /F. â, en, au. /İ. at, in, to.

li mal Evde. /F. à la maison. /İ. at home.

li avê xistin Suya girmek. /F. marcher dans l'eau. /İ. to go into water.

çavê min lê ye Onu gözetliyorum. /F. je le surveille. /İ. I am watching him.

li ser —e ilişkin, —le ilgili. /F. concernant. /İ. regarding.

lib (e.) Tane, tohum, hububat. /F. grain. /İ. grain.

libade (e.) Palto, manto. /F. manteau. /İ. overcoat.

liberxisti (d.) Sunma, öneri, teklif, arz. /F. offre. /İ. offer.

lihafe (d.) Sarık, türban. /F. turban. /İ. turban.
lihevgerihan (d.) İç bulantısı. /F. nausée. /İ. qualm.
lihevgezizîn (d.) Korku, panik, kargaşa, gürültü patırtı; kasılma, spazm. /F. panique, tumulte, spasme. /İ. panic, turmoil, spasm.
lihevhatin (d.) Anlaşma, antlaşma, uzlaşma, antant. /F. accord, traité, entente. /İ. agreement, treaty, entente.
lihevhatî (s.) Yetkin, mükemmel, düzgün, düzenli. /F. parfait, régulier. /İ. perfect, regular.
lihevketin (d.) Kavga, bozuşma, çatışma. /F. dispute, conflit. /İ. quarrel, conflict.
ling (e.) Bacak, ayak (insan ve hayvanda), pençe. /F. jambe, pied, patte. /İ. leg, foot, paw.
ling li ber ... xistin At başı gitmek, yan yana olmak. /F. aller de pair avec. /İ. to match.
lingê wî li me hat Bize mutluluk (şans) getirdi. /F. il nous a porté bonheur. /İ. he brought us lack.
lingê wan li erdê hat Yerleştiler (bir yere). /F. ils se sont installés. /İ. they have settled down.
li ser lingan sekinîn Ayakta durmak. /F. se tenir debout. /İ. to be standing.
tifing li ser ling o Tüfek dolu. /F. le fusil est armé. /İ. the gun is loaded.
lingê pêpelingê Kademe, derece; basamak. /F. échelon, marche. /İ. grade, step.
lingê xwe avêtin Ayak ayak üzerine atmak. /F. croiser les jambes. /İ. to cross one's legs.
lipinav (s.) Temiz, tertipli. /F. ordonné. /İ. tidy.
liq (e.) Bölük (askeri birlik). /F. compagnie (unité militaire). /İ. company (milit. unit).
liserxwe (s.) Sessiz, sakin. /F. calme. /İ. quiet.
liv (e.) Tane, tohum, hububat. /F. grain. /İ. grain.
liva (d.) İnce yün. /F. laine fine. /İ. fine wool.
livin (e.) Kiremit. /F. tuile. /İ. tile.

livinê şerandî Pişmiş kiremit. /F. tuile cuite. /İ. baked tile.
livîn (d.) Hareket. /F. mouvement. /İ. movement.
livîn (bilîve) Hareket etmek, devinmek. /F. se mouvoir. /İ. to move.
livok (e.) Organ (biyoloji). /F. organe (biol). /İ. organ (biol.).
lîre (d.) Lira. /F. livre (monnaie). /İ pound (curreney).
lîrin (bilîre) Ulumak. /F. hurler. /İ. to howl.
lîsik (e.) Kümes. /F. poulailler. /İ. hen-house.
lîste (d.) Liste, tarife. /F. liste. /İ. liste, schedule.
lîtav (d.) Bataklık, sulak çayır yeri. /F. marais. /İ. marsh.
lîtoke (s.) Kirli, pis. /F. malpropre. /İ. filthy.
lok (d.) Dişi deve. /F. chamelle. /İ. she-camel.
loke (d.) Keten. /F. coton. /İ. cotton.
lokomotiv (d.) Lokomotif. /F. locomotive. /İ. locomotive.
lom (d.) Kabahat, kusur. /F. blâme. /İ. blame.
lom lê kirin Kabahatli bulmak, ayıplamak. /F. blâmer. /İ. to reprove.
lorandin (bilorîne) Sallamak (beşikte ya da kucakta). /F. bercer. /İ. to rock, to lull.
lotik (d.) Sıçrama, atlama. /F. saut. /İ. jump.
(dan ber) lotikan Sıçramak, atlamak. /F. sauter. /İ. to jump.
lotim (d.) Pay, hisse. /F. lot. /İ. portion.
lotke (d.) Kayık, sandal. /F. canot, barque. /İ. rowing-boat.
lovik (d.) Fasulye. /F. haricots. /İ. beans.
lûle (d.) Boru, tüp. /F. tube. /İ. tube.
lûlik (d.) Ağız, meme, emzik (sıvı kaplarında). /F. bec (de récipient). /İ. spout.

M

mi? mu? (soru). /F. est-ce-que?. /İ. (interrogative form)
maç kirin Öpmek. /F. embrasser. /İ. to kiss.
mad (e.) Yüzün rengi, yüz ifadesi, genel görünüm; mizaç, huy, yaradılış. /F. teint (du visage). mine, humeur. /İ. colouring (of face), looks, temper.
madê wi çûye Sarardı, benzi attı. /F. il a pâli. /İ. he has grown pale.
madê min jê maye İğrendim, tiksindim. /F. j'en suis dégouté. /İ. I am disgusted with.
mad kirin Somurtmak, surat asmak. /F. bouder. /İ. to sulk.
maden (e. Maden, metal, maden cevheri. /F. mineral, métal, minerai. /İ. mineral, metal, ore.
mader (d.) Anne, ana. /F. mère. /İ. mother.
zmané mader Anadili. /F. langue maternelle. /İ. mother-tongue.
maf (e.) Hak. /F. droit. /İ. right.
mahiye (d.) Ücret. /F. salaire. /İ. salary.
mak (d.) Anne (hayvanlarda), yavrulamış dişi, dişi. /F. mère (d'un animal), femelle. /İ. mother (of animal), female.
maker (d.) Dişi eşek. /F. ânesse. /İ. she-ass.

makêş (d.) Büyük süzgeç. /F. grande passoire. /İ. large strainer.
mal (d.) Konut, ikâmetgâh, ev, yuva, ocak, aile, çadır. /F. domicile, maison, foyer, famille, tente. /İ. dwelling, house, home, family, tent.
mala te ava Teşekkürler, mersi. /F. merci. /İ. thanks.
mala xwedê Tapınak, mabet. /F. temple. /İ. temple.
mal zaro Dölyatağı, rahim. /F. matrice. /İ. womb.
bi mal ve Ailece, ailede. /F. en famille. /İ. in the family.
li mal Evde. /F. à la maison. /İ. at home.
mal (e.) Varlık servet, zenginlik, mülkiyet, mal mülk. /F. fortune, possession, biens. /İ. fortune, ownership, wealth.
(ber bi) mal bûn Çıkıntı yapmak. /F. faire saillie. /İ. to spurt out.
malbat (d.) Soylu, asil, soylu aile. /F. noble, famille noble. /İ. noble, titled family.
maldarî (d.) Varlık, servet, zenginlik. /F. fortune. /İ. fortune.
malên ticaretê (d.) Ticaret malı, meta. /F. marchandise. /İ. goods.
malik (d.) Yer, mevki, mekân. /F. emplacement. /İ. location.
malîştin (bimale) Süpürmek, boyamak. /F. balayer, peindre. /İ. to swee, to paint.
mam (e.) Amca, dayı. /F. oncle. /İ. uncle.
mamik (d.) Bilmece. /F. énigme. /İ. riddle.
mamoste (n.) Öğretmen, hoca. /F. professeur, maitre. /İ. schoolmaster, teacher.
man (bimîne) Kalmak (bir yerde). /F. rester, demeurer. /İ. to remain, to stay.
mana (d.) Anlam, mana. /F. signification. /İ. meaning.
mandi bûn Yorulmak. /F. se fatiguer. /İ. to become tired.
mandi kirin Yormak. /F. fatiguer. /İ. to tire.
manîdar (s.) Anlamlı, manidar. /F. significatif. /İ. significant.
mar (e.) Yılan. /F. serpent. /İ. serpent.
marek kirin Mühürlemek, damgalamak. /F. sceller. /İ. to seal.

margisk (e.) Engerek. /**F**. vipère. /**İ**. adder.
(bi) marki geriyan Sürünmek, sürünerek yürümek. /**F**. ramper. / **İ**. to crawl.
marmasî (e.) Yılanbalığı. /**F**. anguille. /**İ**. eel.
mase (d.) Masa. /**F**. table. /**İ**. table.
masenûs (d.) Çalışma masası. /**F**. bureau. /**İ**. desk.
masî (e.) Balık. /**F**. poisson. /**İ**. fish.
masîvan (n.) Balıkçı. /**F**. pêcheur. /**İ**. fisherman.
maşot (d.) Tırtıl, kurt. /**F**. chenille. /**İ**. caterpillar.
mawe (d.) Süre, mühlet. /**F**. délai. /**İ**. period.
mayîn (bimîne) Kalmak, oturmak (bir yerde). /**F**. rester, habiter. /**İ**. to remain, inhabit.
mazûvan (e.) Misafir, konuk. /**F**. hôte. /**İ**. guest.
me (ad.) Bizim. /**F**. nôtre, nos. /**İ**. our.
me Emir kipinden fiillerin olumsuzluğunu sağlayan belirteç. / F. négation des verbes à l'impératif. /**İ**. negative form for the imperative mood.
mebeh (s.) Geniş, engin, vâsi. /**F**. vaste. /**İ**. wide.
mebes (d.) Amaç, niyet, maksat, tasarı, konu. /**F**. but, intention, projet, sujet. /**İ**. aim, intention, project, subject.
meger ko Meğer ki, yeter ki. /**F**. à moins que. /**İ**. unless.
meh (d.) Ay. /**F**. mois. /**İ**. month.

meha ko bê Gelecek ay. /**F**. le mois prochain. /**İ**. next month (proximo).

meha borî Geçen ay. /**F**. le mois passée. /**İ**. last month (ultimo).

hermê pişkûan 21 Marttan 20 Nisana. /**F**. 21 mars au 20 avril. /**İ**. 21 st March to 20 th April.

gûlan 21 Nisandan 20 Mayısa. /**F**. 21 avril au 20 mai. /**İ**. 21 st April to 20 th May.

bextebaren 21 Mayıstan 20 Hazirana. /**F**. 20 mai au 20 juin. /**İ**. 21 st May to 20 th June.

xermanan 21 Hazirandan 20 Temmuza. /**F**. 21 juin au 20 juillet. /**İ**. 21 st June to 20 th July.

miwegenan 21 Temmuzdan 20 Ağustosa. /**F**. 21 juillet au 20

août. /İ. 21 st July to 20 th August.
gelawêj 21 Ağustostan 20 Eylüle. /F. 21 août au 20 septembre. /İ. 21 st August to 20 th Sept.
sermawez 21 Eylülden 20 Ekime. /F. 21 septembre au 20 octobre. /İ. 21 st September to 20 th October.
gelarezan 21 Ekimden 20 Kasıma. /F. 21 octobre au 20 novembre /İ. 21 st October to 20 th November
kewbedar 21 Kasımdan 20 Aralığa. /F. 21 novembre au 20 décembre. /İ. 21 st November to 20 th December.
rêbenan 21 Aralıktan 20 Ocağa. /F. 21 décembre au 20 janvier. /İ. 21 st December to 20th January.
cile 21 Ocaktan 20 Şubata. /F. 21 janvier au 20 février. /İ. 21 st January to 20 th February.
newrozmang 21 Şubattan 20 Marta. /F. 21 février au 20 mars. /İ. 21 st February to 20 th March.
çeleya paşîn Ocak. /F. janvier. /İ. January.
sibat Şubat. /F. février. /İ. February.
adar Mart. /F. mars. /İ. March.
nîsan Nisan. /F. avril. /İ. April.
gulan Mayıs. /F. mai. /İ. May.
hizêran Haziran. /F. juin. /İ June.
tîrmeh Temmuz. /F. juillet. /İ. July
tebax Ağustos. /F. août. /İ. August.
îlon Eylül. /F. septembre. /İ. September.
çiriya berî Ekim. /F. octobre. /İ. October.
çiriya paşîn Kasım. /F. novembre. /İ. November.
çeleya berî Aralık. /F. decembre. /İ. December.

mehanî (s.) Aylık. /F. mensuel. /İ. monthly.
mehî (d.) Aylık, maaş. /F. appointement. /İ. salary.
mehîn (d.) Kısrak. /F. jument. /İ. mare.
mehkî (s.) Aylık. /F. mensuel. /İ. monthly.
mehkum (n.) Mahkum, hükümlü. /F. condamné. /İ. convict.
mehvani (d.) Aylık, maaş. /F. salaire mensuel. /İ. monthly salary.
mejî (e.) Beyin. /F. cerveau. /İ. brain.

mekîne (d.) Makina, aygıt, cihaz. /**F**. machine, appareil. /**İ**. machine, plant, apparatus.

mekîna a jotinê Traktör. /**F**. tracteur. /**İ**. tractor.

mekîna dêranê Harman makinası. /**F**. batteuse. /**İ**. threshing machine.

mekîna drûnê Orak makinası, biçer. /**F**. moissonneuse. /**İ**. reaping -machine

mekîna drûtinê Dikiş makinası. /**F**. machine á coudre. /**İ**. sewing-machine.

mekîna hêranê Mekanik değirmen. /**F**. moulin mécanique. / **İ** mechanical mill.

mekina nivisandinê Yazımakinası. /**F**. machine à écrire. / **İ**. typewriter.

mekina tovkirine Tohum ekme makinası. /**F**. semoir. /**İ**. sowing-machine.

mela (e.) Köy reisi, muhtar, dinsel lider, molla. /**F**. chef de village, chef religieux, mollah. /**F**. headman of village, religions leader, mullah.

melbend (d.) Yüzey, bölge, eyalet, mıntıka. /**F**. étendue, contrée, province, zone. /**İ**. stretch of country, region, province, zone.

melevan (n.) Yüzücü. /**F**. nageur. /**İ**. swimmer.

melevanî (d.) Yüzme. /**F**. nage. /**İ**. swimming.

melevanî kirin Yüzmek. /**F**. nager. /**İ**. to swim.

melkeb (d.) Sepet. /**F**. panier. /**İ**. basket.

melyaket (e.) Melek. /**F**. ange. /**İ**. angel.

meqes (d.) Makas. /**F**. ciseaux. /**İ**. scissors.

merbêr (d.) Kürek. /**F**. pelle. /**İ**. shovel.

merdan (d.) Çekiç. /**F**. marteau. /**İ**. hammer.

merdemêr (s.) Alicenap, cömert, yüce gönüllü. /**F**. généreux. /**İ**. generous.

merg (d.) Çayır, otlak. /**F**. prairie, gazon. /**İ**. meadow, turf.

merg (e.) Ruh. /**F**. âme. /**İ**. soul.

merhem (d.) Merhem. /**F**. pommade. /**İ**. ointment.

merkez (d.) Merkez. /**F**. centre. /**İ**. center.

mermer (e.) Mermer. /**F**. marbre. /**İ**. marble.

merzel (d.) Mezarlık, kabristan. /**F.** cimetière. /**İ.** graveyard.
mesele (d.) Mesele, sorun. /**F.** problème. /**İ.** problem.
mesihandin (bimesihîne) Sürtmek, sürtüştürmek, oğmak, silmek, /**F.** frotter, essuyer. /**İ.** to rub, to wipe.
mesihî (n.) Hristiyan. /**F.** chretien. /**İ.** Christian.
mest (s.) Pürüssüz, düz. /**F.** lisse. /**İ.** smooth.
meş (d.) Yürüyüş, gidiş. /**F.** démarche, marche. /**İ.** gait, walk.
meşiyan (bimeşe) Yürümek. /**F.** marcher. /**İ.** to walk.
meşkujî (d.) Sabotaj. /**F.** sabotage. /**İ.** sabotage.
metbex (d.) Mutfak. /**F.** cuisine. /**İ.** kitchen.
methelok (d.) Özdeyiş, atasözü. /**F.** maxime. /**İ.** proverbe.
metin (d.) Metin (yazı). /**F.** texte. /**İ.** text.
meydan (d.) Meydan, alan. /**F.** place. /**İ.** square.
meyildarî (d.) Eğilim, temayül. /**F.** tendance, inclination. /**İ.** tendency, inclination.
meyizandin (bimeyizîne) Bakmak, seyretmek, temaşa etmek. /**F.** regarder, contempler. /**İ.** to look at, to contemplate.
meyizin (bimeze) Seyretmek, temaşa etmek. /**F.** contempler. /**İ.** to contemplate.
meyvan (n.) Misafir, konuk, davetli. /**F.** hôte, invité. /**İ.** guest.
meyvanxane (d.) Otel. /**F.** hôtel. /**İ.** hotel.
meywe (e.) Meyve. /**F.** fruit. /**İ.** fruit.
meywexwer (n.) Yemişle beslenen, yemişçil. /**F.** fruguvore. /**İ.** fructivorous.
meyxweş (s.) Mayhoş. /**F.** acidulé. /**İ.** acidulated.
mexzen (d.) Mahzen, depo. /**F.** dépot. /**İ.** warehouse, stores.
meze (d.) Lezzet, tat. /**F.** saveur. /**İ.** flavour, taste.
mezedar (s.) Lezzetli, tatlı. /**F.** savoureux. /**İ.** tasty.
mezel (d.) Oda. /**F.** chambre, pièce. /**İ.** room.
mezela meyvanan Salon. /**F.** salon. /**İ.** drawing-room.
mezela raketinê Yatak odası. /**F.** chambre à coucher. /**İ.** bedroom.
mezele razanê Yatak odası. /**F.** chambre à coucher. /**İ.** bedroom.
mezela xebatê Büro, yazıhane. /**F.** bureau. /**İ.** office.

mezela xwarinê Yemek odası. /**F**. salle à manger. /**İ**. dining-room.
mezheb (d.) Mezhep, dinsel tören . /**F**. rite. /**İ**. rite.
mezin (s.) Büyük, geniş. /**F**. grand. /**İ**. big, large.
hon mezinê me ne Siz, bizden çok üstünsünüz. /**F**. vous êtes supérieurs à nous. /**İ**. you are better than us.
mezin bûn Büyümek. /**F**. grandir. /**İ**. to grow (big).
mezin kirin Şişmanlamak, büyütmek. /**F**. grossir, agrandir. /**İ**. to fatten, to enlarge.
mezinahî (d.) Büyüklük, hacim /**F**. grandeur. /**İ**. size.
meziyet (d.) Meziyet, nitelik. /**F**. qualité. /**İ**. quality.
mê (d.) Dişi, dişil. /**F**. femelle, féminin. /**İ**. female, feminine.
mêcbêti (d.) Ödenek, sübvansiyon. /**F**. subvention. /**İ**. subvention.
mêj (d.) Böcek, haşere. /**F**. insecte. /**İ**. insect.
(**ji**) **mêj ve** Uzun zamandan beri. /**F**. depuis longtemps. /**İ**. long since.
mêjkwer (n.) Böcek yiyen, böcekçil. /**F**. insectivore. /**İ**. insectivorous.
mêmûr (n.) Memur. /**F**. fonctionnaire. /**İ**. civil-servant.
mêmûz (e.) Mahmuz. /**F**. éperon. /**İ**. spur.
mêr (e.) Koca, erkek. /**F**. époux, mari, mâle. /**İ**. spouse, husband, male.
mêranî (d.) Cesaret, yiğitlik. /**F**. courage, bravoure. /**İ**. courage, bravery.
mêrgelan (d.) Çayır, otlak. /**F**. pré. /**İ**. meadow.
mêrik (e.) Şeytan, insan. /**F**. diable, homme. /**İ**. devil, man.
mêrkirî (d.) Evli kadın, karı, zevce. /**F**. mariée, épouse. /**İ**. married (woman), wife.
mêrkujî (d.) Cürüm, suç. /**F**. crime. /**İ**. crime.
mêrxas (s.) Cesur, yiğit. /**F**. courageux, brave. /**İ**. courageous, brave.
mêrxasî (d.) Yiğitlik. /**F**. bravoure. /**İ**. bravery.
mêş (d.) Sinek. /**F**. mouch. /**İ**. fly.
mêşa hingivi Arı. /**F**. abeille. /**İ**. bee.

mêşlok (d.) Böcek, haşere. /F. insecte. /İ. insect.
mêtin (bimêje) Emmek (meme). /F. téter. /İ. to suck.
mêvandarî (d.) Karşılama, buyur etme. /F. accueil, réception. /İ. welcome.
mêv (e.) Bağ kütüğü, asma çubuğu. /F. cep (vigne). /İ. wine-plant.
(lê) mêze kirin Seyretmek, temaşa etmek. /F. contempler. /İ. to contemplate.
mêzekar (e.) Seyirci. /F. spectateur. /İ. spectator.
mêzên (d.) Terazi. /F. balance. /İ. pair of scales.
micid (s.) Ciddi, ağır başlı. /F. sérieux. /İ. earnest, serious.
miçandin (bimiçîne) Sıkmak, sıkıştırmak, suyunu çıkarmak. /F. serrer, presser. /İ. to squeeze, to press.
mifirdî (e.) Jandarma, polis. /F. gendarme. /İ. policeman.
mifte (d.) Anahtar. /F. clef. /İ. key.
mih (d.) Dişi koyun, marya. /F. brebis. /İ. ewe.
mihendiz (n.) Mühendis. /F. ingénieur./İ. engineer.
mihlet (d.) Süre, mühlet. /F. délai. /İ. period.
mij (d.) Pus, sis. /F. brume. /İ. mist.
mijûlahî (d.) Meşguliyet, uğraş, iş. /F. occupation. /İ. occupation.
mijûl bûn Bir şeyle uğraşmak. /F. être occupé. /İ. to be busy at.
pê mi jûl bûn Özen göstermek, meşgul olmak. /F. prendre soin, s' occuper de. /İ. to take care, to deal with.
mijûlgeh (d.) Büro, yazıhane. /F. bureau. /İ. office.
mil (d.) Omuz, yan, kenar. /F. épaule, côté. /İ. shoulder, side.
milê yekî girtin Desteklemek, yan çıkmak. /F. prendre parti pour qqn. /İ. to side with.
ji milê din Öte yandan. /F. d'autre part. /İ. on the other hand.
li milê hev Yan yana. /F. à côté l'un de l'autre. /İ. beside one another.
mil girtin Seçmek, tercih etmek. /F. opter. /İ. to choose.
milet (e.) Millet, ulus. /F. nation. /İ. nation.
milêb (d.) Diren, dirgen. /F. fourche. /İ. fork.
milêbok (d.) Çatal. /F. fourchette. /İ. fork.

milgirtî (d.) Eğilim, seçim, seçenek. /**F**. tendance, choix. /**İ**. tendency, choice.

min (ad.) Ben, benim. /**F**. je, moi, mon. /**İ**. I, me, my.

li ba min Benimle, benim yanımda. /**F**. chez moi. /**İ**. with me.

ji bona min Benim için /**F**. pour moi. /**İ**. for me.

mindal (n.) Çocuk. /**F**. enfant. /**İ**. child.

minêkar (s.) İstekli, arzulu. /**F**. désireux. /**İ**. desirous.

minêkar bûn. İstemek, arzu etmek, rica etmek. /**F**. désirer, solliciter. /**İ**. to wish, to solicit.

minhó (d.) Çeviri, metin. /**F**. version. /**İ**. version.

minmenik (d.) Kelebek, pervane, güve. /**F**. papillon. /**İ**. butterfly, moth.

minşar (d.) Bıçkı, testere. /**F**. scie. /**İ**. saw.

minşar kirin Biçmek, kesmek. /**F**. scier. /**İ**. to saw.

(lê) miqate bûn Dikkat etmek, özen göstermek, ihtimam etmek. /**F**. faire attention, prendre soin. /**İ**. to pay attention, to take care.

miqdar (d.) Miktar, nicelik. /**F**. quantité. /**İ**. quantity.

miqewa (d.) Mukavva, karton. /**F**. carton. /**İ**. cardboard.

miqlik (d.) Tava. /**F**. casserole. /**İ**. pot, pan.

mirandin (bimirîne) Öldürmek, yavaş yavaş yok etmek, ortadan kaldırmak. /**F**. faire mourir, éteindre lentement. /**İ**. to kill, to extinguish slowly.

miraqdar (s.) Endişeli, kaygılı, tasalı. /**F**. inquiet. /**İ**. worried.

miraqdarî (d.) Endişe, merak, kaygı, tasa. /**F**. inquiétude. /**İ**. worry.

mirarî (d.) İnci. /**F**. perl. /**İ**. pearl.

miraz (d.) Amaç, hedef. /**F**. but. /**İ**. aim.

mirekeb (d.) Mürekkep. /**F**. encre. /**İ**. ink.

mirêk (d.) Ayna. /**F**. miroir. /**İ**. mirror.

mirêkar bûn Rica etmek, rica ile istemek. /**F**. solliciter. /**İ**. to solicit.

mirin (d.) Ölüm. /**F**. mort, décès. /**İ**. death, decease.

mirin (bimîre) Ölmek. /F. mourir. /İ. to die.
mirî (d.) Ölmüş, merhum, müteveffa. /F. défunt. /İ. deceased.
mirîşk (d.) Tavuk. /F. poule. /İ. hen.
mirov (e.) Adam, erkek, insan, birey, fert. /F. homme, individu. /İ. man, human being.
mirovahî (d.) İnsanlık. /F. humanité. /İ. humanity.
mirovatî (d.) Akrabalık. /F. parenté. /İ. kinship.
mirovxwer (e.) Yamyam. /F. anthropophage. /İ. man-eater (cannibal).
mirûç (e.) Yüz, beniz. /F. figure. /İ. face.
mitêl (ç.) Mobilya. /F. mobilier. /İ. furniture.
mitik (d.) Yükseklik, irtifa. /F. hauteur. /İ. height.
mitran (e.) Başpiskopos, arşevek. /F. arcevêque. /İ. archbishop.
misal (d.) Örnek, misal. /F. exemple. /İ. example.
misilman (n.) Müslüman. /F. musulman. /İ. Moslem.
mişe (be.) Çok, dolu, bolca. /F. beaucoup, abondamment. /İ. much, plentifully.
mişvar (e.) Alışkanlık, huy, tarz. /F. habitude, façon. /İ. habit, way.
miweqet (s.) Geçici, muvakkat. /F. provisioire. /İ. temporary.
miweqet (d.) Isı, hararet, sıcaklık. /F. température. /İ. temperature.
mixap (s.) Talihsiz, mutsuz; yorucu, esef edilecek, acınacak. / F. malheureux, pénible, regrettable. /İ. unhappy, painful, regrettable, unfortunate.
mixabe Acınacak (esef edilecek) şey. /F. c'est regrettable. /İ. it's a pity.
miz (s.) Ekşi. /F. aigre. /İ. sour.
mizdan (mizde) Ovmak, ovalamak, sürtmek. /F. frotter. /İ. to rub.
mizgeft (d.) Cami. /F. mosquée. /İ. mosque.
mî (d.) Dişi koyun. /F. brebis. /İ. ewe.
mîde (d.) Mide. /F. estomac. /İ. stomach.
mîju (d.) Hikâye, tarih. /F. histoire. /İ. history.

mîna (d.) Gibi. /F. comme. /İ. as.
mina ko —dığı gibi, kadar. /F. ainsi que. /İ. as well as.
mînahev (s.) Benzer. /F. pareil. /İ. similar.
mînakî (be.) Örneğin, mesela, sözgelimi. /F. par exemple. /İ. for instance.
mînaki (d.) Görünüş, dış görünüş. /F. apparence. /İ. apppearance.
mîr (e.) Emir, prens (iktidarda olan). /F. émir, prince (régnant). /İ. emir, prince (reigning).
mîrat (e.) Miras. /F. héritage. /İ. inheritance.
mîratxwer (e.) Mirasçı. /F. héritier. /İ. heir.
mîrek (e.) Prens (iktidarda olmayan). /F. prince (non régnant). /İ. prince (not reigning).
mîrza (e.) Bay, bey. /F. monsieur. /İ. Mister.
mîwegenan Ay:21 Temmuz-20 Ağustos. /F. mois: 21 juillet au 20 aout. /İ. month: July 21 st - August 20 th.
mîx (e.) Çivi. /F. clou. /İ. nail.
mîz (e.) İdrar, sidik. /F. urine. /İ. urine.
mîz kirin İşemek. /F. uriner. /İ. to urinate.
mobilye (d.) Mobilya. /F. meuble. /İ. furniture.
mon (s.) Somurtkan, asık suratlı. /F. renfrogné. /İ. sullen.
mor (d.) Mühür. /F. cachet. /İ. signet ring.
mor danîn Onaylamak, tasdik etmek. /F. ratifier. /İ. to ratify.
moran (d.) Sis. /F. brouillard. /İ. fog.
moz (d.) Muz. /F. banane. /İ. banana.
muqir hatin İtiraf etmek. /F. avouer. /İ. to admit.
mû (e.) Kıl, tüy. /F. poil. /İ.hair.
mûçing (d.) Cımbız, pens, kerpeten, maşa. /F. pince. /İ. tweezers, pliers, tongs.
mûjank (e.) Kirpik. /F. cils. /İ. eyelashes.
mûjelank (e.) Kaş. /F. sourcil. /İ. eyebrow.
mûrî (e.) Karınca. /F. fourni. /İ. ant.
mûsiqî (d.) Müzik, musiki. /F. musique. /İ. music.
mûsîqîzan (n.) Müzisyen, müzikçi. /F. musicien. /İ. musician.

mûteber (s.) Geçerli, sağlam, muteber. /**F**. valable. /**İ**. valid.
mûxil (d.) Süzgeç, kalbur, elek. /**F**. passoire, crible. /**İ**. strainer, screen.

N

na Hayır (şimdiki zaman fiilerinde olumsuzlama). /**F**. non, négation des verbes au présent. /**İ**. no, negative form for verbs in the present tense.

nabayî (d.) Olanaksızlık, imkânsızlık. /**F**. impossiblité. /**İ**. impossibility.

naçari (d.) Naçarlık, çaresizlik, zor durumda olma. olanaksızlık, sıkıntı, üzüntü. /**F**. nécessité, obligation, impossibilité, détresse. / **İ**. necessity, obligation, impossibility, distress.

nag (d.) Dişi deve. /**F**. chamelle. /**İ**. she-camel.

nahezî (d.) Uymazlık, uyuşmazlık, kötü şans, talihsizlik. /**F**. discorde, malchance. /**İ**. discord, bad-luck.

nalbenîş (e.) İşlemeli yastık. /**F**. coussin brodé. /**İ**. embroidered-cushion.

nalebar (s.) Uyuşmaz, uzlaşmaz. /**F**. incompatible. /**İ**. incompatible.

nalîn (binale) Ağlamak, feryat etmek. /**F**. se lamenter. /**İ**. to bewail.

name (d.) Mektup, posta. /**F**. lettre (correspondance), courrier. /**İ**. lettre (mail), mail.

namedor (d.) Genelge, tamim. /**F**. lettre circulaire. /**İ**. circular letter.

namenivîsî (d.) Yazışma, muhaberat. /**F**. correspondance. /**İ**. correspondence.

nan (e.) Ekmek, yemek. /**F**. pain, repas. /**İ**. bread, meal.

ev bi nan û ziko dixebite Boğaz tokluğuna çalışır. /F. il - travaille au pair. /İ. he works "au pair".

di nav beyna me de nan û xwê heye Çok iyi arkadaşız (aramızda tuz ve ekmek var). /F. nous sommes amis (entre nous il y a du pain et du sel). /İ. we are good friends (there is bread and salt between us).

nanê fetîr Mayasız ekmek, galeta, peksimet. /F. pain sans levain, galette. /İ. unleavened bread, girdle-cake.

nanê helîtê Ceviz ekmeği. /F. pain aux noix. /İ. bread with nuts.

nanê hingivî Bal peteği, gümeç. /F. rayon de miel. /İ. honey comb.

nanê mêzinê Fırın ekmeği. (evde yapılan ekmeğin karşıtı). /F. pain du boulanger (par opposition au pain fait à la maison). /İ. bakery bread (as opposed to home made bread).

nanê sêlê İnce, yumuşak ve yuvarlak ekmek. /F. pain tres - fin, rond et mou. /İ. thin, soft, round loaf.

nanê şkeva Mayasız ekmek, galeta, peksimet. /F. pain sans levain, galette. /İ. unleavened bread, girdle -cake.

nanê tenûrê Galeta, peksimet. /F. galette. /İ. girdle -cake.

nan dan Beslemek. /F. nourrir. /İ. to fed.

nan genimî kirin Pohpohlamak, dalkavukluk yapmak. /F. flatter. /İ. to flatter.

nan lêxistin Hamur yapmak. /F. fabriquer de la pâte. /İ. to make paste.

nanda (s.) Alicenap, cömert, yüce gönüllü. /F. généreux. /İ. generous.

nané xwe deranîn Hayatını kazanmak, ekmeğini kazanmak. / F. gagner sa vie. /İ. to earn one's living.

nankor (s.) Nankör, iyilik bilmez. /F. ingrat. /İ. ungrateful.

nankorî (d.) Nankörlük, iyilik bilmezlik. /F. ingratitude. /İ. ingratitude.

nanpêj (e.) Ekmekçi, fırıncı. /F. boulanger. /İ. baker.

nardî (d.) Koku. /F. odorat. /İ. smell.

narîn (s.) Narin, ince, nazik. /F. svelte, mince, délicat. /İ. slender, slim, delicate.

nas kirin Tanımak, kabul etmek, bilmek. /F. reconnaitre, connaitre. /İ. to recognize, to know.

xwe dan nas kirin Kendini tanıtmak, takdim etme. /F. se faire connaitre, se présenter. /İ. to introduce o.s.

naser (e.) Uzman, mütehassıs. /F. spécialiste. /İ. specialist.

nasîn (binase) Bilmek. /F. connaitre. /İ. to know.

xwe binas Kendini bil. /F. connais-toi. /İ. know thyself.

nasinî (d.) Tanışıklık, ilişki, bilgi. /F. connaissance, relation, savoir. /İ. acquaintance, relationship, knowledge.

nav (d.) Orta. /F. milieu. /İ. middle.

di nav bajêr de Şehrin ortasında. /F. au milieu de la ville. /İ. in the middle of the town.

di nav de Arasında, arasına, aralarında. /F. entre, parmi. /İ. between, among.

di navbira wan de Onların arasında. /F. parmi eux. /İ. among them.

di nav re Tarafından, içinden, içre, arasından. /F. par, à travers. /İ. by, through, across.

di vê navê de O sırada, bu arada. /F. sur ces entrefaites, entre-temps. /İ. meanwhile, in the meantime.

nav (e.) Ad, isim. /F. nom. /İ. name, noun.

serenav Özel ad. /F. nom propre. /İ. proper noun.

pirenav Cins adı. /F. Nom commun. /İ. common noun.

navê hevedudanî Birleşik ad. /F. nom composé. /İ. composite noun.

havê razber Soyut ad. /F. nom abstrait. /İ. abstract noun.

navê komzik Topluluk adı. /F. nom collectif. /İ. collectif noun.

nav girtin Ünlü olmak, ün kazanmak, meşhur olmak. /F. devenir célèbre. /İ. to become famous,

nav lê dan Ad vermek, adlandırmak. /F. nommer. /İ. to nome.

nev lê kirin Ad vermek, adlandırmak. /F. nommer. /İ. to name.

nav tê dan Yüreklendirmek, cesaret vermek, uyarmak, heyecanlandırmak. /F. encourager, stimuler, exciter. /İ. to encourage, to stimulate, to excite.
navandin (binavîne) Ad vermek, adlandırmak; seslenmek, çağırmak. /F. nommer, appeler. /İ. to name, to call.
navber (d.) Orta, ara, arasında. /F. milieu, entre. /İ. middle, between.
di navbera me de Aramızda. /F. entre nous. /İ. between ourselves.
navbeyn (d.) Aralık, mesafe; çatışmaya ara vermek, ateşkes. /F. intervalle, trêve. /İ. interval, truce.
navbirêk (d.) Duvar. /F. paroi. /İ. wall.
navçe (d.) Bölge, arazi, mıntıka. /F. région, territoire, zone. /İ. region, territory, zone.
di navçeya me de Bizim bölgemizde. /F. dans notre région. /İ. in our part (of country).
navçeng (d.) Koltukaltı. /F. aisselle. /İ. arm-pit.
navçî (n.) Aradaki, araç görevini yerine getiren. /F. intermédiaire. /İ. intermediary.
navçît (n.) Aracı. /F. médiateur. /İ. mediator.
navçîtî (d.) Komisyon, aracılık. /F. commission, médiation. /İ. commission, mediation.
bi navê navçîtiyê Komisyon olarak. /F. à titre de commission. /İ. as commission.
navdar (s.) Tanınmış, ünlü, meşhur. /F. connu, célebre. /İ. known, well-known.
navdarî (d.) Ün, şöhret. /F. renommée, réputation. /İ. fame, reputation.
navdayî (n.) Aday, namzet. /F. candidat. /İ. candidate.
navdest kirin Teslim etmek, vermek. /F. livrer. /İ. to deliver.
navdeşt (d.) Vadi. /F. vallée. /İ. valley.
navdêr (e.) Ad, isim. /F. substantif. /İ. substantive.
naverast (d.) Merkez. /F. centre. /İ. center.
navik (e.) Göbek, merkez, orta. /F. nombril, centre. /İ. navel, center.

navîn (binave) İmza atmak, damgalamak. /F. signer. /İ. to sign.
navkêl (d.) Kemer, bel. /F. ceinture, taille. /İ. belt, waist.
navko (d.) Ev (tek katlı). /F. maison (d'un seul étage). /İ. bungalow.
navlihev (s.) Eşsesli. /F. homonyme. /İ. homonym.
navmalî (d.) Hizmetkâr, hizmetçi kadın. /F. domestique, servante. /İ. servant, maid.
navnijadîn Uluslararası, beynelmilel. /F. international. /İ. international.
navnîşan (d.) Adres. /F. adress. /İ. address.
navnîşana posteyî (d.) Posta adresi. /F. adressse postale. / İ. postal address.
navno (s.) Kötü tanınmış, kötü şöhretli. /F. malfamé. /İ. of bad repute.
navran (d.) Cinsel organ. /F. sexe (organe). /İ. sex (organ).
navrêz (d.) Satır arası. /F. interligne. /İ. space between lines.
navro (d.) Ada. /F. île. /İ. island.
navronk (e.) Adacık. /F. îlot. /İ. islet.
navser (s.) Kır saç, kırlaşmış saç. /F. chenu. /İ. hair whitened with age.
navser (d.) Yayla. /F. plateau (géogr.). /İ. plateau (geogr.).
navteng (d.) Kayıt, şerit, bant. /F. sangle. /İ. strap.
navtêdan (d.) Cesaret, teşvik, yüreklendirme. /F. encouragement. /İ. encouragement, incentive.
navxo (s.) İçsel, deruni, yakın, mahrem. /F. interne, intime. /İ. internal, intimate.
navxoyî (s.) Bölgesel. /F. régional. /İ. regional.
navzed (e.) Aday, namzet. /F. candidat. /İ. candidate.
nawengî (d.) İşe yarar, idare eder (ne kötü ne iyi). /F. passable (ni bien, ni mal). /İ. fair (in between good and bad).
nawis (d.) Mahzen; şarap mahzeni. /F. caveau. /İ. vault, winecellar.
nay (d.) Ney. /F. flûte. /İ. flute.
nayzen (n.) Neyzen. /F. flûtist. /İ. flautist.

naz (e.) Süslenme merakı, şıklık, cilve, işve, naz. /F. coquetterie, minauderie. /İ. coquetry, simpering.

nazdar (s.) Sevimli, neşeli, canlı, zarif, ince. /F. enjoué, gracieux. /İ. lively, graceful.

nazhewin (s.) Canlı, şen, neşeli. /F. enjoué. /İ. sprightly.

nazik (s.) Nazik, ince. /F. délicat. /İ. delicate.

ne Değil, ne o ne de o (Geçmiş zaman ve dilek kipi fiillerin olumsuzlanmasını sağlayan sözcük). /F. ni, négation des verbes au passé et des verbes au subjonctif. /İ. neither, nor, expression which negates verbes in the past tense or subjonctive mood.

neal (s.) Kavgacı, marazacı. /F. querelleur. /İ. quareller.

nebanok (s.) Görülmeyen. /F. invisible. /İ. invisible.

nebîjûn (s.) Sağlıksız, pis, kirli. /F. malsain. /İ. unhealthy.

nebiservehatî (s.) Kusurluluk, yetersizlik, eksiklik. /F. imperfection. /İ. imperfection.

necotkirî (s.) Yaban (işlenmemiş) toprak. /F. inculte. /İ. wild (land).

neçak (s.) Kötü. /F. mauvais. /İ. bad.

neçê (s.) Kötü. /F. mauvais. /İ. bad.

neferma (s.) Sivil. /F. civil. /İ. civil.

nefirîn (binefire) Nefret etmek. /F. hair. /İ. to hate.

nehayet (d.) Son, sonuç, nihayet. /F. fin, conclusion. /İ. end, conclusion.

nehemhev (s.) Eşit olmayan. /F. inégal. /İ. unequal.

nehêja (s.) Kötü kaliteli, kötü nitelikli. /F. de mauvais qualité. /İ. of inferieur quality.

nehîdar (s.) Yararlı, faydalı, kullanımlı. /F. utile. /İ. useful.

nehîdar bûn Yarar sağlamak, kazanç sağlamak, avantaj elde etmek. /F. profiter. /İ. to take advantage.

nehişk (s.) Esnek, bükülgen, elastiki. /F. souple. /İ. supple.

nehiştin (d.) Yasak, kısıtlama. /F. interdiction. /İ. prohibition.

nehwirandin (binehwirîne) Mırıldanmak (bir şarkıyı). /F. chantonner. /İ. to hum (a song).

nejêhatî (s.) Güçsüz, iktidarsız, yapamayan. /F. incapable. /İ. unable, incapable.

nema Hayır, ne o ne de o, hiç de değil, hiçbir. /F. ni, plus du tout, aucun. /İ. neither, nor, not at all, any.

nemayî (d.) Eksiklik, mahrum olma. /F. manque. /İ. lack.

nemaze (be.) Özellikle, daha da çok. /F. surtout, particulièrement. /İ. mostly, particularly.

nemerd (s.) Alçak, rezil, habis, korkak. /F. vil, lâche. /İ. vile, coward.

nemir (s.) Ölümsüz. /F. immortel. /İ. immortal.

nenas (s.) Bilinmeyen, meçhul. /F. inconnu. /İ. unknown.

nengxwaz (s.) Sert, haşin, acı; sofu, sade. /F. austère. /İ. austere.

nependî (s.) Gizli (yer). /F. caché (pour un lieu). /İ. hidden.
cihekê nependî Gizli yer. /F. un lieu caché. /İ. a hidden place.

nepenî (d.) Sır, gizem. /F. mystère. /İ. mystery.

nepêşkar (s.) Tecrübesiz, deneyimsiz. /F. inexpérimenté. /İ. inexperienced.

nepixandin (binepixîne) Abartmak, mübalağa etmek, şişirmek. /F. exagerer, gonfler. /İ. to exagerate, to inflate.

nepixîn (binepixe) Şişirmek. /F. enfler. /İ. to swell.

neqandin (d.) Seçim, seçme. /F. choix. /İ. choice.

neqandin (bineqîne) Seçmek, ayırt etmek, ayıklamak. /F. choisir, distinquer, trier. /İ. to choose, to distinguish, to sort.
ji yên çêtir bineqîne En iyilerini seç! /F. choisis les meilluers!. /İ. pick the best!.

neqandî (s.) Acı, keskin, biberli. /F. relevé, piquant, poivré. /İ. hot (of curry), sharp, peppery, spicy.

neqanonbarî (be.) Yasadışı olarak, gayri meşru. /F. illégitimement, illégalement. /İ. illegitimately, illegally.

neqeb (d.) Yan, kenar. /F. côté. /İ. side.

nerast (s.) Doğru olmayan, yanlış. /F. inexact. /İ. inaccurate, untrue.

ne rast e ko Doğru değil. /F. il est inexact que. /İ. it is not true that
nerasterê (be.) Dolaylı olarak. /F. indirectement. /İ. indirectly.
nerawirtî (d.) Kaba (adam), kötü yetişmiş, görgüsüz (kişi). /F. grossier (homme), malappris. /İ. unmannerly, ill-bred (person).
nerdeban (d.) El merdiveni. /F. échelle. /İ. ladder.
nerm (s.) Yumuşak, uysal, olgun, yumuşamış, sessiz. /F. doux, mou, moelleux, paisible, tendre. /İ. mild, soft, mellow, peaceable, quiet, tender.
nerm kirin Yumuşatmak, gevşetmek, zayıflatmak, takatini kesmek. /F. attendrir, amollir. /İ. to soften, to weaken.
nermandin (binermîne) Hafifletmek, yumuşatmak, azaltmak. /F. atténuer, adoucir. /İ. to attenuate, to soften.
nermijandin (binermijîne) Soğuktan dolayı uyuşmak. /F. s'engourdir de froid. /İ. to grow numb with cold.
nermik (d.) Kulak memesi. /F. lobe de l' oreille. /İ. lobe of the ear.
nermin (s.) Tatlı, yumuşak; ince, narin. /F. doux, gracieux. /İ. sweet, soft, graceful.
nerx (d.) Vergi, resim. /F. taxe. /İ. tax.
nerx dan Vergilendirmek, resim koymak. /F. taxer. /İ. to tax.
nesax (s.) Hasta, keyifsiz. /F. malade. /İ. ill.
nesax ketin Hastalanmak. /F. tomber malade. /İ. to fall ill.
nesaxî (d.) Hastalık. /F. maladie. /İ. illness.
nesergihayî (s.) Kusurlu, yetkin olmayan. /F. imparfait. /İ. imperfect.
nesergihayitî (be.) Dikkatle, sakınganlıkla, ihtiyatla. /F. précautionneusement. /İ. carefully.
nesîhet (d.) Nasihat, salık vermek, öğüt. /F. conseil. /İ. (piece of) advice.
neşter dan Kanatmak. /F. faire saigner. /İ. to bleed.

netewayatî (s.) Ulusal, milli. /F. national. /İ. national.
netewe (e.) Ulus, millet, halk. /F. nation, peuple. /İ. nation, peuple.

neteweyê kurd Kürt halkı. /F. le peuple kurde. /İ. the Kurdish people.

nevî (e.) Torun (erkek). /F. petit-fils. /İ. grand-son.

nevîçirk Torunun oğlu. /F. arrière petit-fils. /İ. great-grand-son.

newal (d.) Vadi. /F. vallée. /İ. valley.
newalok (d.) Ova, dere. /F. vallon. /İ. dale, vale.
newekhev (s.) Eşit olmayan, farklı, çeşitli. /F. inégal, different, divers. /İ. unequal, differant, various.
newekhevî (d.) Fark. /F. différence. /İ. difference.
newêrek (s.) Korkak, çekingen, ödlek. /F. peureux, peu audacieux. /İ. shy, timorous, lacking in boldness.
newroz (d.) Yeni yıl, nevruz. /F. nouvel an. /İ. New Year.
newrozmang Ay: 21 Şubat - 20 Mart. /F. mois : 21 février au 20 mars. /İ. month : 21 st February to 20 th March.
newş (d.) Kuşak, nesil. /F. génération. /İ. generation.
newşdar (s.) Anlamlı. /F. significatif. /İ. meaningful.
newşe (d.) Şiir. /F. poésie. /İ. poetry.
newşekar (e.) Şair, ozan. /F. poète. /İ. poet.
nex (e.) İplik. /F. fil. /İ. thread.
nexişandin (binexişîne) Süslemek, dekore etmek. /F. orner. /İ. to decorate.
nexrî (n.) Yaşlı, büyük. /F. ainé. /İ. elder.
nexşûnigar (d.) Süs, bezek. /F. ornement. /İ. ornament.
nexwe (be.) Gerçekten, zaten, başka, bundan fazla. /F. certes, d'ailleurs. /İ. indeed, moreover.
nexweş (s.) Hasta, rahatsız, hoşa gitmeyen. /F. malade, souffrant, désagréable. /İ. ill, unwell, unpleasant.
nexweşî (d.) Hastalık. /F. maladie. /İ. illness.

nexweşîya giran Ciddi (ağır) hastalık. /F. maladie grave. /İ. serious illness.

(li) nexweşî danîn Hastalanmak, hasta gibi görünmek. /F. se rendre malade, se prétendre malade. /İ. to make o.s. ill.

neyar (s.) Düşman, rakip, hasım. /**F.** hostile, ennemi. /**İ.** hostile, ennemy.
neyarî (d.) Düşmanlık, rekabet, hasımlık. /**F.** hostilité. /**İ.** hostility.
neyî (be.) Hayır, yok, değil. /**F.** nul. /**İ.** no.
neyinî (d.) Olumsuzlama, red etme, inkâr etme; olumsuz, negatif. /**F.** négation, négatif. /**İ.** negation, negative.
neynuk (d.) Tırnak. /**F.** ongle. /**İ** finger or toe nail.
nezaket (d.) Nezaket, incelik, kibarlık. /**F.** politesse. /**İ.** politeness.
nezan (s.) Cahil, bilgisiz. /**F.** ignorant. /**İ.** ignorant.
nezanî (d.) Cehalet, bilgisizlik. /**F.** ignorance. /**İ.** ignorance.
nêçir (d.) Av, avlanma. /**F.** chasse. /**İ.** hunting.
nêçir kirin Avlanmak, av peşinde koşmak. /**F.** chasser (du gibier). /**İ.** to hunt.
nêçirvan (e.) Avcı. /**F.** chasseur. /**İ.** hunter.
nêr (s.) Erkeksi, eril, erkek. /**F.** masculin, mâle. /**İ.** masculine, male.
nêrevan (e.) Gözlemci. /**F.** observateur. /**İ.** observer.
nêrgiz (d.) Nergis çiçeği. /**F.** narcisse. /**İ.** narcissus.
nêrî (e.) Teke, koçbaşı. /**F.** bouc. /**İ.** ram.
nêrin (d.) Bakış. /**F.** regard. /**İ.** look.
nêrin (binêre) Bakmak. /**F.** regarder. /**İ.** to look.
nêtar (s.) Tarafsız, yansız, nötr. /**F.** neutre. /**İ.** neutral.
nêvko (d.) Koridor. /**F.** corridor. /**İ.** corridor.
nêz (d.) Açlık, kıtlık. /**F.** famine. /**İ.** famine, hunger.
ni Değil (karîn ve zanîn fiillerinin olumsuz biçimi). /**F.** ne .... pas (négation des verbes karîn et zanîn). /**İ.** not... to (negative form for verbs karîn and zanîn).
nifir lê kirin Kabahatli bulma, ayıplama. /**F.** blâmer. /**İ.** to blame.
nifş (e.) Nesil, kuşak. /**F.** génération. /**İ.** generation.
nigare (d.) Resim. /**F.** peinture. /**İ.** paint.
nigarevan (n.) Ressam. /**F.** peintre. /**İ.** painter.
nigarîn (binigare) Resmetmek, süslemek, çizmek. /**F.** peindre, orner, dessiner./**İ.** to paint, to decorate, to draw.

nigehdar (e.) Muhafız, bekçi. /F. garde. /İ. guard.
nigehdarî (d.) Dikkat. /F. attention. /İ. attention.
nigehdarî kirin Saklamak, muhafaza etmek. /F. garder. /İ. to keep.
niha (be.) Şimdi. /F. maintenant. /İ. now.
ji niha û pê vê Bundan böyle, bu andan sonra. /F. désormais, à partir de ce moment. /İ. henceforth, from now on.
nihayî (be.) Öyleyse, dolayısıyla, demek ki. /F. alors. /İ. then.
nihertin (binihêre) Bakmak. /F. regarder. /İ. to look.
niho (be.) Şimdi, şu anda. /F. maintenant. /İ. now.
nijad (e.) Irk. /F. race. /İ. race.
nijdevan (e.) Haydut, yol kesici. /F. bandit, brigand. /İ. bandit, brigand.
nik (ilg.) Yanında, nezdinde. /F. auprès de, chez. /İ. beside, at.
li nik Nezdinde, yanında. /F. chez, auprês de. /İ. with, near, beside.
li nik wan Onların nezdinde (yanında); onlara yakın. /F. auprès d'eux. /İ. near them.
nikbîn (s.) İyimser, nikbin. /F. optimiste. /İ. optimist.
nikil (e.) Kuş gagası. /F. bec d'oiseau. /İ. beak.
nimine (d.) Örnek, numune. /F. échantillon. /İ. sample.
niminek (d.) Model, örnek. /F. modèle. /İ. model.
niminende (n.) Temsilci, temsil eden. /F. représentant. /İ. representative.
nimre (d.) Numara. /F. numéro. /İ. number.
niqte (d.) Nokta. /F. point. /İ. point.
niqtebihnok (d.) Noktalı virgül. /F. point-virgule. /İ. semicolon.
niqtecot (d.) İki nokta (noktalama işareti). /F. deux pointe (ponctuation). /İ. colon.
niquçandin (biniquçîne) İtmek, sürmek. /F. pousser. /İ. to push.
(ji) nişka ve (be.) Ansızın, birdenbire. /F. tout à coup, tout d'un coup, soudain. /İ. suddenly, all of a sidden, suddenly.

(ji) nişka ve hatin Ortaya çıkmak, gerçekleşmek, meydana gelmek. /**F.** survenir. /**İ.** to occur.
nişkok (d.) Ünlem (dilbilg.), nida. /**F.** interjection (gram.). /**İ.** interjection (gram.).
nişteci (n.) Oturan, mukim. /**F.** habitant. /**İ.** inhabitant.
nişteci bûn Oturmak, kalmak, yaşamak. /**F.** habiter. /**İ.** to dwell, to live at.
niştiman (d.) Ülke, anavatan, yurt. /**F.** patrie. /**İ.** motherland.
niştimanî (n.) Vatandaş, yurttaş. /**F.** compatriote. /**İ.** compatriot.
nivan (d.) Sığınak, barınak. /**F.** abri. /**İ.** shelter.
nivandin (binivîne) Uyutmak. /**F.** endormir. /**İ.** to put (s.o) to sleep.
nivistin (binive) Uyumak. /**F.** dormir. /**İ.** to sleep.
nivîn (d.) Alçak yatak (döşek). /**F.** lit bas. /**İ.** low bed.
nivîn (binive) Uyumak. /**F.** dormir. /**İ.** to sleep.
nivîno (d.) Battaniye. /**F.** couverture. /**İ.** blanket.
nivînok (d.) Yüklük. /**F.** alcôve. /**İ.** alcove.
nivînpûş (d.) Yatak örtüsü. /**F.** couvre-lit. /**İ.** bed-spread.
nivîsandin (d.) Yazı. /**F.** écriture. /**İ.** writing.
mekîna nivîsandinê (d.) Yazımakinası. /**F.** machine à écrire. /**İ.** typewriter.
nivîsandin (binivîsîne) Yazmak. /**F.** écrire. /**İ.** to write.
nivîsevan (n.) Sekreter, katip. /**F.** secrétaire. /**İ.** secretary.
nivîskar (n.) Yazar. /**F.** rédacteur, écrivain. /**İ.** writer.
nixay (s.) Utanmaz, arsız, arlanmaz. /**F.** éhonté. /**İ.** shameless.
nixayî (d.) Aralıksız, edepsizlik, yüzsüzlük, küstahlık. /**F.** impudence. /**İ.** impudence.
nixifandin (binixifîne) Şişirmek. /**F.** gonfler. /**İ.** to inflate.
nixifin (binixîfe) Şişmek, kabarmak. /**F.** se gonfler. /**İ.** to swell.
nixurî (n.) Yaşlı, büyük. /**F.** ainé. /**İ.** elder.
niyark (d.) Niyet, kasıt. /**F.** intention. /**İ.** intention.

niyaz (d.) Niyet, dilek; ant, yemin. /F. intention, souhait, voeu. /İ. intention, wish, vow.
niyazan (s.) Açık yürekli, saf, içten, samimi. /F. candide. /İ. frank, candid.
niyazanî (d.) Saflık, açık yüreklilik, içtenlik. /F. candeur, naiveté. /İ. ingenuous, artlessness.
niyer (d.) Sıra, kürsü; panorama. /F. chaire, panorama. /İ. desk, pulpit, panorama.
nizar (s.) Solğun, hastalıklı, sarı benizli. /F. pâle, maladif, teint livide.. /İ. pale, sickly, unhealthy complexion.
nizar (d.) Karanlık yer. /F. lieu obscur. /İ. dark place.
nizm (s.) Aşağı, alçak. /F. bas. /İ. low.
nizm kirin Alçaltmak, indirmek. /F. abaisser, baisser. /İ. to pull down, to lower.
(xwe) nizm kirin Eğilmek, tenezzül etmek. /F. s'abaisser. /İ. to stoop.
nizmandin **(binizmîne)** Alçaltmak, aşağı indirmek (çekmek). / F. baisser, abaisser. /İ. to lower, to pull down.
nîn (d.) Sıfır. /F. zéro. /İ. zero.
nîro (e.) Güney; öğlen. /F. sud, midi. /İ. south, noon.
nîsan (d.) Nisan. /F. avril. /İ. April.
nîşan (d.) Nişan, işaret. /F. signe. /İ. sign.

nîşandeka qaxaftinê Küçük çizgi (bir alıntıdan önce kullanılan küçük çizgi). /F. tiret (avant une citation). /İ. dash.

nîşandeka dunikan Tırnak (noktalama işareti). /F. guillements. /İ. inverted commas (quotation marks.).

nîşendeka hîvokan Ünlem işareti, nida işareti. /F. point d'exclamation. /İ. exclamation mark.

nîşandeka pênekan Çift küçük çizgi. /F. double tiret. /İ. double dash.

nîşandeka pirsê Soru işareti. /F. point d'interrogation. /İ. question mark.

nîşandekên hevokan Noktalama. /F. ponctuation. /İ. punctuation.

nîşan dan Belirtmek, işaret etmek, göstermek. /F. indiquer, signaler, montrer. /İ. to indicate, to point out, to show.
nîşan kirin Çizmek, belirtmek, belli etmek. /F. tracer, marquer. /İ. to draw, to mark.
nîv (e.) Yarım. /F. moitié. /İ. half.
nîv kilo Yarım kilo. /F. un demi-kilo. /İ. half a kilo.
nîvçe (e.) Küçük yarım. /F. petite moitié. /İ. smaller half.
nîvçekirî (s.) Tamamlanmamış, eksik. /F. incomplet. /İ. incomplete.
nîvek (d.) Merkez. /F. centre. /İ. center.
(bi) nîvek girêdayîn Merkezileştirmek. /F. centraliser. /İ. to centralize.
nîvê şevê Geceyarısı. /F. minuit. /İ. midnight.
nîvişk (e.) Tereyağı. /F. beurre. /İ. butter.
nîvmehkî (s.) Onbeş günlük, onbeş günde bir yayımlanan. /F. bimensuel. /İ. fortnightly.
nîvnîv (s.) Kusurlu, yetkin olmayan, sıradan, bayağı. /F. imparfait, médiocre. /İ. imperfect, mediocre.
nîvro (e.) Öğle vakti; güney. /F. midi, sud. /İ. noon, south.
berî nîvro Öğleden önce. /F. avant midi. /İ. before noon.
piştî nîvro Öğleden sonra. /F. après midi. /İ. after noon.
nîwan (d.) Orta. /F. milieu. /İ. middle.
nîzîk (be.) Yakın. /F. près. /İ. near.
di nîzîkî ... de Yakınında. /F. près de. /İ. near by.
ji nîzîkahî ve Aşağı yukarı, takriben. /F. à peu près, approximativement. /İ. nearly, approximately.
ji nîzîk ve Yakında, biraz sonra. /F. bientôt. /İ. soon.
nîzîk bûn Yaklaşmak, sokulmak. /F. se rapprocher. /İ. to come nearer.
nîzîk kirin Yaklaştırmak, yanına getirmek. /F. rapprocher. /İ. to bring nearer.
nîzîkandin (binîzîkîne) Bitiştirmek, birleştirmek. /F. joindre. /İ. to bring together.
nîzîkbûnî (d.) Yaklaştırma, bir araya getirme. /F. rapprochement. /İ. bringing together.

nîzîkî lê kirin Yaklaşma, yanına gitme. /**F.** s' approcher. /**İ.** to approach.
nîzk (d.) Mercimek. /**F.** lentille (légume). /**İ.** lentil.
nmingeh (d.) Şube (bir kurumun şubesi). /**F.** succursale. /**İ.** branch (office).
no Hayır. /**F.** non. /**İ.** no.
nobetdar (n.) Bekçi, nöbetçi. /**F.** gardien, sentinelle. /**İ.** warden, sentinel.
nok (e.) Bezelye, nohut. /**F.** pois. /**İ.** pea.
nokê kesk Bezelye. /**F.** potits pois. /**İ.** small peas.
nokê şor Bezelye turşusu. /**F.** pois salés. /**İ.** salted peas.
noke (be.) Şimdi. /**F.** maintenant. /**İ.** now.
noker (e.) Erkek hizmetkâr, hizmetçi. /**F.** valet, domestique. /**İ.** man-servant, servant.
noli (bağ.) Gibi, olarak. /**F.** comme. /**İ.** as.
nolihev (s.) Benzer. /**F.** pareil. /**İ.** similar.
noq (d.) Dalma, dalış, suya daldırma. /**F.** plongeon. /**İ.** plunge.
noqav (d.) Denizaltı, tahtelbahir. /**F.** sous-marin. /**İ.** submarine.
noqî bûn Dalmak, batmak. /**F.** se plonger. /**İ.** to immerso o.s.
noqî kirin Dalış yapmak. /**F.** plonger. /**İ.** to dive.
not (e.) Doksan. /**F.** quatre-vingt-dix. /**İ.** ninety.
note (d.) Nota. /**F.** note (de musique). /**İ.** note (music).
notemîn (s.) Doksanıncı. /**F.** quatre-vingt-dixième. /**İ.** ninetieth.
notirvan (n.) Muhafız, bekçi. /**F.** gardien, sentinelle. /**İ.** warden, sentinel.
noyin (d.) Olumsuzlama, red etme, inkâr. /**F.** négation. /**İ.** negation.
nuvandin (binuvîne) Açıklamak, izah etmek. /**F.** expliquer. /**İ.** to explain.
nuxumandin (binuxumîne) Kaplamak, örtmek. /**F.** couvrir. /**İ.** to cover.
nû (s.) Yeni. /**F.** nouvea, neuf. /**İ.** new.

ji nû vê Yeniden, tekrar. /F. de nouveau. /İ. again.
sala nû Yeni yıl. /F. nouvel an. /İ. New Year.

nûciwan (e.) Genç, delikanlı, nevcivan. /F. jouvenceau. /İ. youth.

nûçe (d.) Roman, öykü, anlatı, deneme. /F. nouvelle, récit, essaie. /İ. novel, tale, essay.

nûçegiha (n.) Muhabir. /F. correspondant. /İ. correspondent.

nûçêbû (s.) Yeni, az önceki. /F. récent. /İ. recent.

nûhildayî (s.) Turfanda sebze. /F. primeurs (légumes). /İ. early (vegetables).

nûjen (s.) Modern. /F. moderne. /İ. modern.

nûjenî (d.) Modernizm, yenilikçilik. /F. modernisme. /İ. modernism.

nûk (d.) Uç, son. /F. extrémite. /İ. extremity, end.

(ji) **nûka ditin** Yeniden görmek. /F. revoir. /İ. to see again.

nûser (s.) Özgün, orijinal, yeni; yaratıcı. /F. original, nouveau, auteur. /İ. original, new, author.

nûsiyar (e.) Yazar, muharrir. /F. écrivain. /İ. writer.

nûwe danîn İcat etmek. /F. inventer. /İ. to invent.

nûvedan (n.) Mucit. /F. inventeur. /İ. inventor.

nûvedanî (d.) İcat. /F. invention. /İ. invention.

nûza (n.) Yeni doğmuş (çocuk), bebek. /F. nouveau-né. /İ. new-born.

nûzayî (n.) Yeni doğmuş (çocuk), bebek. /F. nouveau-né. /İ. new-born.

nvîsk (d.) Kitap. /F. livre. /İ. book.

nvîn (d.) Şilte, döşek. /F. matelas. /İ. mattress.

nvînandin (binvînîne) Uykuya dalmak. /F. s'endormir. /İ. to go to sleep.

nvîngeh (d.) Yataklık, yüklük. /F. alcôve. /İ. alcove.

nyar (d.) Sahne. /F. scéne. /İ. stage, scene.

nyarî Oyuncu, aktör. /F. acteur. /İ. actor.

O

obe (d.) Oba (bir aşiretin bölümü). /F. fraction d'une tribu. /İ. part of a tribe.

ober (d.) Büyük yatak örtüsü. /F. grande couverture. /İ. large bed-spread.

oberîk (d.) Küçük yatak örtüsü. /F. petite couverture. /İ. small bed-spread.

ocax (e.) Soyluların oturdukları ev. /F. maison d'un noble. /İ. prince's house.

ode (d.) Oda, göz. /F. chambre, pièce. /İ. room.

odegerên (s.) Konuksever, misafirperver. /F. hospitalier. /İ. hospitable.

oflaz (s.) Sevimli. /F. aimable. /İ. likeable.

ogzijên (d.) Oksijen. /F. oxygène. /İ. oxjgen.

ol (d.) Din. /F. religion. /İ. religion.

olçek (d.) Kile, ölçek. /F. boisseau. /İ. bushel.

older (s.) Dindar, sofu. /F. pieux. /İ. pious.

olperwerî (d.) Dindarlık, sofuluk. /F. dévotion. /İ. devotion.

omet (e.) Ümmet, dinsel topluluk. /F. communauté religieuse. /İ. religious group.

onî (e.) Kiriş, direk, mertek, değnek. /F. poutre, perche. /İ. beam, rod.

ordek (e.) Ördek. /F. canard. /İ. duck.

ordî (d.) Ordu. /F. armée. /İ. army.

ot (d.) Toz, barut. /**F.** poudre. /**İ.** powder.
otêl (d.) Otel. /**F.** hôtel. /**İ.** hotel.
otobûs (d.) Otobüs. /**F.** autobus. /**İ.** bus.
otomobîl (d.) Otomobil. /**F.** automobile. /**İ.** motor-car.

P

pab (d.) Kepek. /**F**. son (des céréales). /**İ**. bran.
paçik (e.) Paçavra, eski bez parçası. /**F**. chiffon. /**İ**. rag.
padaş (d.) Ödül, mükafat, ödenek. /**F**. récompense, subvention. /**İ**. reward, subsidy.
padişah (n.) Kral ya da kraliçe. /**F**. roi ou reine. /**İ**. king or queen.
padişaha mêşa Arı beyi. /**F**. reine des abeilles. /**İ**. queen-bee.
pagend (d.) Yakut, lâl. /**F**. rubis. /**İ**. ruby.
paj (d.) Bölüm, parça. /**F**. fraction, section, fragment. /**İ**. fraction, section, fragment.
pak (s.) Temiz, pâk, katıksız, arı, saf. /**F**. pur. /**İ**. pure.
pak kirin Arıtmak, saf hale getirmek, tasfiye etmek. /**F**. raffiner. /**İ**. to refine.
pakdaw (s.) Erdemli, faziletli, âdil. /**F**. vertueux. /**İ**. righteous.
pakêt (d.) Paket. /**F**. paquet. /**İ**. packet.
pakixane (d.) Tasfiyehane, rafineri. /**F**. raffineri. /**İ**. refinery.
pal (d.) Böğür, yan; yamaç. /**F**. flanc. /**İ**. side, flank.
palandin (bipalîne) Hareket ettirmek, kımıldatmak. /**F**. faire bouger. /**İ**. to (cause to) move.
paldank (d.) Koltuk; destek, dayanak, mesnet. /**F**. fauteuil, support. /**İ**. armchair, rest.

pale (e.) Orakçı, biçici, hasatçı. /**F**. moissonneur. /**İ**. harvester
palepal (s.) Sağlam, dayanıklı, dirençli. /**F**. solide, résistant. /**İ**. tough.
palevan (e.) Atlet. /**F**. athlète. /**İ**. athlete.
palevanî (d.) Atletizm. /**F**. athlétisme. /**İ**. athletics, atleticism.
paleyê raçandine Dokumacı, dokuma işçisi. /**F**. tisserand. /**İ**. weawer.
paleyî kirin Biçmek, hasat etmek, mahsül devşirmek. /**F**. moissonner. /**İ**. to harvest.
palir (d.) Çitle ya da duvarla çevrilmiş toprak. /**F**. enclos. /**İ**. enclosure.
palkursî (d.) Koltuk. /**F**. fauteuil. /**İ**. armchair.
palpişt (d.) Kanıt, delil, akıl yürütme. /**F**. argument. /**İ**. argument.
palto (d.) Palto. /**F**. manteau. /**İ**. overcoat.
palûte (d.) Angarya, zorla çalışma. /**F**. corvée. /**İ**. forced labour.
pan (e.) İş, çalışma. /**F**. ouvrage, travail. /**İ**. job, work.
pan (bipê) Gözetlemek, göz altında tutmak; beklemek. /**F**. surveiller, attendre. /**İ**. to watch, to await.
pan kirin Yassılaştırmak, yassıltmak. /**F**. aplatir. /**İ**. to flatten.
pandirûs (s.) Bitmemiş, tamamlanmamış. /**F**. inachevé, incomplet. /**İ**. unfinished, incomplete.
pang (d.) Bekleme, bekleyiş. /**F**. attente. /**İ**. waiting.
pang ... mayin Beklemek. /**F**. attendre. /**İ**. to wait.
pangeh (d.) Ambar. /**F**. grange. /**İ**. barn.
panî (d.) Uzay, mekan. /**F**. espace. /**İ**. space.
panzde (e.) On beş. /**F**. quinze. /**İ**. fifteen.
panzdehemîn (s.) Onbeşinci. /**F**. quinziéme. /**İ**. fifteenth.
pape (e.) Papa. /**F**. pape. /**İ**. pope.
paq (d.) Baldır. /**F**. mollet. /**İ**. calf (of leg).
paqij (s.) Temiz. /**F**. propre. /**İ**. clean.

paqij kirin Temizlemek. /F. nettoyer. /İ. to clean.
par Geri, arka; geçen yıl. /F.derrière, l'année dernière. /İ. behind, last year.
ji par re Arkadan, geriden. /F. par derrière. /İ. from behind.
par (d.) Parça, kısım, pay. /F. part. /İ. part.
par kirin Bölmek, paylaşmak. /F. partager, diviser. /İ. to divide, to share.
par mirandin Gücünü (etkisini) kesmek, azaltmak, zayıflatmak. /F. amortir. /İ. to amortize, to muffle.
par standin Katılmak, iştirak etmek. /F. participer. /İ. to participate.
parago (n.) Bekçi, gardiyan. /F. gardien. /İ. keeper, warden.
parandin (biparîne) Dağıtmak, bölmek. /F. distribuer. /İ. to distribute.
paranî (d.) Lütuf, teveccüh, kerem. /F. faveur. /İ. favour.
parastin (d.) Savunma. /F. défense. /İ. defence.
parastin (biparêze) Savunmak, korumak, saklamak. /F. défendre, garder, conserver. /İ. to defend, to keep.
xwe parastin Kendini savunmak, kendini korumak. /F. se défendre, se garder. /İ. to defend o.s., to protect o.s.
parasû (e.) Kaburga kemiği. /F. côte (squelette). /İ. rib.
parawtin (biparêwe) Süzgeçten geçirmek, süzmek. /F. filtrer. /İ. to filter.
pardani (d.) Borca saymak üzere ödenen para. /F. acompte. /İ. payment on account.
pardar (n.) Ortak, şerik. /F. associé. /İ. partner.
pardarî (d.) Şirket, ortaklık, firma. /F. compagnie, société, association commerciale. /İ. company, firm, association (commercial).
pardarî kirin Ortaklık etmek. /F. associer. /İ. to associate.
pardest (n.) Ortak, şerik. /F. associé. /İ. partner.
parezgar (n.) Avukat. /F. avocat. /İ. barrister.
parez (d.) Perhiz, oruç. /F. jeûne, diète. /İ. fast, diet.
parêz girtin Perhiz yapmak, oruç tutmak. /F. jeûner. /İ. to fast.

pargidanî (d.) Şirket. /F. société. /İ. company.
paristin (biparîse) Ayırmak. /F. séparer. /İ. to separate.
parîz (d.) Park. /F. parc. /İ. park.
parjmar (d.) Bölüm, kesir. /F. fraction. /İ. fraction.
parmend bûn Hoşlanmak, zevk almak, tat almak, keyf etmek. /F. jouir. /İ. to enjoy.
parmendî (d.) Katılma, katılım, iştirak. /F. participation. /İ. participation.
parpêv (d.) Şirket. /F. société. /İ. company.
parsek (n.) Dilenci. /F. mendiant. /İ. beggar.
parsk (d.) Vicdan, bilinç. /F. conscience. /İ. conscience.
parsker (n.) Dilenci. /F. mendiant. /İ. beggar.
parstandin (d.) Katılma, katılım, iştirak. /F. participation. / İ. participation.
part (e.) Yığın, küme. /F. tas, pile. /İ. heap, pile.
partî (d.) Parti, grup. /F. parti. /İ. party.
parza (d.) Çiçek aşısı, aşı. /F. vaccin. /İ. vaccine.
paş (e.) Arka, arkada. /F. arrière. /İ. back.
li paş Geride, arkada. /F. derrière. /İ. behind.
di vê paşê de Son olarak. /F. dernièrement. /İ. lately.
(jê ...) dan paş Yönünü değiştirmek, başka yana çevirmek, saptırmak. /F. détourner. /İ. to divert.
paş ve hatin Geri çekilmek. /F. reculer. /İ. to move back.
paş ve xistin Ertelemek, başka zamana bırakmak. /F. surseoir, ajourner. /İ. to suspend, to postpone.
paşandin (bipaşîne) Yönünü değiştirmek, başka yöne çevirmek, saptırmak. /F. détourner. /İ. to divert.
paşdanî (d.) Sonek. /F. suffixe. /İ. suffix.
paşdetir Daha sonra, ardından. /F. plus tard, ensuite. /İ. later on, then.
paşeroj (d.) Gelecek, istikbal; tutum, tasarruf. /F. avenir, épargne. /İ. future, saving, thrift.
paşê (be.) Sonra. /F. puis. /İ. afterwards.
paşgotinî (d.) İftira, kara çalmak. /F. calomnie. /İ. slander.
paşgotinî kirin İftira etmek, kara çalmak. /F. calomnier. /İ. to slander.

paşîn (s.) Son, daha sonraki. /**F**. dernier, suivant. /**İ**. last, following.

yê paşîn Son, sonuncu. /**F**. le dernier. /**İ**. the last.

paşînî (s.) En son, sonuncu. /**F**. final. /**İ**. final.

paşîv (d.) Gece yemeği. /**F**. souper. /**İ**. supper.

paşke (be.) Sonunda, nihayet. /**F**. enfin. /**İ**. finally.

paşkî (be.) Sonunda. nihayet. /**F**. finalement. /**İ**. finally.

paşko (bağ.) Çünkü. /**F**. parce que. /**İ**. because.

paşpê (be.) Tersine olarak, karşıt olarak, aksine. /**F**. inversement. /**İ**. inversely.

paşpêşî (d.) Anlaşılmazlık, kaypaklık, kelime oyunu. /**F**. équivoque. /**İ**. equivoke.

paşrojmendî (d.) Ekonomi, iktisat. /**F**. économie. /**İ**. economy.

paşveçûn (d.) Geri çekilme, ricat. /**F**. retraite. /**İ**. retreat.

paşxwarin (d.) Kızartma ile tatlı ya da meyve arasında yenen hafif yemek. /**F**. entremets. /**İ**. side-dish.

pate kirin Onarmak, tamir etmek, düzeltmek. /**F**. raccommoder. /**İ**. to mend.

patin (bipêje) Pişirmek. /**F**. cuire. /**İ**. to cook.

pavan (n.) Ortak, şerik. /**F**. partenaire, associé. /**İ**. partner, associate.

paxir (e.) Bakır. /**F**. cuivre. /**İ**. copper.

payetext (e.) Başkent, payitaht. /**F**. capitale. /**İ**. chief town.

payîz (d.) Sonbahar, güz. /**F**. automne. /**İ**. autumn, fall.

payîza pêşîn (d.) Eylül. /**F**. septembre. /**İ**. September.

peçve (d.) Çeviri, tercüme. /**F**. traduction. /**İ**. translation.

peçve kirin Çevirmek, tercüme etmek. /**F**. traduire. /**İ**. to translate.

peçvevan (n.) Çevirmen, mütercim. /**F**. traducteur. /**İ**. translator.

pehihnandin (bipehinîne) Genişletmek. /**F**. élargir. /**İ**. to widden.

pehîn (d.) Çifte, tekme. /**F**. ruade. /**İ**. buck, kick (of horse).

pehîz (d.) Sonbahar, güz. /**F**. automne. /**İ**. autumn, fall.

pehîza pêşin (d.) Eylül. /**F**. septembre. /**İ**. Septembre.

pehiza navîn (d.) Ekim. /**F**. octobre. /**İ**. October.

pehiza paşîn (d.) Kasım. /**F**. novembre. /**İ**. November.
pehn (s.) Geniş. /**F**. large. /**İ**. wide.
pehn kirin Yassıltmak, yassılaştırmak; genişletmek. /**F**. aplatir, élargir. /**İ**. to flatten, to widen.
pehniya solê (d.) Topuk, ökçe. /**F**. talon. /**İ**. heel.
pehnî (d.) Genişlik. /**F**. largeur. /**İ**. width.
pehnî kirin Pençe vurmak, pençe yapmak. /**F**. ressemeler. /**İ**. to resole.
pehtin (bipêje) Pişirmek. /**F**. cuire. /**İ**. to cook.
pejirandin (bipejirîne) Kabul etmek, aynı görüşte olmak. /**F**. accepter. /**İ**. to accept. to agree to.
pejn (d.) Yankı, aksi seda. /**F**. écho. /**İ**. echo..
pel (e.) Takım (32-35 askerden oluşan birlik); yaprak. /**F**. section (terme militaire: 32-35 hommes), feuille. /**İ**. platoon (32-35 men), leaf.
pelandin (bipelîne) Sürtmek, yoklamak, okşamak. /**F**. frotter, tâter, caresser. /**İ**. to rub, to feel, to caress.
pelaxtin (bipelêxe) Ezmek. /**F**. écraser. /**İ**. to crush.
peldank (d.) Cüzdan, para çantası. /**F**. portefeuille. /**İ**. wallet.
pele (d.) Yer, mevki. /**F**. lieu. /**İ**. place, spot.
peling (e.) Derece. /**F**. degré. /**İ**. degree.
pelixandin (bipelixîne) Ezmek. /**F**. écraser. /**İ**. to crush.
pelixîn (bipelixe) Ezilme, ezilmiş olma. /**F**. être écrasé. /**İ**. to be crushed.
pembû (e.) Pamuk. /**F**. coton. /**İ**. cotton.
penah (d.) Sığınak, korunak. /**F**. abri. /**İ**. shelter.
pencebazî (d.) Kavga, çekişme, çatışma, döğüş. /**F**. démélé, combat, lutte. /**İ**. contention, combat, fight.
pencere (d.) Pencere. /**F**. fenêtre. /**İ**. window.
pend (d.) Öğüt, nasihat. /**F**. conseil. /**İ**. advice.
pengav (d.) Küçük göl, bataklık. /**F**. lagune, marais. /**İ**. bog, marsh.
pengavi (s.) Bataklık. /**F**. marécageux. /**İ**. boggy, marshy.
penihandin (bipenihîne) Sığınmak, iltica etmek. /**F**. se réfugier. /**İ**. to take refuge.

penîr (e.) Peynir. /F. fromage. /İ. cheese.
pentol (e.) Pantolon. /F. pantalons. /İ. trousers.
pepik (e.) Koyun ya da keçi ayağı. /F. pied de mouton, pied de chèvre. /İ. mutton leg, goat leg.
pepûk (d.) Guguk kuşu. /F. coucou. /İ. cuckoo.
pepûle (d.) Kelebek. /F. papillon. /İ. butterfly.
peqandin (bipeqîne) Patlatmak, havaya uçurmak. /F. faire exploser. /İ. to blow up.
peqijok (d.) Top, topak, bilye, şiş, kabarcık. /F. boule, ampoule. /F. ball, bulb.
peqîn (bipeqe) Patlamak. /F. exploser. /İ. to explode.
per (e.) Baba. /F. père. /İ. father.
perandin (biperîne) Edinmek, elde etmek, kazanmak. /F. acquérir. /İ. to acquire.
perçe (d.) Parça. /F. morceau, pièce. /İ. part, piece.
perçequmaş Kumaş parçası. /F. pièce du tissu. /İ. a length of fabric.
perçifandin (biperçifîne) Şişmek. /F. gonfler. /İ. to blow up.
perçinandin (biperçinîne) Perçinlemek. /F. river. /İ. to rivet.
perçiqandin (biperçiqîne) Ezmek, ufalamak. /F. écraser, émietter. /İ. to crush, to crumble.
perçivandin (biperçivîne) Yarmak. /F. fendre. /İ. to split.
dilê yekê perçivandin Birinin kalbini kırmak. /F. fendre le coeur de qqn. /İ. to break s.o's heart.
perçivîn (biperçive) Yarılmak, açılmak. /F. se fendre, s'ouvrir. /İ. to split, to open.
perde (d.) Perde, perde (tiyatro oyununda); bölme, ince duvar. /F. rideau, acte (pièce de théatre), cloison. /İ. curtain, act (theatrical), partition (wall).
pere (e.) Para. /F. monnaie, argent. /İ. currency, money.
pere anîn Para kazanmak. /F. gagner de l'argent. /İ. to earn money.
pereçongî (d.) Kavga, dövüş. /F. lutte. /İ. fight.
pereçongî kirin Kavga etmek, dövüşmek. /F. lutter. /İ. to fight.
peresandin (biperesîne) Yaymak, yayımlamak, dağıtmak. /F. diffuser. /İ. to diffuse.

perespan (d.) Yama, yamalık parça. /F. pièce (morceau). /İ. patch.
perespandin (biperespîne) Yamalamak, yamamak. /F. rapiécer. /İ. to patch up.
pergar (d.) Bir evin planı. /F. plan d'une maison. /İ. plan of a house.
pergihandin (bipergihîne) Yığmak, biriktirmek. /F. amasser. /İ. to amass.
pergihin (d.) Karşılaşma, rastlama. /F. rencontre. /İ. encounter.
pergihîn (bipergihe) Toplamak; rastlaşmak. /F. ramasser, rencontrer. /İ. to gather up, to meet.
pergi (d.) Kulakdavulu, kulakzarı. /F. tympan. /İ. tympanic membrane.
pergin (d.) Kabul, karşılama; karşılaşma, rastlama. /F. accueil, rencontre. /İ. reception, encounter.
perik (d.) Kuş tüyü. /F. plume (d'oiseau). /İ. feather.
peritandin (biperitîne) Yarmak, yırtmak, yolmak. /F. fendre, déchirer, déplumer. /İ. to split, te tear, to pluck.
perî (d.) Peri. /F. fée. /İ. fairy.
perîşan (s.) Sefil, perişan. /F. misérable. /İ. poor wretch.
perîşanî (d.) Sefalet, yoksulluk, sıkıntı. /F. misère, dénuement, détresse. /İ. misery, destitution, distress.
perjin (d.) Hint kamışından bölme (duvar). /F. cloison en rotin. /İ. rattan partition (wall).
perk (d.) Parça. /F. fragment. /İ. fragment.
perkirî Parça parça, parça halinde. /F. fragmanté. /İ. fragmentary.
pernisandin (bipernisîne) Sefalete sürüklemek (bir kimseyi). / F. réduire à la misère. /İ. to reduce (s.o) to poverty.
pernisîn (bipernise) Sefalet içinde olmak. /F. être dans la misère. /İ. to be in poverty.
perpot (ç.) Bagaj, yolcu eşyası. /F. bagages. /İ. luggage.
pertal (ç.) Mallar, emtia. /İ. marchandises. /İ. goods.
pesar (d.) Yan, yamaç. /F. flanc, coteau. /İ. side, hillside.

pesinkirî (s.) Geçerli. /F. valable. /İ. valid.
pesn (e.) Övgü, sitayiş, methiye. /F. louange. /İ. praise.
pesn dan Övmek, methetmek. /F. louer. /İ. to praise.
pesnê xwe dan Övmek, methetmek; sevinmek, hoşnut olmak. /F. vanter, se féliciter. /İ. to praise up, to be pleased with.
peşarî (d.) Politika, siyaset. /F. politique. /İ. politics, policy.
peşk (d.) Kıvılcım. /F. étincelle. /İ. spark.
peşkenar (s.) Irmak kıyısı, ırmak kenarı. /F. riverain. /İ. riverside.
petate (d.) Patates. /F. pomme de terre. /İ. potato.
pev (=bi hev) Birlikte. /F. ensemble. /İ. together.
pev anîn Barıştırmak, aralarını bulmak, birleştirmek. /F. réconcilier, unir. /İ. to reconsile, to unite.
pev çun Kavga etmek, çekişmek, tartışmak. /F. se disputer. /İ. to quarrel.
pev gihendin Bağlamak (birbirine), bitiştirmek. /F. relier. /İ. to connect.
pev girêdan Bağlamak (bir şeye), raptetmek. /F. rattacher. /İ. to tie up.
pev hatin Anlaşmak, aynı düşüncede olmak, bağdaşmak; hazır (istekli) olmak. /F. être d'accord, être disposé. /İ. to agree, to be willing.
pev re Birlikte. /F. ensemble. /İ. together.
pev re çûn Eşlik etmek, refaket etmek, yanında bulunmak. /F. accompagner. /İ. to accompany.
pevaxaftin (d.) Görüşme, mülakat. /F. interview. /İ. interview.
pevçûn (d.) Kavga, çekişme, çatışma. /F. dispute, conflit. /İ. quarrel, conflict.
pevdîtin (d.) Karşılaşma, rastlama, buluşma. /F. rencontre. /İ. meeting.
peve (d.) Toplam, yekün. /F. total. /İ. total.

pevgihanî (d.) Koalisyon. /F. coalition. /İ. coalition.
pevgirêdanî (d.) Sözleşme, antlaşma; ilişki, bağlantı. /F. convention, relation. /İ. convention, relation.
pevgirêdayî (n.) Müttefik. /F. allié. /İ. allied.
pevgirêk (d.) Antlaşma. /F. traité. /İ. treaty.
pevhatinî (d.) Anlaşma, antlaşma, ittifak. /F. accord, alliance. /İ. agreement, aliance.
pevk (d.) Kredi, borç. /F. créance. /İ. credit.
pevnivîsî (d.) Yazışma, muhaberat. /F. correspondance. /İ. correspondance.
pevxebitîn (d.) İşbirliği. /F. collaboration. /İ. collaboration.
(dan) pey Ardından gitmek, peşinden gitmek, izlemek. /F. suivre. /İ. to follow.
(ketin) pey Peşine düşmek, kovalamak, takip etmek. /F. poursuivre. /İ. to pursue.
(jê) peye bûn İnmek, aşağı inmek. /F. descendre. /İ. to descend.
(jê) peya kirin Aşağı indirmek. /F. faire descendre. /İ. to send down (stairs).
peya (e.) Kişi, birey, fert. /F. individu. /İ. person.
peyade (n.) Yaya, piyade. /F. piéton. /İ. pedestrian.
peyam (d.) Badem; haber. /F. amande, nouvelle. /İ. almond, news.
peyandin (bipeyîne) Girişmek, kalkışmak, çalışmak. /F. tenter. /İ. to attempt.
peyarê (d.) Kaldırım. /F.trottoir. /İ. pavement, sidewalk.
peyda (be.) Hemen, derhal. /F.aussitôt. /İ. forthwith.
peyda kirin Keşfetmek, bulmak. /F. découvrir, trouver. /İ. to discover, to find.
peyhatî (s.) Küçük erkek kerdeş. /F. cadet. /İ. younger brother, junior.
peyhev (be.) Art arda, sürekli olarak. /F. succesivement, sans relache. /İ. successively, continuously.
peyhev hatin Yerine geçmek (birinin), sonra gelmek (birinden). /F. succéder. /İ. to succeed (follow after).

peyiftin (bipeyîfe) Konuşmak. /F. parler. /İ. to talk.
peyik (d.) Önkol (dirsekle bilek arası). /F. avant-bras. /İ. fore-arm.
peyikdarî (d.) Çeviklik, atiklik. /F. agilité. /İ. agility.
peyirk (d.) Defter, kütük, resmi kayıt defteri. /F. registre. /İ. register, ledger.
peyitandin (bipeyitîne) Kanıtlamak, ispatlamak, ortaya koymak. /F. prouver. /İ. to prove.
peyiv (d.) Konuşma, söz. /F. conversation, parole. /İ. conversation, utterance.
peyivdar (e.) Sözcü. /F. porte-parole. /İ. spokesman.
peyivdarî (d.) Tartışma. /F. discussion. /İ. discussion.
peyivdarî kirin Bildirmek, beyan etmek, açıklamak. /F. déclarer. /İ. to declare.
peyivîn (bipeyive) Konuşmak. /F. parler. /İ. to talk.
peyivniwazî (d.) Övgü, methiye. /F. panégyrique. /İ. panegyric.
peyivniwazi kirin Övmek, methetmek. /F. louanger. /İ. to praise.
peyje (d.) Küçük merdiven. /F. petit escalier. /İ. small staircase.
peyk (s.) Çevik, atik, tetik. /F. agile, alerte. /İ. brisk, alert.
peyman (d.) Anlaşma, antlaşma. /F. entente, accord, traité. /İ. understanding, agreement, treaty.
peyt (s.) Koyu, yoğun. /F. épais, dense. /İ. thick, dense.
peyvist (s.) Vazgeçilmez, gerekli. /İ. indispensable, nécessaire. /İ. indispensable, necessary.
peyvok (d.) Anlatı, öykü, hikaye. /F. récit. /İ. narration.
peywendî (d.) Bağ, ilinti, ilişki. /F. relation, lien. /İ. connection, tie.
pex (e.) Koyun-Keçi (her iki cinsi de kapsayan ad). /F. caprin. /İ. caprine.
pezê spî Koyun. /F. mouton. /İ. sheep.
pezê reş Keçi. /F. chèvre. /İ. goat.

pezkovî (e.) Dağ keçisi. /**F**. chamois. /**İ**. chamois.

pezûdan (d.) Şafak, tan ağarması, gün ağarması. /**F**.aube. /**İ**. dawn.

pê (e.) Ayak. /**F**. pied. /**İ**. foot.

jê peya kirin Aşağı indirmek. /**F**. faire descendre. /**İ**. to send down.

pê dan erdê Direnmek, karşı koymak; ısrar etmek. /**F**. résister, insister. /**İ**. to resist, to insist.

çire tu hev qas pê didî erdê? Niçin bu kadar ısrar ediyorsun?. /**F**. pour quoi insistes-tu tellement?. /**İ**. why are you insisting so much.

(xwe) pê girtin Dayandırmak, istinat ettirmek. /**F**. baser. /**İ**. to base.

pê lê kirin Ezmek, ayak altına almak, çiğnemek, inmek (attan), yere ayak basmak; indirmek, boşaltmak, karaya çıkarmak. /**F**. écraser, piétiner, mettre pied à terre, atterir, débarquer. /**İ**. to crush, to trample, to dismount, to land, to disembark.

wî pê li serê mêr kir Yılanın başını ezdi. /**F**. il a écrasé la tête du serpent. /**İ**. he crushed the serpent's head.

min pê li erdê kir Attan indim. /**F**. j'ai mis pied à terre. /**İ**. I dismounted.

pê şa bûn Sevinmek, hazzetmek, memnun olmak, zevk almak. /**F**. se réjouir, jouir de. /**İ**. to rejoice, to enjoy.

pê vedan Sokmak (arı, vb.) /**F**. piquer. /**İ**. to sting.

pê xebitin Eskitmek. /**F**. user. /**İ**. to wear out.

pê xweş bûn İlgilenmek, ilgi duymak. /**F**. s'intéresser. /**İ**. to take an interest in.

(dan) pê Ardından gitmek, peşinden gitmek, izlemek. /**F**. suivre. /**İ**. to follow.

pê re İle. /F. avec. /**İ**. with.

pêbawerî (d.) Güven mektubu, itimatname, vekâletname. /**F**. lettre de créance, mandat, procuration. /**İ**. letter of credit, proxy, powers of attorney.

pêbaz (d.) Köprü (yayalar için), köprü. /**F**. passerelle, pont. / **İ**. foot-bridge, bridge.
pêberdan (d.) Ateşkes, mütareke. /**F**. trêve. /**İ**. truce.
pêcama (d.) Pijama. /**F**. pyjama. /**İ**. pyjamas.
pêçan (bipêçe) Paketlemek, sarmak. /**F**. empaqueter, envelopper. /**İ**. to pack, to wrap.
pêçandin (bipêçine) Paketlemek, sarmak. /**F**. empaqueter, envelopper. /**İ**. to pack to wrap.
pêçik (d.) Zarf, mektup zarfı. /**F**. enveloppe. /**İ**. envelope.
pêçke (d.) Tekerlek (araba). /**F**. roue (d'une voiture). /**İ**. wheel (of car).
pêdandin (bipêdine) Saptamak, tesbit etmek, pekiştirmek. /**F**. fixer. /**İ**. to fix.
pêdani (d.) Ödenek, tahsisat. /**F**. allocation. /**İ**. allowance.
pêdarî (d.) Etki, sonuç. /**F**. effet. /**İ**. effect.
pêdark (d.) Tahta papuç, nalın. /**F**. sabot. /**İ**. wooden shoe.
pêgeh (d.) Kürsü; profesörlük, hocalık. /**F**. chaire. /**İ**. pulpit, professorship, mastership.
pêgirt (d.) Kopya. /**F**. copie. /**İ**. copy.
pêgozek (d.) Ayak bileği, topuk. /**F**. cheville. /**İ**. ankle.
pêjin (d.) Yankı, aksiseda. /**F**. écho. /**İ**. echo.
pêjxwarin (d.) Yemek sobası, kuzine. /**F**. cuisinère. /**İ**. stove.
pêk anîn Birleştirmek, hazırlamak, tamamlamak, düzenlemek. /**F**. unir, préparer, accomplir, aménager. /**İ**. to unite, to prepare, to accomplish, to fit out.
xwe pêk anîn Hazırlanmak. /**F**. se préparer. /**İ**. to get ready.
pêk kirin İttifak yapmak, birleştirmek. /**F**. allier. /**İ**. to ally.
pêkanîn (d.) Hazırlık. /**F**. préparation. /**İ**. preparation.
pêkarî (d.) Yatkınlık, yeteneklilik. /**F**. aptitudu. /**İ**. aptitude.
pêkhatî (s.) Mükemmel, yetkin, eksiksiz. /**F**. parfait, accompli. /**İ**. perfect, accomplished.
pêkirin (pêke) Yakmak. /**F**. allumer. /**İ**. to light.

min cigara xwe pêkir Sigaramı yaktım. /**F.** j'ai allumé ma cigarette. /**İ.** I lit my cigarette.

pêkvedayî (d.) Alaşım, maden halitası. /**F.** alliage. /**İ.** alloy.

pêl (d.) Dalga. /**F.** vague, lame, onde. /**İ.** wave, billow.

pêl bûn Yayılmak. /**F.** s'étendre. /**İ.** to stretch out.

pêl dan Dalgalanmak. /**F.** ondoyer. /**İ.** to wave, to ripple.

pêlav (d.) Ayakkabı. /**F.** chaussure. /**İ.** shoe.

pêlûk (d.) Derece. /**F.** degré. /**İ.** degree.

pênc (d.) Beş. /**F.** cinq. /**İ.** five.

pêncemîn (s.) Beşinci. /**F.** cinquième. /**İ.** fifth.

pêncî (d.) Elli. /**F.** cinquante. /**İ.** fifty.

pêncşemb (d.) Perşembe. /**F.** jeudi. /**İ.** Thursday.

pênivîsîn (pêbinivise) Not koymak, çıkma yapmak, haşiyelemek. /**F.** annoter. /**İ.** to annotate.

pênûs (d.) Kalem. /**F.** plume (pour écrire). /**İ.** pen.

pênûs kişandin Çizmek, üstünü çizmek, karalamak, silmek. /**F.** barrer. /**İ.** to crose out.

pêr Evvelki gün, iki gün önce. /**F.** avant-hier, il y a deux jours. /**İ.** day before yesterday, two days ago.

pêrar İki yıl önce. /**F.** il y a deux ans. /**İ.** two years ago.

pêrgin (d.) Alma, kabul; reçete, makbuz. /**F.** réception. /**İ.** reception, receipt.

(çun) pêrginê Karşılamak; misafiri nezaket ve içtenlikle kabul; "hoş geldiniz" demek. /**F.** accueillir. /**İ.** to welcome.

pêrûzi (d.) Dilek, temenni; kutlama, tebrik. /**F.** voeu, félicitations. /**İ.** wish, congratulations.

pêrûziya sersalê yeni yıl kutlaması. /**F.** voeu de nouvel an. /**İ.** new years greetings.

pêrûziya sersalê qedimandin İyi dileklerini sunmak. /**F.** présenter ses voeux. /**İ.** to present one's greetings.

pêsir (d.) Göğüs, meme. /**F.** poitrine. /**İ.** breast.

pêstirk (d.) Büyük el merdiveni. /**F.** grande échelle. /**İ.** ladder.

pêsigil (d.) Bisiklet. /**F**. bicylette. /**İ**. bicycle.
pêş Önüne, önünde. /**F**. devant. /**İ**. in front of.
li pêş Önüne, önünde. /**F**. devant. /**İ**. in front of.
pêş çav kirin Açıklamak, kanıtlamak, ispat etmek. /**F**. expliquer, démontrer. /**İ**. to explain, to demonstrate.
pêş de çûn İlerletmek. /**F**. avancer. /**İ**. to advance.
pêş gihan Büyümek, serpilmek, gelişmek. /**F**. croitre. /**İ**. to grow.
pêş yeki kirin Tanıştırmak, takdim etmek, göstermek, işaret etmek. /**F**. faire les présentations, montrer, indiquer. /**İ**. to introduce, to show, to indicate.
ez hevalê xwe pêş te dikim Sana, arkadaşımı takdim ediyorum. /**F**. je te présente mon ami. /**İ**. meet my friend.
pêş ve çûn İlerletmek, ilerlemek. /**F**. avancer, progresser. /**İ**. to advance, to progress.
pêş ve hatin İlerletmek, önüne geçmek, önce gelmek, ilerlemek. /**F**. avancer, précéder, progresser. /**İ**. to advance, to go before s.o., to progress.
pêş xistin Tanıştırmak, takdim etmek. /**F**. introduire. /**İ**. to introduce.
(anîn) pêş Dile getirmek, formüle etmek, açıklamak. /**F**. formuler, expliquer, présenter. /**İ**. to formulate, to explain.
(êxistin) pêş Açıklamak. /**F**. expliquer. /**İ**. to explain.
(ketin) pêş Önüne geçmek, önce gelmek. /**F**. précéder. /**İ**. to go before.
pêşanî (d.) Açıklama, özet. /**F**. exposé. /**İ**. statement.
pêşberî hev Karşı karşıya, karşısında. /**F**. vis-à-vis. /**İ**. opposite.
pêşbînî (d.) Önlem, tedbir, sakınma, ihtiyat. /**F**. précaution. /**İ**. precaution.
pêşbir (d.) İdeal. /**F**. idéal. /**İ**. ideal.
pêşdanî (d.) Önek; ilan, ihbarname; borca saymak üzere ödenen para. /**F**. préfixe, avis, acompte. /**İ**. prefix, notice, payment on account.
pêşdari (d.) Gösteri, temsil, oyun. /**F**. spectacle. /**İ**. show, spectacle.

pêşdari kirin Tasvir etmek, betimlemek. /F. décrire. /İ. to describe.
pêşdeçûn (d.) İleri yürüyüş (hareket); yükselme, terfi. /F. marche en avant, promotion. /İ. forward movement, promotion.
pêşdedanî (d.) Kredi. /F. crédit. /İ. credit.
pêşdetir (be.) Önce, önceden, ilkin, ilk olarak. /F. auparavant, premièrement. /İ. beforehand, first.
pêşe (d.) Düzyazı, nesir. /F. prose. /İ. prose.
pêşenivîs (n.) Düzyazıcı, nâsir. /F. prosateur. /İ. prose-writer.
pêşgeh (d.) Taraça, seki. /F. terrasse. /İ. terrace.
pêşger (d.) Kanı, kanaat, görüş, düşünce. /F. opinion. /İ. opinion.
pêşhatin (d.) Olay. /F. événement. /İ. event.
pêşhatî (n.) Yaşça büyük (ağabey). /F. ainé. /İ. elder.
pêşik (e.) Yabanmersini. /F. airelle. /İ. bilberry (huckleberry).
pêşiya ... girtin Engellemek, önünü kesmek. /F. empêcher, barrer la route à. /İ. to prevent.
pêşî (d.) Pire; gelecek, istikbal; ön, ön taraf. /F. puce, futur, avenir, le devant. /İ. flea, future, front.
pêşîn (s.) Birinci, ilk. /F. premier. /İ. first.
pêşîn (be.) Önce, ilkin. /F. tout d'abord. /İ. first of all.
pêşkar (e.) Yönetici, müdür. /F. gérant. /İ. manager.
pêşkarî (d.) Yönetim, idare; gayret, şevk, didinme; deneyim, tecrübe. /F. gérance, zèle, experience. /İ. management, zeal, experience.
pêşkepî (n.) Hasım, rakip, düşman. /F. adversaire, rival. /İ. opponent, rival.
pêşker (d.) Haber kipi (dilbilg.), kol saati, cep saati. /F. indicatif (gram.), montre. /İ. indicative mood (gram.), watch.
pêşkêş (d.) Armağan, hediye. /F. cadeau, don. /İ. gift, present.
pêşkêş kirin Sunmak, takdim etmek. /F. ofrir, présenter. /İ. to present, to offer.
pêşkî (be.) Önce, her şeyden önce. /F. d'abord, tout d'abord. /İ. first, first of all.

pêşnihat (d.) Öneri, teklif. /F. proposition. /İ. proposition.
pêşniyad (s.) Resmi. /F. officiel. /İ. formal.
pêşniyari (d.) Öneri, teklif. /F. proposition. /İ. proposition.
pêşnêrî (d.) Ültimatom; sakınganlık, ihtiyat. /F. ultimatum, précaution. /İ. ultimatum, precaution.
pêşnuma (d.) Tasarı, proje. /F. projet. /İ. project.
pêşveçûn (d.) İlerleme, öne geçme; iyileşme, ıslah. /F. avance, progrès, amélioration. /İ. advance, improvement, progress.
pêşveçûna deryayê Akış, akıntı, cereyan. /F. flux. /İ. flow.
pêş û paşveçûna deryayê Gelgit, med ve cezir. /İ. flux et reflux. /İ. ebb and flow.
pêşverû (n.) İlerici. /F. progressiste. /İ. progressive.
pêt (d.) Alev. /F. flamme. /İ. flame.
pêtal (d.) Meşale. /F. torche. /İ. torch.
pêtik (d.) Kibrit. /F. allumette. /İ. match, lucifer.
(**jê**) **pêve** (bc.) Öte yandan, ayrıca. /F. par ailleurs, en outre. /İ. on the other hand, besides.
pêveder (n.) Jurnalci, muhbir, hafiye. /F. délateur. /İ. informer.
pêvederî (d.) Jurnalcilik, muhbirlik, gammazlık. /F. délation. /İ. denouncement.
pêveman (d.) İnat, diretmek, ayak direme. /F. obstination. /İ. obstinancy.
pêxas (n.) Rezil, edepsiz, kepaze, serseri, baldırı çıplak. /F. vaurien, va-nu-pieds. /İ. rascal, rogue.
pêxebitandi (s.) Eskimiş, yıpranmış. /F. usè. /İ. worn out.
pêxistin (pêxe) Yakmak, tutuşturmak. /F. allumer. /İ. to light.
pêxwarîn (d.) Besin, gıda. /F. aliment. /İ. food.
piçik (s.) Azcık, biraz. /F. peu. /İ. a little.
piçûk (s.) Küçük, ufak, küçük (erkek kardeş). /F. petit, menu, (frère) cadet. /İ. small, tiny, younger (brother).
pijak (d.) Damla; yansı, akis. /F. goutte, reflet. /İ. drop, reflection.
pijandin (bipijîne) Pişirmek. /F. cuire. /İ. to cook.
pijîn (bipije) Pişmek. /F. se cuire. /İ. to cook.
piling (e.) Kaplan. /F. tigre. /İ. tiger.

pindepîr (d.) Örümcek. /**F**. araignée. /**İ**. spider.
pir (d.) Köprü. /**F**. pont. /**İ**. bridge.
pir (be.) Çok, birçok. /**F**. beaucoup, plusieurs. /**İ**. much, many.
pir û zêde Aşırı, abartılı, mübağalalı. /**F**. excessif. /**İ**. excessive.
pir bûn Büyümek, çoğalmak, artmak. /**F**. accroître. /**İ**. to increase.
pir kirin Çoğalmak, fazlalaşmak. /**F**. augmenter, exagérer. /**İ**. to increase, to overdo.
piranî (d.) Çoğunluk, ekseriyet. /**F**. majorité. /**İ**. majority.
pirandin (biperîne) Abartmak, mübalağa etmek. /**F**. exagérer. /**İ**. to exagerate, to overdo.
pirbêj (n.) Geveze, çenesi düşük. /**F**. bavard. /**İ**. talkative.
pircarî (d.) Sıklık, art arda geliş, frekans. /**F**. fréquence. /**İ**. frequency.
pirç (d.) Tüy, kıl, saç. /**F**. poil, cheveu. /**İ**. hair.
pirçe (d.) Fırça. /**F**. brosse. /**İ**. brush.
pirçêbû (s.) Tekrarlanan, sık sık görülen. /**F**. fréquent. /**İ**. frequent.
pirenav (e.) Cins adı (dilbilg.). /**F**. nom commun (gram.). /**İ**. common noun (gram.).
pirereng (s.) Çok renkli. /**F**. multicolore. /**İ**. multicoloured.
piretexlit (s.) Çeşitli, türlü türlü. /**F**. varié. /**İ**. varied.
pirîcar (be.) Sık sık, tekrar tekrar, ekseriyetle. /**F**. fréquemment, souvent. /**İ**. frequently, often.
pirole (s.) Abartılı, aşırı, mübağalalı. /**F**. excessif. /**İ**. excessive.
pirot (e.) Çömlekçi. /**F**. pottier. /**İ**. potter.
pirs (d.) Kelime, sözcük; sorun, soru. /**F**. mot, problème, question. /**İ**. word, problem, question.
pirs kirin Sormak, sorguya çekmek. /**F**. demander, questionner. /**İ**. to ask, to question.
(dan ber) pirsan Sorguya çekmek. /**F**. interroger. /**İ**. to question.
pirsgirêk (d.) Sorun, problem. /**F**. problème. /**İ**. problem.
pirsiyarî (d.) Sorgulama, sorgu, istintak. /**F**. interrogatoire. /**İ**. interrogation.

pirsiyarî kirin Sorgulamak, sorguya çekmek. /**F**. interroger. /**İ**. to question.

pirsîn (bipirse) Sormak, sorguya çekmek, araştırmak. /**F**. demander, questionner. /**İ**. to ask, to enquire.

jê pirsin Sormak, sorgulamak, sorguya çekmek. /**F**. demander à, interroger. /**İ**. to ask, to question, to interrogate.

lê pirsin —le ilgilenmek. /**F**. s'intéresser à. /**İ**. to become interested in.

pirskerî (d.) Merak. /**F**. curiosité. /**İ**. curiosity.

pirtal (ç.) Mallar, emtia. /**F**. marchandise. /**İ**. goods.

pirtikandin (bipirtikîne) Tüylerini yolmak (koparmak). /**F**. déplumer. /**İ** to pluck.

pirtikal (d.) Portakal. /**F**. orange. /**İ**. orange.

pirtir (s.) Daha fazla, daha çok. /**F**. plus. /**İ**. more.

pirtir kirin Artırmak, çoğaltmak. /**F**. augmenter. /**İ**. to increase.

(lê) pirsin İlgilenmek, ilgi duymak. /**F**. s'interesser. /**İ**. to become interested.

pising (d.) Kedi. /**F**. chat. /**İ**. cat.

pismam (e.) Kuzen (amca, hala, dayı ya da teyzenin erkek çocuğu). /**F**. cousin. /**İ**. (boy) cousin.

pispisandin (bipispisîne) Fısıldamak, fısıltı ile konuşmak. / **F**. chuchoter. /**İ**. to whisper.

pispor (s.) Uzman, deneyimli, yetkili, ehliyetli. /**F**. expert, expérimenté, compétent. /**İ**. expert, experienced, qualified, competent.

pisporî (d.) Ehliyet, yetki. /**F**. compétence. /**İ**. competence, qualification.

pisxwendekar (e.) Öğrenci, talebe. /**F**. étudiant. /**İ**. student.

piş (s.) Ahmak, budala, enayi, maskara. /**F**. sot. /**İ**. fool.

pişa reş (d.) Karaciğer. /**F**. foie. /**İ**. liver.

pişa spî (d.) Akciğer. /**F**. poumon. /**İ**. lung.

pişk (d.) Bölüm, pay; alınyazısı, yazgı. /**F**. part, partie, sort. / **İ**. part, portion, lot (destiny).

pişkinîn (bipişkîne) Denetlemek, yoklamak, araştırmak. /**F**. inspecter. /**İ**. to inspect.

pişkî (s.) Kısmi, parçasal. /**F**. partiel. /**İ**. partial.
pişksal (d.) Mevsim. /**F**. saison. /**İ**. season.
pişt (d.) Arka, sırt, geri. /**F**. dos, arrière. /**İ**. back, behind.
pişt û penah Destek, yardım. /**F**. soutien. /**İ**. support.
di pişt re (ya da) *ve* Daha sonra, geri, geride. /**F**. ensuite, derrière. /**İ**. afterwards, behind.
pişta min bi te germ dibe Desteğin sayesinde kendimi güçlü hissediyorum. /**F**. je me sens tres fort grace à ton appuie. /**İ**. I feel strong with your backing.
pişt dan Sırtını dönmek, kaçmak; destek vermek. /**F**. tourner le dos, s'enfuir, soutenir. /**İ**. to turn (one's) back, to run away, to support.
pişt ... girtin Desteklemek, destek vermek, yardım etmek. /**F**. soutenir. /**İ**. to support.
pişt û penah (d.) Destek, yardım. /**F**. soutien. /**İ**. support.
pişta xwe dan Sırtını dönmek. /**F**. tourner le dos. /**İ**. to turn (one's) back.
piştber (e.) Küçük erkek kardeş. /**F**. cadet. /**İ**. younger brother.
piştî (d.) Kemer, kuşak. /**F**. ceinture. /**İ**. belt.
piştî ko Daha sonra, sonra. /**F**. après que. /**İ**. afterwards.
piştîvan (n.) Koruyucu, hami. /**F**. protecteur. /**İ**. protector.
piştîvanî (d.) Koruma, destek, yardım. /**F**. protection, appui. /**İ**. protection, support.
piştqov (d.) Kambur. /**F**. bossu. /**İ**. hunchback.
piştxurtî (d.) Destek, yardım. /**F**. soutien. /**İ**. support.
piştxwar (s.) Eğri, eğrilmiş, kamburlaşmış. /**F**. vouté. /**İ**. bent.
piştxwarin (d.) Soğukluk (yemek sonunda yenen tatlı, meyve, vb.). /**F**. dessert. /**İ**. dessert.
pitî (s.) Sevimli, tatlı, çıtıpıtı, cici. /**F**. gentil, mignon. /**İ**. sweet, cute.
piyale (d.) Kase, tas. /**F**. bol. /**İ**. bowl.
piyan (d.) Bardak. /**F**. verre à boire. /**İ**. glass.
piyar (s.) Nazik, merhametli, şefkatli. /**İ**. tendre, miséricordieux. /**İ**. tender, merciful.
piyarî (d.) Acıma, merhamet, şefkat. /**F**. miséricorde, pitié. /**İ**. mercy, pity.

pîj (e.) Ustura ağzı, traş bıçağı, jilet. /F. lame de rasoir. /İ. razor blade.
pîl (d.) Pil, batarya; dalak. /F. pile électrique, rate. /İ. (electric) cell, battery, spleen.
pîl (e.) Teneke. /F. fer blanc. /İ. tin.
pîlewer (n.) Tenekeci, kalaycı. /F. ferblantier. /İ. tinman, tinker.
pîlê berêz (e.) Jambon, pastırma. /F. jambon. /İ. ham.
pînav (d.) Fedakârlık, özveri. /İ. sacrifice. /İ. sacrifice.
pîne (d.) Yama. /F. pièce de raccommodage. /İ. patch.
pîne kirin Yamamak, onarmak. /F. raccommoder. /İ. to patch (up).
pîr (s.) İhtiyar, yaşlı, ihtiyar adam. /F. vieux, vieil (homme) /İ. old, old man.
pîr bûn İhtiyarlamak, yaşlanmak. /F. vieillir. /İ. to grow old.
pîrejin (d.) İhtiyar kadın, yaşlı kadın. /F. vieille femme. /İ. old woman.
pîrek (d.) Zevce, karı, evli kadın. /F. épouse, femme mariée. / İ. spouse, married woman.
pîremerd (e.) İhtiyar adam. /F. vieillard. /İ. old man, elderly man.
pîrereng (s.) Solmuş. /F. fané. /İ. withered.
pîrhevok (d.) Büyücü kadın, cadı. /F. sorcière. /İ. witch.
pîrik (d.) Ebe. /F. sage-femme. /İ. midwife.
pîrî (d.) İhtiyarlık, yaşlılık. /F. vieillesse. /İ. old age.
pîrîtî (d.) İhtiyarlık, yaşlılık. /F. vieillesse. /İ. old age.
pîrozî (d.) Kutlama, tebrik. /F. félicitations. /İ. congratulations.
pîrozbayî (d.) Kutlama, tebrik. /F. félicitations. /İ. congratulations.
pîs (s.) Kirli, pis; korkak. ödlek, alçak. /F. sale, lâche. /İ. dirty, coward.
pîsîtî (d.) Korkaklık, namussuzluk, alçaklık; pislik. /F. lâcheté, malhonnêteté, bassesse, saleté. /İ. cowardice, dis-

honesty, baseness, filth.

pîş (d.) Sanat. /F. art. /İ. art.

pîşandan (bipişîne) Göstermek, işaret etmek, atamak. /F. désigner, nommer, investir. /İ. to point out, to name, to invest.

pîşat (d.) Karşılaşma, raslantı, şans, fırsat. /F. rencontre, hasard, occassion. /İ. encounter, chance, opportunity.

pîşe (d.) Ödev, vazife. /F. devoir. /İ. duty.

pîşeger (n.) Sanatçı, artist. /F. artiste. /İ. artist.

pîşniyar (d.) Rica, dilek. /F. demande. /İ. request.

pîşwaz (d.) Alma, kabul. /F. réception. /İ. reception.

pîvan (d.) Ölçü. /F. mesure. /İ. measure.

pîvan (bipîve) Ölçmek. /F. mesurer. /İ. to measure.

pîvangî (be.) Kıyasla, karşılaştırınca, oranla. /F. en comparaison. /İ. in comparison.

pîvaz (d.) Soğan. /F. oignon. /İ. onion.

plike (d.) Merdiven. /F. escalier. /İ. stairs.

pol (e.) Omuz. /F. épaule. /İ. shoulder.

pola (d.) Çelik. /F. acier. /İ. steel.

polis (e.) Polis. /F. police. /İ. police.

polisxane (d.) Polis komiserliği. /F. commissariat de police. /İ. police station.

poncin (biponce) Akılyürütmek, ileri sürmek. /F. raisonner. /İ. to argue.

ponijîn (biponije) Uyuklamak, esnemek. /F. somnoler, bailler. /İ. to doze, to yawn.

por (d.ç.) Saç. /F. chevelure, cheveux. /İ. hair.

poreş (s.) Kestane rengi saç, esmer. /F. cheveux bruns. /İ. brown haid, brunette.

porzer (s.) Sarışın. /F. blond. /İ. fair, blond.

postexane (d.) Postane. /F. bureau de poste. /İ. post-office.

poşman (s.) Pişman, pişmanlık getirmiş. /F. repentant. /İ. repenting.

poşman bûn Utanmış, sıkılmış; esef etmek, üzülmek, pişman olmak. /F. confus, regretter, se repantir. /İ. embarrassed, to be sorry, to regret.

(jê) poşman bûn Pişmanlık duymak, pişmanlık getirmek. /**F.** se repentir. /**İ.** to repent.
poşmanî (d.) Pişmanlık. /**F.** repentir. /**İ.** repentance.
potik (e.) Paçavra, bez parçası. /**F.** chiffon. /**İ.** rag.
potin (d.) Ayakkabı, potin. /**F.** soulier, bottine. /**İ.** shoe, boot.
poz (e.) Burun. /**F.** nez. /**İ.** nose.
pozber (n.) Rakip, hasım. /**F.** concurrent, rival. /**İ.** competitor, rival.
pozberî (e.) Çatışma, rakiplik. /**F.** antagonisme, rivalité. /**İ.** antagonism, rivalry.
pozberî kirin Rakip olmak, hasım olmak. /**F.** rivaliser. /**İ.** to rival, to vie with.
pozbilind (s.) Gururlu, kendini beğenmiş, kibirli. /**F.** orgueilleux. /**İ.** proud.
pozbilindî (d.) Gurur, kibir, şişinme. /**F.** fierté. /**İ.** pride.
preng (e.) Alışkanlık, ihtiyat, âdet, töre. /**F.** habitude, coutume. /**İ.** habit, custom.
prengin (biprenge) Alışmak. /**F.** habituer. /**İ.** to accustom.
pronav (e.) Adıl, zamir. /**F.** pronom. /**İ.** pronoun.
pronavê kirdewar Özne adılı. /**F.** pronom sujet. /**İ.** subject pronoun.
pronavê pêger Nesne adılı. /**F.** pronom complément. /**İ.** object pronoun.
pronavê lihevnistî Kaynaşmış adıl. /**F.** pronom contracté. /**İ.** contracted pronoun.
pronavê birdar Dönüşlü adıl. /**F.** pronom réfléchi. /**İ.** reflexive pronoun.
pronavê hevdutiyê Karşılıklı adıl. /**F.** pronom réciproque. /**İ.** reciprocal pronoun.
pronavê pêşker İşaret adılı. /**F.** pronom démonstratif. /**İ.** demonstrative pronoun.
pronavê pêşker yê nizikahiyê Yakınlık işaret adılı. /**F.** pronom démonstratif de proximité. /**İ.** demonstrative pronoun of proximity.
pronavê pêşker yê duriyê Uzaklık işaret adılı. /**F.**

pronom démonstratife d'éloignement. /İ. demonstrative pronoun of distance.

pronavê girêkî İlgi adılı. /F. pronom relatif. /İ. relative pronoun.

pronavê pirsiyarî Soru adılı. /F. pronom interrogatif. /İ. interrogative pronoun.

pronavê nebinavkirî Belgisiz adıl. /F. pronom indéfini. /İ. indefinite pronoun.

pronavê nebinavkirî yê xwerû Basit belgisiz adıl. /F. pronom indéfini simple. /İ. simple indefinite pronoun.

pronavê nebinavkirî yê hevdudanî Bileşik belgisiz adıl. /F. pronom indéfini composé. /İ. compound indefinite pronoun.

pronivis (d.) Program. /F. programme. /İ. programme.

pûç (s.) Sıradan, bayağı, yararsız, faydasız. /F. ordinaire, inutile. /İ. ordinary, useless, common.

pûç kirin Ateş almamak, çakmamak (silah); bozmak, yıkmak. /F. rater, altérer. /İ. to misfire, to spoil.

pûçerax (s.) Çürümüş. /F. pourri. /İ. rotten.

pûçîn (s.) Zararlı, fena, ziyan verici. /F. nuisible. /İ. harmful.

pûl (d.) Pul. /F.timbre. /İ. stamp.

pûrt (d.) Yumuşak tüy (kuşlarda), kuş tüyü. /F. duvet, plume (d'oiseau). /İ. down (bird's), feather.

pûş (e.) Karaciğer. /F. foie. /İ. liver.

pûş û pelax Çalı çırpı, saman, ekin sapı. /F. brindille, paille. /İ. sprig, straw.

pûşî (d.) Yorgan, örtü, battaniye. /F. couverture. /İ. blanket.

pûşîl (d.) Lanet, beddua, uğursuzluk, felaket. /F. malédiction. /İ. curse.

pûşîl lê kirin Lanetlemek (birini). /F. maudire qqn. /İ. to curse s.o.

pûşîn (bipûşe) Örtmek, sarmak. /F. couvrir, envélopper. /İ. to cover, to wrap.

pût (d.) Put. /F. idole. /İ. idol.

pûtparêzî (d.) Putataparlık, putperestlik. /F. idolâtrie. /İ. idolatry.

Q

qaçani (d.) Tabak. /**F**. assiette, plat. /**İ**. dish, plate.
qad (d.) Yer, mevki, mekân. /**F**. lieu, place, espace. /**İ**. spot, place, space.
qada şerî (d.) Savaş alanı, muharebe meydanı. /**F**. champ de bataille. /**İ**. battlefield.
(pê) qail bûn Razı olmak, kabul etmek, aynı görüşte olmak, anlaşmak, inanmak, ikna olmak, uzlaşmak, uyuşmak. /**F**. consentir, être d' accord, être convaincu, agréer. /**İ**. to consent, to be in agreement, to be convinced, to agree.
qail kirin İkna etmek, inandırmak. /**F**. convaincre. /**İ**. to persuade.
qailî (d.) Rıza, muvafakat, onama. /**F**. consentement. /**İ**. consent.
qalm (s.) Dirençli, dayanıklı, sağlam. /**F**. résistant, solide. /**İ**. tough, solid.
qala ... kirin Söz etmek, bahsetmek. /**F**. parler de. /**İ**. to talk about.
qalik (e.) Kabuk, kavkı. /**F**. coquille. /**İ**. shell.
qamir (d.) Değnek, baston, kamış. /**F**. canne, bambou. /**İ**. stick, bamboo.
qanî kirin İnandırmak. /**F**. convaincre. /**İ**. to convince.
qantir (d.) Katır. /**F**. mulet. /**İ**. mule.
qanûn (d.) Kanun, yasa, kural. /**F**. loi, règle. /**İ**. law, rule.
qanûndar (n.) Yargıç, hâkim. /**İ**. magistrat. /**İ**. magistrate, judge.
qanûnî (s.) Yasal, meşru, kanuni. /**F**. légal. /**İ**. legal.
qanûnve (s.) Yasal, meşru, kanuni. /**F**. légal. /**İ**. legal.
qapûqincor (ç.) Sofra takımı, kapkacak. /**F**. vaisselle. /**İ**. crockery, tableware.

qasid (e.) Haberci, ulak. /**F.** messager. /**İ.** messenger.
(bi) qasî Böyle, böylesine, kadar. /**F.** aussi, autant. /**İ.** as, as much ... as.
ew bi qasî min xurt e Benim kadar kuvvetli. /**F.** il est aussi fort que moi. /**İ.** he is as strong as I.
qat (d.) Kat (ev, bina). /**F.** étage. /**İ.** floor.
qata jorîn Üst kat. /**F.** étage supérieur. /**İ.** upper floor.
qata jêrîn Alt kat. /**F.** étage inférieur. /**İ.** lower floor.
qata erdîn Zemin kat. /**F.** rez-de-chaussée. /**İ.** ground floor.
qaz (d.) Kaz. /**F.** oie. /**İ.** goose.
qazî (e.) Yargıç, hakim, kadı. /**F.** juge. /**İ.** judge.
qebale (d.) Kontrat. sözleşme. /**F.** contrat. /**İ.** contract.
qebe (s.) Kaba, kötü elbise; kısık ses. /**F.** grossier, vêtement grossier, voix rauque. /**İ.** impolite, rough garment, hoarse voice.
qebûl kirin Kabul etmek, razı olmak, uyuşmak. /**F.** accepter. /**İ.** to agree.
qedandin (biqedîne) Bitirmek, tamamlamak, sona erdirmek./**F.** terminer, finir, achever. /**İ.** to terminate, to finish (off), to end, to conclude.
qeder (d.) Alınyazısı, yazgı, kader. /**F.** destin. /**İ.** destiny.
(ev) qeder (be.) Olduğu kadar, gibi. /**F.** autant. /**İ.** as much as.
qedimandin (biqedimîne) Sunmak, takdim etmek. /**F.** présenter, offrir. /**İ.** to present ... with, to offer.
qediyan (biqede) Bitmek. tükenmek. sona ermek. /**F.** se terminer, s'épuiser. /**İ.** to come to an end, to become exhausted.
qedife (d.) Kadife. /**F.** velours. /**İ.** velvet.
qedr (e.) Değer, meziyet, saygınlık. /**F.** valeur, dignité. /**İ.** worth, dignity.
qedr girtin Saygı duymak, takdir etmek, hayranlık duymak. /**F.** respecter, appréciler, vénérer. /**İ.** to respect, to appreciate, to venerate.
qedrê yeki şkênandin Şerefini lekelemek, küfretmek, sövmek, hakaret etmek. /**F.** déshonorer qqn, insulter. /**İ.** to dishonor s.o., to insult
qedrgirtin (d.) Saygı, hürmet. /**F.** respect. /**İ.** respect.

qef (d.) Liman. /F. port. /İ. port.
qehirandin (biqehirîne) Eziyet etmek, üzmek, acı vermek, manevi işkence yapmak. /F, tourmenter, indigner, torturer (moralement). /İ. to torment, to rouse (s.o.) to indignation, to torture (morally).
qehirîn (biqehire) Sıkılmak, üzülmek, kızmak. /F. se tourmenter, se facher. /İ. to worry, to become angry.
qehwe (d.) Kahve. /F. café. /İ. coffee.
qehwevan (n.) Her zaman kahveye giden. /F. habitué des cafés. /İ. regular café customer.
qehwexane (d.) Kahvehane, kıraathane. /F. débit de café. /İ. coffe-house.
qelandin (biqelîne) Kızartmak (tavada). /F. frire. /İ. to fry.
qelaştin (biqelêşe) Yapmak, gerçekleştirmek, işlemek. /F. opérer. /İ. to operate.
qelaştina cerahi Cerrahi ameliyat. /F. opération chirurgicale. /İ. surgical operation.
qelem (d.) Tüy kalem, yazı kalemi. /F. plume à écrire. /İ. pen.
qelemdank (d.) Kalem kutusu. /F. plumier. /İ. pencil-case.
qelemtraş (d.) Kalemtraş. /F. taille-crayon. /İ. pencil sharpener.
qelemzrêç (d.) Kurşun kalem. /F. crayon. /İ. pencil.
qelew (s.) Yağ. /F. gras. /İ. fat.
qelibîn (biqelibe) Devrilmek, yıkılmak, alabora olmak. /F. se renverser, se retourner. /İ. to fall over, to capsize, to turn round.
lê (pê) qelibîn Üzerine atlamak. /F. se jeter sur. /İ. to throw o.s. on.
li xwe qelibîn Dönmek (olduğu yerde). /F. faire une pirouette. /İ. to whirl round.
ser ... ve qelibîn Aşmak, geçmek. /F. franchir. /İ. to crosse over.
av li me qelibî Etrafımız suyla çevrildi (subaskınına uğradık). /F. l'eau nous a envahi. /İ. we are surrounded by water.

qelihandin (biqelihîne) Mahvolmak, ölmek, telef olmak. /F. périr. /İ. to perish.
qeliqandin (biqeliqîne) Hareket ettirmek, kımıldatmak. /F. agiter, faire bouger, remuer. /İ. to stir, to agitate, to move, to fidget.
qeliqîn (biqeliqe) Yer değiştirmek. /F. se déplacer. /İ. to move.
xwe qeliqin Kıpırdanmak, hareket etmek, kaynaşmak. / F. s'agiter. /İ. to be agitated.
qelişîn (biqelîşe) Yarılmak, çatlamak açılmak. /F. se fendre, s'ouvrir. /İ. to split, to open.
qelizîn (biqelize) Kaymak. /F. glisser. /İ. to slip.
qelî (d.) Pişmiş konserve et. /F. viande cuite en conserve. /İ. preserved meat.
qelîn (biqele) Yok etmek, ortadan kaldırmak. /F. anéantir. /İ. to annihilate.
qelq (d.) Hareket, kıpırdama, kaynaşma. /F. mouvement, agitation. /İ. motion, agitation.
qels (s.) Zayıf, güçsüz, cılız, kuvvetsiz. /F. maigre, chétif , faible. /İ. lean, puny, weak.
qels bûn Zayıflamak, güçsüzleşmek. /F. s'affaiblir. /İ. to weaken.
qels ketin Zayıflamak, güçsüzleşmek. /F. s'affaiblir. /İ. to weaken.
qels kirin Zayıflatmak, güçsüz düşürmek. /F. affaiblir. /İ. to weaken.
qelsî (d.) Zayıflık, güçsüzlük. /F. maigreur, faiblesse. /İ. leanness, weakness,
qeltax (e.) Kadavra, ceset. /F. cadavra. /İ. corps.
qelûn (d.) Pipo, çubuk. /F. pipe. /İ. pipe.
qemer (s.) Al (at). /F. alezan. /İ. red bay (horse).
qemerî (e.) Kuruş. /F. piastre. /İ. piaster.
qenc (be.) İyi. /F. bien, bon. /İ. good, well.
qenc dîtin Takdir etmek, beğenmek /F. apprécier. /İ. to appreciate.

qencî (d.) İyilik. /F. bonté. /İ. kindness.
genctir (s.) Daha iyi. /F. mieux. /İ. better.
qenepe (d.) Kanepe. /F. canapé. /İ. canape.
qepqep (d.) Tahta kundura, nalın. /F. sabot. /İ. wooden shoe.
qereç (e.) Fundalık, taşlı arazi. /F. lande, terrain pierreux. /İ. moor, stony ground.
qerar (d.) Karar. /F. décision. /İ. decision.
qerar dan Karar vermek; dayandırmak. /F. décider, baser. /İ. to decide, to base.
qerargeh (d.) Karargâh,ordugâh. /F. campement. /İ. encampment.
qerargeha xwe danîn Ordugâh kurmak, konaklamak. /F. camper. /İ. to camp.
qeraş (e.) Değirmenci çırağı, fabrika amelesi; fundalık, kıraç yer. /F. aide-meunier, lande. /İ. mill-hand, moor.
qerd (d.) Ödünç, borç, ikraz. /F. emprunt. /İ. loan.
qerd kirin Ödünç almak, borç almak. /F. emprunter. /İ. to borrow.
qeresî (d.) Kiraz. /F. cerise. /İ. cherı .
qeretûn (d.) Kahvaltı. /F. premier petit déjeuner. /İ. first breakfast.
qerisandin (biqerisîne) Donmak, buz tutmak. /F. geler. /İ. to frost.
qerisîn (biqerise) Katılaşmak, donup kalmak. /F. se figer. /İ. to solidify.
qertel (n.) Kartal. /F. aigle. /İ. eagle.
qesd (d.) Niyet, kasıt, amaç. /F. intention, but. /İ. intent, aim.
qesda yekî kirin Birisiyle konuşmak, birisine baş vurmak. /F. s'adresser à qqn. /İ. to speak to s.o., to apply to s.o.
qesdane (be.) Maksatlı, kasıtlı, bile bile. /F. exprès. /İ. on pur- pose.
qesdanî (be.) Bilerek, kasıtlı olarak. /F. sciemment. /İ. knowingly.
qesr (d.) Kâgir ev. /F. maison de pierre. /İ. stone house.
qesrbend (n.) Mimar. /F. architecte. /İ. architect.

qesrbendî (d.) Mimarlık, mimari. /F. architecture. /İ. architecture.
qeşa (d.) Buz. /F. glace. /İ. ice.
qeşartin (biqeşêre) Kabuğunu ayıklamak, soymak. /F. éplucher. /İ. to peel.
qeşeng (s.) Güzel, sevimli. /F. beau, joli. /İ. beautiful, pretty.
qeşengtir (s.) Daha iyi. /F. mieux. /İ. better.
qeşmêr (s.) Gülünç, komik, eğlendirici. /F. comique, amusant. /İ. comical, amusing.
qet (d.) Kısım, parça, porsiyon. /F. portion. /İ. portion.
qet (be.) Asla, hiçbir şekilde. /F. pas du tout. /İ. not at all.
qet ne be En azından, hiç olmazsa. /F. au moins. /İ. at least.
qet ne bit En azından, hiç olmazsa. /F. au moins. /İ. at least.
qet tu ne Hiçbir şey yok. /F. il n'y a rien du tout. /İ. there is nothing at all.
qetandin (biqetîne) Kesmek, yırtmak, parçalara ayırmak. /F. couper, déchirer; découper. /İ. to cut, to tear, to cut up.
qevd (d.) Demet. /F. bouquet. /İ. bunch.
qevd (e.) Kabza (kılıçta). /F. poignée (d'une épée). /İ. handle (of sword).
qewartin (biqewêre) Boşaltmak, kazmak. /F. vider, creuser. /İ. to empty, to dig.
qewax (e.) Çömlekçi. /F. potier. /İ. potter.
(lê) ... qewimîn Ortaya çıkmak, meydana gelmek, olmak. /F. se produire, arriver. /İ. to occur, to happen.
çi li te qewimî? Sana ne oldu?. /F. que t'est-il arrivé. /İ. what happened to you?
qewirandin (biqewirîne) Kovmak, göndermek, dışarı atmak. /F. mettre à la porte, renvoyer, chasser. /İ. to throw out, to dismiss, to drive out.
qewî (be.) Çok, fazla. /F. très. /İ. very.
qewîn (s.) Dirençli, dayanıklı. /F. résistant. /İ. resistant.

qewîtî kirin Tavsiye etmek, salık vermek. /F. recommander. / İ. to recommend.
qewl (d.) Anlaşma, uzlaşma; dinsel şarkı. /F. pacte, chant religieux. /İ. agreement, religious chant.
qey (be.) Sözde, sözüm ona. /F. soi-disant. /İ. supposedly.
qey dikir Sanki. /F. comme si. /İ. as if.
qeyar (d.) Kıyı, sahil. /F. rive. /İ. shore.
qeyd kirin Kaydetmek, kaydını yapmak. /F. enregistrer. /İ. to record.
qeysi (d.) Kaysı. /F. abricot. /İ. apricot.
qeza (d.) Kaza. /F. accident. /İ. accident.
qible (e.) Güney, cenup, kıble. /F. sud. /İ. south.
qifilîn (biqifile) Uyuşmak (soğuktan). /F. s'engourdir (de froid). /İ. to become numb (with cold).
qilqandin (biqilqîne) Kımıldatmak, oynatmak, hareket ettirmek. /F. bouger. /İ. to move.
qir kirin İmha etmek, yok etmek, kökünü kazımak. /F. exterminer. /İ. to exterminate.
qirdik (s.) Gülünç. /F. ridicule. /İ. ridiculous.
qirej (s.) Pis, kirli. /F. sale, malpropre. /İ. dirty, grubby.
qirêj kirin Kirletmek, pisletmek. /F. salir. /İ. to soil.
girêjîtî (d.) Pislik, kirlilik. /F. saleté. /İ. dirtiness.
qirik (d.) Boğaz, gırtlak. /F. gorge. /İ. throat.
qirikî (d.) Gırtlaktan çıkan ses, gırtlak sesi. /F. gutturale. /İ. guttural.
qirmiçandin (biqirmiçîne) Buruşturmak, örselemek. /F. froisser. /İ. to rumple.
qirmiçîn (biqirmiçe) Buruşmak, örselenmek. /F. se froisser. / İ. to become rumpled.
qiset (d.) Roman. /F. roman. /İ. novel.
qitran (d.) Katran. /F. goudron. /İ. tar.
qîmet (d.) Değer, kıymet. /F. valeur. /İ. value.
qîmetdar (s.) Değerli, kıymetli, pahalı. /F. précieux, coûteux. /İ. precious, expensive.

qîr (d.) Katran. /**F.** goudron. /**İ.** tar.
qîr kirin Haykırmak, bağırmak. /**F.** crier. /**İ.** to shout.
qopik (d.) Kambur, şiş, yumru. /**F.** bosse. /**İ.** bump.
qov (s.) Kambur (kişi). /**F.** bossu. /**İ.** hunchback.
qovan (d.) Plak (gramafon)./**F.** disque. /**İ.** gramophone record.
qral (e.) Kral. /**F.** roi. /**İ.** king.
qraliçe (d.) Kraliçe. /**F.** reine. /**İ.** queen.
qrên (d.) Çarpışma, savaş. /**F.** combat, guerre. /**İ.** fight, war.
qsetaî (d.) Olay. /**F.** événement. /**İ.** event.
qub (d.) Tonoz, kemer, kubbe. /**F.** voûte. /**İ.** vault, arch.
quçxane (d.) Tencere, çömlek, güveç. /**F.** marmite. /**İ.** (cooking) pot.
qufflîn (biqufile) Uyuşmak, gevşemek. /**F.** s'engourdir. /**İ.** to become numb.
quiz (e.) Sansar. /**F.** fouine. /**İ.** weasel.
qul (d.) Delik, çukur. /**F.** trou. /**İ.** hole.
qul kirin Çukur kazmak, delik açmak. /**F.** trouer. /**İ.** to dig a hole.
quleteyn (d.) Küçük göl, gölcük. /**F.** étang. /**İ.** pond.
qulibandin (biqulibîne) Devirmek, altüst etmek. /**F.** renverser. /**İ.** to overturn.
qumaş (e.) Kumaş. /**F.** tissu, étoffe. /**İ.** fabric, stuff.
qunc (d.) Köşe, coin. /**İ.** corner.
qunderz kirin Nakış işlemek, süslemek. /**F.** broder. /**İ.** to embroider.
qundire (d.) Ayakkabı, kundura. /**F.** soulier. /**İ.** shoe.
quntar (d.) Bayır, yokuş. /**F.** versant. /**İ.** slope.
quraftin (biqurêfe) Koparıp almak, kapmak. /**F.** arracher. /**İ.** to snatch.
qurban (d.) Kurban, kurban etme (kesme). /**F.** sacrifice, victime, immolation. /**İ.** sacrifice, victim, immolation.
qurban kirin Kurban etmek. /**F.** sacrifier. /**İ.** to sacrifice.
qurçik (d.) Kulübe. /**F.** cabane. /**İ.** shack.

qureti (d.) Gurur, kibir. /F. orgueil. /İ. pride.
qurs (s.) Ağır. /F. lourd. /İ. heavy.
qusandin (biqusîne) Kesmek. /F. couper. /İ. to cut.
qûti (d.) Kutu. /F. boîte. /İ. box.
qwit (e.) Besin, yem, ot. /F. nourriture, fourrage. /İ. food, fodder.
qwit dan Yiyecek, içecek ve silah gereksinimini (ihtiyacını) karşılamak. /F. ravitailler. /İ. to revictual.

R

ra (e.) Atardamar, sinir, toplardamar; kök. /F. artère, nerf, veine, racine. /İ. blood vessel, nerve, vein, root.

rayê mexanî (e.) Ana toplardamar. /F. veline cave. /İ. vena cava

rayê stûr (e.) Atardamar. /F. artère. /İ. blood-vessel.

raber kirin Göstermek, açıklamak. /F. montrer, expliquer. / İ. to show, to explain.

raberî min bike Açıklayın bana, izah edin. /F. expliquez-moi. /İ. explain to me.

rabustin (d.) Tarz. /F. manière. /İ. manner.

raburdû (d.) Geçmiş, mazi. /F. le passé. /İ. the past.

rabûn (rabe) Kalkmak, çıkmak, yükselmek, büyümek, irileşmek. /F. se lever, pousser, grandir. /İ. to rise, to grow, to grow bigger.

av radibe Su yükseliyor. /F. l'eau monte. /İ. water is rising.

ba rabû ye Rüzgar çıktı. /F. le vent s'est levé. /İ. the wind has risen.

kela wî rabû Öfkelendi, kızdı. /F. il se mit en colère. /İ. he became angry.

rabû çû Gitti, ayrıldı. /F. il partit. /İ. he left.

jê rabûn Bir yerden ayrılmak, bir yeri terk etmek. /F. quitter un lieu. /İ. to leave a place.

ji ber ... rabûn Ayağa kalkmak (saygıyı belirtmek için). / F. se lever en signe de respect. /İ. to stand up out of respect.

lê rabûn Başkaldırmak, ayaklanmak. /F. se révolter, se soulever. /İ. to revolt, to rise (against).

tê rabûn Girmek, dalmak, gömülmek. /F. s'enfoncer dans. / İ. to penetrate.

raçandin (reçîne) Dokumak, örmek. /F. tisser. /İ. to weave.

radan ser (rade ser) Saldırmak, hücum etmek. /F. attaquer. /İ. to attack.

radanser (d.) Saldırı, hücum. /F. offensive. /İ. offensive.

rader (d.) Mastar, eylemlilik. /F. infinitif. /İ. infinitive.

radyo (d.) Radyo. /F. radio. /İ. wireless.

rageş (s.) Sinirli, heyecanlı. /F. nerveux, excité. /İ. nervous, excited.

rageşî (d.) Gerilim, sinirlilik. /F. tension (nerveuse). /İ. tension (nervous).

rageyandin (rageyîne) Haber vermek, bilgilendirmek, bildirmek. /F. informer./İ. to inform.

rageyiştin (d.) Denetim, teftiş, yoklama. /F. inspection. /İ. inspection.

rageyiştin (rageyîşe) Tahmin etmek; girmek, dalmak; derinleştirmek. /F. deviner, pénétrer, approfondir. /İ. to guess, to penetrate, to go deeply into.

ragirtin (ragîre) Direnmek, dayanmak; desteklemek, tutmak, durdurmak. /F. résister, soutenir, maintenir. /İ. to resist, to support, to maintain.

(xwe) ragirtin Durumunu korumak, ayakta kalmak, direnmek, dayanmak, sabretmek, kendini toparlamak. /F. se maintenir, résister, se dominer, patienter, se ressaisir. /İ. to hold on, to resist, to control o.s., to exercise patience, to regain one's composure.

rahet (s.) İyi. sakin, rahat./F. bien, tranquille./İ. right, quiet.

ez rahet im İyiyim. /F. je vais bien. /İ. I am well.

rahet sekinîn Sakin durmak, sessiz kalmak. /F. rester tranquille. /İ. to remain quiet.

rahetî (d.) Sakinlik, sessizlik, rahat; güven, dinlenme. /F. tranquillité, sécurité, quiétude, repos. /İ. quietness, security, quietness, rest.

raker (d.) Silgi, lastik. /**F.** gomme à effacer. /**İ.** eraser.
raketin (rakeve) Yatağa girmek, yatmak. /**F.** se coucher. /**İ.** to go to bed.
(dan) raketin Yatağa yatırmak (birini). /**F.** coucher qqn. /**İ.** to put s.o. to bed.
rakirin (d.) Kaldırma, ilga etme, iptal. /**F.** annulation. /**İ.** annulment.
rakirin (rake) Almak, ilga etmek, iptal etmek, kaldırmak. /**F.** enlever, abroger, annuler, supprimer, soulever. /**İ.** to take away, to repeal, to cancel, to do away with, to suppress, to raise.
ev qanûn hate rakirin Bu yasa yürürlükten kaldırıldı (ilga edildi). /**F.** cette loi a été abrogée. /**İ.** this law has been repealed.
rakişendin (rakişîne) Kökünden sökmek (çıkarmak), koparmak. /**F.** déraciner, arracher. /**İ.** to uproot, to pull.
ram kirin Boyunduruk altına almak; büyülemek, hayran etmek; ehlileştirmek, evcilleştirmek, egemenlik altına almak. /**F.** subjuguer, charmer, apprivoiser, dominer. /**İ.** to subjugate, to charm, to tame, to dominate.
raman (d.) Fikir, düşünce. /**F.** idée, pensée. /**İ.** idea, thought.
ramkirin (d.) Baştan çıkarma, ayartma, hayran etme. /**F.** séduction. /**İ.** seduction.
ramûsan (d.) Öpme, öpücük, öpüş. /**F.** baiser. /**İ.** kiss.
ramûsan (ramûse) Öpmek. /**F.** embrasser. /**İ.** to kiss.
ran (e.) But, baldır. /**F.** cuisse, mollet. /**İ.** thigh, calf (of leg).
ranerm (s.) Zarif, ince, hoş, güzel, tatlı. /**F.** gracieux, doux. /**İ.** graceful, pleasant.
rast (s.) Yassı, düz, doğru, adil, tastamam, şaşmaz; dosdoğru, düşey. /**F.** plat, vrai, juste, exact, direct, vertical. /**İ.** flat, true, right, accurate, direct, vertical.
rast bi rast Doğrudan doğruya. /**F.** directement. /**İ.** directly.
rast e ko Şu gerçek ki. /**F.** il est vrai que. /**İ.** it is true that.
ne rast e Bu doğru (gerçek) değil. /**F.** ce n'est pas vrai. /**İ.** that is not true.

rastên hev Paralel, koşut. /**F**. parallèle. /**İ**. parallel.

rast ditin Doğru bulmak, tasvip etmek, onaylamak. /**F**. approuver. /**İ**. to approve.

(xwe) rast gerandin İyi hareket etmek, iyi davranmak. /**F**. se conduire bien. /**İ**. to behave well.

rast ... hatin Rastlamak, tesadüf etmek. /**F**. renconter par hasard, coincider. /**İ**. to run across s.o.

rast kirin Düzeltmek, tashih etmek. /**F**. corriger. /**İ**. to correct.

rastandin (birastîne) Düzeltmek, tashih etmek; onaylamak, karara bağlamak, halletmek, çözmek. /**F**. corriger, ratifier, régler. /**İ**. to correct, to ratify, to settle.

rastane (be.) Gerçekten, hakikaten. /**F**. vraiment. /**İ**. really, truly.

rastdil (s.) Sadık, vefakâr, güvenilir. /**F**. fidèle. /**İ**. faithful.

rasteder (s.) Gerçekdışı. /**F**. irréel. /**İ**. unreal.

rastederî (d.) Yalan, aldatmaca, sahtelik. /**F**. fausseté. /**İ**. falsehood.

rastek (d.) Kural, kaide. /**F**. règle (pour tirer des traits). /**İ**. rule.

rastekine (s.) Gerçek, hakiki, fiili. /**F**. réel, vrai, effectif. /**İ**. real, true, effective.

rasterê (be.) Doğrudan doğruya. /**F**. directement. /**İ**. directly.

rastezan (d.) Düzey, seviye. /**F**. niveau. /**İ**. level.

rasthatinî (d.) Raslantı, tesadüf. /**F**. coincidence. /**İ**. coincidence.

rastî (d.) Hakikat, doğruluk; iyilik, şefkat. /**F**. vérité, bonté. /**İ**. truth, kindness.

birastî Gerçekten, gerçekte. /**F**. en vérité, vraiment. /**İ**. truly, really.

rastî ... hatin Rastlamak, karşılaşmak. /**F**. rencontrer. /**İ**. to meet.

rastî hev hatin Rastlaşmak, karşılaşmak. /**F**. se rencontrer. /**İ**. to meet.

rastîn (s.) Gerçek, hakiki. /**F**. véritable. /**İ**. real, true.

rastkirin (d.) Düzeltme, düzelti, tashih. /**F**. correction. /**İ**. correction.

rastkirî (d.) Düzeltilmiş öğrenci ödevi. /**F.** corrigé (d'un devoir). /**İ.** fair copy (of exercise).
rastnivîsandin (d.) İmla, yazım. /**F.** orthographe. /**İ.** orthography.
rawe (d.) Kip, sıyga (dilbilg.). /**F.** mode (gram). /**İ.** mood (gram.).
rawest (d.)Nokta, durma, durak. /**F.** point, arrêt. /**İ.** full-stop (dot), stop.
rawestan (raweste) Durmak, ayakta durmak. /**F.** s'arrêter, rester debout. /**İ.** to stop, to remain standing.
rawestandin (rawestîne) Durdurmak. /**F.** arrêter. /**İ.** to stop.
rawestek (d.) Fren. /**F.** frein. /**İ.** brake.
rawestin (d.) Tatil, kapalı olma (tiyatro). /**F.** relâche. /**İ.** closed (for theatres, etc.)
rawir (e.) Yabani hayvan, yırtıcı hayvan. /**F.** fauve, animal féroce. /**İ.** wild animal, ferocious animal.
rawir (s.) Yırtıcı, yabani. /**F.** féroce, sauvage. /**İ.** ferocious, wild.
raxer (d.) Döşeme, yer, zemin. /**F.** plancher. /**İ.** floor.
raxistin (raxe) Yaymak (halı); dayayıp döşemek, mobilya koymak. /**F.** étendre (un tapis), meubler. /**İ.** to spread (a carpet), to furnish.
rayda (s.) Etkili, işe yarar. /**F.** efficace. /**İ.** efficient.
raz (d.) Sır, giz. /**F.** mystère. /**İ.** mystery.
razan (raze) Uykuya dalmak, uyumak. /F. s'endormir, dormir. /İ. to go to sleep, to sleep.
razandin (birazîne) Düzenlemek, eşgüdümlemek; uyutmak. /**F.** arranger, coordonner, endormir. /**İ.** to arrange, to coordinate, to put to sleep.
razber (s.) Soyut, mücerret. /**F.** abstrait. /**İ.** abstract.
razî (s.) Memnun, tatmin olmuş, doyuma ulaşmış. /**F.** satisfait. /İ. satisfied.
(ji xwe) razî (s.) Gösterişçi, kendini beğenmiş, kasıntılı, iddialı. /**F.** prétentieux. /**İ.** pretentious.
(ji) ... razî bûn Memnun olmak, hoşnut olmak. /**F.** être content. /**İ.** to be happy.

razîbunî (d.) Memnunluk, tatmin, doyum. /**F**. satisfaction. /**İ**. satisfaction.

reben (s.) Yoksul, fakir, talihsiz, bahtsız. /**F**. pauvre, malheureux. /**İ**. poor, unfortunate.

red kirin Red etmek, kabul etmemek, geri çevirmek. /**F**. refuser. /**İ**. to refuse.

redandin (biredîne) Red etmek, kabul etmemek, geri çevirmek. /**F**. refuser. /i. to refuse.

regez (e.) Halk. /**F**. peuple. /**İ**. people.

rehşik (e.) Damar (yaprakta), kökcük. /**F**. nervure, radicelle. /**İ**. nervure, radicle.

reilîn (bireile) Titremek, ürpermek. /**F**. trembler. /**İ**. to tremble.

rekandin (birekîne) Alçaltmak, indirmek, azaltmak, kısmak. /**F**. baisser. /**İ**. to lower.

remandin (biremîne) Zarar vermek, yıkmak, tahrip etmek. / **F**. abimer, détruire. /**İ**. to damage, to destroy.

renc (d.) Acı, ıstırap, ağrı, sızı. /**F**. souffrance, mal. /**İ**. suffering, pain.

rencber (e.) İşçi, amele, proleter. /**F**. ouvrier, prolétaire. /**İ**. workman, proletarian.

rencdar (s.) Ezilen, ezilmiş, mazlum. /**F**. opprimé. /**İ**. oppressed.

rencin (s.) Yorucu, zahmetli. /**F**. pénible. /**İ**. painful.

rencûr (s.) Acı çeken, rahatsız, keyifsiz. /**F**. souffrant. /**İ**. ill.

reng (e.) Renk, tarz, tavır. /**F**. couleur, façon. /**İ**. colour, way, manner.

reng kirin Boyamak. /**F**. teindre. /**İ**. to dye.

rengavêtî (s.) Solgun, soluk. /**F**. pâle. /**İ**. pale.

rengdar (s.) Renkli. /**F**. coloré. /**İ**. coloured.

rengdêr (d.) Sıfat. /**F**. adjectif. /**İ**. adjective.

rengdêra işarkî İşaret sıfatı. /**F**. adj. démonstratif. /**İ**. demonstrative adjective.

rengdêra jmarîn Sayı sıfatı. /F. adj. numéral. /İ. numeral adjective.

rengdêra nebinavkirî Belgisiz sıfat. /F. adj. indéfini. /İ. indefinite adjective.

rengdêra wesfîn Niteleme sıfatı. /F. adj. qualificatif. /İ. qualificative adjective.

rengereng (s.) Çok renkli, rengarenk. /F. multicolore. /İ. multicolore.

rengerengîn (s.) Cicili bicili, cafcaflı. /F. bariolé. /İ. gaudy.

rengîn (s.) Renkli, uyumlu, ahenkli. /F. coloré, harmonieux. /İ. coloured, harmonious.

rengpêşda (d.) Örnek, misal. /F. exemple. /İ. example.

rengpişe (d.) Belirteç, zarf (dilbilg.). /F. adverbe. /İ. adverb.

rengpîşeyên awakî Tarz belirteci. /F. adv. de manière. /İ. adv. of manner.

rengpîşeyên cihkî Yer belirteci. /F. adv. de lieu. /İ. adv. of place.

rengpîşeyên çiqasî Nicelik belirteci. /F. adv. de quantité. /İ. adv. of quantity.

rengpîşeyên demkî Zaman belirteci. /F. adv. de temps. /İ. adv. of time.

rengpîşeyên erînî Olumlama belirteci. /F. adv. d'affirmation. /İ. adv. of affirmation.

renapîşeyên gumanî Kuşku belirteci. /F. adv. de doute. /İ. adv. of doubt.

rengpîşeyên neyînî Olumsuzlama belirteci. /F. adv. de négation. /İ. adv. of negation.

rengpîşeyên pirsiyarkî Soru belirteci. /F. adv. d'interrogation. /İ. adv. of interrogation.

biwêja rengpîşe Belirteç deyimi. /F. locution adverbiale. / İ. adverbial phrase.

rengrast (s.) Düzenli, muntazam, kurallı. /F. régulier. /İ. regular.

rengrênişîn (s.) Düzenli, muntazam, uyumlu, ahenkli. /F. régulier, harmonieux. /İ. regular, harmonious.
req (s.) Kuvvetli, güçlü, sinirli; sert, katı. /F. fort, nerveux, raide. /İ. strong, nervous, stiff.
req (d.) Kin, nefret, hınç. /F. rancune, haine. /İ. resentment, hatred.
reqa kirin Tamir etmek, onarmak. /F. raccommoder. /İ. to mend.
reqakirin (d.) Tamir etmek, onarmak. /F. raccommodage. /İ. mending.
reqisîn (bireqise) Dans etmek, oynamak. /F. danser. /İ. to danse.
resim çekirîn Boyamak, resmetmek. /F. peindre. /İ. to paint.
resm (d.) İmge, hayal. /F. image. /İ. image.
resmî (s.) Resmi. /F. officiel. /İ. official.
reş (s.) Siyah, kara. /F. noir. /İ. black.
reşa xwe girêdan Yas tutmak. /F. porter le deuil. /İ. to go into mourning.
reşahî (d.) Anakara, kıta. /F. terre ferme. /İ. continent, main- - land.
reşandin (bireşîne) Tohum ekmek, tohum saçmak, serpmek, saçmak. /F. semer, asperger. /İ. to sow, to sprinkle.
reşbelek (d.) Posta, mektup. /F. courrier, lettre. /İ. mail, letter.
reşik (d.) Gözbebeği. /F. pupille (oeil). /İ. pupil (eye).
reşik (n.) Zenci, siyahî. /F. nègre. /İ. Negre.
rev (d.) Kaçış, firar. /F. fuite. /İ. flight.
revandin (birevîne) Kapmak, alıp kaçırmak, gasp etmek. /F. ravir. /İ. to ravish.
revîn (bireve) Kaçmak, firar etmek. /F. fuir. /İ. to flee.
revoke (e.) Kaçak. /F. fuyard. /İ. fugitive.
rewa kirin Öğretmek. /F. enseigner. /İ. to teach.
rewd (d.) Sürü. /F. troupeau. /İ. flock.
rewêjek (d.) Marangoz rendesi. /F. rabot. /İ. plane (woodworking).
rewêjek kirin Rendelemek. /F. raboter. /İ. to plane (wood).
rewiş (d.) Durum, konum. /F. situation. /İ. situation.

rewitîn (birewite) Yaprak dökmek. /**F.** s'effeuiller. /**İ.** to shed leaves.
rewneqdar (s.) Parlak, ışıklı. /**F.** radieux. /**İ.** radiant.
rewş (d.) Gösteriş, ihtişam, debdebe, tantana. /**F.** faste, splendeur. /**İ.** display, splendour.
rewşen (s.) Aydınlık, parlak. /**F.** clair. /**İ.** clear, bright.
rewşenî (d.) Aydınlık, parlaklık. /**F.** clarté. /**İ.** clarity, brightenss
rex (e.) Kenar, kıyı, yanında, yakınında. /**F.** bord, à côté de. /**İ.** side, beside.
(li) rex wan Onlara yakın, onların yanında. /**F.** auprès d'eux. /**İ.** near them.
(bi) rex anin İnkâr etmek, yadsımak. /**F.** nier. /**İ.** to deny.
rexhev (s.) Bitişik, komşu. /**F.** contigu. /**İ.** adjacent.
rexkî (be.) Yan, yandan, yan taraftan. /**F.** de côté. /**İ.** sideways.
rexma ko (be.) Gerçi, her ne kadar, ise de, bununla birlikte. /**F.** malgré que. /**İ.** although.
reyandin (reyîne) Yassılaştırmak, düzleştirmek. /**F.** aplanir. /**İ.** to flatten.
reyîn (bireye) Havlamak. /**F.** aboyer. /**İ.** to bark.
rez (e.) Asma, bağ kütüğü. /**F.** vigne. /**İ.** vine.
rezvan (n.) Bağcı. /**F.** vigneron. /**İ.** vine-grower.
rê (d.) Yol, geçit, çıkış, sokak; vasıta, araç, yöntem, olanak. /**F.** chemin, accès, voie, issue, rue, route, moyen, méthode, possibilité. /**İ.** road, access, way, issue, street, route, means, method, possibility.
bê rê Yanlış, hatalı, kusurlu, yersiz. /**F.** faux, incorrect, déplacé. /**İ.** wrong, inaccurate, out of place.
bi rê vê Yolda ilerlerken. /**F.** chemin faisant. /**İ.** on the way.
bi rê Uygun, denk. /**F.** conforme. /**İ.** in conformity with.
bi rê ve cûn Yürümek, ilerlemek. /**F.** marcher, s'acheminer. /**İ.** to walk, to proceed.
rê nî ne ko Hiçbir yolu (olanağı) yok. /**F.** il n'ya pas moyen de. /**İ.** there is no way to.

rê lê dîtin Bir yol bulmak. /F. trouver une voie. /İ. to find a way.
rê pê ketiye Fırsat (olanak) vardı. /F. l'occasion s'est présentée. /İ. there was an opportunity.
rê tê heye Bir olanağı (imkânı) var. /F. il y a une possibilité de. /İ. there is a possibility of.
rê tu nemaye Olanaksız, imkânsız. /F. impossible. /İ. impossible.
rê pê ketin Olanaklı olmak, imkân dahilinde olmak. /F. être possible. /İ. to be possible.
rê li ber ... girtin Yolunu kesmek, engellemek. /F. couper la route à. /İ. to cut the road to.
bi reya xwe de çûn Kendi yoluna gitmek, ayrılmak. /F. suivre son chemin. /İ. to go on one's way.
reya min li ba wan heye Onlar tarafından kabul edildim. /F. j'ai acces chez eux. /İ. I am admitted to them.
reya xwe pê êxistin Yolunu tutmak. /F. prendre le chemin de. /İ. to take the road to.
reya xwe ji ser ... birîn İlişkilerini (alakasını) kesmek. /F. interrompre ses relations avec. /İ. to break off one's relations with.
reya xwe deranîn Yolunu yeniden bulmak. /F. retrouver son chemin. /İ. to find one's way again.
reyeke giran dan ber xwe Kendini kötü duruma sokmak. /F. se mettre en mauvais posture. /İ. to put o.s. in a bad posture.
dan ser rê Yola çıkmak, yola koyulmak. /F. se mettre en route. /İ. to start on the road.
li ser rêkê na sekine Kararsız, dengesiz, sallantılı. /F. instable. /İ. unstable.
ketin rê Yola koyulmak. /F. prendre la route. /İ. to set out.
kirin rê Birine yol göstermek. /F. mettre qqn. sur le bon chemin. /İ. to show s.o. the way.
xistin rê Birini yola çıkartmak. /F. metre qqn. en route. /İ. to start s.o. off.

xwe dan rê Yola koyulmak, (çıkmak). /**F**. se mettre en route. /**İ**. to start on one's way.
rê berdan Sapmak, yoldan çıkmak. /**F**. dévier. /**İ**. to deviate.
rê birîn Engellemek, yasaklamak. /**F**. barrer la route, interdire. /**İ**. to bar the way, to forbid.
rê dan İzin vermek, olanaklı kılmak, fırsat sağlamak. /**F**. permettre, rendre possible, donner l'occasion. /**İ**. to allow, to enable, to give the opportunity to.
(ji) rê derêxistin Yanlış yola sokmak, yolunu şaşırtmak, doğru yoldan çıkarmak, bozmak, berbat etmek. /**F**. égarer, pervertir, gâter. /**İ**. to mislead, to pervert, to damage.
rê jê standin Aşmak, ötesine geçmek. /**F**. dépasser. /**İ**. to go beyond.
(bi) rê ketin Yola koyulmak (çıkmak), olanaklı olmak. /**F**. se mettre en route, être possible. /**İ**. to start on one's way, to be possible.
rê na keve Bu olanaksızdır (imkânsızdır). /**F**. il est impossible. /**İ**. it is impossible.
(ji) rê şaş bûn Yanlış yola girmek, yolunu şaşırmak. /**F**. s'égarer. /**İ**. to go astray.
rê vekirin Bir yol açmak. /**F**. frayer un chemin. /**İ**. to open a way.
rêba (e.) Hava, atmosfer. /**F**. air, atmosphère. /**İ**. air, atmosphere.
rêba xweş e Hava güzel. /**F**. il fait beau temps. /**İ**. weather is good.
rêbenan Ay:21 Aralık-20 Ocak. /**F**. mois: du 21 decembre au 20 janvier. /**İ**. month: 21 st December to 20 th January.
rêber (n.) Kılavuz, rehber, yol gösterici. /**F**. guide. /**İ**. guide.
rêbir (e.) Haydut, eşkiya. /**F**. bandit, brigand. /**İ**. bandit, brigand.
rêbiwar (n.) Gelip geçen, yoldan geçen. /**F**. passant. /**İ**. passer-by.
rêç (d.) İz. /**F**. trace. /**İ**. track, trace.
rêda (d.) Köken, menşe. /**F**. origine. /**İ**. origine.

rêder (d.) Çıkış, çıkış yeri. /F. issue. /İ. outlet.
rêdin (d.) Sakal. /F. barbe. /İ. beard.
rêga (d.) Yol. /F. chemin. /İ. road.
rêgeh (d.) Yol. /F. voie. /İ. way.
rêhesin (d.) Demiryolu. /F. chemin de fer. /İ. railway.
rêkirin (reke) Göndermek, yola salmak, sevk etmek. /F. acheminer. /İ. to dispatch.
rêkirî (n.) Elçi, aracı, delege. /F. envoyé. /İ. envoy.
rêkirox (d.) Görev, vazife. /F. mission. /İ. mission.
rêl (d.) Koru, koruluk. /F. bois (forêt). /İ. wood (grove).
rêrast kirin Halletmek, çözmek, sonuca bağlamak. /F. régler. / İ. to settle.
rêtin (birêje) Su saçmak; şarap koymak (boşaltmak). /F. répandre de l'eau, verser du vin. /İ. to spill water, to pour wine.
rêtunemayî (d.) Olanaksızlık, imkânsızlık. /F. impossibilité. /İ. impossibility.
rêupêk kirin Örgütlemek, düzenlemek, yerleştirmek. /F. organiser, arranger, disposer. /İ. to organize, to arrange, to display.
rêvan (n.) Yaya yolcu. /F. voyageur (à pied). /İ. wayfarer.
rêvin (s.) Kirli, pis. /F. sale, malpropre. /İ. dirty, grubby.
rêvin kirin Kirletmek. /F. salir. /İ. to dirty.
rêvinî (d.) Kirlilik, pislik. /F. saleté. /İ. dirtiness.
rêwingî (n.) Yolcu, seyyah, gezgin. /F. voyageur, passager. /İ. traveller, passenger.
rêz (d.) Çizgi, sıra. /F. ligne, rangée. /İ. line, row.
bi rêz û tertib Titizlikle, dikkatle. /F. soigneusement. /İ. carefully.
rêz kirin Dizmek, sıralamak. /F. ranger. /İ. to arrange.
rêzik (d.) Adet, gelenek, töre; yöntem, metot; görenek, kullanım. /F. coutume, méthode, usage. /İ. custom, method, use.
rêzikşken (s.) Anormal. /F. anormal. /İ. abnormal.
rêzkarî (d.) Disiplin. /F. discipline. /İ. discipline.
rêzname (d.) Yönetmelik, tüzük, talimat. /F. règlement. /İ. regulation.

rêzom (d.) Bağ (üzüm). /F. vignoble. /İ. vineyard.
ribab (d.) Üç telli bir çalgı; rebap. /F. instrument de musique à 3 cordes. /İ. three stringed musical instrument.
riçal (d.) Reçel. /F. confiture. /İ. jam.
rih (d.) Sakal. /F. barbe. /İ. beard.
rijandin (birîjîne) Batırmak, saçmak, dökmek. /F. faire couler, répandre, verser. /İ. to let flow, to spill, to pour.
rijiyan (birije) Dökülmek, saçılmak. /F. se répandre. /İ. to be spilled.
rijîn (birije) Akmak, dökülmek, saçılmak. /F. couler, se répandre. /İ. to flow, to be spilled.
rik (d.) Sinir. /F. nerf. /İ. nerve.
rikdar (s.) Enerjik. /F. énergique. /İ. energetic.
rikeb (e.) Üzengi. /F. étrier. /İ. stirrup.
rikitî (d.) İnatçılık, dikkafalılık. /F. obstination. /İ. obstinacy.
riko (s.) İnatçı, dikkafalı, sebatkâr. /F. opinâtre, tenace, têtu. /İ. obstinate, tenacious, stubborn.
rikşar (s.) Sebatkâr. /F. tenace. /İ. tenacious.
rimandin (birimîne) Yıkmak, tahrip etmek. /F. détruire. /İ. to destroy.
rind (be.) İyi. /F. bien. /İ. well.
rind (s.) Hoş, sevimli. /F. agréable. /İ. pleasant.
rindtir (s.) Daha iyi. /F. mieux. /İ. better.
rivin (d.) Alev. /F. flamme. /İ. flame.
riyakar (s.) İkiyüzlü, riyakâr. /F. hypocrite. /İ. hypocrite.
riyakarî (d.) İkiyüzlülük, riyakârlık. /F. hypocrisie. /İ. hypocrisy.
rizî (s.) Çürümüş, çürük. /F. pourri. /İ. rotten.
rizî bûn Çürümek. /F. pourrir. /İ. to rot
rizq (e.) Geçim, rızk. /F. subsistance. /İ. subsistence.
rîspi (e.) İleri gelen kişi, önemli kişi, seçkin kişi. /F. notable. / İ. eminent, distinguished person.
rîşe (d.) Sinir. /F. nerf. /İ. nerve.
rîtol (e.) Paçavra, bez perçası. /F. chiffon. /İ. rag.

rîxandin (birixîne) Değiştirmek, bozmak. /**F.** altérer. /**İ.** to alter.
ro (d.) Süs, ziynet. /**F.** ornement. /**İ.** ornament.
ro (e.) Nehir. /**F.** fleuve. /**İ.** river.
robar (e.) Irmak, nehir. /**F.** rivière. fleuve. /**İ.** stream, river.
rohn (s.) Sıvı. /**F.** liquide. /**İ.** liquid.
roj (d.) Gün; güneş. /**F.** jour, journée, soleil. /**İ.** day, sun.
temamiya rojê Bütün gün. /**F.** toute la journée. /**İ.** all day long.
bi şev û roj Gece gündüz. /**F.** nuit et jour. /**İ.** nigt and day.
ev du roj in İki gün önce. /**F.** il y a deux jours. /**İ.** two days ago.
roja din Geçen gün. /**F.** l'autre jour. /**İ.** the other day.
dotira rojê Ertesi gün. /**F.** le lendemain. /**İ.** the morrow.
ro pey de Gün boyunca. /**F.** tout le jour. /**İ.** all day long.
her roj Her gün. /**F.** chaque jour. /**İ.** every day.
rojanî (d.) Günlük, gündelik, gündelik ücret. /**F.** journalier, quotidien, salaire journalier. /**İ.** daily, daily wage.
rojava (e.) Batı. /**F.** occident, ouest. /**İ.** west.
rojbaş! Günaydın!. /**F.** bonjour!. /**İ.** good morning!
rojen (d.) Çatı penceresi, dam penceresi. /**F.** lucarne. /**İ.** dormer-window, skylight.
rojgêran (d.) Gezegen, seyyare. /**F.** planète. /**İ.** planet.
rojhelat (e.) Doğu, günağarması, tan, şafak. /**F.** orient, est, aurore. /**İ.** orient, east, dawn.
rojhelatnas Doğubilimcisi, şarkiyatçı, oryantalist. /**F.** orientaliste. /**İ.** orientalist.
rojîne (d.) Kısım, parça. /**F.** portion. /**İ.** portion.
rojname (d.) Gazete. /**F.** journal. /**İ.** newspaper.
rojnamekarî (d.) Gazetecilik. /**F.** journalisme. /**İ.** journalism.
role (n.) Çocuk. /**F.** enfant. /**İ.** child.
roman (d.) Roman. /**F.** roman. /**İ.** novel.
romî (e.) Türk. /**F.** turc. /**İ.** Turk.
ronahî (d.) Işık (lamba), aydınlık. /**F.** lumière (de lampe), clarté.. /**İ.** light (from lamp), brightness.

ronak (s.) Parlak, aydınlık, ışıklı, parıltılı. /F. brillant, clair, lumineux, radieux. /İ. brilliant, brigh, luminous, radiant.
ronak kirin Aydınlatmak. /F. éclairer. /İ. to lighten, to illuminate.
rondar (s.) Parlak, ışıklı, parıltılı. /F. brillant, lumineux, radieux. /İ. brilliant, bright, shining.
rondik (d.) Gözyaşı. /F. larme. /İ. tear.
ronî (s.) Berrak, duru, ışıklı, aydınlık. /F. limpide, lumineux, clair. /İ. limpid, luminous, bright.
ropêde (be.) Her zaman. sürekli olarak, gün boyunca, bütün gün. /F. toujours, sans cesse, tout le jour, pendant toute la journée. / İ. always, unceasingly, the whole day long.
rotik (d.) Sopa, değnek. /F. baguette. /İ. stick.
rovî (e.) Tilki. /F. renard. /İ. fox.
rozname (d.) Takvim. /F. calendrier. /İ. calendar.
rujî (d.) Kömür. /F. charbon. /İ. coal.
ruman (d.) Harabe, virane, yıkıntı. /F. ruine. /İ. ruin.
rû (e.) Yüz, çehre. /F. visage. /İ. face.
rû bi rû Yüzyüze, ruberu. /F. en face de. /İ. opposite, facing.
ruy ê xwe dan Dönmek (bir şeye doğru). /F. se tourner vers. /İ. to turn towards.
(hatin) rû Yüzünü öpmek. /F. embrasser le visage. /İ. to kiss the face.
rû dan Sevip okşamak; hitabetmek (birine), baş vurmak. /F. choyer, s'adresser à qqn. /İ. to pet, to address s.o., to apply.
rûbalgih (e.) Yastık yüzü. /F. taie d'oreiller. /İ. pillow-case.
rûbar (s.) Karşıt, zıt, karşıki. /F. opposé. /İ. opposite.
rûbirtin (rûbire) Rendelemek, pürüzlerini gidermek. /F. raboter. /İ. to plane.
rûdemî (s.) Güncel, aktüel. /F. actuel. /İ. present.
rûmase (d.) Masa örtüsü. /F. nappe. /İ. table-cloth.
rûmet (d.) Saygı, hürmet. /F. respect, considération. /İ. respect, consideration.
rûnigar (e.) Engebe (coğrafya). /F. relief (géog.). /İ. relief (ceog.).

rûniştdem (d.) Oturum, celse, gösteri, temsil. /F. séance. /İ. session, performance.

rûniştek (d.) Oturulacak yer, sandalye, iskemle. /F. siège (chaise). /İ. seat.

rûniştgeh (d.) İkâmetgâh, mesken, konut. /F. habitation. /İ. dwelling.

rûniştin (rûne) Oturmak, ikâmet etmek, kalmak. /F. s'asseoir, habiter. /İ. to sit down, to dwell.

rûniştker (n.) Oturan, ikâmet eden, sakin. /F. habitant. /İ. résident.

rûnivin (d.) Çarşaf. /F. drap de lit. /İ. bed sheet.

rûpel (d.) Sayfa. /F. page. /İ. page.

rûpûşî (d.) Kılık değiştirme, tebdili kıyafet. /F. déguisement. /İ. disguise.

rût (s.) Yapraksız ağaç, çıplak insan; yoksul, yoksun. /F. arbre nu, homme nu, dénué. /İ. naked tree, naked man, destitute.

rûtandin (birûtîne) Yok etmek, ortadan kaldırmak, imha etmek. /F. anéantir. /İ. to annihilate.

rûxandin (d.) Yok olma, ortadan kalkma, silinme. /F. anéantissement. /İ. annihilation.

rûxandin (birûxine) Yok etmek, yıkmak, tahrip etmek, berbat etmek. /F. anéantir, détruire, abimer. /İ. to annihilate, to destroy, to damage.

rûyîn (e.) Maske. /F. masque. /İ. mask.

S

sa (d.) Gölge; iyilik, yardım, lütuf. /F. ombre, grâce. /İ. shadow, grace.

di saya ... de Sayesinde, yardımıyla. /F. grâce à. /İ. thanks to.

sa! Bak!. /F. regard!. /İ. look!.

sabûn (d.) Sabun. /F. savon. /İ. soap.

sade (s.) Basit, sade, yalın. /F. simple. /İ. simple.

sadegî (d.) Basitlik, sadelik, yalınlık. /F. simplicité. /İ. simplicity.

saet (d.) Saat, kol saati. /F. heure, montre. /İ. hour, watch.

saet çend e? Saat kaç? /F. quelle heure est-il? /İ. what time is it?

saet heftê sibehê ye Saat, sabahın yedisi. /F. il est 7h. du matin. /İ. it is 7 o'clock a.m.

di saet heftan de Saat yedide. /F. à 7 heures. /İ. at seven o'clock.

saeta xwe badan Saatini kurmak. /F. remonter sa montre. / İ. to wind o.s. watch.

saetçêker (n.) Saatçi. /F. horloger. /İ. watchmaker.

safdil (s.) Gönlü temiz, safdil. /F. naif. /İ. naive.

safî kirin Arıtmak, inceltmek, tamamlamak, sona erdirmek, düzleştirmek. /F. raffiner, achever, résoudre, aplanir. /İ. to refine, to finish, to complete, to solve, to smooth.

me safî kir Bundan bıktık. /F. nous en avons assez. /İ. we have enough of it.

safîkirin (d.) Düzene sokma, yoluna koyma, yönetmelik, tüzük; tasfiye, temizleme. /F. regulation, liquidation. /İ. regulation, liquidation.

sahî (d.) Kuru ve soğuk hava, ayaz. /F. temps froid et sec. /İ. cold, dry weather.

sal (d.) Yıl, sene. /F. année. /İ. year.

îsal Bu yıl. /F. cette année. /İ. this year.

sala borî Geçen yıl. /F. l'année dernière. /İ. last year.

sala nû Yeni yıl. /F. nouvel an. /İ. new year.

sersal Doğumgünü, yıldönümü. /F. anniversaire. /İ. birthday, anniversary.

dema salê Mevsim. /F. saison. /İ. season.

salek pê ne çû Bir yıl geçmemişti. /F. une année ne s'était pas écoulée. /İ. not one year had gone by.

salek bi ser de çû Bir yıl geçmişti. /F. une année avait passée. /İ. a year had passed.

salane (be.) Yılda bir, her sene. /F. annuellement. /İ. annually.

salanî (s.) Yıllık. /F. annuel. /İ. annual.

salkî (s.) Yıllık. /F. annuel. /İ. annual.

salname Yıllık, salname. rehber (telefon). /F. annuaire. / İ. year-book, directory.

sar (s.) Soğuk. /F. froid. /İ. cold.

sar kirin Soğutmak, serinletmek. /F. refroidir. /İ. to cool.

sarî (d.) Soğuk. /F. froid. /İ. cold.

satif (d.) Oklava, merdane. /F. long rouleau pour faire la pâte. /İ. roller.

satil (d.) Kova. /F. seau. /İ. pail.

sawar (d.) Bulgur. /F. blé cassé. /İ. broken corn.

saxbûn (d.) İyileşme, şifa. /F. guérison. /İ. recovery.

saxelem (s.) Sağlıklı. sağlam, temiz. /F. sain, salubre. /İ. healthy, salubrious.

saxelem kirin Daha sağlıklı hale getirmek. /F. assainir. /İ. to make healthier.
saxî (d.) Sağlık. sıhhat. /F. santé. /İ. health.
saxur (e.) Ağaçsız alan, açıklık. /F. clairière. /İ. clearing.
say (d.) Gölge; yardım, lütuf, kayırma. /F. ombre, faveur. /İ. shade, favour.
saz (d.) Müzik, musiki. /F. musique. /İ. music.
saz kirin Düzenlemek, yoluna koymak. /F. régler. /İ. to regulate.
sazbend (n.) Müzikçi, müzisyen. /F. musicien. /İ. musician.
sazdêran (d.) Konser. /F. concert. /İ. concert.
sazkirin (d.) Düzenleme, tertip, aranjman. /F. arrangement. /İ. arrangement.
se (e.) Köpek. /F. chien. /İ. dog.
seb (d.) Neden, sebep, saik, güdü. /F. cause, motif. /İ. cause, motive.
seba çi? Niçin?. /F. pourquoi?. /İ. why.
seba te Senin yüzünden. /F. à cause de toi. /İ. it is your fault.
sebaret (d.) Karşılaştırma, ilinti, ilişki, alaka. /F. comparaison, lien, liaison. /İ. comparison, link, connection.
sebeb (d.) Neden, sebep. /F. cause. /İ. cause.
sebr (d.) Sabır. /F. patience. /İ. patience.
sebr kirin Sabretmek, sabırlı olmak. /F. patienter. /İ. to be patient.
sebrê dan xwe Sabretmek, sabırlı olmak. /F. patienter. /İ. to be patient.
sebt (d.) Cumartesi. /İ. samedi. /İ. Saturday.
sed (d.) Yüz (sayı). /F. cent. /İ. one hundred.
du sed İki yüz. /F. deux cents. /İ. two hundred.
sedsal (d.) Yüzyıl; asır. /F. siècle. /İ. century.
sef (d.) Sınıf (oda), sıra, saf, dizi. /F. classe, rangèe. /İ. class room row.

sefandan (bisefîne) Sıralamak, dizmek. /**F**. ranger. /**İ**. to range.
sefbendî (d.) Çit, /**F**. haie. /**İ**. hedge.
sefîl (s.) Sefil, yoksul. /**F**. misérable. /**İ**. miserable.
sefîlî (d.) Sefalet, yoksulluk. /**F**. misère, pauvreté. /**İ**. misery, poverty.
sefîr (e.) Sefir. /**F**. ambassadeur. /**İ**. ambassador.
segman (m.) Piyade eri. /**F**. fantassin. /**İ**. foot-soldier, infantryman.
segmanên sivik Hafif piyade. /**F**. infanterie légère. /**İ**. light infantry.
seh kirin Anlamak, hissetmek. /**F**. comprendre, sentir. /**İ**. to understand, to feel.
dan seh kirin Anlatmak, açıklamak. /**F**. faire comprendre, expliquer. /**İ**. to make s.o. understand, to explain.
min qesda xwe jê re da seh kirin Niyetimi ona açıkladım. /**F**. je lui ai fait compreandre mon intention. /**İ**. I explained my intention to him.
(hatin) seh kirin Anlaşılmış olmak. /**F**. être compris. /**İ**. to be understood.
sehker (d.) Duyu, his. /**F**. sens. /**İ**. sense.
pênc sehkeran Beş duyu (his). /**F**. les cinq sens. /**İ**. the five senses.
sehm (s.) Korkunç, dehşet verici. /**F**. terrible. /**İ**. terrible.
sekala (d.) Hak iddiası, talep, şikayet, memnuniyetsizlik, hoşnutsuzluk. /**F**. réclamation, plainte, mécontentement. /**İ**. claim, complaint, dissatisfaction.
sekan (d.) İkâmetgâh, mekân, konut. /**F**. habitation, /**İ**. dwelling.
sekinandin (bisekinîne) Durdurmak. /**F**. arrêter. /**İ**. to stop.
sekinîn (bisekine) Yerinde durmak, durmak, beklemek; yatışmak, dinmek. /**F**. se tenir, s'arrêter, attendre, se calmer. /**İ**. to stand, to stop, to await, to calm o.s.

ez ji we re sekinîme Emrinizdeyim, emrinize amadayim; sizinle aynı fikirdeyim. /F. je suis à votre disposition, je suis d' accord avec vous. /İ. I am at your disposal, I agree with you.

qoderek bisekine Bir dakika bekle. /F. attends un moment. /İ. wait a moment.

ew li ber min sekinî bû Önümde duruyordu; emrime amadeydi. /F. il se tenait devant moi, il se tenait à ma disposition. /İ. he stood in front of me, he was at my disposal.

seko (d.) Sıra, bank. /F. banc. /İ. bench.

sekretêr (n.) Katip, sekreter. /F. secrétaire. /İ. secretary.

selef (e.) Grup, topluluk. /F. groupe. /İ. group.

selefê siwaren Süvari kıtası. /F. groupe de cavaliers. /İ. a section of horsemen.

selihandin (birselikîne) Onarmak, tamir etmek, iyileştirmek, ıslah etmek. /F. réparer, améliorer. /İ. to repair, to improve.

selik (d.) Sepet. /F. corbeille, panier. /İ. basket.

selik çêkirin Sepet yapmak. /F. fabriquer des paniers. /İ. to make baskets.

seliksazî (d.) Sepetçilik. /F. vannerie. /İ. basket making.

selw (d.) Sedir ağacı. /F. cèdre. /İ. cedar.

semyan (d.) Haşmet, heybet, ululuk, yücelik, görkem. /F. majesté. /İ. majesty.

semyanî (s.) Krala ait, krala yakışır. /F. royal. /İ. royal.

sendûq (d.) Sandık. /F. caisse. /İ. case (wooden)

senede girtinê Makbuz senedi, alındı. /F. quittance. /İ. receipt.

senew (s.) Ciddi (konu). /F. grave. /İ. serious (matter)

senger kirin Tahkim etmek (bir şehri). /F. fortifier (une ville). /İ. to fortify (town).

sengerbestî (d.) İstihkâm, kale. /F. forteresse. /İ. fortress.

sengergeh (d.) İstihkâm. /F. Fortification. /İ. fortification.

sengîn (d.) Ağırlık. /F. poids. /İ. weight.
sepandî (e.) Çoban köpeği. /F. chien de berger. /İ. sheep-dog.
ser (e.) Baş, uç, son. /F. tête, pointe, bout. /İ. head, point, end.

ser bi ser Bir uçtan öteki uca. /F. d'un bout à l'autre. /İ. from one end to the other.

bir ser û ber Düzenli. /F. en ordre. /İ. in order.

bê ser û ber Düzensizce, karmakarışık. /F. en désordre. /İ. in disorder.

serê sibehê Erken, erkenden, çok geçmeden. /F. matinée de bonne heure, tôt. /İ. morning, early, soon.

ser (ilg.) Üzerinde. /F. sur. /İ. on.

di ser ... re Üstünde, yukarısında. /F. au-dessus. /İ. upon.

li ser Üzerinde, ilgili, bu konuda, üstünde. /F. sur, concernant. /İ. on, concerning.

li ser wê Üzerinde, bu konuda. /F. là-dessus. /İ. on that.

(bi) ser ve anîn Düzeltmek, çeki düzen vermek. /F. aménager. / İ. to fit up.

(bi) ser de çûn Benzemek, andırmak; taşmak; yakalamak. /F. ressembler, déborder, appréhender. /İ. to resemble, to overflow, to apprehend.

(bi) ser ve danîn Eklemek, ilave etmek. /F. ajouter. /İ. to add.

ser ... dan Kısa bir ziyaret yapmak. /F. faire une courte visite. /İ. to pay a short visit.

ser geran Doğrulamak. tahkik etmek. /F. vérifier. /İ. to verify.

(bi) ser ... de girtin Ansızın üzerine gelmek, bastırmak, saldırmak. /F. surprendre, attaquer. /İ. to come upon unexpectedly, to attack.

me bi ser wan de girtin Onları bastırdık (şaşırttık). /F. nous les avons surpris. /İ. we surprised them.

(li) ser xwe ve girtin Kendine gelmek, ayılmak; üzerine almak, yüklenmek; söz vermek, bağlanmak. /F. reprendre ses esprits, assumer, s'engager. /İ. to recover one's spirits, to assume, to undertake.

(bi) ser de hatin Ele geçirmek, yakalamak, saldırmak. /F. surprendre, appréhender, attaquer. /İ. to capture, to apprehend, to attack.

(li) ser xwe ve hatin Kendine gelmek, ayılmak. /F. reprendre ses esprits. /İ. to recover one's spirets.

(bi) ser de kirin Eklemek, ilave etmek. /F. annexer, ajouter. /İ. to annex, to add.

(bi) ser de zeyde kirin Eklemek, çoğaltmak. /F. ajouter, augmenter. /İ. to add, to increase.

ser jê kirin Boğazlamak, başını kesmek. /F. egorger, décapiter. /İ. to cut the throat of, to behead.

min serê beranî jê kir Koçu kestim. /F. j'ai égorgé le bélier. /İ. I stuck the ram.

ser jê standin Aşmak, ötesine geçmek. /F. dèpasser. /İ. to go beyond.

(bi) ser de xistin Artmak, çoğaltmak. /F. augmenter. /İ. to in, crease.

(anîn) ser Başarmak, yapmak, tamamlamak, bitirmek. /F. reissir, exécuter, achever. /İ. to succeed, to execute, to terminate.

(berdan) ser Saldırmak, hücum etmek. /F. attaquer. /İ. to attack.

(dan) ... ser Düşünmek, eklemek. /F. penser, ajouter. /İ. to think, to add.

min ev tişt da serê xwe Bunu düşündüm. /F. j'y ai pensé. /İ. I have thought of it.

(hatin) ser xwe İyileştirmek, iyileşmek. /F. guérir, se rétablir. /İ. to heal, te become well again.

(hatin) serî Tamamlanmak, bitmek. /F. s'accomplir. /İ. to be accomplished.

(ketin) ser Üzerine atılmak, şaşırtmak, anlamak. /F. se jeter sur, surprendre, comprendre. /İ. to throw o's. on, to surprise, to understand.

ket serê min Sizinle aynı görüşteyim, haklısınız. /F. je suis d'accord avec vous, vous avez raison. /İ. I agree with you. you are right.

şev ket ser me Gece ansızın bastırdı. /F. la nuit nous a surpris. /İ. nigt overtook us.

(radan) ser Saldırmak, hücum etmek. /F. attaquer. /İ. to attack.

(xistin) ser Eklemek, ilave etmek. /F. ajouter. /İ. to add.

serad (d.) Büyük elek, büyük kalbur. /F. gros tamis, grand crible. /İ. large screen, large sieve.

serast kirin Yerleştirmek, koymak, düzenlemek. /F. placer, arranger. /İ. to place, to arrange.

seratir (s.) Üstün. /F. supérieur. /İ. superior.

seray (d.) Saray. /F. palais. /İ. palace.

serbajêr (e.) Başkent, payitaht. /F. capital. /İ. capital (city).

serban (n.) Dam. /F. toit. /İ. roof.

serbaz (e.) Memur, subay. /F. officier. /İ. officer.

serberdayî geriyan Dolaşıp durmak. /F. errer. /İ. to wander.

serbest (s.) Serbest, özgür, bağımsız. /F. libre, indépendant. /İ. independent.

serbest kirin Serbest bırakmak, kurtarmak. /F. libérer. /İ. to set free.

(xwe) serbest kirin Sıyrılmak, kendini kurtarmak. /F. se dégager, se libérer. /İ. to disentangle o.s, to free o.s.

serbestî (d.) Serbestlik, özgürlük, hürriyet. /F. liberté. /İ. liberty.

serbeş (e.) Bölüm (kitap), fasıl. /F. chapitre. /İ. chapter.

serbilind (s.) Saygıdeğer, saygın, değerli. /F. digne, honorable. /İ. worthy, honourable.

serbilindî (d.) Gurur, kibir. /F. fierté. /İ. pride.

serborî (d.) Serüven, macera. /F. aventure. /İ. adventure.

serderî Kapı ya da pencerenin üst sövesi, üst eşik. /F. linteau. /İ. lintel.

serdest bûn Başarmak. /F. réussir. /İ. to succeed.

serdeste (e.) Seçkin kimse, mümtaz sima; onbaşı. /F. un homme distingué, caporal. /İ. refined man, corporal.

serdestî (d.) Başarı, muvaffakiyet. /**F.** réussite. /**İ.** success.
serdews (s.) Dakik, şaşmaz, kesin, keskin. /**F.** précis. /**İ.** accurate.
seregihayî (d.) Esneklik, yumuşaklık. /**F.** souplesse. /**İ.** suppleness.
serek (m.) Başkan, şef. /**F.** prédisent, chef. /**İ.** president, chief.
serekwezîr (e.) Başbakan, başvekil. /**F.** premier ministre. /**İ.** Prime Minister.
serenav (e.) Özel ad. /**F.** nom propre. /**İ.** proper noun.
sereteyî (s.) Önceki, evvelki, sabık. /**F.** antérieur. /**İ.** previous.
serfiraz (n.) Kazanan, galip. /**F.** vainqueur. /**İ.** vanquisher.
serfiraz bûn Yenmek, galebe çalmak, mağlubiyete uğratmak. /**F.** triompher. /**İ.** to triumph.
serfirazî (d.) Zafer, yengi, galibiyet, başarı. /**F.** triomphe, victoire, réussite. /**İ.** triumph, victory, success.
sergewre (ş.) Üstün, üst. /**F.** supérieur. /**İ.** superior.
sergîha (s.) Yumuşak, bükülgen. /**F.** souple. /**İ.** supple.
serguhêz (n.) Kılavuz, lider, başkan. /**F.** conducteur. /**İ.** leader.
serhatî (d.) Hatıra, anı. /**F.** souvenir. /**İ.** recollection.
serheng (e.) Memur, subay. /**F.** officier. /**İ.** officer.
serhev (s.) Düzenli, muntazam. /**F.** régulier. /**İ.** regular.
serhev anîn Uydurmak, ayar etmek. /**F.** ajuster. /**İ.** to adjust.
serhev avêtin Karıştırmak, karmakarış etmek. /**F.** embrouiller. /**İ.** to tangle.
serhevdanî (s.) Üstüste. /**F.** superposé. /**İ.** superimposed.
serhişk (s.) Dikkafalı, inatçı. /**F.** têtu. /**İ.** stubborn.
serin (e.) Yastık, minder. /**F.** coussin. /**İ.** cushion.
serkar (n.) Müdür, direktör. /**F.** directeur. /**İ.** manager.
serkeşî (d.) Serkeşlik, dikkafalılık, itaatsizlik. /**F.** désobéissance, entêtement. /**İ.** disobedience, stubborness.
(bi) serketin (d.) Başarı, muvaffakiyet, zafer. /**F.** succès, triomphe. /**İ.** success, triumph.
serkot (s.) Başaçık. /**F.** nu-tête. /**İ.** bare-headed.

serliq (e.) Kaptan, yüzbaşı. /**F**. capitaine. /**İ**. captain.
serma (d.) Soğuk. /**F**. froid. /**İ**. cold.
serma wez Ay: 21 Eylül-21 Ekim. /**F**. mois: 21 septembre au 21 octobre. /**İ**. month: 21st September to 21th October.
sermaye (d.) Sermaye, kapital. servet. /**F**. capital (biens), fortune. /**İ**. capital (finance), fortune.
sermayedar (n.) Kapitalist, sermayedar. /**F**. capitaliste. /**İ**. capitalist.
sermayedarî (d.) Kapitalizm. /**F**. capitalisme. /**İ**. capitalism.
sermayî (d.) Hatıra, anı, olay. /**F**. souvenir, événement. /**İ**. recollection, event.
sermiyan (n.) Efendi, bey, reis. /**F**. seigneur, chef. /**İ**. lord, chief.
sername (d.) Bölüm (kitap), fasıl. /**F**. chapitre. /**İ**. chapter.
sernerm (s.) Uysal, yumuşak başlı. /**F**. docile. /**İ**. docile.
sernvîs (d.) Kader, yazgı, alınyazısı, talih. /**F**. destin, sort. /**İ**. destiny, lot.
serpel (e.) Başçavuş. /**F**. adjudant. /**İ**. sergeant-major.
serpeyî (s.) Geçici. /**F**. provisoire. /**İ**. temporary.
serpêkhati (d.) Olay, hadise. /**F**. événement. /**İ**. event.
serpênûs (d.) Tüykalem. /**F**. plume (à écrire). /**İ**. nib.
sersal (d.) Doğumgünü. /**F**. anniversaire. /**İ**. birthday.
sersem (s.) Sersem, şaşkın, düşüncesiz. /**F**. étourdi. /**İ**. stunned, dazed, scatter-brain.
serserî (n.) Serseri, haylaz, tembel. /**F**. vagabond, fainéant. /**İ**. tramp, sluggard.
sersimt (s.) Seçkin, mümtaz, tanınmış. /**F**. éminent. /**İ**. distinguished (person).
sersûr man Şaşırmak. /**F**. s'étonner. /**İ**. to be astonished.
sersûrmayîn (d.) Şaşkınlık. /**F**. étonnement. /**İ**. astonishment.
serşok (d.) Banyo dairesi. /**F**. salle de bain. /**İ**. bathrom.
sertoyê (be.) Zorunlulukla, mecburen. /**F**. obligatoirement. /**İ**. compulsorily.

serûberî (d.) Disiplin, düzen. /**F.** discipline, ordre. /**İ.** discipline, tideness.
serûçav (e.) Yüz, sima. /**F.** visage. /**İ.** face.
serûk (e.) Peçe. /**F.** voile (d'une femme). /**İ.** veil.
(bi) serveçûn Benzemek. /**F.** sembler. /**İ.** to seem.
servehatîtî (d.) İyileştirme, islah. /**F.** amélioration. /**İ.** improvement.
serxwe rabûn Ayaklanmak, isyan etmek. /**F.** se révolter. /**İ.** to revolt.
serxwerabû (n.) Ayaklanmış kişi, isyancı. /**F.** révolté. /**İ.** insurgent.
serxweş (s.) Sarhoş. /**F.** ivrogne. /**İ.** drunkard.
serxweşî (d.) sarhoşluk. /**F.** ivrognerie. /**İ.** drunkenness.
serwext kirin Uyarmak, ikaz etmek, haber vermek. /**F.** avertir, mettre au courant, informer. /**İ.** to warn, to inform.
serwizad (d.) Sedir, erz ağacı. /**F.** cèdre. /**İ.** cedar.
serzelût (s.) Dazlak, baş açık. /**F.** chauve, nu-tête. /**İ.** bald, bare-headed.
serzeniş (d.) Sitem, kınama, serzeniş. /**F.** reproche. /**İ.** blame.
serzeniş kirin Sitem etmek, kınamak, kabahatli bulmak. /**F.** reprocher. /**İ.** to blame.
sewemin (s.) Üçüncü. /**F.** troisième. /**İ.** third.
sewgirandin (bisewgirîne) Sağlamak, güvence altına almak. /**F.** assurer. /**İ.** to insure.
sewgur (d.) Şafak. /**F.** crépuscule. /**İ.** twilight.
sewz (s.) Yeşil. /**F.** vert. /**İ.** green.
sewzedar (s.) Yeşil, taze. /**F.** verdoyant. /**İ.** verdant.
sewzedarî (d.) Yeşillik, sebze. /**F.** verdure, légumes. /**İ.** verdure, vegetables.
sextiyan (e.) Sahtiyan, deri. /**F.** cuir. /**İ.** leather.
seylak (d.) Kum. /**F.** sable. /**İ.** sand.
seylav (d.) Sel. /**F.** torrent. /**İ.** stream.
seynik (d.) Kadran. /**F.** cadran. /**İ.** dial.
seza bûn Değerinde olmak, değmek, layık olmak. /**F.** valoir. /**İ.** to be worth.

sê (e.) Üç. /F. trois. /İ. three.
sêguh (d.) Üçgen. /F. triangle. /İ. triangle.
sêgûşe (d.) Üçgen. /F. triangle. /İ. triangle.
sêkûji (d.) Üçgen. /F. triangle. /İ. triangle.
sêi (d.) Sac (metal levha). /F. tôle. /İ. sheet-metal.
sêlim (d.) Şalgam, küçük merdiven. /F. navet, petite échelle. / İ. small ladder.
sêlûn (d.) Eşik. /F. seuil. /İ. threshold.
sênî (d.) Tepsi, sini. /F. plateau (vaisselle). /İ. tray.
sêreng (s.) Üç renkli. /F. tricolore. /İ. tricoloured.
sêserî (e.) Yulaf. /F. avoine. /İ. oats.
sêşemb (d.) Salı. /F. mardi. /İ. Tuesday.
sêtlik (d.) Çatal (yemek). /F. fourchette. /İ. fork.
sêv (d.) Elma. /F. pomme. /İ. apple.
sêwan (d.) Şemsiye. /F. ombrelle. /İ. umbrella.
sêwelek (n.) Çekirdek. /F. noyau. /İ. stone (of fruit).
sêwî (n.) Öksüz, yetim. /F. orphelin. /İ. orphan.
sêyek (s.) Üçte bir, üçüncü. /F. tiers. /İ. third (part).
sêzde (e.) On üç. /F. treize. /İ. thirteen.
sêzdehemîn (s.) Onüçüncü. /F. treizième. /İ. thirteenth.
sibat (d.) Şubat. /F. février. /İ. February.
sibe (be.) Yarın. /F. demain. /İ. to-morrow.
dusibe Öbürgün. /F. après-demain. /İ. day after to-morrow.
sibeh (e.) Sabah. /F. matin. /İ. morning.
li sibehê Sabahleyin. /F. le matin. /İ. in the morning.
vê sibehê Bu sabah. /F. ce matin. /İ. this morning.
sibe serê sibehê yarın erkenden. /F. demain de bonne heure. /İ. early to-morrow morning.
sibetir (d.) Ertesi gün. /F. lendemain. /İ. next day.
sibezû (be.) Sabah erkenden, erken. /F. de bonne heure, tôt. /İ. early morning, early.
sifr (d.) Sıfır. /F. zéro. /İ. zero.
sigare (d.) Sigara. /F. cigarette. /İ. cigarette.
sih (d.) Gölge. /F. ombre. /İ. shadow.

sih (e.) Otuz. /**F**. trente. /**İ**. thirty.
sihemîn (s.) Otuzuncu. /**F**. trentième. /**İ**. thirtieth.
sihêmkar (s.) Dehşetli, heybetli, korkunç. /**F**. formidable. /**İ**. tremendous.
sihik (d.) Sirke. /**F**. vinaigre. /**İ**. vinegar.
sik (s.) Kötü, iğrenç. /**F**. mauvais, odieux. /**İ**. bad, odious.
sikir (d.) Rıhtım. /**F**. quai. /**İ**. wharf.
silav (d.) Selam. /**F**. salutation. /**İ**. greeting.
silav lê kirin Selamlamak. /**F**. saluer. /**İ**. to greet.
sileh (d.) Silah. /**F**. arme. /**İ**. weapon.
sim (d.) Tahta pabuç. /**F**. sabot. /**İ**. shoe.
simitandin (bisimitîne) Delmek. /**F**. percer. /**İ**. to pierce.
simitîn (bisime) Delinmek. /**F**. se percer. /**İ**. to pierce o.s.
simt (d.) Yön, istikamet. /**F**. direction. /**İ**. direction.
simt (e.) Doruk, tepe. /**F**. sommet. /**İ**. top.
simtikor (d.) Tünel. /**F**. tunnel. /**İ**. tunnel.
simtin (bisime) Delmek. /**F**. trouer. /**İ**. to hole.
sinarîn (bisinêre) Eleştirmek, tenkit etmek. /**F**. critiquer. /**İ**. to criticize
sinbêl (d.) Bıyık. /**F**. moustache. /**İ**. moustache.
sinbil (e.) Başak. /**F**. épi. /**İ**. ear (of corn).
sindan (d.) Örs, varil, fıçı. /**F**. enclume, tonneau. /**İ**. anvil, cask.
sinet (d.) Sünnet. /**F**. circoncision. /**İ**. circumcision.
sing (e.) Göğüs. /**F**. poitrine. /**İ**. chest.
sinhet (e.) Meslek, zanaat, sanat. /**F**. métier, art. /**İ**. trade. craft, art.
sipariş (d.) Ismarlama, sipariş. /**F**. commande. /**İ**. order.
sipariş kirin Ismarlamak, sipariş vermek. /**F**. commander. /**İ**. to order.
sir (d.) Serinlik. /**F**. fraîcheur. /**İ**. coolness.
sirb (n.) Sırp. /**F**. serbe. /**İ**. Serbian.
sirt (s.) Sert, haşin. /**F**. sévère. /**İ**. stern.
sist (s.) İradesiz, zayıf, korkak, gevşek. /**F**. sans volonté, faible (moralement), mou (moralement). /**İ**. lacking in purpose, weak (morally), soft (morally).

sist bûn Zayıflamak, güçsüz düşmek (manevi açıdan). /F. s' affaiblir (moralemant). /İ. to become weak (morally).

sist kirin Zayıflatmak, güçsüz düşürmek. /F. affaiblir. /İ. to weaken.

(xwe) sist kirin Zayıflamak, güçsüzleşmek, zayıflatmak, güçsüzleştirmek. /F. s'affaiblir, affaiblir. /İ. to grow weak, to weaken.

sistandin (bisistîne) Hafifletmek. /F. atténuer. /İ. to attenuate.

sitembar (n.) Kurban, ezilmiş, mazlum. /F. victime, opprimé. /İ. victim, oppressed.

sitemkar (n.) Baskı yapan, ezici, zalim. /F. oppresseur. /İ. oppressor.

sitemkarî (d.) Baskı, zulüm. /F. oppression. /İ. oppression.

sivik (s.) Kolay, hafif. /F. facile, léger. /İ. easy, light.

(bi) sivikahî (be.) Kolaylıkla, kolayca, hızla. /F. facilement, rapidement. /İ. easily, quickly.

(bi) sivikî (be.) Kolaylıkla, kolayca. /F. facilement. /İ. easily.

sivnik (d.) Süpürge. /F. balai. /İ. broom.

sîwar (n.) Binici, süvari. /F. cavalier. /İ. horseman.

siwar bûn Binmek, atlamak. /F. monter. /İ. to climb on.

ez li trênê siwar bûm Trene bindim. /F. je suis monté dans le train. /İ. I boarded the train.

(li hev) siwar kirin tırmanmak, çıkmak. /F. monter. /İ. to climb.

ev du gotin li hev siwar na bin Bu iki kelime arasında çelişki var. /F. ces deux mots se contredisint. /İ. these two words are condradictory.

(dan) siwar kirin Tırmandırmak, çıkarmak. /F. faire monter. /İ. to (make s.o.) mount.

(lê) .... siwar kirin Tırmandırmak, çıkarmak. /F. faire monter. /İ. to (make s.o.) mount.

siwarî (n.) Süvari, binici. /F. cavalier. /İ. horseman.

bi siwarî At üzerinde, at sırtında. /F. à cheval. /İ. on horse back.
siwûrî (e.) Sincap. /F. écureuil. /İ. squirrel.
sixre (s.) Çıplak, kıraç, kuru. /F. aride. /İ. arid.
siyaset (d.) Siyaset, siyasi. /F. politique. /İ. politices.
sîmav (d.) Cıva. /F. mercure. /İ. mercury.
sîme (e.) Sim, gümüş tel. /F. fil argenté. /İ. silver thread.
sînema (d.) Sinema. /F. cinéma. /İ. cinema.
sîng (e.) Kazık, ağaç çivi. /F. piquet. /İ. peg.
sînok (d.) Kadran. /F. cadran. /İ. dial.
sînor danîn Çizmek, resmetmek. /F. tracer. /İ. to draw, to trace.
sînûr (e.) Sınır, hudut. /F. limite, frontière. /İ. limit, frontier.
sîpe (e.) Delikanlı, yeni yetme. /F. adolescent. /İ. adolescent.
sîpik (d.) Eşik. /F. seuil. /İ. threshold.
sîr (d.) Sarmısak. /F. ail. /İ. garlic.
sîsik (d.) Çekirdek (meyve). /F. noyau. /İ. stone (of fruit).
skoçî (n.) İskoç, iskoçyalı. /F. écossais. /İ. Scotch.
slovak (n.) Slovak, slovakyalı. /F. slovaque. /İ. Slovak.
sob (d.) Sabahın erken saati. /F. début de matinée. /İ. early morning.
sobaî kirin Yüzmek. /F. nager. /İ. to swim.
sol (d.) Ayakkabı, kundura, pabuç, çizme. /F. soulier, chaussures, bottines. /İ. shoe, boots.
solçêker (n.) Kunduracı, ayakkabıcı. /F. cordonnier. /İ. shoemaker.
solîn (d.) Çiçekli çayır. /F. prairie fleurie. /İ. flowered meadow.
sor (s.) Kırmızı. /F. rouge. /İ. red.
sorik (d.) Kızamık hastalığı. /F. rougeole. /İ. measles.
sotin (bisoje) Yakmak. /F. brûler. /İ. to burn.
sovyetistan (d.) SSCB. /F. U.R.S.S. /İ. U.S.S.R.
spartin (bispêre) Saklamak, muhafaza etmek, teslim etmek, göndermek, emanet etmek. /F. garder, remettre, transmettre, confier. /İ. to keep, to hand over, to forward, to entrust.

spas (d.) Teşekkür, teşekkür ederim, mersi. /F. remerciement, -merci. /İ. thanks you.
spasdarî (d.) Ödül, mükâfat. /F. récompense. /İ. reward.
spehiyandin (bisipehiyîne) Süslemek, güzelleştirmek, güzel. / F. embellir, beau. /İ. to embellish, beautiful.
spehitî (d.) Güzellik. /F. beauté. /İ. beauty.
spehî (s.) Sevimli, hoş, güzel. /F. joli, beau. /İ. pretty, beautiful.
spêde (d.) Şafak, tan ağarması. /F. aube. /İ. dawn.
spih (d.) Bit. /F. pou. /İ. louse.
spiyaw (d.) Yüz pudrası. /F. poudre de riz, poudre de talc. /İ. face-powder, talcum.
spî (s.) Beyaz. /F. blanc. /İ. white.
spî kirin Beyazlatmak, beyazlaştırmak, ağartmak. /F. blanchir. /İ. to whiten.
spîk (d.) Gözakı. /F. blanc de l'oeil. /İ. white of the eye.
srûd (d.) İlahi, dinsel şarkı. /F. hymne. /İ. hymn.
standin (bistîne) Kabul etmek, almak. /F. recevoir, prendre. / İ. to receive, to take.
standin ve Yeniden almak. /F. reprendre. /İ. to retake.
(jê) standin Çıkarmak. /F. extraire. /İ. to extract.
stasyon (d.) Gar, istasyon, durak. /F. gare, station, arrêt. /İ. railway station, stop.
stekan (d.) Çay bardağı. /F. verre à thé. /İ. tea glass.
stewil (d.) Ahır, tavla, mandıra. /F. écurie, étable. /İ. stable, cattle-shed.
stewr (s.) Kısır. /F. stérile. /İ. sterile.
stêl (d.) Dikdörtgen. /F. rectangle. /İ. rectangle.
stêlîn (s.) Dikdörtgen biçiminde. /F.rectangulaire. /İ. rectangular.
stêr (d.) Yıldız. /F. étoile. /İ. star.
stêrenas (n.) Astrolog. /F. astrologue. /İ. astrologer.
stêrenasî (d.) Astroloji, ilmi nücum. /F. astrologie. /İ. astrology.

stêrezan (n.) Gökbilimci, astronom. /F. astronome. /İ. astronomer.
stêrezanî (d.) Gökbilim, astronomi. /F. astronomie. /İ. astronomy.
stêrîn (s.) Yıldızlı. /F. étoilé. /İ. starry.
stêvlok (e.) Köstebek. /F. taupe. /İ. mole.
stirîn (bistire) Şarkı söylemek. /F. chanter. /İ. to sing.
stî (d.) Hanım, bayan. /F. dame, madame. /İ. lady, madam.
sto (e.) Ense, boyun. /F. nuque, cou. /İ. back of the neck, neck.
stodayî (s.) Söz dinler, muti. /F. obéissant. /İ. obedient.
stodayîn (d.) Söz dinleme, itaat, boyun eğme. /F. obéissance. /İ. obedience.
stran (d.) Şarkı, türkü. /F. chant, chanson. /İ. song.
strandêr (d.) Plak. /F. disque. /İ. gramophon record.
strandin (**bistrîne**) Şarkı söyletmek. /F. faire chanter. /İ. to make s.o. sing.
stranvan (n.) Şarkıcı, türkücü, şantör. /F. chanteur. /İ. singer.
strî (e.) Diken. /F. épine. /İ. thorn.
strîdar (s.) Dikenli. /F. épineux. /İ. thorny.
strîngeh (d.) Liman, barınak. /F. abri pour bateau, havre. /İ. haven.
strû (e.) Boynuz. /F. corne. /İ. horn.
stukir (d.) Omuzbaşı, cidav. /F. garrot. /İ. withers.
stûn (d.) Sütun, direk. /F. colonne, mât. /İ. column, mast.
stûr (s.) Kalın. /F. épais. /İ. thick.
sund (d.) Ant, yemin. /F. serment. /İ. oath.
sund xwarin Yemin etmek, ant içmek, ant etmek. /F. jurer, prêter serment. /İ. swear, to take an oath.
wi sund xwar Yemin etti, ant içti. /F. il a prêté serment. /İ. he has taken an oath.
sundxwarî (n.) Müttefik. /F. allié. /İ. ally.
sûç (e.) Kabahatlilik, kusur, hata, suç. /F. culpabilité, faute. /F. culpability, fault.
sûçdar (s.) Kabahatli, suçlu. /F. coupable. /İ. guilty.
sûk (d.) Çarşı. /F. marché. /İ. market (place).

sûlav (d.) Musluk. /**F**. robinet. /**İ**. tap.
sûri (n.) Suriyeli. /**F**. syrien. /**İ**. Syrian.
svêçistan (d.) İsveç. /**F**. Suède. /**İ**. Sweden.
svêçî (n.) İsveçli. /**F**. suédois. /**İ**. Swedish.
svîçre (d.) sviçre. /**F**. Suisse. /**İ**.b Switzerland.
sviçreyî (n.) İsviçreli. /**F**. suisse. /**İ**. Swiss.

Ş

şa (s.) Neşeli, güleç. /**F**. gai, souriant. /**İ**. gay, smilling.
şa bûn Sevinmek, memnun olmak. /**F**. se réjouir. /**İ**. to rejoice.
(pê) şa bûn Tat almak, keyfini çıkarmak, sevinmek, memnun olmak. /**F**. jouir, se réjouir. /**İ**. to enjoy, to rejoice.
şa kirin Mutlu kılmak, mesut etmek. /**F**. rendre heureux, contenter. / **İ**. to make s.o. happy.
şabaş (d.) Armağan, hediye, bağış. /**F**. don. /**İ**. gift.
şabûnî (d.) Sevinme, memnun olma, neşe, sevinç. /**F**. réjouissance, allégresse. /**İ**. rejoicing, joy (-fullness).
şagirt (e.) Öğrenci, talebe, şakirt. /**F**. élève. /**İ**. pupil.
şafir (e.) Kır, bozkır. /**F**. steppe. /**İ**. steppe.
şahir (e.) Şair, ozan. /**F**. poète. /**İ**. poet.
şahî (d.) Neşe, sevinç, memnuniyet. /**F**. joie, allégresse. /**İ**. joy, gladness.
şahik (s.) Düz, pürüzsüz. /**F**. lisse. /**İ**. smooth.
şan (e.) İşaret, gösterge. /**F**. signe. /**İ**. sign.
şanazî (d.) Gurur, kibir. /**F**. fierté. /**İ**. pride.
şandin (bişîne) Göndermek, postalamak. /**F**. envoyer, adresser. /**İ**. to send. to address.
şandin ji derve İhraç etmek. /**F**. exporter. /**İ**. to export.
şandî (e.) Elçi, aracı, delege. /**F**. envoyé. /**İ**. envoy.
şani ... dan Göstermek (birine). /**F**. montrer à. /**İ**. to show to.

şanî kitebâ xwe bike Kitabını göster. /F. montre ton livre. / İ. show your book.

şanzde (e.) On altı. /F. seize. /İ. sixteen.

şapir (e.) Kürt ceketi (paltosu). /F. vesti kurde. /İ. kurdish coat.

şarandin (bişarîne) Isıtmak. /F. chauffer. /İ. to head.

şaredê (e.) Küçük kent (şehir), kasaba. /F. petite ville, bourgade. /İ. small town, important village.

şarevan (e.) Belediye başkanı. /F. maire. /İ. Mayor.

şarevanî (d.) Belediye. /F. municipalité. /İ. municipality.

şaristan (d.) Kent, şehir. /F. cité. /İ. city.

şaristanî (s.) Kente ilişkin, şehre ilişkin. /F. urbain. /İ. urban.

şaristanî (n.) Kentli, şehirli. /F. citadin. /İ. townsman.

şarmend (s.) Uygar, medeni. /F. civilisé. /İ. civilized.

şarsaniyetî (d.) Uygarlık, medeniyet. /F. civilisation. /İ. civilization.

şaş man Şaşırmak, şaşkına dönmek. /F. être stupéfait. /İ. to be amazed.

şaş kirin Şaşırtmak, sersemletmek, hayrete düşürmek, aptallaştırmak. /F. égarer, abasourdir, stupéfier. /İ. to bewilder, to astound, to amaze.

şaşik (d.) Sarık, türban. /F. turban. /İ. turban.

şaşî (d.) Hayret, şaşkınlık, hayranlık. /F. stupéfaction. /İ. amazement.

şaşmî kirin Hayrete düşürmek, şaşırtmak, hayranlık uyandırmak. /F. stupéfier. /İ. to amaze.

şax (e.) Büyük (ana) dal (ağaç); boynuz. /F. grande branche, corne. /İ. branch (of tree), horn.

şayeste (s.) Değerli, layık, şayeste. /F. digne. /İ. worthy.

şefqe (d.) Şapka. /F. chapeau. /İ. hat.

şeftî kirin Silmek, çizmek, bozmak. /F. rayer. /İ. to delete.

şeh (e.) Tarak. /F. peigne. /İ. comb.

şeh kirin Taramak. /F. peigner . /İ. to comb.

şehadetname (d.) Diploma, şahadetname. /F. diplôme. /İ. diploma.

şehbender (n.) Konsolos. /F. consul. /İ. consul.
şehbenderî (d.) Konsolosluk. /F. consulat. /İ. consulate.
şehdetî dan Tanıklık etmek, şahadet etmek. /F. témoigner. /İ. to witness.
şehik (e.) Küçük tarak. /F. petit peigne. /İ. small comb.
şehreza (s.) Usta, eli çabuk, hünerli. /F.adroit, habile. /İ. dexterous, skilful.
şehrezayî (d.) Ustalık, hüner, yetenek. /F. adress, habileté. / İ. skill, ability.
şehrê (d.) Bulvar, anayol. /F. boulevard. /İ. boulevard.
şeht (s.) Sakat, malul. /F. invalide. /İ. invalid.
şekir (e.) Şeker. /F. sucre. /İ. sugar.
şekir danin Şeker katmak, tatlandırmak. /F. sucrer. /İ. to sweeten.
şelane (d.) Kaysı, zerdali. /F. abricot. /İ. apricot.
şelipandin (bişelipîne) Koparmak, sökmek, yolmak. /F. arracher. /İ. to pull (out, up, away), to tear.
şema (d.) Balmumu. /F. cire. /İ. wax.
şemareng (d.) Cila, perdah. /F. cirage. /İ. polish.
şemate (d.) Gürültü, şamata. /F. bruit, tapage. /İ. noise, turmoil.
şembelot (d.) Kestane, atkestanesi. /F. marron (fruit), châtaigne. /İ. chestnut, horse-chestnut.
şembolotî (s.) Kestane rengi. /F. marron (couleur). /İ. brown.
şembî (d.) Cumartesi. /F. samedi. /İ. Saturday.
şemirandin (bişemirîne) Bırakmak, terk etmek, vazgeçmek. / F. abandonner, lâcher. /İ. to forsake, to abandon.
şemitîn (bişemite) Kaynak. /F. glisser. /İ. to slip.
şeng (s.) Canlı, güçlü, dayanıklı, ince uzun, fidan gibi, neşeli. / F. vivace, fort, vigoureux, svelte, gai. /İ. lively, strong, sturdy, slim, gay.
şeniqandin (bişeniqîne) Asmak. /F. pendre. /İ. to hang.
şepal (d.) Kır, kırlık. /F. campagne. /İ. countryside.
şeqam (d.) Bulvar, anayol. /F. boulevard, avenue. /İ. boulevard, avenue.
şer (d.) Savaş, harp. /F. guerre. /İ. war.

şer kirin Dövüşmek, savaşmak. /**F.** combattre, faire la guerre. /**İ.** to fight, to wage war.
şerab (d.) Şarap. /**F.** vin. /**İ.** wine.
şerîn (bişere) İnkâr etmek, yadsımak. /**F.** nier. /**İ.** to deny.
şerjêxane (d.) Mezbaha. /**F.** abattoir. /**İ.** slaughter-house.
şerm (d.) Utanç, utanma. /**F.** honte. /**İ.** shame.
şerm kirin Utanç duymak, utanmak. /**F.** avoir honte. /**İ.** to be ashamed.
şermalûd (s.) Utanç verici, utanılacak, ayıp. /**F.** honteux. /**İ.** shameful.
şermendayî (d.) Utangaçlık, çekingenlik. /**F.** timidité. /**İ.** shyness.
şermende (s.) Utangaç, çekingen. /**F.** timide. /**İ.** shy.
şerpeze (s.) Adi, bayağı, kaba; sefil, düşkün. /**F.** vulgaire, misérable. /**İ.** vulgar, wretched.
şerpezeyî (d.) Sefalet, yoksulluk. /**F.** misère. /**İ.** poverty.
şert (d.) Koşul, şart. /**F.** condition. /**İ.** condition.
bi şertê ko Şu şartla (koşulla) ki. /**F.** pourvu que. /**İ.** provided that.
şertanî (d.) Bahis. bahis tutuşma. /**F.** pari. /**İ.** wager.
şeş (e.) Altı. /**F.** six. /**İ.** six.
şeşderb (d.) Revolver, altıpatlar, tabanca. /**F.** revolver, pistolet. /**İ.** revolver, pistol.
şeşemîn (s.) Altıncı. /**F.** sixième. /**İ.** sixth.
şet (e.) Irmak, nehir. /**F.** fleuve. /**İ.** river.
şet û mek (d.) Fırsat, elverişlilik. /**F.** occasion. /**İ.** opportunity.
şev (d.) Gece. /**F.** nuit. /**İ.** night.
şevê din Dün akşam. /**F.** la nuit dernière. /**İ.** last night.
şeva dî Evvelki gece. /**F.** la nuit d'avant. /**İ.** the night before.
şeva dîtir Daha evvelki gece, arifeden önceki gün. /**F.** l'avant-veille. /**İ.** nigt before last night.
şev û roj Gece gündüz. /**F.** nuit et jour. /**İ.** night and day.
şeva te xweş İyi geceler. /**F.** bonne nuit. /**İ.** good night.
şevxweş İyi geceler. /**F.** bonne nuit. /**İ.** good night.

şevborî (d.) Uyanıklık, gece nöbeti. /F. veillée. /İ. vigil.
(ba) .... şevborî derbas kirin Akşamı yanında (birlikete) geçirmek. /F. passer la soirée chez. /İ. to spend the evening with.
şewane (d.) Mısra, şiir, nazım. /F. vers (poésie). /İ. verse.
şewane kirin Şiir yazmak. /F. versifier. /İ.b to versify.
şewitandin (bişewitîne) Ateşe vermek, yakmak. /F. incendier, brûler. /İ. to set fire to, to burn.
şewitîn (bişewite) Yakmak. /F. brûler. /İ. to burn.
şewl (d.) Yapay (suni) ışık. /F. lumière artificielle. /İ. light (artificial).
şewł (e.) Alan, meydan, pazar yeri. /F. place publique. /İ public square, market place.
şeytan (e.) Şeytan. /F. diable. /İ. devil.
şeytanok (e.) Salyangoz. /F. escargot. /İ. snail.
şêlo (s.) Karışıklık, kargaşa, sıkıntı, üzüntü. /F. confusion, trouble. /İ. confusion, trouble.
şêlo kirin Karıştırmak, altüst etmek, rahatsız etmek. /F. troubler. /İ. to trouble.
şênahî (d.) Refah, zenginlik. /F. prospérité. /İ. prosperity.
şêrîn (s.) Şirin, sempatik, cana yakın, dostça. /F. sympathique, amical. /İ. likeable, friendly.
şêst (e.) Altmış. /F. soixante. /İ. sixty.
şêt (s.) Deli, çılgın. /F. fou. /İ. mad.
şêtî (d.) Delilik, çılgınlık. /F. folie. /İ. madness.
şidandin (bişidîne) Güçlendirmek, pekiştirmek, bağlamak, bastırmak. /F. renforcer, attacher, faire pression sur. /İ. to strenghten, to attach, to put pressure on.
(xwe) şidandin Kendine gelmek, kendini toparlamak. /F. se ressaisir. /İ. to regain one's self-control.
şihîn (d.) Terazi. /F. balance. /İ. scales (pair of).
şihr (d.) Şiir. /F. poésie. /İ. poetry.
şijî (d.) Cerahat, irin. /F. pus. /İ. pus.
şik (d.) Şüphe, kuşku. /F. soupçon, doute. /İ. suspicion, doubt.

şik kirin Şüphelenmek, kuşkulanmak. /**F**. soupçonner. /**İ**. to suspect.
şikev (d.) Varil, fıçı. /**F**. baril. /**İ**. barrel.
şikilandin (bişikiline) Biçimlendirmek, biçim vermek. /**F**. façonner. /**İ**. to shape.
şikirdar (s.) Minnettar, müteşekkir. /**F**. reconnaissant. /**İ**. grateful.
şikiyayî (s.) Yenilmiş, mağlup. /**F**. vaincu. /**İ**. vanquished.
şikl (e.) Şekil, biçim. /**F**. forme. /**İ**. shape.
şil (s.) Islak, nemli, rutubetli, ıslanmış. /**F**. humide, mouillé. /**İ**. wet, damp.
şil bûn Islanmak, nemlenmek. /**F**. se mouiller. /**İ**. to become wet.
şil kirin Islatmak. /**F**. mouiller. /**İ**. to wet.
şimadan (d.) Mum. /**F**. chandelle. /**İ**. candle.
şimendifer (d.) Demiryolu. /**F**. chemin de fer. /**İ**. railway.
şimik (d.) Pantufla, terlik. /**F**. pantoufle (s.). /**İ**. slipper (s.)
şimşîre (d.) Kapı mandalı. /**F**. loquet. /**İ**. latch.
şirêz kirin Yapıştırmak. /**F**. coller. /**İ**. to glue together.
şirik (d.) Küçük musluk. /**F**. petit robinet. /**İ**. tap.
şirîk (n.) Ortak, şerik. /**F**. associé, partenaire. /**İ**. associate, partner.
şirikahî (d.) Ortaklık, iştirak. /**F**. participation, association. /**İ**. participation, association.
şirjav (s.) Değerli, layık. /**F**. digne. /**İ**. worthy.
şivan (n.) Çoban, sığırtmaç. /**F**. berger, pâtre. /**İ**. shepherd, herdsman.
şivêle (d.) Keçiyolu, patika. /**F**. petit sentier. /**İ**. track, path.
şiwîn (d.) Eser, yapıt. /**F**. oeuvre. /**İ**. work.
şîlî (d.) Özsu, usare. /**F**. sève. /**İ** sap.
şîn (d.) Mavi. /**F**. bleu. /**İ**. blue.
şîn (d.) Yas, matem. /**F**. deuil. /**İ**. mourning.
şîn bûn Büyümek, serpilmek (bitki). /**F**. pousser (pour l'herbe). /**İ**. to grow.

şîp (d.) Akarsu, çay. /**F.** cours d'eau. /**İ.** stream.
şîr (e.) Süt. /**F.** lait. /**İ.** milk.
(ji ber) şîr ve kirin Sütten kesmek, memeden kesmek. /**F.** sevrer. /**İ.** to wean.
şîranî (d.) Pasta, şekerleme, hafif yemekler. /**F.** pâtisserie, douceur, entremets. /**İ.** pastry, sweetmeats, sweets.
şîranîçêker (n.) Pastacı. /**F.** pâtissier. /**İ.** pastry-cook.
şîret (d.) Öğüt, nasihat. /**F.** conseil. /**İ.** advice.
dan pey şirêten yekî Birisinin öğütlerini tutmak, (nasihatine uymak). /**F.** suivre les conseils de qqn. /**İ.** to follow s.o's advice.
şîret dan Bir öğüt (nasihat) vermek. /**F.** donner un conseil. /**İ.** to give some advice.
şîretkarî (d.) Bakanlar kurulu, kabine. /**F.** Conseil (des ministres). /**İ.** the Cabinet.
şîretker (e.) Müsteşar, danışman. /**F.** conseiller. /**İ.** counsellor.
şîrgerm (s.) Ilık. /**F.** tiède. /**İ.** tepid.
şîrîn (s.) Yumuşak, hoş, güzel. /**F.** doux. /**İ.** soft.
şîrmêj (n.) Yeni doğmuş çocuk, bebek. /**F.** nouveau-né. /**İ.** newborn.
şîv (d.) Akşam yemeği. /**F.** dîner. /**İ.** dinner.
şîverê (d.) Keçiyolu, patika. /**F.** sentier. /**İ.** track.
şîwe (d.) Hitabet üslubu. /**F.** style oratoire. /**İ.** oratorical style.
şîwedanî (d.) Boya. /**F.** peinture. /**İ.** paint.
şîwesaz (n.) Ressam, boyacı. /**F.** peintre. /**İ.** painter.
şkan (d.) Yargı, hüküm. /**F.** jugement. /**İ.** verdict.
şkeft (d.) Mağara. /**F.** grotte. /**İ.** cave.
şkenmêr (s.) Galip, muzaffer. /**F.** vainqueur. /**İ.** vanquisher.
şkestin (bişkê) Kırmak. /**F.** casser. /**İ.** to break.
şkevik (d.) Varil, fıçı. /**F.** tonneau. /**İ.** cesk.
şkevlatok (e.) Kaplumbağa. /**F.** tortue. /**İ.** turtle.
şkênandin (bişkênîne) Kırmak. /**F.** briser, casser. /**İ.** to break.

taştê şkênandin Bir şeyler atıştırmak, bir iki lokma yemek. /F. casser la croûte. /İ. to take a snack.

çav şkênandin Göz kırpmak, göz etmek. /F. faire de l'oeil. /İ. To wink.

dil şkênandin Kalbini kırmak, üzmek. /F. briser le coeur, peiner. /İ. to break s.o.'s heart, to grieve.

te çire dilê wi şkênand? Onu niçin üzdün (kırdın)? /F. pourquoi l'as-tu peiné?, /İ. why did you hurt his feelings?

şop (d.) İz. /F. trace. /İ. trace.

şor (s.) Tuzlu. /F. salé. /İ. salty.

şor (d.) Söz, lafız, lakirdı. /F. parole. /İ. word.

şorbe (d.) Çorba. /F. soupe. /İ. soup.

şorbenan (d.) Ekmek üzerine dökülen çorba. /F. soupe trempée. /İ. soup poured on bread.

ştexalî (d.) Konuşma, mükâleme. /F. conversation. /İ. conversation.

şuştin (bişo) Yıkamak, suya sokmak, çimdirmek. /F. laver, baigner. /İ. to wash, to bathe.

şuxul (d.) İş, ticaret, alış veriş. /F. affaire. /İ. deal; matter.

şûb (d.) Şube. /F. succursale. /İ. branch-office.

şûn (d.) İz, belirti; yer, mevki. /F. trace, endroit. /İ. trace, place.

şûn hilgirtin İzini takip ederek bulmak. /F. dépister. /İ. to track down.

(bi) şûnda Geride, arkada. /F. en arrière. /İ. behind.

(bi) şûnda çûn Geri çekilmek. gerilemek. /F. reculer. /İ. to fall back, to withdraw.

(bi) şûnda kişandin Geri çekilmek, çekip gitmek. /F. se retirer. /İ. to fall back.

(bi) şûnda kişiyan Geri çekilmek, gerilemek. /F. se retirer. /İ. to retreat, to fall back.

(bi) şûnda vegeriyan Geri gelmek, dönmek. /F. revenir. /İ. to come back.

şûngeh (d.) Şube. /F. succursale. /İ. branch-office,
şûnhiegir (e.) İz sürücü. /F. pisteur. /İ. tracker.
şûnwar (e.) Heykel, statü. /F. statue. /İ. statue.
şûr (e.) Kılıç. /F. épée, sabre. /İ. sword, sabre.
şûriş (d.) Ayaklanma, baş kaldırma, isyan. /F. révolte. /İ. revolt.
şûşe (d.) Şişe. /F. bouteille. /İ. bottle.
şûtik (d.) Kuşak. /F. ceinture. /İ. belt.
şûx (s.) Şık, sevimli. /F. coquet. /İ. coquettish.
şûxûşengi (d.) Zerafet, şıklık, incelik. /F. élégance. /İ. elegance

T

ta (d.) Ateş, humma, nöbet /hastalık). /F. fièvre. /İ. fever.
ta (e.) İplik, tire; kat (ev) /F. fil, étage. /İ. thread, floor.
ta ko Ta ki, şöyle ki, olsun diye, için. /F. afin que, afin de. /İ. so that, in order to.
tabût (d.) Tabut. /F. cercueil. /İ. coffin.
tac (d.) Taç. /F. couronne. /İ. crown.
tajî (e.) Tazı. /F. lévrier. /İ. greyhound.
tal (s.) Acı. /F. amer. /İ. bitter.
talan (d.) Talan, yağma. /F. butin, pillage. /İ. loot, looting.
talan anîn Talan etmek, yağmalamak. /F. piller. /İ. to loot.
talan kirin Talan etmek, yağmalamak. /F. piller. /İ. to loot.
talde (d.) Sığınak, barınak. /F. abri. /İ. shelter.
talî (be.) Nihayet, sonunda. /F. enfin. /İ. finally.
talî (d.) Son. /F. fin. /İ. the end.
taluke (d.) Tehlike. /F. danger, péril. /İ. danger, hazard.
(xwe) avêtin talukê Tehlikeye atmak, göze almak, riske etmek. /F. risquer. /İ. to risk.
talukedar (s.) Tehlikeli. /F. pèrilleux. /İ. hazardous.
talyan (e.) İtalyan. /F. italien. /İ. İtalian.
tam (d.) Lezzet, tat. /F. goût, saveur. /İ. taste, savour, flavour.
tamdar (s.) Lezzetli, leziz. /F. savoureux. /İ. tasty, savoury.
tamkirin (d.) Tatma (duyu). /F. le goût (un des sens). /İ. taste (one of the senses).
tamxweş (s.) Tatlı, lezzetli. /F. savoureux. /İ. tasty, savoury.

tamzêr kirin Altın kaplamak, yaldızlamak. /F. dorer. /İ. to gild.
tamzîv kirin Gümüş kaplamak. /F. argenter. /İ. to silver.
tapû (e.) Tıkaç, tapa, mantar. /F. bouchon, bouchon en liège. / İ. stopper, cork.
taq (e.) Tonaz, kemer, tak. /F. voût. /İ. vault, arch.
taqet (d.) Kuvvet, dayanıklılık, direnç, takat. /F. force, résistance. /İ. strenght.
taquet hebun Kuvvetli (güçlü) olma. /F. avour de la force. /İ. have streght.
min eydî taqet nî ne Artık kuvvetim (gücüm-takatim) yok. /F. je n'ai plus la force. /İ. I have no more the power.
(ji) **taqet kirin** Güçsüz düşmek, zayıflamak. /F. s'affaiblir. /İ. to grow weak.
tarî (s.) Karanlık. /F. obscur. /İ. dark.
tarî reng Koyu renk (F. couleur foncée. /İ. dark colour.
wexta ko tarî dikeve erde Karanlık bastırdığı zaman. /F. quand tombe le soir. /İ. when it becomes dark.
tarîgewrik (d.) Şafak, tanağırması, gün doğması. /F. aube. /İ. dawn.
tarîtî (d.) Karanlık. /F. obscurité. /İ. darkness.
tarumar kirin Yakıp yıkmak, kırıp geçirmek, tarumar etmek. /F. dévaster. /İ. to lay waste (country, etc).
tav (d.) Işık (yapay olmayan ışık, yıldız ışığı, vb.). /F. lumière (d'un astre). /İ. light (not artificial).
tava heyve Ayışığı, mehtap. /F. lumière de la lune. /İ. moonlight.
tava roje Güneş ışıgı. /F. lumière du soleil. /İ. sunlight.
tavdeng (d.) Kuşak, kemer, kayış /F. ceinture. /İ. belt.
tawan (d.) Kabahatlilik, günah, cürüm, suç. /F. culpabilité, péché, crime. /İ. culpability, sin, crime.
tawe (d.) Tava, kap. /F. casserole. /İ. (cooking) pot.
tawûs (e.) Tavuskuşu. /F. poan. /İ. peacock.
taxe (d.) Semt, mahalle. /F. quartier (d'une ville). /İ. neighbourhood (of town).
taxe kirin Katlamak. /F. plier. /İ. to fold.

taybetî (s.) Özel, husisi, bireysel, ferdi. /F. privé, particulier. /İ. private, individual.
taze (s.) Taze; hoş. /F. agréable, (aliment) frais. /İ. pleasant, fresh (foood, etc.)
taziyane (d.) Kamçı. /F. fouet, /İ. whip.
tazî (s.) Çıplak. /F. nu. /İ. naked.
te (ad.) Sen, sana. /F. tu, toi. /İ. you (familiar, form).
teba (n.) Hayvan. /F. animal. /İ. animal.
tebat (d.) Sabır, tahammül, sebat. /F. patience. /İ. patience.
tebax (d.) Ağustos. /F. août. /İ. August.
tebeq (d.) Kat (ev). /F. étage. /İ. floor.
tebitî (s.) Dingin, sakin, rahat; ağırbaşlı, uslu. /F. calme, paisible, posé. /İ. quiet, peaceful, sedate.
tebitîn (bitebine) Yatıştırmak, sakinleştirmek. /F. calmer. /İ. to calm down.
tebût (s.) Geçerli (sözleşme, kontrat, vb) sağlam vücutlu, güçlü . /F. valide. /İ. valid (of contract, etc), able-bodied.
tecribe (d.) Sınav, sınama, imtihan, tecrübe. /F. epreuve. /İ. test.
tefandin (bitefîne) Söndürmek (ateş, ışık). /F. éteindre. /İ. to put out (fire, light).
tehl (s.) Acı. /F. amer. /İ. bitter.
tehlî (d.) Üzüntü, acı. /F. amertume. /İ. bitterness.
tehqiq kirin Doğrulamak, tahkik etmek. /F. vérifier. /İ. to verify.
tehsîr (d.) Etki, tesir. /F. infulunce, effet. /İ. influence, effect.
tejl (s.) Dolu. /F. plein. /İ. full.
tejl kirin Doldurmak. /F. emplir. /İ. to fill.
tekber (ç.) Mobilye, eşye, mefruşat. /F. mobilier. /İ. furniture.
tekdir (d.) Azarlama, paylama, tekdir. /F. réprimande. /İ. scolding.
tekdir kirin Azarlamak, paylamak, tekdir etmek. /F. gronder. /İ. to scold.
teke kirin Dua etmek, rica etmek, yalvarmak. /F. prier. /İ. to pray.
tekûz (s.) Azla yetinen, kanaatkâr, ılımlı. /F. sobre. /İ. restrained.

telar (d.) Balkon. /**F**. balcon. /**İ**. balcony.
telegraf (d.) Telgraf. /**F**. télégramme. /**İ**. telegram.
telifandin (bitelifîne) Yıkmak, yok etmek, tahrip etmek. /**F**. détruire, annihiler. /**İ**. to destroy, to annihilate.
telik (d.) Başlık, takke, külah. /**F**. bonnet. /**İ**. cap.
temam (s.) Tam, tamam, eksiksiz. /**F**. parfait, complet. /**İ**. perfect, full.
temamiye roje Bütün gün. /**F**. tout le jour. /**İ**. all day long.
temaşa (d.) Temsil, gösteri, oyun. /**F**. spectacle. /**İ**. spectacle (theatrical, etc.)
temaşa ... kirin Seyretmek, temaşa etmek. /**F**. contempler. /**İ**. to contemplate.
temaşager (n.) Seyirci. /**F**. spectateur. /**İ**. spectator.
temaşaxane (d.) Tiyatro. /**F**. théâtre. /**İ**. theatre.
tembûr Tambur, saz. /**F**. guitare. /**İ**. guitare.
tembûrvan (n.) Tambur çalan, saz çalan. /**F**. guitariste. /**İ**. guitarist.
temen (d.) Değer, fiyat. /**F**. valeur, prix. /**İ**. value, price.
temirandin (bitemîre) Külle söndürmek, ateşi söndürmek. /**F**. étouffer sous la cendre. /**İ**. to smother, to put out (fire).
temirîn (bitemire) Sönmek. /**F**. s'éteindre. /**İ**. to go out (fire).
temizandin (bitemizîne) Kaynak yapmak, kaynatmak, lehim yapmak. /**F**. souder. /**İ**. to weld, to solder.
tena (s.) Yalnız. /**F**. seul. /**İ**. alone.
tena kirin Yalnız bırakmak. /**F**. isoler. /**İ**. to isolate..
(xwe) tena kirin Yalnız kalmak; dinlenmek. /**F**. s'isoler, se reposer. /**İ**. to remain alone, to rest.
bi tena xwe man Yalnız yaşamak, köşesine çekilmek. /**F**. s'isoler. /**İ**. to isolate o.s.
(xwe) dan tenahiyê Yalnız yaşamak, köşesine çekilmek. /**F**. s'isoler. /**İ**. to isolate o.s.
tenahî (d.) Yalnızlık, dinginlik, sükunet, sessizlik. /**F**. solitude, calme, silence. /**İ**. solitude, quietness, silence.
tenartin (bitenêre) Kapatmak, örtmek, ateşi külle örtmek. /**F**. couvrir, couvrir le feu sous la cendre. /**İ**. to cover, to smother the fire.

tendurust (s.) Sağlıklı, sıhhatli. /**F**. sain. /**İ**. healthy.
tendurustî (d.) Sağlık, sıhhat. /**F**. santé. /**İ**. health.
(bi) tenê (be.) Yalnız, tek başına, sadece. /**F**. isolément, seulement. /**İ**. apart, only.
teng (s.) Dar, sıkışık. /**F**. étroit, serré. /**İ**. narrow, tight.
cih li min teng bûye Zor (sıkıntılı) bir durumdayım. /**F**. je me trouve dans l'embarras. /**İ**. I am in a difficult situation.
destê wi teng e Para (mali) sıkıntısı var. /**F**. il a des embarras d'argent. /**İ**. he is in financial difficulties.
cih lê teng kirin sıkıştırmak, canını sıkmak. /**F**. presser, embarrasser. /**İ**. to press, to embarrass.
cih le teng hatin Tehdit altında olma. /**F**. être menacé. /**İ**. to be threatened.
tengasî (d.) Tehlike; kıtlık. /**F**. danger, disette. /**İ**. danger, scarcity.
teng kirin Daraltmak, kısaltmak. /**F**. rétrécir. /**İ**. to contract, to shrink.
tengnivîs (n.) Stenograf, stenografi yazan. /**F**. sténographe. /**İ**. stenographer.
tengnivîsî (d.) Stenografi. /**F**. sténographie. /**İ**. shorthand.
tenha (s.) Yalnız, seyrek, dağınık. /**F**. seul, clairsemé. /**İ**. lonely, sparse.
tenik (s.) İnce, hafif. /**F**. mince, fin, léger. /**İ**. thin, fine, light.
tenişt (d.) Böğür, yan, etek. /**F**. flanc, côté. /**İ**. flank, side.
(di) tenişta yekî de Birisinin yanında. /**F**. à côté de qqn. /**İ**. beside s.o.
tenişthev (s.) Bitişik, yanındaki. /**F**. contigu. /**İ**. next to.
teniştkî (s.) Yakın, yanındaki. /**F**. proche, à côté. /**İ**. close, beside.
tenûr (d.) Fırın, ocak. /**F**. four. /**İ**. oven.
tep (d.) Hafif bir vuruş (darbe); hile, düzen, desise. /**F**. une tape légère, un coup léger, astuce, ruse. /**İ**. a light tap, a light blow, trick, wile.
tep lê kirin Aldatmak, hile yapmak. /**F**. tricher. /**İ**. to cheat.
tepisandin (bitepisîne) Sıkıştırmak, sıkmak, basmak. /**F**. presser. /**İ**. to press.

tepo (s., Hîlekər, açıkgöz. /F. astucieux. /İ. tricky, astute.
teqandin (biteqîne) Patlamak, patlatmak. /F. crever, faire éclater. /İ. to burst, to explode.
teqdis kirin Kutsamak, takdis etmek. /F. bénir. /İ. to bless.
teqiyan (biteqe) Patlatmak, patlamak, çatlamak. /F. exploser, crever, éclater. /İ. to explode, to burst, to blow up.
teqlid kirin Taklit etmek, öykünmek. /F. imiter. /İ. to imitate.
ter (s.) Taze (sebze). /F. légume) frais. /İ. fresh (vegetables).
teratî (d.) Tazelik. /F. fraicheur. /İ. freshness.
terazû (d.) Terazi. /F. balance. /İ. (pair of) scales.
tereng (s.) Koyu renk. /F. couleur foncée. /İ. dark colour.
terh (d.)Ağaççık, çalı. /F. arbuste. /İ. shrub.
terikandin (biterikîne) Bırakmak, boyun eğmek, salıvermek, vazgeçmek, terk etmek. /F. céder, lâcher, abandonner. /İ. yield, to release, to abondon,
terikîn (biterike) Çatlatmak, yarmak. /F. crevasser. /İ. to crack.
teriqet (d.) Tarikat. /F. secte religieuse. /İ. religious sect.
terkeserî (d.) Vazgeçme, bırakma, katlanma. /F. abnégation. / İ. abnegation.
term (n.) Ceset, kadavra. /F. cadavre. /İ. corpse.
tesdiq kirin Onamak, onaylamak, tasdik etmek, doğru bulmak. /F. ratifier, approuver. /İ. to ratify, to approve.
teşk (d.) But (kalça ile aşık kemiği arasındaki bölüm)./F. cuisse. /İ. thigh.
tev dan Hareket etmek, kımıldamak, hareket ettirmek, kımıldatmak. /F. bouger, faire mouvoir. /İ. to move, to make (s.t.) move.
tev de Beraber, birlikte. /F. ensemble. /İ. together.
(xwe) tev dan Kıpırdamak, kımıldamak. /F. se remuer. /İ. to stir.
tevayî (d.) Bütünlük, topluluk. grup. /F. ensemble, groupement. /İ. entirety, grouping.

tevdan (d.) Hareket, devinim. /F. mouvement. /İ. movement.
tevger (d.) Töre, âdet, alışkanlık, tarz. /F. coutume, habitude, façon. /İ. custom, habit, fashion.
tevî (ilg.) Rağmen, karşın, ise de. /F. malgré. /İ. although.
tevî ko Buna rağmen, yine de. /F. malgré que. /İ. despite, notwithstanding.
tevî vê sermayê Bu soğuğa rağmen. /F. malgré ce froid. /İ. despite the cold.
tevkarî (d.) İşbirliği, elbirliği. /F. coopération. /İ. cooperation.
tevlîhev (s.) Karmakarışık, dolaşık, karman çorman.. /F. embroillé, pêle-mêle. /İ. tangled, helter-skelter.
tevlîhev kirin Karıştırmak, karmakarışık etmek. /F. mélanger, embrouiller. /İ. to tangle.
tevlîhevî (d.) Düzensizlik, kargaşa. /F. désordre. /İ. disorder.
tewandin (d.) Çekim (dilbilg.). /F. déclinaison (gram). /İ. declension.
tewandin (bitewîne) Katlamak; çekim yapmak (dilbilg.) /F. plier, décliner (gram). /İ. to fold, to decline.
tewaw kirin Bitirmek, sona erdirmek. /F. finir. /İ. to finish.
tewr (be.) Asla. /F. pas du tout. /İ. not at all.
tewz (d.) Alay, şaka. /F. mocquerie, plaisanterie. /İ. mockery, joke.
tewza xwe lê kirin Alay etmek. /F. se moquer de. /İ. to make fun of.
tewzekerî (d.) Alay, şaka. /F. plaisanterie. /İ. joke.
texlît (d.) Tarz, çeşit. /F. façon, espèce. /İ. manner, sort.
texmîn kirin Tahmin etmek, sanmak. /F. supposer. /İ. to presume.
texmînî (s.) Yaklaşık, tahmini. /F. approximatif. /İ. approximate.
texmînkarî (d.) Yaklaşıklık, kestirim, tahmin. /F. approximation. /İ. approximation.

text (e.) Yatak. /F. lit. /İ. bed.
textebend (d.) Sıra. bank. /F. banc. /İ. bench.
teyar (s.) Yatkın, eğilimli, hazır. /F. disposé. /İ. disposed.
teyisîn (biteyise) Parlamak, ışıldamak. /F. étinceler. /İ. to glitter.
teyr (d.) Kuş. /F. oiseau. /İ. bird.
têbar (d.) Sandık, kutu. /F. caisse. /İ. box.
têda (d.) Esin, ilham. /F. inspiration. /İ. inspiration.
têgihe (s.) Kapsamlı; anlayışlı, kavrayışlı. /F. compréhensif. /İ.comprehensive.
têgihayi (s.) Haberli, bilgili. /F. averti. /İ. warned.
têk dan Kışkırtmak, ayaklandırmak (halkı, yığınları). /F. ameuter. /İ. to stir the mob.
têkçuyîn (d.) Uyumsuzluk, anlaşmazlık. /F. discorde. /İ. discord.
têkil bun Karıştırmak. /F. mélanger. /İ. to mix.
(xwe) têkil kirin Katılmak, yer almak. /F. participer, prendrepart. /İ. to participate, to take part.
têkilandin (bitîkilîne) karıştırmak. /F. mélanger. /İ. to mix.
têkilav (s.) Karıştırılmış, harman edilmiş, karışık, düzensiz. /F. mélangé. /İ. mixed, disorderly.
têkilhev (s.) Karma karışık, karıştırılmış. /F. pêle-mêle, mixte. /İ. helter-skelter, mixed.
têkirin (têke) Yüklemek. /F. charger. /İ. to load.
têkoşer (s.) Bilinçli, şuurlu. /F. conscient. /İ. conscious.
têkrayî (s.) Ortak, genel. /F. commun. /İ. common.
têkuşîn (d.) Etkinlik, faaliyet. /F. activité. /İ. activity.
tênivisin (têbinivîse) Yazmak, kaydetmek. /F. enregistrer. /İ. to record.
têr (s.) Dolu. doymuş. /F. plein, rassasié. /İ. full, sated.
têr xwerin Doymak, tıka basa yemek. /F. se rassasier. /İ. to eat one's fill.
wi têr xwar İyice doydu. /F. il est rassasié. /İ. he has eaten his fill.
têrsêlak (s.) Kumlu. /F. sablonneux. /İ. sandy.
têrşeref (s.) Şerefli, namuslu, saygın. /F. honorable. /İ. honourable.

têrtirs (s.) Korkutucu. /F. effrayant. /İ. frightful.
têrxiz (s.) Kumlu. /F. sablonneux. /İ. sandy.
têşikan (d.) Kayıp. /F. perte. /İ. loss.
têvel (s.) Genel, umumi. /F. général. /İ. general.
têwer hatin Kuşatmak, çevirmek. /F. entourer, encercler. /İ. to surround, encircle.
têxistin (têxe) Koymak (bir kap içine); doldurmak. /F. mettre (un objet dans un récipient), remplir. /İ. to put (an object in a container), to fill.
têz (d.) Barut. /F. poudre de fusil. /İ. gunpowder.
ticar (e.) Tüccar, tacir. /F. commerçant. /İ, trader.
ticaret (d.) Ticaret. /F. commerce. /İ. trade.
tifik (d.) Baca, boru. /F. cheminée. /İ. chimney.
tifing (d.) Tüfek. /F. fusil. /İ. gun.
tihn (s.) Susamış. /F. assoiffé. /İ. thirsty.
tilî (d.) Parmak. /F. doigt. /İ. finger.
tiliya beranakê Başparmak. /F. pouce. /İ. thumb.
tilîper (d.) Eğreltiotu. /F. fougère. /İ. fern.
tim (be.) Her zaman, sürekli olarak. /F. toujours, continuellement. /İ. always, continuously.
tim û daim Sürekli olarak, ebediyen. /F. continuellement, éternellement. /İ. continuously, eternally.
tiral (s.) Tembel, miskin. /F. paresseux. /İ. lazy.
tiralî (d.) Tembellik. /F. paresse. /İ. laziness.
tirb (d.) Anıtkabir, türbe, mozole. /F. mausolée. /İ. mausoleum.
tirik (e.) Küçük salatalık (hıyar), kornişon. /F. cornichon. /İ. gherkin.
tirs (d.) Korku. /F. peur. /İ. fear.
tirsandin (bitirsîne) Korkutmak, dehşete düşürmek. /F. effrayer, terrifier. /İ. to frighten, to terrify.
tirsda (s.) Tehdit edici, korkutucu. /F. menaçant. /İ. threatening.
tirsiyayî (s.) Korkmuş. /F. effrayé. /İ. frightened.
tirsîn (bitirse) Korkmak, çekinmek. /F. craindre. /İ. to fear.
tirsok (s.) Korkak, ürkek. /F. peureux. /İ. timorous.

tirsonek (s.) Korkak, alçak, yüreksiz. /**F.** lâche, peureux. /**İ.** cowardly, timorous.
tirsonekî (d.) Alçaklık, korkaklık, yüreksizlik. /**F.** lâcheté. /**İ.** cowardice.
tirş (s.) Ekşi. /**F.** acide. /**İ.** acid.
tirşeşirîn (s.) Ekşimsi, mayhoş. /**F.** acidulé. /**İ.** acid.
tirşîn (s.) Ekşi, acı, biberli. /**F.** acide, piquant, pimenté. /**İ.** acid, sharp, peppery.
tişt (e.) Şey, eşya. /**F.** chose. /**İ.** theng.
titin (d.) Tütün. /**F.** tabac. /**İ.** tobacco.
titindank (d.) Tütün kesesi. /**F.** tabatière. /**İ.** tobbaco-pouch.
tiwanîn (d.) Kuvvet, iktidar., kudret. /**F.** puissance. /**İ.** power.
tiwanîn (bitiwane) Yapabilmek, muktedir olmak. /**F.** pouvoir. /**İ.** to be able.
tixwîb (e.) Sınır, hudut. /**F.** frontière. /**İ.** frontier.
tizbîk (d.) Tespih. /**F.** chapelet. /**İ.** string of beads.
tî (s.) Susamış. /**F.** assoiffé. /**İ.** thirsty.
tî bûn Susamak. /**F.** avoir soif. /**İ.** to be thersty.
tîj (s.) Sivri, keskin uçlu. /**F.** pointu. /**İ.** sharp pointed.
tîj kirin Bilemek, keskinleştirmek. /**F.** aiguiser. /**İ.** to sharpen.
tîjav (d.) Sel. /**F.** torrent. /**İ.** stream.
tîp (d.) Harf. /**F.** lettre (d'alphabet). /**İ.** letter (alphabet).
tîr (s.) Koyu renk; kalın, yoğun. /**F.** couleur foncée, épais, dense. /**İ.** dark colour, thick, dense.
tîr (d.) Ok. /**F.** flèche. /**İ.** arrow.
tîr avêtin Ok atmak. /**F.** tirer (à l'arc). /**İ.** to shoot (with a bow).
tîrk (d.) Akrep ya da yelkovan (saat). /**F.** aiguille (d'une montre). /**İ.** hand (of a watch).
tîrmar (e.) Engerek yılanı. /**F.** vipère. /**İ.** adder.
tîrmeh (d.) Temmuz ayı. /**F.** juillet. /**İ.** July.
tobe (d.) Tövbe, esef, üzülme. /**F.** repentir, regret. /**İ.** repentance, regret.

tobe kirin Af (özür) dilemek. rica etmek. /**F**. demander pardon. /**İ**. to beg pardon.
tof (d.) Grup. /**F**. groupe. /**İ**. group.
tof kirin Toplamak, bir araya getirmek. /**F**. assembler. /**İ**. to assemble.
tol (d.) İntikam, öç. /**F**. vengeance. /**İ**. vengeance.
tola xwe rakirin İntikam almak. /**F**. se venger. /**İ**. to avenge.
tola xwe vekirin İntikam almak. /**F**. se venger. /**İ**. to avenge.
tolaz (s.) Tembel, haylaz. /**F**. fainéant, polisson. /**İ**. idler, rascal.
tole (n.) Köpek yavrusu, encik. /**F**. chiot. /**İ**. pup.
tonêl (d.) Tünel. /**F**. tunnel. /**İ**. tunnel.
top (d.) Kalabalık, halk, yığın; mermi, top (silah). /**F**. foule, balle, canon. /**İ**. mob, ball, cannon.
toqandin (bitoqîne) Dehşete düşürmük, yıldırmak. /**F**. terroriser. /**İ**. to terrorize.
toqîn (bitoqe) Korkmak. /**F**. s'effrayer. /**İ**. to become frightened.
tor (d.) Ağ. /**F**. filet. /**İ**. net.
torin (s.) Soylu, asil. /**F**. noble. /**İ**. noble.
tortorî (d.) Aylaklık, işsiz güçsüzlük. /**F**. oisiveté. /**İ**. idleness.
tov (e.) Tane, hububat, tohum. /**F**. grain, semence. /**İ**. grain, seed.
toz (d.) toz, kir. /**F**. poussière. /**İ**. dirt.
trûmpe (d.) Tulumba, pompa. /**F**. pompe. /**İ**. pump.
trûske (d.) Işın, ışık. /**F**. rayon. /**İ**. ray.
tu (ad.) Sen. /**F**. tu, toi. /**İ**. you.
tu (be.) Hiçbir zaman, asla, artık değil. /**F**. aucunement, plus du tout. /**İ**. not, in any way at all, no more.
min tu ne bû Ben hiçbir zaman...
tu kes Hiç kimse, hiçbiri. /**F**. personne. /**İ**. none.
tu kes ne hat Hiç kimse gelmedi. /**F**. personne n'est venu. / **İ**. no one has come.
tucar (be.) Asla, hiçbir zaman. /**F**. jamais. /**İ**. never.

tund (s.) Kalın, yoğun, kaba. /**F**. épais, dense, brutal. /**İ**. thick, dense, brutal.
tunebûn (d.) Eksiklik, kıtlık. /**F**. manque, disette. /**İ**. lack, scarcity.
turtûr (e.) Tırtıl, kurt. /**F**. chenille. /**İ**. caterpillar.
tuxûb (e.) Sınır, hudut. /**F**. limit. /**İ**. limit.
tû (d.) Dutağacı. /**F**. mûrier. /**İ**. mulberry-bush, blackberry.
tûj (s.) Acı, biberli. /**F**. piquant. /**İ**. piquant.
tûj kirin Sivriltmek, bileylemek. /**F**. aiguiser. /**İ**. to sharpen.
tûnis (d.) Tunus. /**F**. Tunisie. /**İ**. Tunusia.
tûnisî (s.) Tunuslu. /**F**. tunisien. /**İ**. Tunusian.
tûre (s.) Sinirli. /**F**. nerveux. /**İ**. nervous.

Û

û (bağ.) Ve. /**F.** et. /**İ.** and.
ûris (e.) Rus. /**F.** russe. /**İ.** Russian.
ûşi (e.) Salkım., hevenk. /**F.** grappe. /**İ.** bunch.

V

vaca kirin Elbiseyi tars yüz etmek (çevirmek). /F. retourner un costume. /İ. to turn a coat inside out.

vajî (e.) Ceketin yaka ya da cep kapakları gibi devrik kısımları. /F. revers (d'une veste). /İ. lapel.

vala (s.) Beyhude, boş. /F. vain, vide, vacant. /İ. vain, empty, vacant.

vala kirin Boşaltmak. /F. vider. /İ. to empty.

valahî (d.) Boşluk. /F. vide. /İ. emptiness.

vebir (d.) Ateşkes, mütareke. /F. trêve. /İ. truce.

vebirî (s.) Kesin, belirli, nihai. /F. précis, définitif. /İ. accurate, definitive.

vebûn (vebe) Çiçeklenmek, çiçek açmak; açılmak. /F. s'épanouir, s'ouvrir. /İ. to bloom, to open.

veciniqîn (vecinique) İrkilmek, sıçramak. /F. sursauter. /İ. to start (from pain or surprise).

veçinîn (veçine) Örmek, yamalamak. /F. tresser, raccomoder. /İ. to braid, to mend.

vedan (vede) Isırmak, sokmak; kazmak. /F. mordre, piquer, creuser. /İ. to bite, to sting, to dig.

marî bi min veda Yılan beni soktu. /F. le serpent m'a mordu. /İ. the snake bit me.

veger (d.) Dönüş. /F. retour. /İ. return.

vegerandin (vegerîne) Geri göndermek, geri vermek, geri getirmek. /F. renvoyer, rendre, ramener. /İ. to send back, to give back, to bring back.

(bi şûnda) vegerandin Reddetmek. /F. refuser. /İ. to refuse.
(lê) vegerandin Geri getirmek; cevap vermek. /F. rapporter, répondre. /İ. to bring back, to answer.
vegeriyan (vegere) Geri dönmek. /F. retourner. /İ. to go back.
vegeriyan ... ve Geri gelmek, dönmek. /F. revenir. /İ. to come back.
(lê) vegeriyan Cevap vermek, yeniden sormak. /F. réponndre, redemander. /İ. to reply, to ask for s.t. again.
vejandin (bivejîne) Diriltmek, canlandırmak. /F. ranimer. /İ. to revive.
vemirandin (vemirîne) Söndürmek (üzerine ayak basıp). /F. eteindre. /İ. to stamp out.
vemirîn (vemire) Sönmek (ateş ya da ışık). /F. s'eteindre. /İ. to go out (of fire or light).
vemirtî (s.) solgun, sarı benizli. /F. pâle, teint jaune. /İ. pale, yellow complexion.
veniştin (vene) Tünemek, konmak. /F. se percher. /İ. to perch, to roost.
veqetandek (d.) Harfi tarif, tanımlık (dilbilg.). /F. article (gram.). /İ.article (gram.).
vera (s.) Dürüst, haklı, âdil. /F. juste. /İ. right, fair.
verayî (d.) Adalet. /F. justice. /İ. justice.
(xwe) vesihandin (vesihîne) Dinlenmek, istirahat etmek. /F. se reposer. /İ. to rest.
veşartgeh (d.) Gizlenme yeri, gizleyecek yer. /F. cachette. /İ. hiding place.
veşartin (d.) Cenaze töreni (merasimi). /F. funérailles. /İ. funeral.
veşartin (veşêre) Gömmek, defnetmek; saklamak. /F. enterrer, cacher. /İ. to bury, to hide.
veşartî (d.) Sır, sır tutma, gizlilik. /F. secret, clandestinité. / İ. secret, secrecy.
vewejertin (vewejêne) Seçmek. /F. choisir. /İ. to choose.
vewestan (veweste) Bırakmak (bir şey yapmayı). /F. s'arrêter (de faire qqc.). /İ. to stop (doing s.t.).
vewestandin (vewestine) Durdurmak (bir şeyin yapılmasını). /F. arrêter (de fair qqc.). /İ. to stop (s.t. being done.)

vexwarin (vexwe) İçmek. /F. boire. /İ. to drink.
vexwarinî (d.) İçki. /F. boisson. /İ. drink.
vexwendin (vexwîne) Davet etmek, çağırmak. /F. inviter. /İ. to invite.
vexwendî (n.) Misafir, konuk, davetli. /F. hôte. /İ. guest.
vey dan Toplamak, devşirmek. /F. ramasser. /İ. to pick up.
vêca (be.) Bunun için, bundan ötürü. /F. pour cela. /İ. for this.
vêga (be.) O zaman, ondan sonra. /F. alors. /İ. then.
vên (d.) İrade, istenç. /F. volonté. /İ. will.
vêxistin (vêxe) Işık vermek, aydınlatmak, yakmak. /F. allumer. /İ. to light.
vir (d.) Yalan. /F. mensonge. /İ. lie.
vir (be.) Burada, buraya. /F. ici. /İ. here.
li vira Burada, buraya. /F. ici. /İ. here.
li vir ve Bundan böyle, bundan sonra. /F. dorénavant. /İ. henceforth.
viritîn (bivirite) Tehlike içinde olmak, tehlikeye düşmek. /F. péricliter. /İ. to be in danger.
virker (n.) Yalancı. /F. menteur. /İ. liar.

W

wad (d.) Vaat, söz verme. /F. promesse. /İ. promise.

wadê (be.) Olduğunda, o zaman./F. lorsque, quand. /İ. when.

wadê ez xort bim Ben gençken (genç olduğumda). /F. lorsque J'étais jeune. /İ. when I was young.

wagon (d.) Yük arabası, vagon. /F. wagon. /İ. wagon.

wahe (d.) Vaha. /F. oasis. /İ. oases.

wam (d.) Borç, kredi. /F. prêt, créance. /İ. loan, credit.

wam dan Borç vermek, ödünç vermek. /F. prèter, /İ. lo lend.

wam standin Borç almak, ödünç almak. /F. emprunter. /İ. to borrow.

wamdayî (n.) Alacaklı. /F. créancier, prêteur. /İ. creditor, lender.

wamstandî (n.) Borçlu. /F. débiteur. /İ. debtor.

wapor (d.) Vapur, gemi. /F. bateau, navire. /İ. boat, steamer.

war (e.) Arazi, yer, konaklama yeri. /F. terrain, campement. /İ. ground, camping ground.

waridat (d.) Gelir, varidat, hasılat. /F. recette. /İ. receipt.

waripal (d.) Hercai menekşe. /F. pensée (fleur). /İ. pansy.

wasita neqlê Taşıt, nakil vasıtası. /F. véhicule. /İ. vehicle.

we (ad.) Siz, sizin. /F. vous, vôtre, vos. /İ. you, your, yours.

we heye Olabilir .... /F. il se peut. /İ. it may be that.

webal (d.) Gühah, vebal. /F. péché. /İ. sin.

wek (ya da) **weke** (bağ.) Gibi, hatta. /F. comme, même. /İ. like, even.

wekat (s.) Dakik, kesin. /**F**. précis. /**İ**. accurate.
wekat kirin Kesinlemek,belirlemek, dakikleştirmek. /**F**. préciser. /**İ**. to specify.
wekehev (s.) Benzer, eşit. /**F**. pareil, égal. /**İ**. similar, equal.
wekê (be) O zaman, ne zaman ki. /**F**. lorsque, quand. /**İ**. when.
wekîhî (be.) Aynı zamanda, eşit olarak, keza, dahi. /**F**. éalement. /**İ**. also, as well.
welem (d.) Cevap, yanıt. /**F**. réponse. /**İ**. reply.
welat (e.) Vatan, anayurt, ulke. /**F**. patrie, pays. /**İ**. motherland, country.
welatî (n.) Yurttaş, vatandaş. /**F**. compatriot. /**İ**. compatriot.
welatînî (d.) Milliyetçilik, ulusalcılık. /**F**. nationalisme. /**İ**. nationalism.
welidîn (bivelîde) Doğmak. /**F**. naître. /**İ**. to be born.
welî (be.) Böyle, öyle. /**F**. ainsi. /**İ**. so.
wer (be.) Böylece. /**F**. ainsi. /**İ**. thus.
(li) wer hatin Çevirmek, kuşatmak. /**F**. encercler. /**İ**. to encircle..
(tê) wer hatin Kuşatmak, muhasara etmek. /**F**. entourer. /**İ**. to sorround.
wer kirin Atlamak, sıçramak. /**F**. sauter. /**İ**. to jump.
werdek (n.) Ördek. /**F**. canard. /**İ**. duck.
werge (be.) Böylece. /**F**. ainse. /**İ**. thus.
wergerandin (wergerîne) Ters çevirmek, devirmek. /**F**. renverser. /**İ**. to reverse. to overturn.
wergirtin (wergîre) Giyinmek, giymek. /**F**. s'habiller, se vêtir. /**İ**. to dress o.s.
wergirtî (s.) Yıpranmış, eskimiş. /**F**. usé. /**İ**. worn.
wergiraneve (d.) Çeviri, tercüme. /**F**. traduction. /**İ**. translation.
werimandin (biwerimine) Şişirmek. /**F**. enfler. /**İ**. to swell.
werimin (biwerimîne) Şişmek. /**F**. s'enfler. /**İ**. to swell.
weris (e.) Halat, kalın ip. /**F**. grosse corde. /**İ**. rope.

werqilandin (werqilîne) Durdurmak. /F. arrêter. /İ. to stop.
werqilîn (werqile) Durmak. /F. s'arrêter. /İ. to stop.
wert (d.) Gelecek kuşaklar, zürriyet, çoluk çocuk. /F. postérité. /İ. posterity.
wesiyetname (d.) Vasiyet, vasiyetname. /F. testament. /İ. will (testament).
wesp (d.) Nitelik, yetenek, yatkınlık. /F. qualité, disposition, aptitude. /İ. quality, disposition, aptitude.
westabun (d.) Yorgunluk, bezginlik. /F. fatigue. /İ. weariness.
westandin (biwestîne) Yormak. /F. fatiguer. /İ. to tire.
(xwe) westandin Yorulmak. /F. se fatiguer. /İ. to become tired.
westiyan (biweste) Yorulmak. /F. se fatiguer. /İ. to become tired.
weşiyan (biweşe) Düşmek. /F. tomber. /İ. to fall.
weşin (biweşe) Düşmek, dökülmek (saç ya da yaprak). /F. tomber (pour des feuilles ou les cheveux). /İ. to fall (of hair or leaves).
weşinek (d.) Yayın (radyo). /F. émission (radio). /İ. broadcasting.
wext (n.) Saat, vakit, an, dönem, zaman. /F. heure, moment, période, temps. /İ. hour, moment, period, time.
di wexte berê de Daha önce, eski zamanda. /F. jadis. /İ. formerly.
di wextê xwe de Onun zamanında. /F. en son temps. /İ. in its time.
wextê ko Oysa, mademki. /F. alors que. /İ. whereas.
weza (s.) Zayıf, nahif. /F. maigre. /İ. lean.
wezaret (d.) Bakanlık. /F. ministère. /İ. ministry.
wezareta avakirinê Bayındırlık bakanlığı. /F. ministère de la Construction. /İ. Ministry of Construction.
wezareta dervekariyê Dış İşleri bakanlığı. /F. ministère des Affaires Etrangères. /İ. Ministry of Foreign Affairs.
wezareta hindur kariyê İç İşleri bakanlığı. /F. ministère de l'Intérieur. /İ. Home Office.

wezareta jindewariya giştî Sağlık bakanlığı. /F. ministère de la Santé Publique. /İ. Ministry of Public Health.

wezareta parastina niştimanî Savunma bakanlığı. /F. minisitère de la Défense Nationale. /İ. Minisitry of National Defence.

wezareta paşrojmendiyê Ekonomi bakanlığı. /F. ministère de l'Economie. /İ. Ministry of Economic Affairs.

wezareta poste telefon û telegrafan Posta, telgraf ve telefon bakanlığı. /F. ministère des Postes, Télégraphes et Téléphones. /İ. Ministry of posts, telegraphes and telephones.

wezareta rê û piran Ulaşım bakanlığı. /F. ministère des ponts et Chaussès. /İ. ministry of bridges and roads.

wezareta zaniyariyê Eğitim bakanlığı. /F. ministère de l' Instruction Publique. /İ. ministy of Public education.

wezayî (d.) Zayıflık, hafiflik. /F. maigreur. /İ. leanness.

wezinandin (biwezinîne) Tartmak. /F. peser. /İ. to weigh.

wezife (d.) Yazılı ev ödevi. /F. devoir ecrit. /İ. home-work.

wezir (n.) Bakan. /F. ministre. /İ. minister.

wezirê dewletê Devlet bakanı. /F. ministre d' Etat. /İ. Minister of State.

wê (ad.) O, onun, onunki (kadın için). /F. Elle, sa, son, sien. /İ. she, her.

li wê derê Orada, oraya. /F. là-bas. /İ. there.

wêne (d.) Portre, imge (tasvir), çizim, desen. /F. portrait, image, dessin. /İ. portrait, image, drawing.

wênedest (n.) Ressam. /F. peintre. /İ. painter.

wênedestî (d.) Resim. /F. peinture. /İ. painting.

wênekar (n.) Ressam. /F. peintre. /İ. peinter.

wênekêş (n.) Fotoğrafçı. /F. photographe. /İ. photographer.

wêran (s.) Yıkılmış, viran, yok edilmiş. /F. détruit, anèanti. / İ. destroyed, annihilated.

wêran (biwêre) Göze almak, cüret etmek. /F. oser. /İ. to dare.

wêran kirin Yakıp yıkmak, viran etmek, yok etmek. /F. ravager, ruiner, anèantir. /İ. to ravage, to ruin, to annihilate.

wêrandin (biwerîne) Cesaretlendirmek, yüreklendirmek. /F. encourager. /İ. to encourage.
wêrgi (d.) Vergi, gelir vergisi. /F. impôt. /İ. tax (income-tax).
wicdan (d.) Bilinç, vicdan. /F. conscience. /İ. conscience.
wilo (be.) Böyle, öyle, şöyle. /F. ainsi. /İ. so.
ne wilo ye? Böyle değil mi?. /F. n'est-ce pas ainsi?. /İ. is it not so?
winda (s.) Kayıp, kaybolmuş. /F. perdu. /İ. lost.
winda bûn Kaybolmak. /F. être perdu. /İ. to be lost.
winda kirin Kaybetmek. /F. perdre. /İ. to loose.
wisa (be.) Böyle öyle, şöyle, böylece. /F. ainsi./İ. so, thus.
wî (ad.) O, ona, onun. /F. lui, son. /İ. he, him, his.
wi bi xwe Kendisi. /F. lui-même. /İ. himself.
wîç (s.) Yersiz, uyumsuz. /F. déplacé. /İ. out of place.
wîje (d.) Güzel konuşan. /F. éloquent. /İ. elequent.
wîjeyi (s.) Edebi, yazınsal. /F. littéraire. /İ. literary.
wuha (be.) Böyle, öyle, şeyle, böylece. /F. ainsi. /İ. thus.
wurşedar (s.) Masraflı, görkemli, tantanalı, şatafatlı. /F. somptueux. /İ. sumptuous.

X

xaç (d.) Haç, istavroz. /**F**. croix. /**İ**. cross.
xaçerê (d.) Dörtyol ağzı (kavşağı). /**F**. carrefour. /**İ**. crossroad.
xadim (d.) Hizmetçi kadın, hizmetçi kız. /**F**. servante. /**İ**. servant.
xal (e.) Dayı. /**F**. oncle maternel. /**İ**. maternal uncle.
xaliçe (d.) Tüylü yün halı. /**F**. tapis de laine à longue fibre. /**İ**. woolen carpet with long pile.
xanim (d.) Hanım, bayan. /**F**. madame. /**İ**. madam.
xanî (e.) Ev, ikâmetgâh. /**F**. maison, demeur. /**İ**. house, dwelling.
xapandin (d.) Hile, yalan, aldatma. /**F**. tromperie. /**İ**. deceit.
xapandin (bixapîne) Hile yapmak, aldatmak. /**F**. tricher, tromper. /**İ**. te cheat, to deceive.
(xwe) xapandin Aldanmak, yanılmak. /**F**. se tromper. /**İ**. to be wrong, to be mistaken.
xapiyan (bixape) Aldanmak, yanılmak. /**F**. se tromper. /**İ**. to be wrong.
xapînox (e.) Sahtekâr, hilekâr, aldatıcı. /**F**. imposteur, trompeur. /**İ**. impostor, deceiver.
xas (s.) Güzel, hoş; özel ./**F**. beau, joli, spécial. /**İ**. beautiful, pretty, special.
xase (d.) Karakter, doğa, yaradılış, nitelik. /**F**. caractère, nature,qualité.
xatir (d.) Lütuf, koruma, kayırma. /**F**. faveur. /**İ**. favour.

(bi) xatirê te Veda, hoşça kal, allahaısmarladık. /**F**. adieu, au revoir. /**İ**. farewell, good-bye.

xatirxwazî (d.) Ziyaret. /**F**. visite. /**İ**. visit.

em çûn xatirwaziya wi Onu ziyaret etmeye gittik. /**F**. nous sommes allés lui rendre visite. /**İ**. we went to pay him a visit.

xatûn (d.) Hanım, bayan, hatun. /**F**. madame. /**İ**. madam.

xav (s.) Ham, kaba, kötü yetişmiş, terbiyesiz. /**F**. cru,grossier, mal élevé. /**İ**. crude, coarse, rude.

xavik (d.) Peçe. /**F**. voile d'une femme. /**İ**. veil (voman's).

xavik kirin Peçe takmak, peçeyle örtmek. /**F**. voiler. /**İ**. to veil.

xavûcav (d.) Dokuma, tekstil. /**F**. textile. /**İ**. textile.

xawên (s.) Değerli, saygın, layık. /**F**. digne, honorable, méritoire. /**İ**. worthy, respectable, deserving.

xebat (d.) İş, çalışma. /**F**. travail. /**İ**. work.

xebat kirin Çalışmak. /**F**. travailler. /**İ**. to work.

xebatberdan (d.) Grev. /**F**. grêve. /**İ**. strike.

xebatker (n.) Emekçi, işçi. /**F**. travailleur, ouvrier. /**İ**. worker, workman.

xebatker (s.) Gayretli, dikkatli, çalışkan. /**F**. appliqué, travailleur. /**İ**. diligent, hard-working.

xebato (s.) Gayretli, dikkatli, çalışkan. /**F**. appliqué, studieux. /**İ**. diligent, hard-working.

xeber (d.) Haber, söz, sözcük, kelime. /**F**. nouvelle, parole, mot. /**İ**. news (item), word.

xeber d'an Konuşmak. /**F**. parler. /**İ**. to speak.

xebera te ye Hakkın var, haklısın. /**F**. tu as raison. /**İ**. you are right.

xebername (d.) Sözlükçe, sözlük, lûgat. /**F**. glossaire, lexique, dictionnaire. /**İ**. glossary, lexicon, dictionary.

xebitandin (d.) Kullanım. /**F**. usage. /**İ**. use.

xebitandin (bixebitîne) Biçimlendirmek, mesleğini yapmak, araştırmak, çözümlemek (tahlil etmek), kullanmak, harekete geçirmek, istihdam etmek./**F.** façonner, exercer une profession, examiner, analyser, utiliser, actionner, employer. /**İ.** to shape, to practice a profession, to examine, to analyse, to use, to activate, to employ.

xebitîn (bixebite) Çalışmak. /**F.** travailler. /**İ.** to work.

(pê) xebitin Kullanmak, yararlanmak. /**F.** utiliser. /**İ.** to use.

xedar (s.) Gaddar, yırtıcı, sert. /**F.** cruel, géroce, dur. /**İ.** cruel, ferocious, hard.

xedarî (d.) Gaddarlık, yırtıcılık. /**F.** cruauté, férocité. /**İ.** cruelty, ferocity.

xefner (n.) Casus. /**F.** capion. /**İ.** spy.

xela (d.) Kıtlık, açlık. /**F.** famine. /**İ.** famine.

xelas (d.) Son, kurtuluş, halas. /**F.** fin, délivrance. /**İ.** end, deliverance, rescue.

(jê) xelas bûn Zor bir durumdan kurtulmak, sıyrılmak, kurtulmak, kaçmak, başından defetmek. /**F.** se tirer d'un mauvais cas, se sauver, se débarrasser de. /**İ.** to get safety out of a tight spot, to flee, to get rid of.

xelas kirin Bitirmek, sona erdirmek; kurtarmak. /**F.** terminer, sauver. /**İ.** to finish, to save.

xelat (d.) Bağış, armağan, hediye. /**F.** don. /**İ.** gift.

xelek (d.) Yüzük. /**F.** anneau. /**İ.** ring.

xelet (d.) Hata, yanlış. /**F.** faute, erreur. /**İ.** fault, mistake.

xelet bûn Yanılmak, aldanmak. /**F.** so tromper. /**İ.** to deceive.

xelitandin (bixelitine) Yanıltmak, aldatmak. /**F.** tromper. /**İ.** to deceive.

xelitin (bixelite) Yanılmak, aldanmak. /**F.** se tromper. /**İ.** to e mistaken.

xeliç (e.) Körfez, haliç. /**F.** golfe. /**İ.** gulf.

xelit (e.) Barut yapımevi (imalathanesi). /**F.** poudrière. /**İ.** powder factory.

xelq (e.) Halk, ahali. /**F.** pouple, gens. /**İ.** people, folk.

xem (d.) Tedirginlik, üzüntü, sıkıntı, acı. /**F.** souci, chagrin, douleur. /**İ.** worry, grief, pain.

xem na ke Bu önemli değil. /**F**. cela n'a pas d'importance. / **İ**: that does not matter.

xem ... revandin (birevîne) Teselli bulmak, avunmak. /**F**. se consoler. /**İ**. to take confort.

xem ... xwarin Esef etmek, merak etmek, üzülmek. /**F**. regretter, se faire du souci, être chagriné. /**İ**. to regret, to worry, to grieve.

xema wi me xwe Onun için merak etme (endişelenme). /**F**. ne te fais pas de souci pour lui. /**İ**. do not worry about him.

(ketin) xeman Endişelenmek, merak etmek. /**F**. se faire du souci. /**İ**. to worry.

xemgir (s.) Acılı, hüzünlü, üzüntülü. /**F**. souffrant, triste. /**İ**. grieving, sad.

xemgir kirin Hüzün vermek, üzmek. /**F**. attrister. /**F**. to sadden.

xemgirî (d.) Hüzün, üzüntü. /**F**. tristesse. /**İ**. sadness.

xemilandin (bixemilîne) Donatmak, süslümek. /**F**. parer, orner embellir. /**İ**. to deck out, embellish, to adorn.

xemî (d.) Süs, bezek. /**F**. ornement. /**İ**. ornament.

xemrevîn (n.) Teselli edici, rahat ettirici. /**F**. consolateur. /**İ**. comforter.

xemxwarîn (d.) Endişe, tedirginlik, merak. /**F**. souci. /**İ**. worry.

xencer (d.) Hançer. /**F**. poignard. /**İ**. dagger.

(bi) xencer ... ketin Birçok kez hançerlemek. /**F**. poignarder à plusieurs reprises. /**İ**. to stab many times with a dagger.

xeniqandin (bixeniqîne) Boğmak, suda boğmak. /**F**. étrangler, étouffer, noyer. /**İ**. to strangle, to choke, to drow.

xeniqin (bixenîqe) Suda boğulmak. /**F**. se noyer. /**İ**. to drow.

xepik (d.) Tuzak. /**F**. piège. /**İ**. trap.

xerb (e.) Batı, garp. /**F**. occident, ouest. /**İ**. occident, west.

xerîte (d.) Harita. /**F**. carte (de géographie). /**İ**. map.

xermanan Ay: 21 Haziran - 20 Temmuz. /**F**. mois: 21 juin au 20 Juillet. /**İ**. month: 21st june to 20th july.

xesar (d.) Hasar, zarar, ziyan. /**F**. dommage. /**İ**. damage, injury.

xestexane (d.) Hastane. /F. hôpital. /İ. hospital.
xestexanok (d.) Klinik. /F. clinique. /İ. clinic.
xesû (d.) Kaynana, kayınvalde, üvey anne. /F. belle-mère. /İ. mother-in-law, step-mother.
xeşandin (bixeşine) Doldurmak (dolma). /F. farcir. /İ. to stuff.
xeşim (s.) Cahil, bilgisiz. /F. ignorant. /İ. ignorant.
xetandin (bixetîne) İmal etmek, yapmak. /F. fabriquer. /İ. to manufacture.
xeter (d.) Tehlike. /F. péril. /İ. peril.
(dan) xeterê Tehlikeyi göze almak, riske etmek. /F. risquer. / İ. to risk.
xeternak (s.) Tehlikeli. /F. périlleux. /İ. perilous.
xew (d.) Uyku. /F. sommeil. /İ. sleep.
xew hatin Uykusu olmak (gelmek). /F. avoir sommeil. /İ. to be sleepy.
xewa min tê Uykum var. /F. j'ai sommeil. /İ. I am sleepy.
(bi) xew re çûn Uykuya dalmak. /F. s'endormir. /İ. to go to sleep.
(bi) xew ve çûn Uykuya dalmak, uyuklamak. /F. s'endormir, s'assoupir. /İ. to go to sleep, to doze off.
xewar (s.) Uykulu, uyuyan, hareketsiz, uyuşuk. /F. somnolent, dormeur, inactif. /İ. sleepy, sleeper, inactive.
xewgeh (d.) Yüklük, musandıra. /F. alcôve. /İ. alcove.
xewn (d.) Rüya, düş, hayal. /F. rêve, vision. /İ. dream, vision.
xeyidandin (bixeyidîne) Canını sıkmak, kızdırmak. /F. vexer, fâcher. /İ. to wex, to grieve.
xeyidîn (bixeyide) Kızmak, öfkelenmek. /F. fâcher. /İ. to become angry.
xeynî (be.) Ayrı olarak. /F. à part. /İ. apart.
ji keynî wî Bundan başka, üstelik, öte yandan. /F. en outre, par ailleurs. /İ. furthermore, besides.
xezal (n.) Ceylan, gazal, ahu. /F. gazelle. /İ. gazelle.
xezibîn (bixezibe) Kızmak. /F. sâcher. /İ. to become angry.
xezine (d.) Hazine. /F. trésor. /İ. treasure.
xeznok (d.) Kumbara. /F. tirelire. /İ. pig-bank.

xezur (e.) Kayınpeder, kayınbaba, üveybaba. /**F.** beau-père. / **İ.** step-father, father-in-law.
xêr (s.) İyi, güzel. /**F.** bien, bon. /**İ.** well, good.
tu bi xêr hatî Hoş geldin. /**F.** sois le bienvenu.. /**İ.** you are welcome.
xêrxwaz (s.) İyiniyetli (kişi). /**F.** (homme) de bonne volonté. / **İ.** (man) of good will.
xêz (d.) Çizgi, hat. /**F.** ligne. /**İ.** line.
xêz kişandin Çizmek, resmetmek. /**F.** tracer. /**İ.** to draw.
xêzhesin (d.) Ray, demiryolu. /**F.** rail. /**İ.** rail.
xibir (d.) Mürekkep. /**F.** encre. /**İ.** ink.
xibirdank (d.) Mürekkep hokkası. /**F.** encrier. /**İ.** ink-well.
xidmet (d.) Hizmet, servis. /**F.** service. /**İ.** service.
xidmet kirin Hizmet etmek. /**F.** servir. /**İ.** to serve.
xidmetkar (e.) Hizmetkâr, uşak. /**F.** serviteur. /**İ.** servant.
xiftan (d.) Entari, fistan, kaftan. /**F.** robe. /**İ.** dress.
xiniz (n.) Hain. /**F.** traître. /**İ.** traitor.
xir (s.) Yuvarlak. değirmi. /**F.** rond. /**İ.** round.
xir kirin Yuvarlaklaştırmak. /**F.** arrondir. /**İ.** to round off.
xira (s.) Mağrur, kibirli. /**F.** orgueilleux. /**İ.** proud.
xira bûn Ziyan olmak, zarar uğramak. /**F.** se gâter. /**İ.** to become spoiled.
xira kirin Zarar vermek, yıkıma uğramak, sobotaj yapmak. / **F.** gâter, abimer, détruire, saboter. /**İ.** to damage, to destroy, to spoil, to sabotage.
xirab (s.) Kötü, fena. /**F.** mauvais. /**İ.** bad.
xirabtir (s.) Daha kötü (fena). /**F.** pire. /**İ.** worse.
xirabûna heyvê (d.) Aytutulması. /**F.** éclipse de la lune. /**İ.** eclipse of the moon.
xirabûna rojê Güneş tutulması. /**F.** éclipse du soleil. /**İ.** eclipse of the sun.
xirayî (s.) Gururlu, kibirli. /**F.** orgueilleux. /**İ.** proud.
xirbe (e.) Yıkıntı, harabe, virane. /**F.** ruine. /**İ.** ruin.
xirifandin (bixirifîne) Değiştirmek (kötüye doğru). /**F.** altérer. /**İ.** to change (for the worse).

xirikandin (bixirikîne) Çekmek, sürüklemek. /**F.** traîner. /**İ.** to pull.
xirmiçandin (bixirmiçîne) Çizmek, tırmalamak, kaşımak. /**F.** égratigner. /**İ.** to scratch.
xirocir (d.) Patırtı, gürültü, kargaşa. /**F.** tapage, bruit, tumulte. /**İ.** turmoil, noise, tumult.
xisar (d.) Kayıp; terslik, mahzur; zarar. /**F.** perte, inconvénient, dégât. /**İ.** loss, inconvenience, damage.
xistin (bîxe) Koymak, atmak, vurmak. /**F.** mettre, jeter, frapper. /**İ.** to put, to throw, to hit.
xwe xistin bin çengê yekî Birisi tarafından korunmak. /**F.** se faire protéger par qqn. /**İ.** to obtain s.o's protection.
(lê) xistin Dövmek, vurmak, çarpmak. /**F.** battre, frapper, heurter, taper. /**İ.** to beat, to strike, to bump into, to hit.
(ji hev) xistin Ayırmak, kanıtlamak, ispat etmek. /**F.** séparer, démontrer. /**İ.** to separate, to demonstrate.
xişr (d.) Süs, takı, ziynet. /**F.** atour, parure. /**İ.** attire, ornamenting.
xiyal (d.) Hayalgücü, hayal, görüm. /**F.** imagination, vision. /**İ.** imagination, vision.
xiyar (e.) Hıyar, salatalık. /**F.** concombre. /**İ.** cucumber.
xizm (n.) Akraba, hısım. /**F.** parent. /**İ.** relative.
xizmatî (d.) Akrabalık. /**F.** parenté. /**İ.** kinship.
xîvet (d.) Çadır. /**F.** tente. /**İ.** tent.
xîz (d.) İnce kum. /**F.** sable fin. /**İ.** fine sand.
xîzan (d.) Aile. /**F.** famille. /**İ.** family.
xîzanî (d.) Yoksulluk, fakirlik. /**F.** pouvreté. /**İ.** poverty.
xîzdar (d.) Yakıt, akaryakıt. /**F.** carburant. /**İ.** fuel.
xîzik kişandin Çizmek, karalamak. /**F.** rayer. /**İ.** to delete.
xodkam (s.) Bencil, hodgâm. /**F.** égoiste. /**İ.** egoistical.
xort (e.) Genç erkek. /**F.** jeune homme. /**İ.** young man.
xortanî (d.) Gençlik. /**F.** jeunesse. /**İ.** youth.
xoşnûd kirin Hoşnut etmek, memnun etmek. /**F.** satisfaire. /**İ.** to satisfy.
xox (d.) Şeftali. /**F.** pêche (fruit). /**İ.** peach.

xubar (d.) Toz. /**F.** poussière. /**İ.** dust.
xudayî (s.) Tanrısal ilahi. /**F.** divin. /**İ.** divine.
xulam (e.) Hizmetçi, uşak. /**F.** domestique, serviteur. /**İ.** servant.
xulq (d.) Kişilik, karakter. /**F.** personnalité, caractère. /**İ.** personality, character.
xumam (d.) Sis. /**F.** brouillard. /**İ.** fog.
xurdemenî (d.) Besin, gıda, yiyecek. /**F.** aliment, nourriture. /**İ.** fod.
xurmn (bixure) Kaşınmak. /**F.** démanger. /**İ.** to itch.
xurînî (d.) Kahvaltı. /**F.** petit déjeuner. /**İ.** breakfast.
xurme (e.) Hurma. /**F.** datte. /**İ.** date.
xurt (s.) Kuvvetli, güçlü. /**F.** fort. /**İ.** strong.
xurtandin (bixurtîne) Kuvvetlendirmek, güçlendirmek, pekiştirmek. /**F.** renforcer, fortifier. /**İ.** to strengthen, to fortify.
xurtî (d.) Kuvvet, güç. /**F.** force, vigueur. /**İ.** strenght.
xuya bûn Gözükmek, görünmek. /**F.** apparaître. /**İ.** to appear.
xuya kirin Açığa vurmak, ifşa etmek; benzemek, (bir başka şey) gibi görünmek. /**F.** révéler, sembler. /**İ.** to reveal, to seem.
xûnav (d.) Çİğ, şebnem. /**F.** rosée. /**İ.** dew.
xwarin (d.) Yemek, besin, gıda. /**F.** repas, nourriture. /**İ.** meal, food.
xwarin (bixwe) Yemek, tüketmek, istihlak etmek. /**F.** manger, consommer. /**İ.** to eat.

li ber goştî zeletan dixwe Et ve salata yiyor. /**F.** il mange de la viande et de la salade. /**İ.** He is eatig meat and saad.

sund xwarin Ant içmek, yemin etmek. /**F.** prêter serment. /**İ.** to take an oath.

wî sund xwar Ant içti, yemin etti. /**F.** il a prêté serment. /**İ.** he has taken an oath.

têr xwarin Karnını tıkabasa doyurmak. /**F.** se rassasier. /**İ.** to eat one's fill.

xem ... xwarin Merak etmek, endişelenmek, üzülmek. /F. se soucier, être chagriné. /İ. to worry, to grieve.
hatin xwar İnmek. /F. descendre. /İ. to go down.
xwarindar (d.) Yemekhane. /F. réfectoire. /İ. dining-hall.
xwarindev (e.) Günlük yiyecek içecek payı, tayın. /F. ration. / İ. ration.
xwarinpêjî (d.) Mutfak. /F. cuisine. /İ. kitchen.
xwarinxane (d.) Lokanta, restoran. /F. restaurant. /İ. restaurant.
xwarzî (n.) Yeğen (kız kardeş oğlu ya da kızı). /F. neuveu ou nièce (fils ou fille de la soeur). /İ. nephew or niece (sister's son or daughter).
xwe Dönüşlü adıl (zamir). /F. pronom réfléchi. /İ. reflexive pronoun.
xwe dan Kendini vermek. /F. s'adonner à. /İ. to apply. oneself.
(li) xwe kirin Giyinmek. /F. s'habiller. /İ. to dress.
xwe li ber girtin Dayanmak, tahammül etmek, üstlenmek, desteklemek. /F. supporter. /İ. to support.
xwe pê girtin Sığınmak. /F. se réfugier. /İ. to take refuge.
xweder (d.) Asıl, orijinal, kaynak, doğa, yaradılış. /F. original, nature. /İ. original, nature.
xwederi (s.) Doğal, tabii. /F. naturel. /İ. natural.
xwedê (e.) Allah. /F. Dieu. /İ. God.
bi xwedê Allahtan, Allah sayesinde. /F. par Dieu. /İ. by God.
xwedê ji te razî be Allah senden razı olsun. /F. que Dieu te bénisse. /İ. God bless you.
xwedê hebînê Allah aşkına. /F. pour l'amour de Dieu. /İ. for love of God.
xwedê hefîz Allaha ısmarladık, hoşça kal. /F. adieu, au revoir. /İ. ferewell, good by.
xwedîbext (s.) Namuslu, dürüst. /F. honnête. /İ. honest.
xwedîsebr (s.) Sabırlı. /F. patient. /İ. patient.
xwedîvên (s.) Enerjik. /F. énergique. /İ. energetic.

xwedînamûs (s.) Namuslu, dürüst. /**F.** honnête. /**İ.** honest.
xweger (s.) Otomatik. /**F.** automatique. /**İ.** automatic.
xweh (d.) Ter; kızkardeş. /**F.** sueur, soeur. /**İ.** sweat, sister.
xweh dan Terlemek. /**F.** transpirer, suer. /**İ.** to perspire, to sweat.
xwehrûwîç (s.) Arızalı, engebeli, kıvrıntılı; rastgele. /**F.** accidenté, sinueux, à tort et à travers. /**İ.** broken (ground), twisting, at random.
xwekuştin (d.) İntihar. /**F.** suicide. /**İ.** suicide.
xwelî (d.) Kül. /**F.** cendre. /**İ.** ash.
xweliser kirin Yakıp yıkmak, viran etmek. /**F.** dévaster. /**İ.** to devastate.
xwemal (s.) Özel, hususi. /**F.** particulier. /**İ.** particular.
xwenda (n.) Okumaş (kimse), bilgin. /**F.** (homme) instruit, (homme) lettré. /**İ.** learned (man), scholar.
xwendegah (d.) Okul. /**F.** école. /**İ.** school.
xwendegaha destpekî İlkokul. /**F.** école primaire. /**İ.** Elementary School.
xwendegaha navîn Lise. /**F.** lycée. /**İ.** Secondary School.
xwendegaha bilind Yüksek okul. /**F.** école supérieure. /**İ.** College.
xwendegaha dest xetan Sanat okulu. /**F.** école des arts et métiers. /**İ.** School of Arts and Crafts.
xwendevar (n.) Okur, kari. /**F.** lecteur. /**İ.** reader.
xwendewarî (d.) Çalışma, inceleme. /**F.** étude. /**İ.** study.
xwendin (bixîne) Okumak. /**F.** lire. /**İ.** to read.
xweperest (s.) bencil, hodgâm, benmerkezci. /**F.** égoiste, égocentrique. /**İ.** selfish, egoistic.
xwera (s.) Hırslı, obur, gözü doymaz. /**F.** glouton. /**İ.** greedy.
xwerî (d.) Sağlık, sıhhat. /**F.** sante. /**İ.** health.
xwerû (s.) Özgün, orijinal. /**F.** original. /**İ.** original.
xwerûk (d.) Metin, yazı. /**F.** texte. /**İ.** text.
xweser (s.) Özel, hususi, tikel. /**F.** particuliers. /**İ.** particular.
xwestin (bixwaze) İstemek, dilemek, talep etmek. /**F.** vouloir, désirer, demander. /**İ.** to want, to wish, to ask for, to demand.

hon çi dixwazîn? Ne istiyorsunuz? /F. que voulez-vous?. / İ. what would you like.

xweş (s.) İyi, güzel, hoş. /F. bien, agréabla, bon. /İ. well, pleasant, well.

(lê) xweş hatin Hoşnut etmek, memnun etmek, uygun olmak (düşmek). /F. plaire, convenir. /İ. to please, to suit.

ev tişt li min xweş e Bu, hoşuma gidiyor. /F. cette chose me plaît. /İ. I like this.

xweşbext (s.) Talihli, şanslı. /F. chanceux. /İ. lucky.

xweşbextane (be.) Çok şükür, bereket versin, iyi ki. /F. heuresement. /İ. luckily.

xweşbûn (d.) İyileşme, kurtuluş, selamet. /F. guérison, salut. /İ. recovery (of health), safety.

xweşçêkiri (s.) Mükemmel, yetkin. /F. parfait. /İ. perfect.

xweşgotin (d.) Övgü, kompliman. /F. compliment. /İ. compliment.

xweşhalî (d.) Neşe, rahat. /F. gaîté, aise. /İ. cheerfulness, comfort.

xweşhatî (d.) Ödül, mükâfat, ağırlamak (misafir, ziyaretçi, vb.). /F. récompense, bienvenue. /İ. reward, welcome.

xweşî (d.) Haz; sağlık. /F. plaisir, santé. /İ. pleasure, health.

xweşmêr (s.) Nazik, terbiyeli. /F. gentil. /İ. kind.

xweştevgerî (d.) Görgü, edep, erkân. /F. bienséance. /İ. propriety.

xweşxwazî (d.) Dilek, adak, ant. /F. souhait, voeu,. /İ. wish, vow.

xweza (d.) Doğa, tabiat. /F. nature. /İ. nature.

xwezandin (bixwezîne) İmrenmek, gıpta etmek, kıskanmak. / F. envier. /İ. to envy.

xwezî! Yazık! Heyhat!, Keşki. /F. hélas! si seulement. /İ. alas! if only.

xwezok (s.) kıskanç, haset edici. /F. envieux. /İ. envious.

xwê (d.) Tuz. /F. sel. /İ. salt.

xwin (d.) Kan. /F. sang. /İ. blood.

xwîn avêtin Kanamak, kan almak. /F. saigner. /İ. to bleed.
xwîndar (s.) Kanlı, kana bulanmış. /F. ensanglanté. /İ. bloody.
xwîner (e.) Davacı, dava eden. /F. demandeur. /İ. petitioner.
xwîngerm (s.) Cana yakın, sıcak kanlı, sempatik. /F. sympatique. /İ. pleasant.
xwîngermî (d.) Sıcak kanlılık, cana yakınlık. /F. chaleur humaine, sympathie. /İ. warmth of personality.
xwînî (s.) Kâtil, hain. /F. assassin, traître. /İ. murderer, traitor.
xwînrêj (s.) Kana susamış, hunhar. /F. sanguinaire,. /İ. bloodthristy.
xwînsar (n.) Soğuk görünüşlü (adam). /F. (homme) d'aspect froid. /İ. (man) of cold appearance.
xwînxwar (n.) Kana susamış, hunhar. /F. sanguinaire. /İ. bloodthirsty.
xwînxwarî (d.) Gaddarlık, kan içicilik. /F. atrocité. /İ. atrocity.
xwîşk (d.) Kızkardeş. /F. soeur. /İ. sister.
xwîzî (d.) Salya, tükürük. /F. salive. /İ. saliva

Y

ya Onunki (kadın için).
yane (d.) Grup, birlik, dernek, kulüp; sıra, bank. /F. groupe, association, club, banc. /İ. group, association, club, bench.
yanzde (e.) On bir. /F. onze. /İ. eleven.
yendehemîn (s.) Onbirinici. /F. onzième. /İ. eleventh.
yek (d.) Bir, birisi. /F. un, une, quelqu'un. /İ. one, someone.
yeka yeka Bir bir, tek tek. /F. un â un. /İ. one by one.
yeko yeko Bir bir, tek tek. /F. un à un. /İ. one by one.
ne yek ne dido Ne bir ne ki. /F. ni un, ni deux. /İ. neither one nor two.
(bi) yek anîn Birleştirmek. /F. unir. /İ. to unite.
(ji) yek anîn Birliğini bozmak, ayırmak. /F. désunir, séparer. / İ. to disunite, to separate.
yek kirin Birleşmek, ittifak kurmak. /F. allier. /İ. to ally.
(bi ya) yekî kirin Öğüt (nasihat) dinlemek. /F. suivre les conseils. /İ. to follow advice.
yekbêj (s.) ciddi, inanılır. /F. sérieux. /İ. reliable.
yekbûnî (d.) Birlik. /F. union. /İ. union.
yekçar (be.) Asla, tamamen, tamıtamına. /F. jamais, complètement, tout à fait. /İ. never, completely, altogether.
yekçav (s.) Tek gözlü, sokur. /F. borgne. /İ. one-eyed.
yekejmar (d.) Tekil, tekillik. /F. singulier. /İ. singular.
yekemîn (s.) İlk, birinci. /F. premier. /İ. first.
yekgirtî (s.) Yeniden birleşmek. /F. réunifié. /İ. reunited.
yekitî (d.) Birlik, bütünlük. /F. unité. /İ. unity.
yekman (e.) Başkan. /F. président. /İ. president.
yekşemb (d.) Pazar günü. /F. dimanche. /İ. Sunday.

yekta (s.) Tek, biricik, yekta. /F. unique. /İ. unique, only.
yerken (d.) Yelken. /F. voile (d'un navire). /İ. sail.
yewnanî (n.) Yunan, grek. /F. grec. /İ. Greek.
yezdan (e.) Allah. /F. Dieu. /İ. God.
yezdan (s.) Kutsal, tanrısal. /F. sacré, divin. /İ. sacred, divine.
yê Onun, senin. /F. sien, tien. /İ. his, yours.
yên Onunkiler. /F. siens. /İ. theirs.

Z

zad (e.) Zahire, hububat; hasat, ürün, mahsul. /**F**. céréale, rècolte. /**İ**.cereal, harvest.
zad anîn Yiyecek, içecek ve silah gereksinimini karşılamak, ikmal yapmak. /**F**. ravitailler. /**İ**. to revictual.
zad kirin Gerekli olanı sağlamak, ikmal yapmak. /**F**. approvisionner. /**İ**. to supply.
zalim (n.) Zalim, zorba, tiran. /**F**. tyran. /**İ**. tyrant.
zana (s.) Bilgin. /**F**. savant. /**İ**. learned.
zanandin (bizanîne) Öğretmek. /**F**. enseigner. /**İ**. to teach.
zanav (e.) Kimlik, özdeşlik. /**F**. identité. /**İ**. identity.
zandûr (d.) Dönem, devre, devir. /**F**. période. /**İ**. period.
zandûr (d.) Dönem, devre, devir. /**F**. période. /**İ**. period.
zaniyar (s.) Çok bilgili, malimatlı. /**F**. érudit. /**İ**. learned.
zaniyarî (s.) Bilimsel, ilmi. /**F**. scientifique. /**İ**. scientific.
zaniyarî (d.) Geniş bilgi, bilim. /**F**. érudition, science. /**İ**. erudition, knowledge.
zanin (d.) Bilgi. /**F**. connaissance. /**İ**. knowledge.
zanîn (bizane) Bilmek. /**F**. savoir. /**İ**. to know.
wa bizanim Bildiğime göre. /**F**. d'aprês ce que je sais. /**İ**. according to my information.
ez we dizanim Bana göre (kalırsa). /**F**. selon moi. /**İ**. in my opinion.
(dan) zanîn Göndermek, aktarmak; ilan etmek, beyan etmek. / **F**. transmetre. annoncer. /**İ**. to transmit, to announce.
zanîngeh (d.) Üniversite. /**F**. université. /**İ**. university.
(hatin) zarê Yakınmak, şikâyet etmek. /**F**. se plaindre. /**İ**. to complain.
zarîn (d.) Şikâyet, yakınma. /**F**. plainte. /**İ**. complaint.

zaro (e.) Erkek çocuk, çocuk. /F. garçon, enfant. /İ. boy, child.
zarotî (d.) Çocukluk. /F. enfance. /İ. childhood.
zarzar (d.) Yakınma, şikâyet. /F. plainte. /İ. complaint.
zayend (d.) Tip, çeşit. /F. genre. /İ. type, sort.
zayin (d.) Doğum. /F. naissance. /İ. birth.
cejna zayina Îsa pêxember Noel. /F. Noël. /İ. Christmas.
zayin (bizê) Doğmak, doğurmak. /F. naître, accoucher. /İ. to be born, to give birth.
dan zayin Doğurmak. /F. accoucher. /İ. to give birth.
zebeş (e.) Karpuz. /F. pastèque. /İ. water-melon.
zeft kirin Yakalamak, ele geçirmek. /F. capturer. /İ. to capture.
zehar (e.) canavar. /F. monstre. /İ. monster.
zehf (s.be.) Çok, birçok, fazla, çok fazla. /F. beaucoup, plusieurs, très, trop. /İ. much, many, very, too much, too many.
zehman (e.) Mezarlık, kabristan. /F. cimetière. /İ. cemetery.
zehmet (s.) Güç, zor, zahmetli. /F. difficile. /İ. difficult.
zehmetkêş (n.) Gündelikçi, işçi. /F. journalier, ouvrier. /İ. day-labourer, worker.
zelal (s.) Saydam, şeffaf, berrak, duru. /F. transparent, limpide, clair. /İ. transparent, limpid, clear.
zelate (d.) Salata. /F. salade. /İ. salad.
zeliqandin (bizeliqine) Yapıştırmak. /F. coller. /İ. to stick.
zeliqîn (bizeliqe) Yapışmak. /F. se coller. /İ. to stick.
zelût (s.) Dazlak, saçı dökülmüş. /F. chauve. /İ. bald.
serzelût Başaçık. /F. nu-tête. /İ. bare-headed.
zemzeme (d.) Tavuk. /F. poule. /İ. hen.
zencir (d.) Zincir. /F. chaîne. /İ. chain.
zend (d.) Kol. /F. bras. /İ. arm.
zendên xwe avêtin Kollarını açmak. /F. tendre ses bras. /İ. to open one's arms.
zendekarî (d.) Terör, tedhiş. /F. terreur. /İ. terror.
zendemayî man Teröre uğramak, tedhiş altında olmak. /F. être terrorisé. /İ. to be terrorized.
zendik (e.) Kol, yen (elbisede). /F. manche (d'un costume). /İ. sleeve.

zengil (e.) Çan. /F. cloche. /İ. bell.
zengilin (bizengîle) Çalmak (çan, zil). /F. sonner. /İ. to ring.
zenglixane (d.) Çan kulesi. /F. clocher. /İ. belfry.
zer (s.) Sarı, soluk, sarı (soluk) benizli. /F. jaune, pâle, teint livide. /İ. yellow, pale (complexion), ghastly (complexion).
zeraqa rojê Yansı, parıltı (güneş). /F. reflet du soleil. /İ. gleam.
zerdelû (d.) Zerdali, kayısı. /F. abricot. /İ. apricot.
zereng (s.) Sağlam düşünceli, külyutmaz, zeki, muktedir. /F. lucide, intelligent, capable. /İ. lucid, intelligent, able.
zerengî (d.) Güç, yetenek. /F. capacité. /İ. ability.
zerer (d.) Kayıp, zarar. /F. perte. /İ. loss.
zererdar (s.) Zararlı, fena. /F. nuisible. /İ. harmfull.
zerergihayî (s.) Zarara uğramış. /F. lésé. /İ. wronged.
zerf (d.) Zarf. /F. enveloppe. /İ. envelope.
zerik (d.) Kap, tas, kâse. /F. pot, écuelle. /İ. pot, bowl.
zerik (e.) Gözbebeği. /F. prunell (oeil). /İ. pupil (of eye).
zerikî (s.) Soluk. soluğun. /F. pâle. /İ. pale.
zerikîn (bizerike) Solmak, kurumak. /F. se faner, pâlir. /İ. to wither, to fade.
zerûri (s.) Gerekli, zarurî, vazgeçilmez, acil. /F. indispensable, urgent. /İ. essential, urgent.
zerzeng (d.) Çelenk, taç. /F. couronne. /İ. crown.
zevî (d.) tarla, alan. /F. champ. /İ. field.
zewicandin (bizewicîne) Evlendirmek. /F. marier. /İ. to wed.
zewicin (bizewice) Evlenmek. /F. se marier. /İ. to get married.
zewqxane (d.) Meyhane, gazino, kabera. /F. cabaret. /İ. cabaret.
zewreq (d.) Kayık, sandal. /F. barque. /İ. rowing boat.
zexel (s.) aldatıcı, hilekâr, habis. /F. trompeur, malin. /İ. deceiver, malignant.
zexelî (d.) Hile, düzen, şeytanlık. /F. astuce, ruse. /İ. wile, trick.
zexim (s.) Güçlü, kuvvetli, kanlı canlı. /F. puissant, fort, vigoureux. /İ. powerful, strong, vigorous.
zeximandin (bizeximîne) Kuvvetlendirmek, güçlendirmek,

pekiştirmek. /F. renforcer. /İ. to strenghten.

zexme (d.) Yara. /F. blessure. /İ. wound.

zexmî (d.) Kudret, kuvvet. /F. puissance, force. /İ. power, strenght.

zeyde (be.) Çok fazla, çok, aşırı. /F. trop, beaucoup, excessivement. /İ. too much, much, excessively.

zeyde kirin Abartmak, mübalağa etmek; çoğaltmak, artırmak. /F. exagérer, augmenter. /İ. to exaggerate, to increase.

zeydetir (s.) Daha fazla, daha çok. /F. plus. /İ. more.

zeydetir kirin Çoğaltmak, artırmak. /F. augmenter. /İ. to increase.

zeyt (d.) Zeytinyağı. /F. huile. /İ. oil.

zê (e.) Akarsu, çay, ırmak. /F. ruisseau, rivière. /İ. stream, river.

zêndî (d.) (Bit, pire, tahtakurusu gibi) zararlı böcekler. /F. vermine. /İ. vermin.

zêr (e.) altın. /F. or (maden). /İ. gold.

zêrandin (bizêrîne) Altın kaplamak, yaldızlamak. /F. dorer. /İ. to gild.

zêrek (s.) Usta, hünerli, becerikli. /F. habile. /İ. skilful.

zêrekî (d.) Ustalık, hüner, beceriklilik. /F. habileté. /İ. skilfulness.

zêringer (d.) Sarı anber, düğün çiçeği, kağıthane çiçeği. /F. bouton-d'or. /İ. buttercup.

zêrin (s.) Altın kaplanmış, yaldızlı. /F. doré. /İ. gilded, golden.

zêrker (n.) Kuyumcu. /F. orfèvre. /İ. goldsmith.

zêtûn (n.) Zeytin. /F. olive. /İ. olive.

zia (d.) Savurganlık, israf. /F. gaspillage. /İ. squandering.

zia kirin İsraf etmek, savurganlık yapmak, saçıp savurmak. /F. gaspiller. /İ. to squander (money).

ziakerî (d.) Savurganlık, israf. /F. gaspillage. /İ. squandering.

zicef kirin Pençe vurmak (yapmak). /F. ressemeler. /İ. to re--sole.

zihar (e.) Engerek yılanı, canavar. /**F.** vipère, monstre. /**İ.** adder, monster.

zik (e.) Karın, mide. /**F.** ventre, estomac. /**İ.** belly, stomach.

di zik hev de Biri ötekinin içinde, içiçe. /**F.** l'un dans l'autre. /**İ.** one inside the other.

zikê erdê (e.) Dünyanın derinlikleri, yerin katmanları. /**F.** entrailles de la terre. /**İ.** the bowels of the earth.

zikê xênî (e.) Tavan. /**F.** plafond. /**İ.** ceiling.

zikê xwe ji hev êşandin Birbirine kötülük etmek. /**F.** se faire du mal mutuelement. /**İ.** to hurt one another.

zinar (e.) Kayalık tepe (doruk). /**F.** piton rocheux. /**İ.** jagget rock.

zindebarî (d.) Süreklilik, devam. /**F.** continuité. /**İ.** continuity.

zindemayîn (d.) Hayatta kalma (bir başkasından ya da bir tehlikeden sonra). /**F.** survie. /**İ.** survival.

zingar (d.) Pas. /**F.** rouille. /**İ.** rust.

zingarê lê avêtin Paslanmak, pas tutmak. /**F.** rouiller. /**İ.** to rust.

ziraet (d.) Bilimsel ziraat. /**F.** agronomie. /**İ.** agronomy.

zirav (s.) İnce, narin, seyrek. /**F.** mince, délicat, subtil. /**İ.** slim, delicate, subtle.

(xwe) zirav kirin Küçülmek, alçalmak, gururu kırılmak, eğilmek. /**F.** s'humilier, se rabaisser. /**İ.** to humble o.s., to stoop.

ziravî (d.) İncelik, nahiflik. /**F.** délicatesse, minceur. /**İ.** delicacy, slimness.

ziringîn (d.) Zil düğmesi. /**F.** bouton de sonnette. /**İ.** bell-push.

ziringîn (biziringe) Çalmak (zil, çan). /**F.** sonner. /**İ.** to ring.

zirt (d.) Övünmek, şişinmek, tefahür. /**F.** vantardise. /**İ.** boast.

zirtê xwe dan Övünmek, şişinmek, tefahür etmek. /**F.** se vanter. /**İ.** to boast.

zivirandin (bizivirîne) Geri vermek, iade etmek, cevap vermek (sözlü olarak). /**F.** rendre, répondre (oralement). /**İ.** to give back, to answer (orally).

(dan) zivirandin Saptırmak, başka yöne çevirmek. /F. détourner. /İ. to divert.
(lê) zivirandin Geri vermek, eski durumuna getirmek. /F. restituer. /İ. to give back.
zivirîn (bizivire) Çevirmek. /F. tourner. /İ. to turn.
zivistan (d.) Kış. /F. hiver. /İ. winter.
zivistan e Kış bastırdı. /F. c'est l'hiver. /İ. it's winter.
zivistana navîn Ocak. /F. janvier. /İ. january.
zivistana paşîn Şubat. /F. février. /İ. February.
zivistana pêşin Aralık. /F. décembre. /İ. December.
zivistanî (d.) Palto, manto. /F. manteau. /İ. coat.
ziwa (s.) Kuru. /F. sec. /İ. dry.
ziwa bûn Kurutmak. /F. dessécher. /İ. to dry up.
ziwa kirin Silmek, kurutmak, akaçlamak. /F. essuyer, sécher, assécher. /İ. to wipe, to dry, to drain.
ziwaker (d.) Kurutma kağıdı. /F. buvard. /İ. blotter.
ziyan (d.) Kayıp, ziyan. /F. perte. /İ. loss.
zîn (e.) Eyer. /F. selle. /İ. saddle.
zîn kirin Eyerlemek, eyer vurmak. /F. seller. /İ. to saddle.
zînet (d.) Süs, bezek, takı, ziynet. /F. ornement. /İ. ornament.
zînewer (e.) Hayvan. /F. animal. /İ. animal.
zînker (e.) Saraç. /F. seller. /İ. saddler.
zîrfon (d.) Ihlamur (çiçeği). /F. tilleul. /İ. lime-blossom.
zîv (e.) Gümüş. /F. argent (métal). /İ. silver.
zîvker (n.) Kuyumcu, sarraf. /F. argentier. /İ. silversmeth.
zîvkirî (s.) Gümüş kaplı (yaldızlı). /F. argenté. /İ. silverplated.
zîwan (e.) Çavdar. /F. seigle. /İ. rye.
zîwandin (biziwîne) sertleşmek, katılaşmak, pekişmek. /F. s'endurcir. /İ. to harden.
(ketin) zîwariyê Yoksulluk içinde olmak. /F. être dans le dénuement. /İ. to be in poverty.
zîwarî (d.) Yoksunluk, yoksulluk. /F. dénuement, pauvreté. /İ. poverty.

zîx (s.) Sert, haşin, ağır başlı. /F. sévère. /İ. stern.
zîz (s.) Üzücü, iç karartıcı, acı verici, kederli, dertli. /F. attristant, douloureux, plaintif. /İ. saddening, hurtful, plaintive.
zman (e.) Dil, konuşma. /F.langue, parler, langage. /İ. tongue, speech, language.
zmanê wî xwar e Çekiştiriyor, dedikodu yapıyor, kara çalıyor. /F. il médit. /İ. he slanders.
zmanê wî giren e (Yabancı) bir dili kötü konuşuyor. /F. il parle mal une langue (étrangère). /İ. he speaks (foreing language) poorly.
zmanè devkî Konuşma dili. /F. langue orale. /İ. spoken language.
zmanê niviskî Yazı dili. /F. langue écrite. /İ. written language.
zmanê mader Anadili. /F. langue maternelle. /İ. mother tongue.
zmanê pêxasan Argo. /F. jargon. /İ. slang.
zmanazin (d.) Dilbilgisi. gramer. /F. grammaire. /İ. grammer.
zmanlok (n.) Hatip. /F. orateur. /İ. orator.
zolak (d.) Dilim. /F. tranche. /İ. slice.
zom (d.) Bölge, yöre. /F. zone, région. /İ. region.
zonp (e.) (Büyük) çekiç. /F. marteau (grand). /İ. hammer (big).
zor (be.) Çok, çok fazla, aşırı. /F. beaucuoup, trop, très. /İ. much, too much, very much.
zor dan Zorlamak, mecbur etmek. /F. forcer, obliger. /İ. to force, to compel.
zora xwe dan yekî Birini zorlamak (mecbur etmek). /F. forcer qqn.. /İ. to force s.o.
bi dara zorê Zorla, cebren. /F. par force. /İ. by force.
zor dan xwe Çalışmak, çabalamak (bir şey yapmak için). /F. s'efforcer. /İ. to try hard to.
zora ... birin Yenmek, mağlup etmek. /F. vaincre. /İ. to vanquish.
me zora wan birin Onları yendik. /F. nous les avons battus. /İ. we beat them.

zorandin (bizorîne) Egemen olmak, boyunduruk altına almak. /**F**. dominer. /**İ**. to dominate.
zorbazî (d.) Terör, tedhiş. /**F**. terreur. /**İ**. terror.
zorbirî (n.) Yenilmiş, mağlup. /**F**. vaincu. /**İ**. vanquished.
zordar (s.) Sert, şiddetli, zorlu. /**F**. violent. /**İ**. violent.
zordarî (d.) Gaddarlık, canavarlık, şiddet. /**F**. atrocité, violence. /**İ**. atrocity, violence.
zorker (s.) Şiddetli, sert, zorlayıcı, cebri, zecri. /**F**. violent, coercitif. /**İ**. violent, coercitive.
zorker (n.) Zorba, tiran, despot. /**F**. tyran, despote. /**İ**. tyrant, despot.
zorkerî (d.) Terör, tedhiş, şiddet. /**F**. terreur, violence. /**İ**. terror, violence.
zorkerî kirin Zalimlik (zulüm) etmek, eza cefa etmek, baskı yapmak, ezmek. /**F**. tyranniser. /**İ**. to tyrannize.
zornebir (s.) Yenilmez, mağlup olmaz. /**F**. invincible. /**İ**. invincible.
zorxistî (s.) Zulüm altında kalmış, ezilmiş, ezilen. /**F**. opprimé. /**İ**. oppressed.
zozan (d.) Dağlardaki yazlık yeri, yayla, yazlık. /**F**. lieu de villégiature dans les montagnes, lieu d'estivage. /**İ**. summer resort in the mointains, summer residence.
zrêç (d.) Kurşun (maden). /**F**. plomb. /**İ**. leda.
zû (be.) Hızlı, yakında, erkenden . /**F**. vite, bientôt, tôt. /**İ**. quick, soon, early.
zûbeyan (s.) Sabaha ilişkin, sabahçı. /**F**. matinal. /**İ**. early morning.
zûbizû (be.) Hızla, çabucak, acele; kolayca. /**F**. rapidement, facilement. /**İ**. quickly, easily.
zûda (be.) Çoktan beri. /**F**. depuis longtemps. /**İ**. for a long time.
zûhel (s.) Kolay sindirilebilir (hazmedilebilir). /**F**. digiste. /**İ**. easily digestible.
zûka (be.) Hızla çabucak, acele; birazdan, yakında. /**F**. rapidement, bientôt. /**İ**. quickly, soon.

zûkanî (be.) Aceleyle, çabucak, hemen. /F. précipitamment. /İ. hurriedly.
zûmeş (s.) Hızlı, atik, çevik, dikkatlı. /F. rapide, alerte. /İ. fast, alert.
zûxwer (s.) Aç gözlü, doymaz, obur, hırslı tamahkâr. /F. glouton. /İ. greedy.

KAYNAKÇA

Çevirisi yapılmış Kürtçe sözcüklerin yer aldığı kitapların elden geldiğince eksiksiz bir kaynakçasını gerçekleştirmeye çalıştık. Bunlar, sözlükler, sözlükçeler, dilbilgisi kitapları ve benzerleridir. Ne yazık ki, bu kitapların çoğunun baskıları tükenmiştir ve bunlar ancak bazı uzmanlaşmış kitaplıklarda bulunmaktadır. Bu kitaplıklarda da, sözü geçen kitapların ancak küçük bir bölümüne rastlanıyor. Bazı Sovyet yayınlarını elde etmenin olanaklı olduğunu belirtmeliyiz. Ama bunlardan da ancak, Rusça ve Ermenice bilenler yararlanabilirler. Bu Kaynakça'nın ve açıklamaların, Kürt dilini incelemek ve öğrenmek isteyenlere yardımcı olacağını umuyoruz.

ADJARİAN (H.) **Recuil de mots kurdes en dialecte de Novo Bayazet**, "Mémoires de la Société Linquistuque de Paris"de, s.340-348 (Kürtçe-Fransızca Sözlükçük): s. 340-370; Fransızca-kürtçe: s. 371-383), (Fransızca), Paris, c. 16, 1911

ASHRİ (Mohammed Amine) **Ktêbî Ahmedî**, Arapça-Kürtçe Sözlükçük. Arapça harfleriyle çevriyazı, (Arapça). Bağdat, Ktebîxane i Maarif, 1949.

BAXAEV (C.X.) **Kurdako-Russkij Slovar** (Kürtçe-Rusça Sözlük). Aşağı yukarı 14.000 sözcük. Çoğunluğu Kurmanci. Kiril çevriyazısı. (Rusça). Moskova, Akad. Nauk SSSR İnst. Jazykozn. İzd. 1962, 271 s. —**Govor Kurdov türkmenii** (Türkmenistan'daki Kürt ağızları). Sözlükçük: s. 202-268. Moskova. Akad. Nauk SSSR İnst. Jazykozn. İzd. 1962, 271 s.

BEİDAR (Paul) **Grammaire kurde**. Zaho ve Amadia bölgeleri. Sözlükçük: s. 62-76. Latin harfleriyle Fransızca çevriyazı. (Fransızca). Paris. Paul Geuthner, 1926.

BEDİR KHAN (Kamuran Aali) **Langue Kurde. Elements de Grammaire extraits des cours donnés à l'Ecole National des langues Orientales Vivantes.** Paris. Geniş kapsamlı bir sözlükçük. Çoğunlukla Kurmanci. Latin harfleriyle çevriyazı (Fransızca). 1. baskı, 1953. 2.baskı, 1964. —**Kürtçe-Fransızca Sözlük**. 60.000 Sözcük. Çok önemli bir yapıt. Basıma hazırlanıyor.

BEDİR KHAN (N.) **Nvisa Min. Cours pratique de la langue kurde**. Kapsamlı sözlükçük. Çoğunlukla Kurmanci. Latin harfleriyle çevriyazı. (Fransızca), Paris, 1965.

CEGERXWİN **Ferhenga kurdî**. Kürtçe-Kürtçe Sözlük. Alfabenin ilk 5 harfini kapsayan 1.cilt. Aşağı yukarı 3.000 sözcük. Çoğunlukla Kurmanci. Arap harfleriyle çevriyazı (Kürtçe). Bağdat, 1962.

EGLAZAROV (S.A.) ZAGURSKİ (L.P.) **Kurmandjisko-Russkij Slovar** (Kürtçe-Rusça Sözlük). "Zapiski Kavkazkogo Otdelenije İmperatorskogo Russkogo Geograficeskogo Obscestaya"da C. XIII, fasķül II. s. 1-66; ve c. XIII, fasķül II, s. 67-122. Aşağı yukarı 3.000 sözcük kapsayan Kürtçe-Rusça Sözlükçük ve 4.000 sözcük kapsayan Rusça-Kürtçe Sözlükçük (Rusça), Tiflis, 1891.

FARİZOV (I.O.) **Russko-Kurdskii slovar** (Rusça-Kürtçe Sözlük) Aşağı yukarı 30.000 sözcük. Latin harfleriyle çevriyazı. (Rusça), Moskova, 1957, 782 s.

FOSSUM (Rev. L.O.). **A practical Kurdish Grammer.** Kitabın sonunda Kürtçe-İngilizce bir sözlük yer alıyor. Mokri, Mahabad ve Süleymaniye bölgeleri. Farsça çevriyazı. (İngilizce). Minneapolis. Augsburg Publishing House.1910.

GARZONİ (Rev. Maurizio) **Grammatica e Vocabilario della lingua kurda.** Aşağı yukarı 5.000 sözcük kapsayan İtalyanca-Kürtçe Sözlükçük. Amadia bölgesi. Latin harfleriyle İtalyanca çevriyazı. (İtalyanca). Roma, Stamperia della Sacra Conregazione di Propaganda Fide, 1787.

HADANK (H.K.) **Die Mundarten von Khunsar, Hahallat, Natanz, Nayin Samman, Sivan und Sô-Kohrud Bearbeitet.** Kürtçe-Farsça sözlükçük (Almanca). Berlin ve Leipzig, Walter de Gruyter, 1926.

HOUTUM-SCHİNDLER (A.) **Beitrage zum Kurdischen wortschatze.** (Kürt sözdağarcığına katkı): Zeitschrift der Deutschen Morgenlandischen Gesellschaft, s. 43-116. Bd. 38, 1884; s. 73-79, bd. 42, 1888.

İVONOW (W.) **Notes on the Khorassini Kurdish** (Horasan Kürtçesi üzerine notlar) Journal and proceedings of the Asiatic Society of Bengal. Sözlükçük: s.219,243, c. XXIII, 1927.

JARA (A.) **Dictionnaire kurde-français.** Aşağı yukarı 15.000 sözcük. Çoğunluğu Kurmanci. Arap harfleriyle çevriyazı. Bunun ardından Latin harfleriyle çevriyazı da yer alıyor. Rich, Klaproth, Chodzko, P. Lerch ve başka bilginlerin araştırmalarından derlediği sözcükleri de ekleyen Ferdinand Justi tarafından yayımlanmıştır (Fransızca). St. Petersburg, Académie İmpérial des Sciences. Egger-Cie, 1879.

JARDİNE (Captain R.F.) **A grammar of the Kurmanji of the Kurds of Musul division and surrounding districts of Kurdistan.** İngilizce-Kürtçe Sözlükçük. Aşağı yukarı 4.000 sözcük. Latin harfli çevriyazı. (İngilizce). Bağdat, Goverment press, 1922.

JUSTİ (F.) **Les noms d'animaux en Kurde.** (Fransızca). Paris İmprimerie National, 1878, 32 s.

KLAPROTH (J.) **Kurdisches Worterverzeichnis mit dem Persischen und anderen verwandten Sprachen verglichen** —"Fundgruben des Orient", Viyana, 1814, Bd. 4, s. 312-321.

KRAKTİJ **Russko-Kurdskij Voennyj Perevodeik.** (Rusça-Kürtçe askeri sözlükçük). Urmua, İzd. Uprav. R.İ.V. Konsul'stvom v. Urmii, 1961. 72. s.

KURDOEV (Q.) **Kurdsko-ruskoî slovar.** (Kürtçe-Rusça Sözlük). Aşağı yukarı 30.000 sözcük. Kurmanci. Latin harfli çevriyazı (Rusça ve Kürtçe). Moskova, 1960, 890 s.

LERCH (P.) **İssledovanija ob İransxis Kurdax i ixpredkax severnyx Xaldejax** (İran Kürtleri ve onların ataları olan Kuzey Kaldeliler Üzerine İncelemeler). Kurmanci Sözlükçük s. 1-84, Zaza Sözlükçük. s. 85-108. (Rusça). St. Petersburg, İzd. İmp. Akad. Nauk XXXVII, 1858, 114 s. Almanca çeviri: St. Petersburg,1857-1859

MAHABAD **Ferhengé Mahabad** (Kürtçe-Kürtçe Sözlük). Aşağı yukarı 30.000 sözcük. Arap harfli çevriyazı (Kürtçe). Hewler-Erbil, 1961.

MAKAS (H.) **Kurdische texte im kurmandji dialecte aus der gegend von Mardin.** Kürtçe-Almanca Sözlükçük. Arap harfli çeviriyazı (Almanca). St, Petersburg-Leningrad, 1897, 1918, 1924.

MERDUXÛ KURDİSTANÎ (Şeyh Mohamed). **Dictionnaire kurde-persan-arabe.** Aşağı yukarı 25.000 sözcük. İki cilt: 1.c. 981 s., 2. c. 961 s. Senna bölgesi, Farsça çevriyazı. (Farsça). Tahran, Çapxanê Ertish, 1955-1957.

MOKRİ (Dr. M.) **Kurdish Songs.** Kürtçe sözcükleri kapsayan fihrist. Aşyağı yukarı 1.500 sözcük. Farsça çevriyazı. (Farsça). Tahran, Kitapxane Dane, 1951, 196 s.

MORGAN (J.de) **Mission Scientifique en Perse.** Tome V. Etudes Linguistiques. 1.Part. Kürtçe lehçeleri. Geniş kapsamlı bu sözlükçük 11 bölgede kullanılan sözcükleri kapsıyor. (Fransızca). Paris, İmprimerie Nationale, Ernest Leroux, éditeurs, 1904.

MUKRİYANİ (Geew) **Kolke Zêrine.** "A vocabulary which teaches you without a teacher in these languages: Kurdish, Persian, Arabic, French, English". Aşağı yukarı 2.000 sözcük. Farsça ve Latin harfleriyle çevriyazı. (Fransızca, İngilizce, Arapça). Arbil, Kurdistan Press, 1955, 132 s. —**Al-Murchid-Raber.** (Arapça-Kürtçe Sözlük). Arap harfleriyle çivriyazı. Hewlêr-Erbil, Çapxane û Kurdistan, 1950, 400 s.

MULLER (Fr.) **Kurdisches und Syriche Worterverzeichnis** "Orient und Occident". Göttingen. 1865, Bd. 111, s. 104-107.

NEBEZ (Cemal) **Hendik zarawayî zanistî.** (Birkaç bilim terimi) (Kürtçe). Süleymaniye, 1960, 17 s.

PETOJAN (V.), AVDAL (A.) , DZİNDİ (G.) ve GENDZO (Dz.) **Armjano-Kurdskij Slovar.** (Ermenice-Kürtçe Sözlük). Ermenice çevriyazı. Aşağı yukarı 9.000 sözcük (Ermenice). Erivan, Naypethrat, 1933, 330 s.).

PRİM (E.), SOCİN (A.) **Kurdische Sammlungen im Dialekte des Turabdin.** (Turabdin Kürtçe lehçesi Sözlükçesi). St, Petersburg, 1887. —**Kurdische Sammlungen in den dialekten des Turabdin im von Bohtan** (Kürtçe Turabdin ve Botan Lehçeleri Sözlükçesi). 4 cilt (Almanca). St. Ptersburg, 1890.

RHEA (Rev. S.A.) **Brief Grammar and Vocabulary of the Kurdish language of the Hakkkari district:** Kürtçe-İngilizce Sözlükçe. Aşağı yukarı 1.600 sözcük (İngilizce). Journal of the American Oriental Society, New Haven, 1872.

SİABENDOV ve ÇAÇAN (A.) **Dictionnaire arménien-kurde.** 23.000 sözcük. Kril harfleriyle çevriyazı (Ermenice). Erivan Haypethrat, 1957, 352 s.

SOANE (E.B.) **Grammer of the Kurmandji or Kurdish language.** Bütün belgelerden derlenmiş aşağı yukarı 4.000 sözcük. Latin harfleriyle çevriyazı (İngilizce). Londra, Luzac, 1913. —**Elemantary Kurmandji Grammar.** Süleymaniye, Bağdad, 1919, 197 s.

TERLECKİJ (N.V.) **Kratkiji Tolmac dija Azerbajdzana** (Azerb. i Kurdsk. Jazyki). (Kürtçe-Azerice Sözlükçük). Tiflis, Tip. Stabe Kavk. 1913, 20 s.

XAL (Mohamed) **Ferhengé Xal.** 25.000 sözcük. 1.cilt. Süleymaniye, Çapxane Kameran, 1960, 380 s.

XANİ (Ehmèdê) **Nuhubar.** Kürtçe-Arapça Sözlük ("Çocuklar için"). Elyazması ilk olarak Yusuf Ziyaeddin Paşa El Halidî tarafından "El-Hediyye el-Hamidiyye f'îl-Lûgat el-Kurdiyye" adıyla yayımlandı. Arapça harfleriyle çevriyazı. Aşağı yukarı 6.000 sözcük. İstanbul, 1892, 319 s. İkinci baskı, faksimilye olarak Von le Coq tarafından 1903'te, üçüncü ve dördüncü baskılar Hacı Fetah tarafından 1926'da Rawanduz'da ve 1936'da Süleymaniye'de gerçekleştirildi. Mehmet Emin Bozarslan'ın yaptığı Türkçe çevirisi, 1978'de İstanbul'da yayımlandı (Çıra Yayınları).